ወደ "ሙቪ"

"ሲኒማ ትልቅ ጥበብ ነው፡፡ በአጭር ጊዜ ውስጥ ብዙ ዕውቀት ልትገበይበት ትችላለህ፡፡ ያወቀበት ይጠበብበታል"
ስብሐት ገብረእግዚአብሔር

ኀሀ ሲቀድ ወፎች ሲዘምሩ ለመስማት ስንናፍቅ ያደርነው ልጆች ሲነጋጋ እንቅልፍ ሊጥለን ይችላል፡፡ ቀጢሳው ከሁላችንም ንቁ ስለነበር በማለዳ ተነስቶ በፉጨት ይቀሰቅሰን ጀመር "ፊፍቲ ፊፍቲ' ብለን ርዕስ በሰጠነው ፊልም ውስጥ እንዳደመጥነው አይነት ፉጨት ያሰማል፡፡ መንደርተኛው ሳያውቅም መልዕክቱ ለእያንዳንዳችን እንቅልፍ ላልጣለን የሰፈር ልጆች ይደርሰናል፡፡

ከአልጋዬ ላይ ነጥሬ ተነሳሁ፡፡ ቁምጣዬን ታጠቅኩ፡፡ ሹራቤን ለብሼ በረባሶዬን አጠለኩ፡፡ "ወዴት ነው?" አለች እማዬ፡፡ በማለዳ ተነስታ የዕለት ሥራዋን ጀምራለች፡፡

"ራስ ብሩ ሜዳ ሄደን ስፖርት ልንሠራ፡፡"

"ቁርስህን ሳትበላ?"

"በቃኝ!"

ቀልባችን አረፈበት ሲኒማ ቤት እስክምደርስ በፍፁም በመንፈሴ የማይመጣ ነገር ቢኖር ምግብ ነው፡፡ አሰብነው ሲኒማ ቤቶ ደርሰን ለመግባት ስንወስን ሁለት ፓስቴ የምገዛበት ትርፍ ዲናሬ አለኝ፡፡

ቀጢሳው ቆፈን ያቆረፈዳቸው እጆቹን ለማሞቅ ሹራቡን ጎትቶ እንደ ጓንት እጆቹን አልብሶ በአራቱም አቅጣጫ እየተዘዋወረ ያፏጫል፡፡ ከእኔ ቤት አቅጣጫ ፑሉቶ፣ አብነት ባሪያው፣ ተረፈ ገልጆ መጡ፡፡

በሌላው በኩል ኃይሉ ዶሮ፣ ሴምላል፣ ባሪቾ፣ ውሮ፣ ሲሳይ ጎቢጥ... በረባሶአቸውን እያጠለቁ ማንገቻቸውን ወይም ቀበቶአቸውን እያጠባበቁ ብቅ ብቅ አሉ፡፡ ማናችንም እንቅልፍ አልጠገብንም፡፡ እንጨናበሳለን፡፡

"እንድያሞ!" አለ ቀጢሳው፡፡

ተከተልነው፡፡

ለማስመሰያ እንዲሆነን የጨርቅ ኳስ ይዘናል፡፡ በከረጢቱ ውስጥ የተያዘው ግን ሙልሙል ዳቦ ነበር፡፡ ወሬው እንደልብ ነው፡፡ መንገድ መሪያችን አብነት ባሪያው ትንሽ ከሁላችንም ከፍ ስለሚል የትራፊክ ደንቡን ሁሉ አሳምሮ ስለሚያውቅ የእሱን መመሪያ እናከብራለን፡፡ በአቋራጭ መንገድ ይዞን ስለሄደ በሚክሲኮ አደባባይ [illegible]! በአምስተኛ ፖሊስ ጣቢያ በኩል ሽቅብ

ወጥተን በፔፕሲኮላ ፋብሪካ ጉራንጉሩን ሽቅብ አቋርጠን ሲኒማ አዲስ ከተማ ደረስን፡፡ ሬክላሞቹን አየን፡፡

በዚያን ጊዜ ወሬ የሚበዛበትን ፊልም ማየት አንወድም ነበር፡፡ ምንጊዜም የሚማርከን ድርጊት ነበር፡፡ ወይም በእኛ ቋንቋ 'ክትክት' ያለበት ፊልም መሆን አለበት፡፡ ስለዚህ የአዲስ ከተማን ሬክላሞች አይተን ለመምረጥ እንዲመችን ወደ ሲኒማ ራስ አዘገምን፡፡ ብዙውን ጊዜ የእኛን ፍላጐት የሚያሟሉልን ሲኒማ ራስና ሲኒማ አዲስ ከተማ ናቸው፡፡ አሪፍ ክትክት ያለበት የቴክስ ፊልም፣ አሪፍ ግላድያተር፣ አሪፍ ዲቴክቲቭና የሕንድ ፊልም ያቀርቡልናል፡፡ ወረፋ አስጠባቂ ዘበኞቹም ይመስጡናል፣ ሽጉጥ የላቸውም እንጂ አለባበሳቸው፣ ኬፕ አደራረጋቸው፣ አኳኋናቸው፣ አነጋገራቸው በጠቅላላው እንደ ሲኒማ አክተሮች ነበር፡፡

ብዙውን ጊዜ ሬክላሙ አካባቢ በረንዳ አዳሪ ልጆች አይጠፉም፡፡ ሳንጠይቃቸው ጠጋ ይሉንና ሲኒማ ልንገባ መምጣታችንን ጠይቀውን ካረጋገጡ በኋላ፤ ስለፊልሙ ጥራትና ብቃት ለእኛ ባዕድም፣ ግልፅም በሆነ ቋንቋ ይተርኩልናል፡፡ ከሲኒማ ራስ ጋር ምንም አይነት ስምምነት ሳይኖራቸው በነፃ ማስታወቂያ ይሠሩለታል፡፡ አክተሮቹን በተደጋጋሚ ፊልሞች ስላዩዋቸው የቤተዘመድን ያህል ያውቋቸዋል፡፡ አንዳንዴም ሲጠሩዋቸው ራሳቸው ባወጡላቸው ስያሜ ነው፡፡ ትክክለኛ ስማቸውን አያውቁትም፡፡ ባያውቁትም እኛ ይህንን እንደ ጉድለት አንቆጥረውም፡፡

"ይሄ ችስታው ነው፡፡ ይሄኛው ፈርናንዶ ሳንቾ፣ ማማሚያ! ማየት ማለት ይሄኛውን ፊልም ነው! አቤት ሲሸዋ ወዱ! ክትክት ደግሞ እንደልብ!" ይልና አንደኛው ትረካውን ይጀምራል፡፡ ጭቅቅት የወረሰውን አናቱን ፎክቶ ሲቀጥል "ይሄኛው 'ማዘር ኢንዲያ' ላይ የተጫወተው ራጂሽ ካፑር ነው፡፡ እዚህ ላይ ከሂማማሊን ጋር ይጫወታል፡፡ እ! ዘፈናቸው ልብ ያጠፋል!" እንደማንጎራጎር ይቃጣዋል፡፡ ድምፁ ሌላ ትልቅ ሰው ሆዱ ውስጥ ተቀምጦ የሚዘፍን ይመስላል፡፡

አካላቸው ውሃ በዞረበት ዞሮ አያውቅም፡፡ ፀጉራቸው በጭቅቅት ተፈታትሎ ድብዳብ ሆኗል፡፡ዓይኖቻቸው ድፍርስ ናቸው፡፡ ጥርሳቸው በሲጋራ ጢስ በልዟል፡፡ድምፃቸውም እንደዕድሜያቸው ሳይሆን በጣም ጉርናና ነው፡፡

"እዚህ ብትገቡ ጥሩ ነው፡፡ እኔ ዲናሬ ጎደለኝ እንጂ የሚሞላልኝ ባገኝ እደግመው ነበር፡፡ እናቴ ትሙት አሪፍ ፊልም ነው! እስኪ በናታችሁ ከቻላችሁ ዲናሬ፣ ከሌላችሁ ድንቡሎም ቢሆን ሙሉልኝ?!"

እኔ ገንዘብ እንደልቤ ኖሮኝ የሰጠሁበት ጊዜ ትውስ አይለኝም፡፡ 'እጀ ወርቅ' ጓደኞቼ ቁልጭ፣ ወይም ባሪቾ ምንም ሳይመስላቸው እስከ ክርክ ይሞሉላቸዋል፡፡ በየቀኑ ሬክላም ተመልክቶ ሲኒማ የሚገባ አዲስ ልጅ በመጣ ቁጥር እየቀፈፉ ከአንድ

ብር በላይ ይሸቅላሉ:: ይሀ የማስተዋወቅ ሥራቸው መተዳደሪ
ያቸውም ነበር::

አድፋሙ ልጅ ትረካውን ይቀጥላል:: "ሦስተኛው ፊልም
የሚወድ ልጅ ቢያየው በጣም የሚያስደስተው ነው:: 'ውመንስ
ግላዲያተር' ነው ርዕሱ:: ወንዶችና ሴቶች ግላዲያተሮች ይጣሉና
ወንዶቹም ሌላ ሰፈር ሴቶቹም ሌላ ሰፈር መኖር ይጀምራሉ::
ትንሽ ቆይቶ ወንዶቹ እየሸወዱ ሽል እያሉ ሴቶቹን ማፈን ይጀ
ምራሉ:: በዚህ ምክንያት ሴቶቹ ተናደው የወንዶቹን ሰፈር
ድምጥ ማጡን ለማጥፋት ይዘምታሉ::

"ሴቶቹ?!"

"ታዲያስ! ግላዲያተር እኮ ናቸው:: አክተሯ በጫማ ጥፊ
የወንዶቹን አለቃ ስትለጋው ጉንጩ ላይ የጫማዋ ቁጥር ይታተ
ማል:: አቤት ክትክታቸው! ወንዶቹን ድምጥማጣቸውን ያጠፏቸ
ዋል:: የተማረኩትን ወንዶች ሴቶቹ ሲከፋፈሉአቸው፣ ስታርዋ
ሁለት ደስ ደስ የሚሉ ወንድ ወጣቶችን በግራና በቀኝ ወገብ ወገ
ባቸውን አቅፋ ለትሄድ፣ እነሱ ሲፈራገጡ 'ዘ ኢንድ' ይላል::"

ጓጓሁ:: 'እዚህ እንግባ' ማለት ግን አልችልም:: ምክንያ
ቱም በሕጋችን መሰረት ሁሉንም ሲኒማ ቤቶች ዞረን ሬክላሞቹን
ማየት አለብን::

እንዲህ አይነት እንጊ ፊልም የወጣ ዕለት ዱርዬ ልጆች
'ፎርጅድ' ትኬት የሚሸጡበት ዕለት ይሆናል:: ረጂም ሰልፍ ኖሮ
ግፊያ በሚበዛበት ወቅት 'ሠርግና ምላሽ' ይሆንላቸዋል:: አቅመ
ደካማ ልጅ ፈንጠር ብሎ ቆሞ ሲያዩት ጠጋ ብለው "ትኬት
ትገዛለህ?" ይሉታል:: ልጅም አሪፉ ፊልም ሳያየው እንዳያመል
ጠው በመጓጓት "አዎን!" ይልና በሽልንግ ይገዛቸዋል::

'ሃቲ ሜሪ ሳቲ' የተባለው ተወዳጁ የሕንድ ፊልም
ለመጨረሻ ጊዜ እንደሚታይ በሬዲዮ ይለፈፋል:: ይህንን ልፈፋ
የእኛ ሰፈር ልጅ ሰዩም ሞራ ይሰማል:: ሞራ የዚያን ዕለት
ሚኒስትሪ ይፈተናል:: ሲያስበው በፈተናው ምክንያት ይህ ፊልም
ሳያየው ሊያመለጠው ነው::

"በሚቀጥለው ዓመት ሚኒስትሪ እፈተናለሁ" አለ በዚያ
ጎርናና ድምፁ:: ቅፅል ስሙም ሞራ የሆነው በዚህ ድምፁ ነው::
ጉሮሮውን ሞራ ደፍኖታል ብለን እናምናለን::

ውሳኔውን አክብሮ ሃቲ ሜሪ ሳቲን ሊመለከት ሲኒማ ራስ
ተገኘ:: ትኬት ለመግዛት ግፊያው ከአቅሙ በላይ ሆነበት:: ፈን
ጠር ብሎ በቆመበት አንድ ልጅ መጣና፣

"ትኬት ትገዛለህ?"

"አዎን:: ስንት ነው?"

*"ቼላ"

----

*ቼላ፣ ሃምሳ ሣንቲም::

ከፈለ:: የገዛውን ትኬት በር ላይ ለትኬት ቆራጩ አሳይቶ
ሊገባ ሲል ተያዘ፤ ሲግራ ትኬቱ የሐሰት ነው:: ሞራ በዚያ
ሙት ቀስቃሽ ድምፁ አላጓራም:: የቀረቀራትን ሽልንግ አውጥቶ
ሌላ ትኬት ተጋፍቶ ገዛና "ወይኔ! ፋራ ብሆን ይቆጨኝ ነበር!"
አለ በዚያ ጉርናና ድምፁ::

በዚያን ወቅት ከኅብረተሰባችንና ከሰፈር ልጆች የውግዘት መዓት
ወረደበት:: እናቱ እማማ ዘመናይ የፊጢኝ አስረው፣ በርበሬ አጥነው
በወገራ ፊሉን አስጨረሱት::

ሰዩም ሞራ ጉርምስና ሲጀማምረን ታሞ ሞተ:: ይህንን
መርዶ የሰማሁ ዕለት በዚህች አጭር ዕድሜው ቶሎ ተሸቀዳድሞ
ሃቲሜሪ ሳቲን ዓይቶ ማለፉ አስገረመኝ::

ይህች የምንኖርባት ዓለም እንደ ሆቴል ቤት ብንመስላት፣
ባለሆቴሉ እንድዬ ነው:: ያሰኘንን እዘን ልባችን የፈቀደውን
ከውነን እንደሰታለን:: በመጨረሻም ሒሳብ ስንል (ባንልም
ጭምር) አስተናጋጁ መላከ ሞት ፀአዳ ልብሱን ተጐናፅፎ ነጭ
ጓንቱን አጥልቆ በትሪ የያዘውን ደረሰኝ ያሳየናል:: ደረሰኝዋም
"እባክዎትን ሕይወትዎትን ይክፈሉ" ትላለች:: ሞራም በዚህች
አጭር ዕድሜው ያሰኘውን አድርጐ ሕይወቱን ደስ ባሰኘው ጉዳዩ
ማዋሉን ሳስብ አበጀ ያልኩት አሁን ነው::

ከዚህ ከሞራ አሳዛኝ ገጠመኝ በኋላ የቂርቆስ ልጆች የኅብዝ
አለቃ መርጠን ወደ ሲኒማ ቤት የምንጓዝ በመሆናችን እንታ
ለልም:: አለቃችን አብነት ባሪያው ረጋ ያለና ንቁ ነው:: እሱ
ካላዘዘን በምንም ተአምር ሽልንጋችንን *አንሸለቀቅም:: የሌሎ
ቹን ሲኒማ ቤቶች ሬክላም ሳናይ በአሻሻጮቹ መረጃ ሰጪነት
ብቻ አንወስንም:: ስለዚህ ወደ ፒያሳ ጉዞ ጀመርን::

ሲኒማ ዓድዋ ብዙ ጊዜ ለእኛ የሚስማማን ፊልሞችን
ያወጣ ነበር:: ፕሮጀክተራቸው ግን አሮጌ በመሆኑ ፊልሙ ብዙ
ጊዜ እየተቆራረጠ ነው የሚታየው:: ዝናብ ከዘነበ አዳራሹ በኀርፍ
ስለሚሞላ እግርን ሸቅብ አንስቶ መከታተል የግድ ነው:: በዚህና
በሌሎች ችግሮች ዓድዋ ምርጫችን ባይሆንም ምን አይነት ፊልም
እንዳወጡ ለማወቅ ሬክላሞቹን እናያለን::

የግላዲያተር ፊልም ሬክላም ቀልባችንን ሳበው:: ለታሩ
ደረቱን ነፍቶ አቀበት ላይ ቆሞ ይስተዋላል:: የትክለ ሰውነቱ
የተስተካከለ ሆኖ መታየት የልጅን ብቻ ሳይሆን የአዋቂንም ዓይን
ይማርካል::

"ይህንን ሬክላም ከፈለጋችሁ *መቦከም ይቻላል:: ግን የት
እንሰቅለዋለን?" አለ ተረፈ ገልጃ::

እንዳንዶቻችን ሬክላሙን ወደነው፣ መስረቁን ከጃጅሎን

----

*መቦከም፣ መስረቅ::

*አንሸልቀቅም፣ አናውጣም፣ አንከፍልም::

ነበር:: ሌሎቻችን መስቀያውን አላሰብነውም:: ገልጆ ግን እስከ ጥግ ድረስ ማሰቡ አስደነቀን:: 'ከየት አመጣችሁት?' የሚለውን የወላጆቻችንን መስቀለኛ ጥያቄ መመለስ አንችልም:: ስለዚህ በብልሁ ጓደኛችን አስታዋሽነት እጃችንንም ልባችንንም ሰበሰብን::

እዚያው ሲኒማ ዓድዋ ደጅ ላይ ቆመን ሬክላሞቹን ሰንመለከት ድንገት አንድ ጎረምሳ አየሁ:: መኩዬ ቀጫጫዋን ጎሸም አደረኩና ጠቆምኳት:: በለመጀ አግሯ ፈትለክ አለች::

በዚያው በልጅነት ወቅት አንዱ ሲኒማ ቤት ገብተን ከምንቀመጥበት ሌላ ትርፍ ወንበር እንይዝና በስሙኒ በስሙኒ እንሸጠዋለን:: ዕድሜ ለልጅነት፣ ገዢ ከመጣ የምንቀመጥበትንም ወንበር በክርክ እንሸጠዋለን። በዚህ መልኩ ንግዱ የቀናው ልጅ በስሙኒ ሦስት ፊልም አየ ማለት ነው:: እንዳሰብነው ራስ ሲኒማ ስንደርስ የመጀመሪያዎቹ ተሰላፊዎች ሆንን:: የባጥ የቆጡን ስናወራ ሰዓቱ ደርሶ ትኬት መቆረጥ ጀመረ::

አንዳንድ ወንበር ይዘን መደዳውን ተቀመጥን:: ከእኔ አጠገብ ዳር ላይ መኩዬ ቀጫጫው አለች:: ብዙ ሰው ገብቶ አዳራሹ ሞልቷል:: እዚህም፣ እዚያም ግስላው፣ ኒያላው፣ ጉሬዛው...ሲጋራ ተለኮሰ:: አዳራሹ በጢስ መታፈን ጀመረ:: ፊልሙ ከመጀመሩ በፊት አንዱ ጎረምሳ መጣና መኩዬን "ወንበርሽን ሽጪ ልኝ?!" አላት::

"እሺ *ክርክ" አለችው::

ምስጢር ኪሱ የሚገባ መስሰና እኳ ተነስታ ስትቆም ገፍትሯት ቁጭ አለ:: ደነገጥኩኝ:: አጠገቤ ያሉት የሰፈር ልጆች ተንጫጩ:: ጎረምሳው "ፀጥ በሉ! አለበለዛ እያንዳንድሽን እጨፈል ቅሻለሁ::"

ፀጥ አልን:: መኩዬን ሳያት ደሟ እየተንተከተከ ነው:: አንድ ነገር እንደምታደርግ ገመትኩ:: ፊልሙ ጀመረ:: አሪፍ ክትክት ነበረበት:: መኩዬን እየተቆጣጠርኩ ፊልሜንም አያለሁ:: ፓስቴዋን እየበላች፣ እሷም ቆማ እያየች ነው::

መኩዬን ፈንግሎ የተቀመጠው ጎረምሳ ደረቱን ገልብጦ ተንጋሎ ፊልሙን ይመለከታል:: አንዳንድ ሰዎች ለስላሳ መጠጣት ጀምረዋል:: ከትንሽ ቆይታ በኋላ ጠርሙስ መሬት ሲንከባለል ተሰማኝ:: መኩዬ ጎንበስ ብላ ስታነሳ አየኋት::

የመጀመሪያው ዲክቴቲቭ ፊልም አለቀ:: ሁለተኛው በሕንድ ኮሚኩ አክተር 'ማህሙዲ' ቀልድ ታጅቦ በዘፈን ደምቆ ዕልባቱ ላይ ደረሰ:: ሦስተኛው ቴክስ ፊልም በመታየት ላይ እያለ ፀብ ተጀመረ:: ትዕይንቱ የሁላችንንም ትኩረት አጥብቆ ያዘው::

---

*ክርክ፤ ሃያ አምስት ሣንቲም::

ከአጠገቤ "ከሽ!" የሚል የጠርሙስ ድምፅ ተሰማኝ:: ዞሬ ሳይ መኩዬ ጎረምሳውን ፈንክታው ቀድማ ባጠናችው መንገድ ከሲኒማ ቤቱ በርራ ወጣች:: ጎረምሳውን ሳየው በጣም ደንግጧል:: አልደማም:: ተደነባብሮ ተከተላት:: እኔም ከነበርኩበት ተነስቼ ቦታ ቀይሬ ሁለቱንም ትዕይንት መከታተል ጀመርኩ::

ብዙ ሰው የእነ መኩዬን ትርምስ ልብ አላለውም:: ገና የሚተረከው የአቡጀዲው ግርግር የቤቱን ትኩረት ጨምዶ ይዞት ነበር:: ከዚያን ዕለት ወዲህ መኩዬና ይህ ጎረምሳ ሲኒማ ዓድዋ ድንገት ሲገናኙ ዛሬ የመጀመሪያው ነው:: ቀድሞ አይቷት ቢሆን ኖሮ ይዞ ይጨፈልቃት ነበር::

መኩዬ ራቅ ብላ ሲኒማ ኢትዮጵያ አጠገብ ሁሉን መቆጣጠር በምትችልበት ከፍተኛ ቦታ ቆማ ጠበቀችን:: አጠገቧ እንደ ደረስኩ እንደ ወሮታዬ ሳልለምናት በኪሷ ከያዘችው ቆሎ ጨብጣ ሰጠችኝ:: ተቀብያት እየቃምኩ ሬክላሞቹን ማየት ጀመርን:: በወቅቱ ሲኒማ ኢትዮጵያና አምፒር የመግቢያ ዋጋው አንድ ብር ስለነበር ወደ እዚያ ጎራ ማለት አይከጃጅለንም:: ሁሉን ማወቅ በሚፈልገው ዓይናችን ሬክላሞቹን ማየታችን ግን የማይቀር ነው:: ስናድግ የሲኒማ ቤቱ ደንበኛ እንደምንሆን ወስነን ወደ አገር ፍቅር ቴአትር እናዘግማለን:: ከዚህ በኋላ ከአራቱ ሲኒማ ቤቶች የትኛው የእኛን ፍላጎት እንዳሟላ እንወያያለን:: ከሁሉም ሲኒማ ራስ ላቀ:: 'ውመንስ ግላዲያተርን' ልናየው ነው። ደስ አለን። በተረፈን ሣንቲም ፓስቴያችንን እንንጫለን:: በተጨማሪ የሆያ ሆዬ ሙልሙልም አለን:: ፊታችንን ወደ ሲኒማ ራስ መልሰን መራመድ ጀመርን:: ምን መንገዱ ቢረዝም አንሸነፍም:: ለምን ዓለም ዳር አይሆንም! ወደ ሲኒማ ቤት ስንሄድ አይደክመንምም፣ አይርበንምም፤ ዕድሜ ለልጅነት!!

ተራኪው

*"እንደበተ ርቱእና ጨዋታ አዋቂ ሰዎች
የዓለምን ምሬት ማጣፈጫ ቅመም ናቸው"
(ስሙ ያልታወቀ ደራሲ)*

ሲኒማ ልንገባ ስንሄድ ተረፈ ገልጆ መርካቶም ሆነ ፒያሳ ድረስ አብሮን ይሄዳል፣ ሬክላም ያያል:: የት እንደምንገባ ካረጋገጠ በኋላ ወደ ሰፈር ይመለሳል:: ፍራንክ እንደ ልብ ቢያገኝም

ሲኒማ አይገባም፡፡ አንዳንዴ ግን ስለ ሲኒማው ተጋኖ ሲወራ ነሽጥ ካደረገው ይገባና እንደኛው ይደሰታል፡፡

በሌላ ጊዜ ግን ፍራንኩን ለአደይ ዝማም በቅድሚያ ይሰጣቸውና በቀን አንድ አምባሻ እየሰጡት ይመገባል፡፡ ከከፈላቸው በላይ ብዙ አምባሻ ይበላል፡፡ የአደይ ልጅ ጎይቶም •አሻሮ ጓደኞችንም ቢሆን እንዲህ አይነት ማጭበርበር በእናቱ ላይ ሲፈጽም ይናደዳል፡፡ አሻሮ ከእኛ ጋር ይሸቀላል፡፡ ድብ ድብ ይጫወታል፡፡ አሪፍ ዝግ ከዘጋ ሙቪ እንደልቡ•ይገባል፡፡ በምንም ተአምር ከአደይ ላይ እንደማይሰርቅ ይናገራል፡፡ እኔ ግን አላምነውም፡፡ ሙሉ በሙሉ ይቦከማል እንዳልል አንዳንዴ ቸር ነገር ሲያደርግ አየዋለሁ፡፡ አንዴ ከዙረት ስንመለስ በጣም ራበን፡፡ አንድ አሮጊት ቆሎ ነጋዴ አገኘተን ሳህን ላይ ማሰፈር ጀመርን፡፡

አሻሮ ይኼን ሲያይ በጣም እየጮኸ «እማማ! እማማ! መጀመሪያ ፍራንኩን ተቀበሏቸው! የያዙት ሰልዲ ነው!» ብሎ አጋለጠን፡፡ ብትን አልን፡፡ አሮጊቷም ከቁም እንቅልፋቸው ባንነው «በሉ ፍራንኩን መጀመሪያ ክፈሉኝ?» ብለው አጥፈው አጠገባቸው ያስቀመጡትን ጃንጥላ እንደ ብትር ቃጡብን፡፡

ገልጃና ጉይቶም ይነታረካሉ፡፡ አደይ ዝማም በመሃል ገብተው ያስማሙዋቸዋል፡፡ "ጉይቶም ዝም በል፤ እኔ እኮ አውቃለሁ፡፡ እየራበው ነው፤ እንጂ ገልጆ ኢታላይ አይደለም" ሲሉ ከልባቸው ይመሰክሩለታል፡፡

ገልጆ ይህንን የአደይን ውለታ አይዘነጋም፡፡ አደይ ከወፍጮ ቤት ሲመለሱ ካገኛቸው እህሉን ቀበል አድርጎ ቤት ያደርስላቸዋል፡፡ እንጨት ሲፈልጡ ካጋጠሙት መጥረቢያውን ተቀብሎ የልባቸውን ያደርስላቸዋል፡፡ ሲላላካቸውም ከተፎ ነው፡፡

ገልጆ በአባት አልታደለም፡፡ በሠፈራችን አባቱን ማንም ሰው አይወዳቸውም፡፡ አባቴ እንኳ ስለገልጆ አባት ሲያነሳ "ይህ የአባት ውራጅ!" ይላቸዋል፡፡

አባቱ ሞላላ ራስ፣ ዓይነ በርበሬ፣ አጭር ሰውዬ ናቸው፡፡ ሁለት አይነት ሥራ እንዳላቸው አዋቂ ሰዎች ሲያወሩ ሰምቻለሁ፡፡ ቀን ቀን ዱዳ ሆነው አፋቸውን አጣመው ለሃጫቸውን እያዝረበረቡ መርካቶ ሲለምኑ ይውላሉ፡፡ ማታ ደግሞ እጀ ጠባብ፣ ካኪ ኮትና ሱሪያቸውን ለብሰው ማሲንቋቸውን እየገዘገዙ በየጠጅ ቤቱ ይዘፍናሉ፡፡

የገልጆ ታናሽ እህት አብራቸው ስትኖር፤ እናታቸው እኔ ነፍስ ከማወቁ በፊት ጥለዋቸው ሄደዋል፡፡ 'የዕለት ጉርሳቸውንና የዓመት ልብሳቸውን' አባት አያስቡም፡፡ ሁሉቱም ሕፃናት ለመን ደርተኞቻችን ተላልከው ነው የሚበሉትን የሚያገኙት፡፡ እነዚህ ልጆች ያገኙትን በልተው፣ ካጡም ፆማቸውን ማታ ኩራዝ አልባ ቤታቸው ውስጥ ይገናኛሉ፡፡ በጨለማው ውስጥ ስለ ዕለት ውሎዋቸው እያወጉ አባታቸውን ይጠብቃሉ፡፡ ወሬያቸው ብዙ ጊዜ

ስለ ምግብ ነው፡፡ ትዝታቸው ውስጥ አያሌ ጊዜያት የሚያነሱት በጣም የጠገቡበትን ዕለት ነው፡፡

የአባትየው ድምፅ ከርቀት ሲሰማ ጠላት የደረሰባቸውን ያህል ፀጥ ረጭ ይላሉ፡፡ እየተሸበሩ የአባታቸውን ስድብና ቀረርቶ ያደምጣሉ፡፡ አባትየው ልጆቻቸውን ሲተጡ መረን የለቀቀ ነበር፡፡ በዚህም የገልጆ እህት ጆሮዋ ደንቁሯል፡፡ ልጆቹ አባታቸውን እንደ ወላጅ መውደድ ሳይሆን እንደ ጠላት በጣም ነው የሚፈሩት፡፡

ከጓደኞቼ መካከል በጣም የሚራበው ገልጆ ነበር፡፡ የተቀረነው ልጆች ቤተሰቦቻችን ከሚሰጡን ቆሎም ሆነ ቂጣ ደብቀን እናመጣለታለን፡፡ አንድ ቀን ለምሳዬ ከተሰጠኝ እንጀራ ቆርሼ በወጥ ጠቅልዬ ኪሴ ስከት እማዬ አየችኝና "የት ልትወስደው ነው?" ብላ አፈጠጠችብኝ፡፡ እውነቱን ነገርኳት፡፡ በጣም አዝና ገልጆን ጠራችውና እስኪጠግብ እንጀራ በወጥ አበላችው፡፡ በዚህ ድርጊቷ ተደስቼ እማዬን ሳም አደረኳት፡፡

"ዞርበል! ፈሳም!" ብላኝ የሚጠጣውን ውሃ ሰጠችው፡፡

ለእኛ ከምግብ የማይቆጠረው የጠላ ቂጣም ሆነ አሻሮ ገልጆ ካገኘው ጮማው እንደነበር አስታውሳለሁ፡፡ ገልጆ በባሕርዩ በጣም ጨዋ ልጅ ነው፡፡ ይሁን እንጂ ረሃብ ካየለበት መስረቅ ይሞርበታል፡፡ የተሰጣ የሽሮ ክክ ተዘግና ከተገኘ "ገልጆ በዚህ አልፎ ነበር?!" ሲሉ ወላጆቻችን ይጠይቃሉ፡፡

ለመንደርተኛው በመላላክ ፍጥነቱና በልብ አድርስነቱ አንደኛ የሆነው ገልጆ፣ የላኩት ሰው በምርቃት ብቻ ሊሸኙት ከሆነ አይስማማም፡፡ የሚበላ እህል እስኪሰጡት ከበራቸው ላይ አይጠፋም፡፡ ከሰጡት ለማናችንም ሳያካፍል ለብቻው ይበላል፡፡

ከእርሱና ከቀጢሳው በቀር ማንኛችንም ያልደረስንበት ልዩ የአመጋገብ ጥበብም ነበረው፡፡ ይኸውም፣ በኪሱ ቆሎ አጭቆ፣ አንዴ እንኳን ሲቅም ሳናየው በተጧጧፈ ጨዋታ ውስጥ እያለን በልቶ ይጨርሰዋል፡፡ ብዙ ጊዜ የያዛትን ቆሎ የሚቅመው አብሮት የሚጫወት ልጅ ብይዋን ሊመታ ሲያነጣጥር ወይም መምቼን አስተካክሎ ሲያነጣጥር ነበር፡፡ ከመካከላችን አንዱ ቀልጣፋ አይቶት "ስጠኝ!" ብሎ እጁን ቢዘረጋ፣ ከምሽቱ 12 ሰዓትም ቢሆን "ምሳዬ ነው!" ብሎ ርጋፊዋን ይቅማታል፡፡

ገልጆ ጥርሶቹ ጠንካራ ናቸው፡፡ በዓመት በዓል ሰሞን የዶሮ፣ የበግ ወይም የበሬ አጥንት ካገኘን አምጥተን እንሰጠዋለን፡፡ ሲቆረጣጥመው፤ ተሰባስበን እንሰማለን፡፡ ልክ እንደ ድንጋይ ወፍጮ አፉ ውስጥ አጥንቷን ሲከካት በሳቅ እናውካካለን፡፡ እሱም አብሮን ይስቃል፡፡

ገልጆ ይሞታታል እንጂ ከሰፈራችን ውጪ ዙረት ስንሄድ ከፊት ከፊታችን አይጓዝም፡፡ ችግሩ ብዙ ጊዜ ባቱ ላይ የኮሶ ትል እያየን ስንጠቋመው እየተሳቀቀ በስንጥር ሹጡን ያራግፉታል፡፡

ከማንኛችንም ጋር አይጣላም:: ስንጣላ ለማንም ሳያግዝ ይገላግልና ተለማምጦን ያስታርቀናል:: ከእኛ መካከል አንዱ ነገር ቢፈልገው እንኳ፣ እሱ እንዳጠፋ ሁሉ ተለማምጦ ነገሩን ያበርደዋል:: አንድ ቀን "ለምን ኃይሉ ዶሮ ሲሰድብህ ዝም አልከው? አታሸንፈውም እንዴ?!" ብዬ ጠይቄው "ከእናንተ ጋር መጣላት የለብኝም:: ከእናንተ ጋር ከተጣላሁ ማን ያበላኛል?" ብሎኛል::

ጢቢጢቢ ስንጫወት፤ ጢቢጢቢዋን የምናሥርበት ክር ካጣን ከገልጃ ሹራብ ላይ አንዷን ክር መዘን እናስርና ጨዋታችን ይቀጥላል:: ቅንነቱና ትህትናው እንደ ባህር ጥልቅ ነበር:: ገልጃ በአነጋገሩ ዝግ ማለት ይህ ቅፅል ስም ይውጣለት እንጂ፣ በአስተሳሰብ ከሁላችንም ይልቃል:: ከሌላ ሰፈር ልጆች ጋር በቡድን ስንደባደብ ገልጃን ማንም አይችለውም:: እንደ ፊጋ በሬ ሁለት ሦስቱን ሲያንከረባብት ማየቱ ራሱን የቻለ ተአምር ነበር:: ሲመ ክትም ሆነ ሲሰነዘር እንደ ልጅ ሳይሆን እንደሠለጠነ ቦክሰኛ ቀልጣፋ ነበር:: ለዚህ ቅልጥፍና የረዳው ስፖርት አዘውታሪነቱ ይመስለኛል:: በጂምናስቲክ እንቅስቃሴ ሁላችንንም ይበልጣል:: በእጅ መሄድ፣ መገለባበጥ፣ በአገጭ መቆም በጣም አሪፍ ነው:: በኳስ ጨዋታ ጎበዝ በረኛ ሲሆን፣ ሲያድግ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቡድን አንድ ቁጥር የሆነውን ጌታቸው ዱላን መብለጥ ትልቁ ህልሙ ነው::

ሩቅ አሳቢ ነው:: አንድ ቀን ስለ ስፖርት ሞቅ ያለ ወሬ ይዘን ከካምቦሎጆ ስንመለስ ትከሻዬን ደገፍ ብሎኝ "ፉንጋይ፣ አሁን እያሰብኩ ያለውን ታውቃለህ? አባባ ጃንሆይን ማግኘት እፈልጋለሁ:: እንዳገኘኋቸው የስፖርት ችሎታዬን አሳያቸዋለሁ:: ከዚያም አይተውኝ ደስ ሲላቸው አባባ ጃንሆይ፣ አሳድጉኝ! እላቸዋለሁ!"

እኔም ነሸጥ አደረገኝና አምሮቴን ገለጥኩለት:: "ሳድግ ምን ማድረግ እንደማስብ ታውቃለህ? ወርቁ ሻይ ቤት እገባና አንድ ቅርጫት ሙሉ ፓስቴና አንድ ማንቆርቆሪያ ሙሉ ሻይ አስቀርቤ ለብቻዬ ብልት ጥጥት አደርጋለሁ::"

በጣም ሳቀ::

ሲኒማ ገብተን በመጣን ማግሥት ማታ ያየነው ታሪክ በአ ንደበተ ርቱዕ ጓደኞቻችን ይተረካል:: ሲኒማውን የማየት ዕድል ያልደረሳቸው ልጆች በምናባቸው እየሣሉ ሲደሰቱ፤ ያዩትን የመ ድገም ያክል ያዝናናቸዋል:: በትረካው ውስጥ የተሳሳተ ቦታም ካለ ጣልቃ ገብተው ያርማሉ::

ሁሌም 'ድድ' የምናሰጣው በኀደቴ ጠጅ ቤት ውሃ ልክ ላይ ነበር:: ተመልካቾች ድንጋዩ ላይ ስንቀመጥ፣ ተራኪው ግን ቆሞ የአክተሮቹን እንቅስቃሴ፣ የድብድቡን ስልት፤ ሽጉጥ አመዛዘዙን፣

በማከል ያወጋናል:: የሕንድ ፊልም ከሆነ ዘፈኑ ከነ እንቅስቃሴው ይቀርብልናል::

ፊልሙ ውስጥ ክርክር ከተነሳ ተራኪው በራሱ ፈረንጅኛ ያወራልናል:: እኛም ይህ በእንግሊዞች መዝገበ ቃላት ላይ የሌለ ቋንቋ ይገባናል:: ጣሊያንኛውም፣ ሕንድኛውም እንዲሁ::

ተራኪው ሲነግረን የሳተውና ልናውቀው የሚገባ ነገር ካለ ሴምላል ንፍጡን ሽቅብ ስቦ ያርመዋል:: ተራኪው ቀጢሳውም በፍጥነት እርምቱን ሲቀበል "አዎን! አክተሩ ሽል አለና ግቢሽው! ግቢሽው! አድርጎ ሲተኩስ...!" ብሎ በወሽመጥ የገባችለትን ታሪክ ይቀጥላታል:: ከፊልሙ በስተጀርባ የሚደመጠውን ሙዚቃ አስፈ ሪውንም፣ አደገኛውንም፣ ፀጥታ የተሞላበትን እንቅስቃሴ ይታከል በታል:: በዚህ አተራረክ ተራኪው በሙዚቃ አጅቦ ሩጫውንም ግልቢያውንም ቁልጭ አድርጎ ያሳየናል::

በሲኒማ ቤት ውስጥ ተመልካቹ ለስላሳም፣ ሳንዲዊችም ገዝቶ እየተዝናና ፊልሙን እንደሚያይ፣ ሁሉ በመንደራችን የሲ ኒማ ትረካ ወቅትም የምንዝናናባቸው ልዩ ልዩ ሱሶች ነበሩ:: ጉር ምስናው የጀማመራቸው ትንባሆ ያጤሳሉ:: እነ አብነት ባሪያው፣ ባሪቾ፣ አመዶ፣ ቦቾራና፣ ዶጅ ገማጣው አራምባ ይሰባሉ::

እኔ ሳድግ ታዋቂ ስፖርተኛ መሆን ስለምፈልግ ሲጋራ አልጠ ጣም:: አራምባ መሳቡን አልፎ አልፎ እሳተፋለሁ:: አራምባ የምናዘ ጋጀው ከቤንዝል ነው:: ሱሱ ያለበት ልጅ ሁልቀን መሳብ ስለሚያ ስፈልገው ንፁህ ቁርጥራጭ ጨርቆች በላስቲክ ጠቅልሎ በኪሱ ይይዛል:: እንደ ጂፕ አይነት መኪናዎች የቤንዝል ክዳናቸው በቀላሉ የሚከፈቱ ስለሆነ ከእነዚህ ተሽከርካሪዎች ጨርቆቹን በቤንዝል ይነክራል:: ጨር ቁም እንዳይነፍስበት በላስቲክ ይጠቀለላል:: መሳብ በሚፈለግበት ጊዜ አንዷን ጨርቅ ነጥሎ በማውጣት በሁለት እጆቹ መዳፎች አፍና በአፉ የቤንዝሉን ጠረን ወደ ሆዱ ይስባል:: አንዳንዱ በሾፌሮች ተይዞ ወገራም አለ:: አራምባ ሲስቡት ዛና የማድረግ ስሜት ይፈጥራል:: ከልክ በላይ ከሳቡት በጣም ያስክራል:: ከቤተሰቦቻቸው ተጣልተው በረንዳ ለሚያድሩ ልጆች ጥሩ የብርድ ልብስ ነው:: በሆድ ውስጥ የሚገኝ ተህዋስያንን በተለይ ወስፋትን በፍጥነት ያጠፋል:: አራምባ ከፍተኛ የምግብ ፍላጐትን ይከፍታል:: በዚህ ምክንያት ሱሱ ያለባቸው ጓደኞቼ ሁሉ በጣም ሆዳም ናቸው::

በአሪፍ ጨዋታ መካከል እያለን ከምንቅመው አሹቅ አንዷ ጥሬ ከአጃቸው ብትወድቅ ወሬው ተቋርጦ ጥሬዋ ትፈለጋለች:: ያገኛት ለቀም አድርጐ ወደ አፉ ይወረውራታል::

የፊልሙ ርዕስ፣ ደራሲው፣ አዘጋጁ ለእኛ ምናችንም አይደ ሉም:: እንዲህ አይነት ባለሙያዎች መኖራቸውንም በዚያን ወቅት አናውቅም:: ጉዳያችን ከአክተሩ ጋር ነው:: ስሙን ብና ውቀው ማለፊያ፣ ባናውቀው ራሳችን ስም እናወጣለታለን:: በተደ ጋጋሚ ሲኒማ ስለምንገባ በዘመናችን የነበሩትን አክተሮች ከሞላ ጎደል እናውቃቸዋለን::

የዛሬው ተራኪያችን ተረፈ ገልጆ ነው:: ፊልሙን አላየውም:: ሙሉውን ታሪክ ቀን ከቀጢሳው አድምጦ ስለነበር ፊልሙን ያየውን ያክል መተረክ ይችልበታል::

"አክተሩ ጆንዊይ ነው:: ከአንዲት ትንሽ ከተማ ቤተሰቡን ተሰናብቶ ወደ በረሃው መጋለብ ጀመረ- ደራራም!... ደራራም!..." ከሲኒማው ጀርባ የሚሰማ ሙዚቃ መሆኑ ነው::

ተመልካቾቹ ዘና ብለን እንስቃለን፣ ገልጆ ይቀጥላል "በጉዞው ላይ አክተሩ ውሃ ጠማው:: አካባቢውን ሲመለከት ዛፍ ቢጤ አየ:: እዚያ አጠገብ ምንጭ አይጠፋም ብሎ ተጠግቶ ሲያይ እንደ ገመተው ሆነ:: ከፈረሱ ላይ ዱብ ብሎ በእፍኙ እየቀዳ ይጠጣ ጀመር:: ጠላቶቹ ሊያፍኑት አድፍጠዋል::"

"ተበላህ! ተባላህ!" ተመልካቾቹ ተንጫጫን::

"ሽጉጡን መዞ ጠላቶቹን ግቢ.ሽው! ሊያደርጋቸው ፋታ አላገኘም::" ሽጉጥ እንደያዘ ሁሉ ገልጆ እጁን ፊት ለፊት ደገነና "ተረባረቡበት:: በቦክስ አናፈጡት:: በመጨረሻ ሽጉጡንና ፈረሱን ነጥቀው በረሃው ላይ ጥለውት ሄዱ::"

"ጠላቶቹ ከተማ ደርሰው እየበሉና እየጠጡ በሙዚቃ ይደሰታሉ፣ ይደንሳሉ:: አሪፍ አሪፍ ሴቶች ረጅም ቀሚሳቸውን በእጃቸው ሰብስብ አድርገው በኃይል እየሳቁ አብረዋቸው ይጨፍራሉ::

ሁለት ወንዶች ጠረጴዛው ላይ ክርናቸውን ተክለው መዳፍ ለመዳፍ በኃይል መገፍተር ግብግብ ገጥመዋል:: በግራና በቀኝ የበራ ሻማ ቆሞ፣ ያሸነፈው ተጋጣሚውን የእጁን እይበሉባህን በእሳቱ ቅጥል ያደርገዋል:: በመጠጥ ደንበኛን ሙሉ ቢኖ መጨረስ አለመጨረስ የሚወዳደሩም አሉ... በዚህ መሃል የሌቦቹ አለቃ ትክሻውን መታ መታ ይደረጋል:: አገር ሰላም ብሎ ዞር ሲል አገጩ በቦክስ ይነረታል:: እንደኳስ ወደ ላይ ተለግቶ መሬት ይዘረራል:: መቺው ጆንዊይ ነው::"

ጭብጨባውም ፉጨቱም ልክ እንደ ሲኒማ ቤቱ ይቀልጣል::

"ጆንዊይ ቴክሱ በሽጉጥ ጠላቶቹን ይቆላቸው ጀመረ:: ምድር ቁና ሆነች:: ተንጫጩ ያ ሁሉ ጭፈራ ወደ ኡኡታና ጩኸት ተለወጠ:: ጆንዊይ ማንም አያመልጠውም፣ ሁሏንም ቅልጥም ቅልጥሟን፣ ጭንቅል ጭንቅሏን እያለ ዋጋዋን ሰጣት::"

አሁንም ጭብጨባው፣ ፉጨቱ ቀጠለ::

"ጆንዊይ ጨርሷቸው ሽጉጡን ሽክርክር አድርጐ ወደ ሰገባው ይመልሳል::" አለና ገልጆ ደረቱን ነፍቶ እጆቹን መዳፍ በስፊው ከፍቶ አስተዋለን:: "አንድ በማጣጣር ላይ ያለ ጠላቱ ከወደቀበት በርሜል ስር እንደምንም ተንትቶ ተነሳ:: በእጁ መጥረቢያ ይዟል!...

"ተበላህ! ተበላህ!" ተመልካቾች ጮኽን::

"ሰምቷችኋል!! ድንገት ዞር አለና ሽጉጡን ላጥ አድርጎ ግቢ.ሽው! አደረገው::"

"ወይኔ! ቼላ ከፍዬ ሲኒማ ቤት ከማይ ለገልጆ ከርክ ከፍዬ ባዳምጠው ይሻለኝ ነበር:: እንካ ዲናሬ" አለና ቁልጭ ወረወረለት::

ገልጆ ቀለባትና "ቴንቦ!" ብሎ አምባሻውን ሊገዛ ወደ አደይ ዝማም ቤት በሶምሶማ ሩጫ ተንቀሳቀሰ:: (ሲኒማውን ስናይ ቆይተን Tempo ብሎ ሲፃፍ መብራት ይበራል፤ እረፍት ነው:: ይህንን ገልጆ በደንብ ያውቃል)

"ኖ! ኖ! አታቁም:: አውራልን:: ከጨረስክ በኋላ ወርቄ ሻይ ቤት ወስጄ '*አቦሲታ' እጋብዝሃለሁ!" አለው ቁልጭ::

ገልጆ ተመለሰ:: "ጆንዊይ ሲጋራውን አወጣና ክብሪቱን በጠላቱ መላጣ ጭንቅላት ላይ ጭሮ ለኮሰ:: ሲያፏጭ ፈረሱ ከች አለች! ዘሎ ጉብ! በፈጣን ሙዚቃ ታጅቦ ሽምጥ ሲጋልብ ይታያችሁ!

"አርሞኒካውን እየነፋ በረሃውን አቋርጦ ተራራና ተራራ መካከል ሲደርስ ሬድ ኢንዲያኖች ከበቡት:: እሱ አስቀድሞ *ሾፎአቸዋል:: በብልቅጤ ..." አለን ገልጆ፤ 'ብልቅጤ' በአይኑ ቂጥ ማየት መሆኑን ለመግለጽ በተቀደደ ሰሌን ኮፍያው አጮልቆ እያየን::

"ከፊት ለፊቱ ሽምጥ እየጋለቡ የሚመጡትን አንድ በአንድ ቀለባቸው:: ጩኸታቸው ፀጥ አለ:: ከፈረሱ ላይ ዱብ አለና ቸብ ሲያደርጋት ፈትለክ ብላ ከጦር ሜዳው ገለል አለች:: ሽጉጡ እንደሆን ጥይት አያልቅበትም::"

በሳቅ ሆዳችን ፈረሰ::

"ጆንዊይ ማመን በሚያስቸግር ቅልጥፍና ተገለባብጦ፣ ከተራራ ተራራ ዘሎ፣ ገደሉን በሸርተቴ፣ ሃይቁን በዋና አቋርጦ፣ በኃይል ሲያፏጭ ፈረሱ ከች! ሰትል ጉብ ብሎባት ሲጋልብ ሙዚቃው ሲያጅበው ከሰማይ ጋር ከገጠመው መስክ ላይ ሲደርስ 'ዘ ኢንድ ሆነ!"

"እሆሆሆ!" ለገልጆ አድናቆት ጎረፈለት:: አድናቆቱን በፍቅር ሲቀበሉ የነበሩት ዓይኖቹ አንድ ቦታ ላይ አፈጠጡ:: ዞረን ስናይ፣ የመሸሻ ጊዜ ሳይኖረን ከጉደቴ ጠጅ ቤት ውስጥ የጠጅ አንቡላ ተደፋብን:: ከምናብ ወደ ገሃዱ ዓለም በመመለስ ብትን አልን:: ተመልሰን ግን እዚያው ነን:: አሁን ወደ ሕንድ ፊልም... "ሻካር!"...

---

*አቦሲታ፣ በአሥራ አምስት ሣንቲም የሚሸጥ አንጀራ በወጥ::
*ሾፎአቸዋል፣ አይቷቸዋል::

የልደት ስጦታ

ልጅህን በቀን አንዴ ግረፈው:: አንተ ምን እንዳጠፋ ባታውቅም እሱ ያስታውሰዋል::
የቻይና አባባል

ማርም ሬትም በነበረው በልጅነታችን ወቅት እኔም ሆንኩ አብሮ አደጎቼ ብዙ ጊዜ እንገረፍ ነበር:: ተረፈ ገልጆ ግን አብሮ አደጎቹን ሁሉ በመወገር ያስከነዳን ነበር:: የወገራው አይነት የተሰያየ ነበር:: አባቱ ጭካኔ የተሞላበት ቅጣትን ያውቁበታል:: በርበሬ አጥነው ይወግሩታል:: ይሀ መአት የልብ አላደርስ ሲላቸው አሩን አርቶ እንዲበላት ያስገድዱታል:: ገልጆ ቁርስ ምሣውራቱ ዱላ ነበር:: አባቱ ማታ በአንዳች ምክንያት ሲወግሩት ሲያላዝን አምሽቶ ጠዋት ቅቤ የጠጣ ይመስል እያብለጨለጨና በራሱ ጭንቅ እየሳቀ እንዴት አድርጎ ከወገራው ራሱን እንደ ተከላከለ ይተርክልናል:: ጭንቁን የሳቅ ሸማ አልብሶ ስለሚያወጋን መራሩን ሕይወቱን እስቂኝ ያደርገዋል::

«የሚገርም ነው:: እኔ ደግሞ እጅ መንሻ እንዲሆነኝ የሲጋራ ቁሬ ስለቃቅም ዋልኩ:: ምን ቀረኝ፣ ካሊም፣ ክራቫን፣ ቫይስሮይን ጨምሮ ፊሊተር የሌላቸውን ቅጠለ ወርቅና ግሥላ ጭምር እንደ ፓኮ ሙሉ ከካምቦሎጆ ለቃቅሜለት ደጅ ቆሜ፣ እህቴን ፈርፍራ ጠቅላ እንድታቀርብለት ስጠራት የጠበቅኩት እሷን ሆኖ እሱ በሩን በረገደና እንደ ድመት ዘሎ እላዬ ላይ ጉብ አለና አንቆኝ እቤት ገባ:: ከዛማ ምን ይጠየቃል ወገራውን ጀመረው» አለና ተረፈ ገልጆ ከልቡ ከትከት ብሎ እየሳቀ እሳቀን::

አባቴ ሲኒማ የሚወድ ልጅ ዱርዬ ይሆናል ብሎ ያምናል:: እኔ ደግሞ ሲኒማ ነፍሴ ነው:: ሲኒማ ገብቼ ስመጣ ከተነቃብኝ መወገሬ ሳይታለም የተፈታ ነበር:: በዚህም የሰፈራችን ሰዎች እኔና አባቴን መገላገሉ ሰልችቷቸው፣ ገና ድምፃችንን ከሩቅ ሲሰሙ "ኤጭ! ጀመሩ ደግሞ"! እያሉ ያማርራሉ::

እንዳንዴ ውሎዬን ሳያጣራ ወገራውን ይጀምራል:: ድንገት አንድ እንግዳ ሰው ደርሶ ይገላግለናል:: ጉዳዩ ተጣርቶ የጥፋት ቀስት አባቴ ላይ ሲያነጣጥር፣ ይገርፍበት የነበረውን ቀበቶ እየታጠቀ "ጋሼ አሁን አንድ ሁለቴ አሳርፌብሃለሁ:: ምንም አይደለም:: ሌላ ቀን አጥፍተህ ስትገኝ ከማሳርፍብህ አንድ አስር ጅራፍ፣ አሁን ያሳረፍኩብህን ሦስት ብትር እቀንስልሃለሁ::!"

"እ! መጀመሪያ ሳታጣራ ለምንድነው የምትመታኝ?"

"ከጥፋት ስለማትርቅ ነዋ! አምላክ አንተን አጥፌ እኔን ደግሞ እረኛህ አድርጎ አጣምሮናል:: እኔስ ምን ላርግ? ፈርዶብኝ

ነው::መጥፎ ከብት ቢሆን ታርዶ ይበላል፣ ወይ ይሸጣል:: እንደ አንተ አይነት መጥፎ ልጅ ግን ምን ይደረጋል?"

"ለምን ዛሬ ተመታሁ?" በኃይለ ቃል እጠይቃለሁ::

"አንተ! እኔ ላይ ነው የምትጮኸው!? ይሔ ራሱ ሊያስቀጣህ ይችላል:: የቅድሙን ምህረቴን ሰርዤዋለሁ:: በል ቶሎ ውሃ ቅዳና በብርጭቆ አምጣልኝ ጠምቶኛል!" ይጮኻል::

"እንስራው ውስጥ ያለው ውሃ ክፍት ያደረ ነው"

"ገፈርሳን ማን ከደነው?!" ይጠይቀኛል በኃይለ ቃል:: ያዘዘኝን ተግባራዊ አደርጋለሁ::

እኔም ሲኒማ ከመተው ሞቴን መርጫለሁ:: አባቴም ሲኒማ በዞረበት ዳግም እንዳልዞር ለማድረግ በቀበቶ፣ በአርጩሜና በክርን እያፈራረቀ ይነርተኛል::

ፈረንጆች "ድልድዩን ስንደርስበት እንሻገረዋለን" እንዲሉ፣ እኔም ዛሬ ለወገራው እንደምደርስበት ተማምኜ ከጓደኞቼ ጋር እያወጋሁ ደስ ብሎኝ ወደ ሠፈር ጉዞ ጀመርን::

መርካቶ ውስጥ የሚተራመሰውን ሕዝብ አየሁና "ወይኔ ሸጉጥ በኖረኝ!" ስል በስሆሳስ ተናገርኩኝ::

ቀጢሳው ሰምቶኛል::"ላጥ ታደርግና ግምሽው! ግምሽው! እያደረክ ታተራምሰዋለህ:: ይታይህ ያን የተሸከመውን ሰውዬ ከአናቱ ላይ ቅርጫቷን ስትቦድሳት እንዴት እንደሚሮጥ!"

በጣም ሳቅን::

"ልክ ስታፏጭ ነጭዋ ፈረስህ ከች! ትላለች:: እላይዋ ላይ ዘለህ ጉብ ብለህ በጭድ ተራ በኩል ወደ ሰፈራችን ቁርቆስ ሽው! ማማሚያ! ላንታ ማሪያ!"

አነጋገራችንም፣ አኳኋናችንም ተለውጧል:: ምኞታችን እንዳለች አክተሮቹን መሆን ነበር:: በእንዲህ አይነት ስሜት ውስጥ ካለን ወሬው አያልቅም፣ አካላችንም አይዝልም:: አይደክመንም:: ሆዳችንን በልዩ ቀዶ ሕክምና ያወጡት ይመስል አይርበንም::

የካራቴው አክተር ዋንጊዩ፣ የቴክሱ ፊልም ኮከብ በርትራን ካስተር፣ ክሊንት ኢስትውድ የሕንዶቹ ራጂሽ ኩማር፣ ሐሚትሃብ፣ ሂማማሊን፣ ሌሎቹም የጓደኞቻችንን ያህል የምናውቃቸው ናቸው:: አሁን ደግሞ 'ሻካር' ስለተባለው የህንድ ፊልም ወሬ ጀመርን::

በተክለሃይማኖት አርገን በልዑል መኮንን ሆስፒታል አቋርጠን፣ በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ቴአትር አልፈን፣ ለገሀር ደረስን:: አሁንም እየተከራከርንና ጮክ ብለን እያወራን ነው:: ድልድዩን አለፍ እንዳልን "ያ ቆንጆ አይደለም? ባለቀዩ ሹራብ" ጮክ ብላ ስትናገር ገነትን ሰማኋት::

ከእኔ ኋላ መኩዩ ቀጫጫው፣ ሲሳይ ኀቢጥ፣ ቀጢሳው፣ ሴምላል፣ ቦቾራ፣ ዶጅ ገማጣው፣ አብነት ባሪያው፣ ኃይሉ ዶሮ፣ ሻቃ፣ ይጥና... እየተግተለተሉ ነበር::

በዕለቱ ሰፈራችን በጠላት እንደተወረረ ፀጥ ብሏል:: ሲኒማ ለማየት መሄዳችን ታውቋል:: ይህንን ሁሉ ጥበብ ስናይ የዋልን ሕፃናት አንዱም ምትሃቱ ጥበብ ሳይረዳን ታፍሰን ሃምሳ አለቃ አርአያ ቤት ለምርመራ ገባን:: ተመስገን አልኩኝ:: ወገራው በኅብረት ከሆነ ቀለል እንደሚልልኝ እርግጠኛ ነበርኩ::

ብልሁና ሩህሩሁ አባባ አርአያ ምርመራውን ጀመሩ:: ከመካከላችን በጣም ፈሪ የሆነውን ቀጢሳውን ጠሩት:: እውነቷን መናዘዝ ጀመረ:: ንፍጡና እንባው እየተዝረከረከ፣ አስር አስር ጊዜ እየማገለት፣ ወንጀል ወንጀላችንን አከፋፈለን::

ጡረተኛው አባባ አጋፋሪ ሲኒማ የገባነውን ልጆች ቆጥረውን፣ በነፍስ ወከፍ ያጠፋነውን ሽልንግ ደመሩትና በሀይል ጮኸው "አምለት ብር እኮ ለእኔ የወር ቀለቤ ነው! 25 ኪሎ ጤፍ ወርቅ አድርጎ ይሸምትልኛል:: ያውም የኩሊውን ወጪ ችሎ:: ቆዳ መልስ በግ ልረድ ብል ተንቀባርሬ ፍሪዳውን የምጥ ልበትን ገንዘብ ነው ያጠፉት:: ሃምሳ አለቃ፣ እነዚህን ፍጇቸው!"

አባባ አርአያ ፈገግ ብለው አጋፋሪን እየተመለከቱ "ረጋ በል አጋፋሪ! ለፍርድ አትቸኩል!" አሉና ወደ ቀጢሳው ዞረው ሲያዩት "ሲኒማ የገባነው ሆያሆዬ በጨፈርንበት ገንዘብ ነው:: ሲኒማ ቤቶቹን ያሳየን አብነት ነው" አለና ታላቅ ወንድሙን አጋፈጠ::

የአብነት እናት እማማ ልኬለሽ ከኋላው ቆመው ስለነበር በጥፊ ልጃቸውን አጮሉት:: አብነት ጮኸ፣ እያጉረመረመ ወንድሙ ላይ አፈ ጠጠ::

"ተዉ መማታት ክልክል ነው:: የዱርዬው ልጅ ማንነት ሥረ መሠረቱ ከተጣራ በኋላ ጠባይ ማረሚያ እንልከዋለን:: ከዱርዬ ልጅ ጋር እዚህ ማን ይዳረቃል? ዕድሜ ለተፈራ! ጠባይ ማረሚያ ገብቶ ረቂቅ ልጅ ሆኖ ይመጣል::" አሉ ሃምሳ አለቃ አርአያ የላይ የከንፈራቸውን ጢም እያፍተለተሉ:: እንደገና ወደ ቀጢሳው ዞሩና በጥያቄ ያጣድፉት ጀመር:: "ምን በልታችሁ ዋላችሁ?"

"ሆያሆዬ ጨፍረን ያገኘነውን ዳቦ::"

"ወይኔ ሙልሙሌ! ወይኔ ሙልሙሌ! ለእነዚህ ዱርዬዎች ነው ያንን ትልቅ ሙልሙሉ የሰጠኋቸው"! እማማ በለጡገጠ በንዴት ተናገሩ::

"ዝም በሉ!" ተቆጡ ሃምሳ አለቃ አርአያ:: "የነገሩን ውል ለማጥፋት ነው የምትሽቀዳደሙት?!" ብለው ወደ ምርመራቸው ተመለሱ::

"ፉንጌ፣ ና!" አሉኝ አባባ አርአያ::

አባቴ እቤቱ ውስጥ አንዱ ጥግ ቆሟል:: ንዴቱን መቆጣጠር አቅቶታል:: በኅብረት የሚደረገው ምርመራ ስላላረካው በግሉ ቤት ወስዶ ሊመረምረኝ ጉረቤቶቻችንን ጠየቀ:: አባባ

አርአያ አልፈቀዱለትም:: አንዴ ጮኸና ሳብ አድርጎኝ፣ ገላጋይ መሐላችን ከመግባቱ በፊት አንድ ሁለት ጊዜ ደህና አድርጎ ጀርባዬን ደለቀው:: እኔም የድረሱልኝ ጩኸት ሳሰማ እንደተለመደው ሰላልሆነ መንደርተኛው ግር አለው:: በጭንቅ ላይ የነበሩት አብሮ አደጎቼ የማንን የአጯጯህ ስልት እንደተጠቀምኩ ለለገባቸው ሳቁ:: እንደ ዋንጊዩ ነበር:: የጀግንነት ስሜት ተሰማኝ:: ቀጢሳውን ገላመጥኩት::

"ተቃጠልኩ! ተቃጠልኩ! ምኑን ልጅ አለኝ እላለሁ?! ምኑን ዘር አፈራሁ እላለሁ?! አገር አሸባሪ ዱርዬ ወልጄ" አባቴ ለገላጋይ አስቸገረ:: እኔ ግን እንደ ልብ በተትረፈረፉ ገላጋዮች መካከል ስለነበርኩ ምንም አልፈራሁም::

የተሸበረው እንዲረጋጋ፣ የተቅለበለበውም እንዲያስተውል አባባ አርአያ ምክር ለገሱ:: ልጆቹን መደብደብ ማደደብ እንጂ እርባና እንደሌለው ገልጸው፣ በጥፋተኝነታችን ይቅርታ እንድን ጠይቅና የወላጆቻችንን እግር እንድንስም ተደርጎ እርቀ ሰላም ወረደ::

ሁለተኛ በሲኒማ ቤት ደጃፍ ዝር አንልም ብለን ማልን:: ይሁን እንጂ መሐላችንን ችላ ብለን በተናጠልና ከሚግባቡን ልጆች ጋር እየተሻረክን በስውር መዝናናቱን ተያያዝነው::

በልጅነቴ የመገረፍ ልምዴ በጣም እየዳበረ በመምጣቱ፣ በምገረፍበት ወቅት ምን አይነት ብልሃት ብጠቀም ከዱላው ውርጅብኝ ራሴን ማዳን እንደምችል እሳምሬ አውቅ ነበር:: ይሁን እንጂ አንዳንዴ ውጥኔ ከሽፎ ከማልወጣበት ወጥመድ ውስጥ እገባለሁ::

አንድ ጥፋት አጥፍቼ አባቴ ቀበቶውን መፍታት ሲጀምር እኔ እየጮኽኩ እወተውታለሁ:: ይህ ውትወታዬ ትኩረቱን ስለሚያበላሽበት "መቼ ነካሁህ? ገና ሳላሳርፍብህ? እንዳሳረርከኝ ሳሳሳርርህ!"

"ሁለተኛ አይለምደኝም! በገብርኤል" እያልኩ በመለኮት የሚያልፍ መንደርተኛ አስተውላለሁ::

አባቴ እያላጋጠብኝ "አሄሄ! ዛሬስ ተይዘሃል! የአባቴ አምላክ አይለመነኝ ልክ ሳላስገባህ አታመልጠኝም" ብሎ ሲያባርፍብኝ ሲቃጣ፣ ቀበቶውን ለቀም አድርጌ ያዝኩና "ወይኔ ሊገድለኝ ነው!"

"ድብን በላት!" ነጥቆኝ አሳረፈብኝ "ዛሬስ ተገኝተሃል:: ማንም ከእጄ አያወጣህም:: ድብን እንዳደረከኝ እርር ድብን ሳላደረግህ!?" ብሎ ድጋሚ ሲቃጣ የክርስትና አባቴ አባባ ኃይሌ ከኋላ ቀበቶውን ለቀም አደረጉት:: "ምንድነው?!" በኃርናና ድምፅ ጠየቁት:: የተለኰሰ ግለላ ሲጋራቸውን በግራ እጃቸው ይዘዋል::

"ምን፣ ከእነዚህ ዱርዬ ልጆች ጋር አትግጠም ብለው እምቢ ብሎ" ብዙ ምዕራፍ እንደ ሮጠ ሁሉ ጫን ጫን እየተነፈሰ ወንጀሌን ይዘረዝራል፡፡

"ኤድያ! አንተ ደግሞ! ትናንት አጥፍተው ተገርፈዋል፡፡ ከልጅ አትግጠም ብትለው እሺ ይልሃል? በል ተወው!" ብለው ገስጠውት ወደእኔ ዞረው፣ ደም የጎረሰ አይናቸውን አፍጥጠውብኝ እያዩኝ "ፉንጋ! የሚነገርህን አልሰማ ብለሃል? ዋ! ብታርፍ ይሻልሃል፡፡" በማለት ያስጠነቅቁኛል፡፡

አንዳንዴ ገላጋይ ይጠፋል፡፡ አባቴ አንገቴን በጭኑና ጭኑ መካከል ይይዝና ቂጤን የበላ የጠጣውን ያህል ያሳርፍበታል፡፡

እጁ እስከሚዝል ይነርተኛል፡፡ "ልክ ፓስቴ ለትበላ ደስ እንደሚልህ ሁን፣ ያኔ አያምህም" የሚለኝ የገልጃ ምክር ይኼን ጊዜ ዘጣም ጠቃሚ ነበር፡፡ በጣም ከጮሁኩኝ ስቃዬን ቀለል ያደርገዋል፡፡ አንዳንድ ሩህሩህ ጎረቤትም ጩኸቴን ሰምተው በፍጥነት ይታደጉኛል፡፡ እንዲህ በጥድፊያ የሚካሄድ ፋታ አልባ ወገራ ውስጥ ብሆንም ከውጪ የሰዎችን ድምፅ ከሰማሁ እለያቸዋለሁ፡፡

"እማማ በለጡ!" ትንፋሽ አጠረኝ፡፡

"ምን ነካችሁ?" ይጠይቃሉ፡፡

በሩ ተቀርቅሯል፡፡

"አሄሄ! ዛሬስ ተገኝተሃል!"

"ወይኔ! ተቃጠልኩ!"

"ተቃጠል እንዳቃጠልከኝ!"

"ገደለኝ ኡ! ኡ! ኡ! ኡ!"

"እሰይ! አንጀቴ ቅቤ ጠጣ!፡፡"

"ኡ! ኡ" በሕግ አምላክ!"

"ጉሽ! ጋሼ! ፖሊስ ጠራህ?" ብሎ በአዲስ ጉልበት የበትሩን መአት ማውረድ ይቀጥላል፡፡

"ወይኔ ቆለጤን! ወይኔ ቆለጤን!" ፊቴ በላብና በንፍጥ ተለውሷል፡፡ እንዲያምነኝ በኃይል ተፈራገጥኩ፡፡

አባቴ "ፀጥ በል! አሁን መቼ ነካሁህና ነው?" ብሎ ጮኸብኝ፡፡ ደንግጦ መጋረፉን አቆመ፡፡

የመሸበር ገጽታ በፍፁም ሳያሳየኝ "እንኳን ቆለጥህ ለምን ነፍስህ አትፈርጥም!?" ብሎ ቀበቶውን አልጋ ላይ ጣለ፡፡ በጭኖቹ ያነቀኝን አንገቴን ለቆ "እግርህን ክፈት!" አለ፣ ሕክምና ሊጀምር፡፡ "ፀጥ በል'! አሁን መቼ ነካሁህና ነው?"

"ዜራሞ፣ ክፈት ብዬሃለሁ!!" እማማ በለጡ በሩን የመስበር ያክል እየገፉት ነው፡፡

አባቴ "ፀጥ በል! ትንፋሽህን ዋጥ! አፍህን ያዝ! አትተንፍስ! ዋጥ! ትንፍሽ እንዳትል!" ሲለኝ፤

በቅልጥፍና ትእዛዙን ፈጸምኩ፣ ሳግ ግን አለቀቀኝም፡፡

"አሄሄ! ይህቺ እልህ መጥፊያህ ነች፡፡ ትንፋሽህን ዋጥ ብዬሃለሁ!"

"ይሄ ጋንድያ ዶርዜ ልጁን ሊገለው ነው እንዴ? ክፈት ብዬሃለሁ፣ ዜራሞ!"

አባቴ በሩን ከፈተ፡፡ እናቴ ትንሽዋን እህቴን ታቅፋ እያባበለቻት ወደ ጓዳው መተላለፊያ በር ላይ ኩርምት ብላ ተቀምጣ ታስተውለናለች፡፡ እንዲህ አይነቱ ስሜት የሚታይባት አላግባብ ስገረፍ ነው፡፡ አባቴን ላለመቃወም ያክል "እሱ ተው ሲሉት አይሰማ፡፡ እኔ ታዲያ ምን ላድርግ? ይበለው!" ትላለች፡፡ አጥፊ ሆኜ ከተገኘሁ ግን በቅርብ ርቀት ቆማ ወይም ተቀምጣ እያንዳንዷ የምታርፍብኝ ብትር የቱጋ መሆን እንዳለበት ታማክራለች፡፡ "በለው! የታባቱ! ተው እንደሱ አይደለም! ቂጥ ቂጡን! ተው ከፍ አልክ! ምን አይነት የጅል ቅጣት ነው?! ዓይኑን መትተኸው ነበር! ቂጡን እያልኩህ!"

በጥቆማዋ መሠረት "ወይኔ ዓይኔን!" ብዬ ጩኸቴን ሳቀልጠው አባቴ መግረፉን ያቆምና ሁለቱም የመጀመሪያ ዕርዳታ ሰጪዬ እንዲሆን አደርጋለሁ፡፡

የአባቴ አቀጣጥ ውርጅብኝ የበዛበት ቢሆንም ከእማዬ አገራረፍ ሺ ጊዜ እመርጠዋለሁ፡፡ እሷ ለመማታት በፍፁም አትቸኩልም፡፡ "ተው!" እያለች ታስጠነቅቀኛለች፡፡ እጥፊነቴን ከቀጠልኩ እሁንም ዕርጋታ ሳይለያት በማስጠንቀቂያ ታልፈኛለች፡፡ አሻፈረኝ ካልኩ አስገራሚ በሆነ ቅልጥፍና ማማሰያዋን ሳብ አድርጋ ጣቶቼ ላይ፣ ወይም ቁርጭምጭሚቴ ላይ ቋ! ስታደርገኝ ነፍስና ሥጋዬ ይላቀቃሉ፡፡ ትንፋሼ አጥሮ በረጅሙ ስቤ ጩኸቴን በኃይል እለቀዋለሁ፡፡ ድጋሚ ሳታሳርፍብኝ ታላግጥብኛለች፡፡ እርር ድብን አድርጎኝ መሬት ላይ እንፈራገጣለሁ፡፡ በዚያ በማውቀው ፍጥነትዋ እንደ ቂጤን ገሸለጥ ስታደርገኝ መጮኼን አቁሜ መከላከል እጀምራለሁ፡፡

አስፈሪ በሆነ ግርማ "ተነስ! አትበሳበስ! ማን መሰልኩህ? እኔ ባሎቴ ነኝ እኮ!" ስትለኝ፣ ነጥሬ ቀጥ ብዬ እቆምና አመቺ የማልቀሻ ቦታ እፈልጋለሁ ...

...ዛሬ ለገረፍ ግን እሷ ከፍቷት ኩርምት እንዳለች ተቀምጣ ታየኛለች፡፡

"ልትገለው ነው እንዴ!?" እያሉ እማማ በለጡ በሩን ከፍ ቶላቸው ገቡ፡፡

አካላቴን እየደባበሱ ያባብሉኝ ጀመር፡፡

"የታባቱ ይኼ ምናምንቴ! አቃጠለኝ! ተቃጠልኩልሽ በለጡ!" ብሎ አቤቱታውን አሰማና "ቆይ! የቀረኝ አንድ ነገር ነው፡፡ እንደ ተረፈ ገልጃ አርህን ባላበላህ! እኔ ዜራሞ አይደለሁም!"

በፍርሀት ጮኹኩኝ፡፡

"ፀጥ በል!" አለና አፈጠጠብኝ፡፡

ትንፋሼን ዋጥኩኝ::

"ተወው በቃህ!" አሉ እማማ በለጡ::

...ተረፈ ገልጆ የደረሰበት መአት በሃሳቤ መጣ:: ገልጆ አንድ ቀን ረሃብ ክፉኛ ጠናበት:: ከሰፈራችን ልጆችም የሚሰጠው ጠፋ:: በዚህ መሃል ይጥና መጣና ዲናሬ ሰጥቶት እንቁልልጮ እያለን ለመግመጥ ፓስቴ ከወርቄ ሻይ ቤት ገዝቶ እንዲመጣ ገልጆን ላከው:: ከታፎው ገልጆ በርሮ ሁለቱን ፓስቴ ገዝቶ መጣ:: ይጥና "ለትል!" አለና ቆንጥሮ ጣለለት:: (በዚያ በልጅነታችን ዕድሜ አንድ ፓስቴ ለብቻው መብላት የፈለገ ልጅ፣ አፍጠን የምናየውን ልጆች ዓይኖች ቅልውጥና መቀልበሻ "ለትል" ብሎ ቆንጥሮ ይጥልና የተቀረውን ይጨረግዳል:: ዝም ብሎ የበላ ግን ሆዱን ያመዋል ብለን እናምናለን::) ገልጆ ተወርውሮ ብጣቂዋን ፓስቴ ቀለባትና አፉ ውስጥ ወረወራት:: ይጥና ዓይናችን እያየ ዝም ብሎ መግመጥ ጀመረ:: ገልጆ ረሃቤን ቢያስታግስልኝ ብሎ እነ ዶሮ ጊቢ ውሃ ሊጠጣ ሄደ::

ይጥና ለሁለተኛ ጊዜ ፓስቴውን ገመጠ:: ለአፉ አልከበድ አለው:: ገርሞት ፓስቴውን ከፍቶ አየ:: ገልጆ እንቡጦቹን ከፓስቲዎቹ ውስጥ ፈልፍሎ በልቷቸዋል:: ነገር ግን በጥንቃቄ መልሶ ስለገጠመው ፓስቴው ሲያዩት መሰንጠቁ አይታወቅም:: ይጥና እንደነቃ ደንግጦ ገልጆ ውሃ ጠጥቶ ሲመጣ ጮኸበት::

"አንተ ከላከኝ በኋላ ቆንጥረህ እንደማትሰጠኝ ስለማውቅ የተላኩበትን ነው ዕምቡጡን አውጥቼ የበላሁት::" አለና ተረፈ ገልጆ አፈጠጠበት:: ይጥናም የጉልበቱን ልክ ያውቃልና አጉረምርሞ ዝም አለ:: የዚያን ዕለት መንደርተኛው ገልጆን ምንም ሳይል ከው ዋለ:: የተሰጣ ክክም አልነበረም:: በመንደራችን የሚገኙ ማድቤቶችን በፍጥነት አሰሳቸው:: የሚመነተፍ አልተገኘም::

ትዝ ሲለው አባቱ መሬት ቆፍረው ገንዘብ የሚቀብሩበት ጉድጓድ አለ:: ከዚያ ላይ ለረሃብ ማስታገሻ የሚሆነውን ያህል ገንዘብ ለመመንተፍ ወሰነ:: ጉድጓዷን ምሶ እጁን ሰደድ ሲያደርግ ድፍን 20 ብር እጁ ገባ:: መልሶ ሌላ ፈለገ:: አስር ብር አገኘ:: ጉርጓዷን በጥንቃቄ እንደነበረች ደፈናት::

የሰፈር ልጆችን በሙሉ አስከትሎን ወደ ወርቄ ሻይ ቤት ሄድን:: ሁለት እንጀራ በወጥ አንድ ላይ አስቀረበና በላ:: አንድ ሳህን ድንች፣ ሁለት ፓስቴ ጨመረበት:: አንድ በራድ ሻይ አዘዘና እስኪቀርብለት፣ አንድ ሲሮኮ አስከፍቶ ጠጣ:: አስገሳው:: በራዱ ሻይ እንደቀረበ አንድ ቡሽ ለራሱ አስቀድቶ እኛንም ጋበዘን:: ለእህቱ ሦስት ፓስቴ በቀጢሳው ላከላት:: ለሱም "እየጨረገድክ ሂድ!" ብሎ ሁለት ፓስቴ ገዛለት:: ቁጭ ብለን ለምናየው ሁለት ሁለት ፓስቴና ሻይ ጋበዘንና "ከዛሬ ጀምሮ ከአባቴ ጋር አልኖርም:: ካምቦሎጆ በረንዳ አዳሪ ሆኜ እኖራለሁ:: ትንሽ እንግሊዘኛ ብችል

ለፈረንጆች እየተላላኩ አድጋለሁ:: ከዚያም ስፖርተኛ እሆናለሁ:: ዛሬ ፓስቴ እንደገዛሁላችሁ ለማንም እንዳትናገሩ" አለንና ገልጆ ከሻይ ቤቱ ስንወጣ ተሰነባብተን ወደ ካምቦሎጆ መንገድ ጀመረ:: እኛ ወደ ሠፈራችን ተመለስን::

ትንሽ እንደተራራቅን ተመልሶ "ከእናንተ ጋር ትንሽ አውርቼ ብሔድ ይሻለኛል፤ ሰፈራችን ሄደን ትንሽ እንጨዋወት:: ካምቦሎጆ ብኖርም ቀን ቀን እናንተ'ጋ እየመጣሁ እጫወታለሁ:: እህቴንም እጠይቃታለሁ:: አባቴን ግን በቃ፤ ሁለተኛ ላገኘው አልፈልግም::" እያለን ሠፈራችን ደረስን::

አዘውትረን ድድ በምናሰጣበት በእማማ ጎደቴ ጠጅ ቤት በረንዳ ውሃ ልክ ላይ ተኮለኮልን:: የውሃ ልኩ ቀን ፀሐይ ሲመታው ስለሚውል ማታ ሲቀመጡበት ይሞቃል:: ቁልጭ፣ አመደ፣ ባሪቾ፣ አብነት፣... ተሰባሰብን በጦፈ ወሬያችን መሐል አንድ አይነት እሩምታ ከጠጅ ቤቱ ውስጥ ተሰማ:: ተደናግጠን ተነሳን:: አንዱ ገልጆን አንቆት መሬት ወድቋል:: ስናስተውል አባቱ ናቸው:: ተነስተው ገልጆን መሬት ለመሬት እየጎተቱ ወደ ቤታቸው ወሰዱት::

እቤት እንደገቡ ጠልፈው ጣሉት:: ከጣራው ማገር ጋር ቀድመው ባዘጋጁት ገመድ ጠፍረው አሥረው ቁልቁል ሰቀሉት:: እህቱ ሠናይት ከሰል እያቀጣጠለች ነበር:: አባትየው ታላቅ ተግባር እንዳከናወኑ ሁሉ ግዳያቸውን ቆመው ቁልቁል አዩትና ከትከት ብለው ሳቁ:: ገልጆ የግልብጥ አባቱን ሽቅብ እያየ እንዲምሩት ይወተውታል:: ጉማሬ አንስተው ቅጣቱን ጀመሩ:: የገልጆ ሕመም ተጋብቶብን ጮኽን:: አባትየው ዞረው ሲያዩን በሩን የሕፃናት ጭንቅላት ሞልቶት አስተዋሉ::

"ዞር በሉ ከዚህ እናንተ ሌቦች!" ብለው በአውሬ ድምፅ ገስጠውን በሩን ዘጉት:: በጭራሮ የተሠራ ይመስል በሩ ብዙ ቀዳዳ ነበረው:: በዚያ አንዳችን በሌላው ላይ ተደራርበን እናያለን:: ወከክ ባለው የከሰል ፍም ላይ በርበሬ ተጨመረበትና ገልጆን አጠኑት:: በኃይል እየሳለ ወተወተ:: አንድም የቀረው የቅዱሳን ስም አልነበረም::

"የወሰድከውን አንድ ባውንድ ምን አደረክበት?"

"እርቦኝ ወስጃለሁ!"

"ምን አደረክበት?"

"እርቦኝ ፓስቴ በላሁበት"

"ፓስቴ በላህበት?!"

"አዎን ፓስቴ በላሁበት!"

"በሁሉም ብር?"

"አይ! በሦስት ብር ብቻ::"

"የሶስት ብር ፓስቴ ጨረስክ?!" ድምፃቸው በድፍን ቁርቆስ አስተጋባ "ከነማን ጋር?"

"ለብቻዬ!"

ከስቀሉበት አወረዱት:: እዚያው ማጅራቱ ላይ ቆመው "አርህን እራ!" አሉ:: እንዳሉት አደረገ:: አይነ ምድሩ በኮሶ ትል ተጊጣለች:: እንፋሎቱ አወዳቸው::

በርበሬ ዓይናቸውን እያጉረጠረጡ "አንሳና ብላት!"

ተማደረደረ:: ጉማሬያቸውን ጀርባው ላይ እሳረፉበት:: ጮኾ ተነሳ:: አንቀው ቁልቁል ደፍተውት "አንሳና ብላ!"

"እሺ! እሺ! እበላለሁ!"

"አንሳና ብላት! አንት ምናምንቴ! ብላት!"

ዓይነ ምድሩን አነሳ::

"ብላት!"

የእኛ ዓይን በንዴት ተጎልጉሎ ወጣ:: አላስቻለንም:: በኃይል እየጮኽን በሩን በድንጋይ መምታት ጀመርን::

"አትበላትም!?!" አሉና በጉማሬው ገረፉት:: ዓይነ ምድሩን እንደጨበጠ ተንሰቀሰቀ::

"ብላት ብዬሃለሁ! ብላት!"

አባትየው ጩኸታችን ሰላም ስለነሳቸው በሩን ከፈቱ:: ብትን አልን:: በሩ ተመልሶ ተዘጋ::

በዚህ መሐል አባባ አጋፋሪ መጡ:: በቅዱሳን ስም መማፀን ጀመሩ:: ለምላሻቸው ገልጆ አካል ላይ አለንጋ ሲያርፍ በኃይል ሲጮኽ ተሰማን:: አባባ አጋፋሪ ልክ ራሳቸው አካል ላይ እንዳረፈ ሁሉ ስቅጥጥ ብሏቸው "ኧረ! በመብርሃን በወላዲቷ ይገፔሃለሁ! የተረፈ አባት፣ ተው ግፍ ነው!"

ከውስጥ "ጥፋ ከዚህ አንተ መላጣ!" አሉ የገልጆ አባት::

አጋፋሪ መለማመጣቸውን ትተው "ማንን ነው መላጣ ያልከው? አንተ ድጥ ራስ! ልመለጥም ልላጥም፣ እኔስ ለሀገሬ የሚገባኝን አከናውኜ እንጂ እንዳንተ ለሃጩን እያዝረበረብኩ..." ሲሉ በሩ ተበረገደ:: ቀድሞ መቀርቀሪያ ብቅ ብሎ ታየ:: መከዬ ቀጫጫው እንደ ወፍ ቱር ብላ ሄዳ በቅርብ ካለው አባባ አጋፋሪ ቤት ገባችና ከስሩ ድቡልቡል ብረት ያለውን ከዘራቸውን ይዛ መጥታ አቀበለቻቸው:: ቦቻራና ዶጅ ገማጣው ትልልቅ ድንጋይ አነሱ:: የገልጆ አባት ዘው ብለው ከቤታቸው ሲወጡ የቦቻራ ድንጋይ ደረታቸው ላይ ነጠረ:: አባባ አጋፋሪ የገልጆን አባት በከዘራቸው ሲዠልጡዋቸው ተዘረሩ:: ገልጆ ዓይነምድሩን እንደ ጨበጠ ፈትለክ አለና ከሲኦሉ ወጣ:: ዳግም ወደ እዚህ ቤት አልተመለሰም:: እንደወሰነው ከካምቦሎጆ በረንዳ አዳሪዎች አንዱ ሆነ...

...ከሃሳቤ ተመለስኩ:: የቆጠቆጠኝን ሰንበር እያስታመምኩ እማማ በለጡ "ፉንጋይ፣ ጥፋተኛ ነህ:: አንተ ድውር ካላዳወርክ እሱ ሸማ ካልሠራ ምን ይበላል?" ብለው ወደ አባቴ ተመልሰው "አንተም ሥራን ቀስ በቀስ እንጂ በአንዴ ልመድ አትበለው:: የልጅ መንፈስ መሆኑን አትርሳ!" አሉና አግባቡን::

ልጅነት

ቀጣዮቹ ዕለታት ለእኔ የኩርፊያ ጊዜያት ናቸው:: አባቴ ግን በባሕርዩው መኳረፍን አይወድም:: እኔ ደግሞ ከጠላሁ ገለልማለቱ ሰላም ይሰጠኛል:: በዚህ ገለልተኝነቴ የተናደደው አባቴ አንድ ቀን ሞቅ ብሎት መጣ:: ያለፈና እርቀ ሰላም የወረደበት፣ ይቅር ለእግዜሃር የተባባልንበትን ጉዳይ አንስቶ ነገር መፈለግ ጀመረ::

ይሄን ጊዜ እናቴ ከእኔ ጎን ቆመች:: ፀቡን አክርሮት ሊገርፈኝ ሲል ጮክ ብላ "ተወው ባክህ! ዛሬ የተወለደበት ቀን ነው::" አለችው:: ቀበቶውን እያጉረመረመ ታጠቀ:: በዚያን ዘመን የነበሩ ሰዎች ልጅ በተወለደበት ቀን ከተገረፈ ዓመቱን ሙሉ ያለቅሳል ብለው ስለሚያምኑ በልደታችን ቀን አንገርፍም::

ወላጆቼ እገረፍበት የነበረውን ምክንያት አሁን ቢጠየቁ አንዱንም አያስታውሱ ይሆናል:: እኔ ግን ቻይናውያን እንዳሉት በየቀኑ የተገረፍኩበትን ምክንያት እነሆ! እንዲሁም ምርጧን የልደት ስጦታዬን እስካሁን አልረሳኋትም::

ሌባና ፖሊስ

እኔ ትንሽ ልጅ ነኝ
ሰው ሁሉ የሚያውቀኝ
የምወደው ስኳር ነው
ማነው የሚሰጠኝ?
ሰሙ እላቹኋለሁ
ሰሙ እላቹኋለሁ
ትምህርቴን እማራለሁ
ልጅ ሁሉ ያጠፋል
በአለንጋ ይገረፋል
አንዱ ሲለበልብ አንዱ ይጣፍጣል
ሁለቱም ያስፈልጋል ልጅንም ያሳድጋል

የሰፈሬ ልጆች እያዜሙ ሲጫወቱ ቤት ውስጥ ሆኜ ይሰማኛል:: እኔ ባለፈው ስሞን ሦስት ስሙኒ ሠርቄ በመያዜ ክፉኛ ተገረፍኩ:: በዚህ መዘዝም የአልጋ ቁራኛ ሆኛለሁ:: ለዚህ ሁሉ ሥቃይ የዳረገኝ አብሮ አደጌ ባሪቾ ነበር:: ባሪቾ 'እጀ ወርቅ' ነው:: ባለፈው ሳምንት መጀመሪያ ላይ ሲኒማ ልንገባ ራስ ቴያትር ሄድን:: ትኬት የሚቆረጥበትን ሰዓት ስንጠባበቅ ባሪቾ በጆሮዬ "ተስፍሽ ልጋብዝሽ?"

"እሺ!"

አብረውን ከሰፈር ሲኒማ ለመግባት የመጡትን ጓደኞቻችንን 'ሸውደን' ባለሦስት ፎቅ ወደ ሆነው አንበሳ ሻይ ቤት ሄድን::

"ቀል በአራት ዳቦ!" አለ ባሪቾ፣ ሞባሸሩ እንደመጣ ወደ እኔ ዞረና "ሻይ ወይስ ቡና በወተት ይሻልሃል?"

ምርጫዬን ነገርኩት፡

"ስማ፣ አንድ ቡና በወተትና አንድ ሻይ ጨምርበት" ብሎ አዘዘ:: የተቀመጥነው መስኮቱ አጠገብ ስለነበር የጫት ተራው ትርምስ ከታች ይታየናል:: ትኩሱ ፉል ከዳቦ ጋር ቀረበልን:: እየተጨዋወትን ሻይና ወተታችንን ፉት እያልን ተመገብን::

ባሪቾ የመጨረሻውን የፉል ጥራጊ ጎረሰና "እንደ'ገም?" አለኝ::

እንደጠገብኩ ነገርኩት:: ቀደም ብዬ ከቤት ጎዝጉዤ ነበር የወጣሁት:: አንዴ ተንጠራራና "በል እዚህ ቁጭ ብለህ ጠብቀኝ:: እኔ ሽቃቅዬ ልምጣ..." ሲለኝ ዓይኖቼ ፈጠጡ::

"ፈራህ እንዴ? 'ቡካታም' አትሁን! *ሹፈኝ በመስኮት!" አለና ጥሎኝ ሸው አለ::

ጣፍጦኝ ፉት እለው የነበረው ቡና በወተት ሬት ሬት ብሎኝ መጠጣቱን ተውኩት:: ቁልቁል በመውጫው በር ብቅ እስኪሚል አፍጥጬ በመስኮት ስጠብቅ በጣም ቆየ:: ግራ ገባኝ:: የሻይ ቤቱን ሂሳብ ማሰላሰል ጀመርኩ:: 85 ሣንቲም ዕዳ አለብኝ:: ያለኝ ቼላ ብቻ ነበር:: እርሱንም አሻሮ *ዲናሬ ሞልቶልኝ ነው እንጂ መጀመሪያ የነበረኝ 40 ሣንቲም ብቻ ነበር:: ሂሳብ ለመክፈል 35 ሣንቲም ይጎድለኛል:: ከየት አመጣለሁ? ተበላሁ!::

ከሃሳቤ ባንኜ ቁልቁል ሳይ ባሪቾ ብቅ አለ፤ ኪሱ ውስጥ አጣጥፎ የያዛትን ባርኔጣ አወጣና አደረገ:: ወደ ሱቅ ተጠጋ:: ከአንድ ሼህ ኋላ ቆሟል:: እሳቸው ከባለሱቁ ጋር ይከራከራሉ:: ባሪቾ ኮታቸውን ገልቦ የኋላ ኪሳቸውን በዝግታ ይበረብራል:: ትንፋሼን ዋጥኩ:: አንድ መላጣ ሰውዬ በጥድፊያ መጣና ከባለሱቁ ጋር ማውራት ጀመረ:: ባሪቾ አንድ ጥቁር ቦርሳ ከሼሂው ኪስ አወጣና በሆዱና በሱሪው መካከል ቁልቁል ከተተ:: አካባቢውን በፍጥነት ስቃኝ ማንም አላየውም:: ወደ እኔ ዞሮ ሽቅብ አይቶኝ ጠቀሰኝና ወደ ሻይ ቤቱ መራመድ ጀመረ::

ፎቁን ወጥቶ እኔ ወደ ተቀመጥኩበት መጣ:: ቦርሳውን አውጥቶ ከጠረጴዛው ስር መበርበር ጀመረ:: ብዙ ብሮች አወጣ:: ቦርሳውን እዚያው ጠረጴዛ ስር ጣለው:: ባርኔጣውን አውልቆ አጣጥፎ ኪሱ ከተተ:: ሒሳቡን ከፈለ:: ሻይ ቤቱ ታችኛው

ሹፈኝ፤ ተመልከተኝ::
ዲናሬ፤ አስር ሣንቲም::

ወለል ስንደርስ ሱቁ አካባቢ የተሰረቁት ሰውዬ ሲጮኹ ሰዎችተሰብስበው ያዳምቃሉ:: በትርምሱ መካከል በፍጥነት ወጥተን ታጠፍን::

በፍጥነት ሲኒማ ቤቱ ደረስን:: ትኬት መቆረጥ ጀምሯል:: ከጓደኞቻችን ጋር ተቀላቀልን:: ፍርሃትና መደነቅ የሠራ አካላቴን ወሮታል:: ባሪቾ ቀልጠፍ ብሎ ለሁላታችንም ትኬት ቆርጦ አንዷን ሰጠኝ::

ከማድነቅም በላይ ቀናሁበት:: "ምነው እግዚአብሔር እኔንም እንደ ባሪቾ አራፍ ሌባ ቢያደርገኝ? 'ሙቪ' እንደ ልቤ እገባ ነበር?!" የዚያን ዕለት ለመጀመሪያ ጊዜ ሲኒማ ቤቱ ውስጥ ለስላሳ መጠጥ ጠጣሁ::

ሦስት ፊልሞች አይተን ብንወጣም አንዱንም አላስታውስም:: የባሪቾ ድርጊት ግን አብሮኝ ወደ ቤቴ ዘለቀ:: ውለታውን ሳልውል ሳላድር መክፈል እንዳለብኝ ወሰንኩ::

ገንዘብ የማገኝበት ምንም ዘዴ የለኝም:: ቀላሉ መፍትሔ ከቤተሰቦቼ መስረቅ እንደሆነ ገባኝ:: ብዙ ብዙ አብሰለሰልኩ:: በቅርቡ ከባላገር የመጣችው ዘመዳችን ሙቀዴ ገንዘቧን የምታስቀምጥበትን ቦታ አውቃለሁ:: ትራሱን ገለጥ ሳረገው መሐረቧ በሣንቲም ታጭቆ ቁጢጥ ብሏል:: ሦስት ስሙኒ ወሰድኩ::

የዚያን ዕለት ችስታ ስለነበር ባሪቾን ደረስኩላት:: እግረ መንገዴንም የባሪቾን ውለታ ከፈልኩ፣ ራሴንም ከእኩያዬ እኩል አዋልኩና ተደሰትኩ:: ነገር ግን እቤት ስመጣ የጠበቀኝ አሣር ነበር:: አባቴ ወደ ቤት እንደገባሁ ሊወግረኝ እንደ አንበሳ አግስቶ ተወረወረ:: የከርስትና አባቴ መሀል ገብተው በአየር ላይ ቀልበው እነበረበት አስቀመጡት:: ሙቀዴ በጋሞ ቋንቋ ኃጢአቴን ትለፈልፋለች::

"ጮጋ!" አሏት አባባ ኃይሌ በሚችሏት ጥቂት የጋሞ ቃል:: "ዝም በይ!" ማለታቸው ነበር:: በእርጋታ ምርመራቸውን ጀመሩ:: "ፋንጋይ!"

"አቤት!"

"ሦስት ስሙኒ ጠፋባት!" ወደ ሙቀዴ እየጠቆሙኝ አረዱኝ::

"እኔ!..." ብዬ 'ዓይኔን ግንባር ያርገው!' ልል ስል፣ አባቴ ጮኽ ሊያንቀኝ ሲወረወር፤ በድጋሚ ቀልበው ወደ ተነሳበት መለሱት:: "ባንተ ቤት መቅጣትህ ነው:: አሁን ነገር እያበላሸህ መሆኑን ልብ በል" አሉትና "አንተ!?" አሉኝ አፍጠው፤ "እውነቱን ካወጣህ ማንም አይነካህም:: ብቻ እውነቷን አውጣ!" በዝግታ ከግስላ ሲጋራ ፓኮ ወስጥ አንዷን መዘው ለኩሱ:: ሁለቴ በኃይል ማጉላት:: በረጅሙ ተነፈሱ:: ጢሱ ከአፋቸው እየተዝጎለጎለ እየወጣ ቤቱን ቢያጥነውም በጉሙ ውስጥ በድፍርስ ዓይኖቻቸው በጥንቃቄ ያስተውሉኛል:: ፊታቸው እንደተገተርኩ ሽንቴን ጭርቅ አደረኩት:: ፀጥ ታው የዘለዓለምን ያህል ረዘመብኝ::

"ሦስቱን ስሙኒ ምን አደረከው?"

"አትመልስም?" አባቴ ጮኸብኝ፡፡

"እኔ ግን አንተን ኮረንቲ ይዞህ ጮኬ አባባ ኃይሌ ባል ቦላውን ነቅለው አላዳንኩህም?!" አልኩት፡፡

"ኮረንቲ ይዞኝ ያዳንከኝ ሌባ ለመሆን ነው እንዴ? አንተ ሌባ እንድትሆን አምላክ ከሞቲ ያተረፈኝ ከሆነ እኔ ሞቴን እመርጣለሁ" አለና ማልቀስ ጀመረ፡

ትላልቅ ሰዎች ሲያወሩ እንደሰማሁት በኮረንቲው ውስጥ ያለው ጋኔን ደም ይመጣል፡፡ አባቴም የዚያን ዕለት ደሙን ጋኔን እንደመጠጠው ገባኝ፡፡ በዕለቱ ለጎረቤቶቻችን ሁሉ እኔ ዓብይ ዜና ሆኜ ዋልኩ፡፡ "ዜራሞን ተስፋዬ ከሞት አተረፈው!" ተብሎ ዝናዬ በድፍን ቂርቆስ ተናኘ፡፡ የሰማው ላልሰማው ሲያወራ የራሱን ሃሳብ ስለሚጨምርበት ከፍተኛ ግነት ተፈጠረ፡፡ ከአባባ ኃይሌ ቤት በርጩማ በፍጥነት አውጥቼ ላዩ ላይ በመቆም ባልቦላውን እንዳጠፋሁ ያወሩ ጀመር፡፡ የዚያን ዕለቱ ተአምረኛ ጀግና ዛሬ ጊዜ ከድቶኝ ሌባ ተብዬ ብይኔን እየተጠባበኩ ነው፡፡ ጀግና ሆኖ የሚገኘውን ማኅበራዊ ሞገስና ሌባ ተብሎ የሚመጣውም መዘዝ ከማለዳው ተገለጠልኝ፡፡

"ዝም በል አንተ!" አሉትና አባቴን "ፋንጋይ፣ መልስልኝ እንጂ!" አሉኝ፡፡ ጠጅ ጠጅ የሚሸተው ትንፋሻቸው ከሲጋራው ጢስ ጋር ተዋህዶ ተነፈገኝ፡፡

ሽንቴ ጭርቅ ብላ ቁምጣዬን አርሳ በጭኔ ላይ መንቆርቆር ጀምራለች፡፡ የነበረኝ ራሴን የምከላከልበት አቅም ከዳኝ፡፡ በልቅሶ ዜማ "ይሄ ባሪቾ..."

በጥፊ አጮሉኝ፡፡ ትንሿ ፊቴ ከትከሻዬ ጋር ተላትማ ተመለሰች፡፡ የሚያስከር መጠጥ እንደጠጣሁ ሁሉ ሰማይ ምድሩ ዞረብኝ፡፡ የከበቡኝ ሰዎች ብዙ ሆነው ታዩኝ፡፡

"ፍራንኩን ምን አደረከው ነው የምልህ?!" ግስላዋን ስምጥ ጠው መሬት አወደሚት፡፡

"ፓስቴ..."

"በላችሁበት?" በጎልያድ ድምፅ፡፡

"አ- አዎን!"

ከዚህ በኋላ የሆነውን የማስታውሰው በወገራው የማርያም ጠላት መሆኔን ብቻ ነው ... ከአንድ ቀን በኋላ ራሴን ታጣፌ አልጋዬ ላይ ተጋድሞ አገኘሁት፡፡ አካላቴ ክፉኛ ጓጉሏል፡፡ ከሕመሜ ሁሉ የከበደኝ ግን የቤተሰቤ ነቀፋ ነበር፡፡ ከዚህ ሁሉ ውርጅብኝ በኋላም የአባቴ የአጠቃቅ ስልት ክፉኛ የሚያምመኝ ነበር፡፡ እኛ ቤት ለሚገቡ ዘመዶቻችን ሁሉ ወንጀሌን ያወራላቸዋል፡፡...

እናቴ ኮስተር ብላ አንዲት ቃል ደጋግማ ትናገር ነበር፡፡ "በዚህ ድህነት ላይ ሌብነት! እኔ ባሎቴ የምትረባኝ መስሎኝ ነው

ደፋ ቀና የምለው ልጄ፡፡ እኔ መቼ 'በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ' አማረኝ? የማትረባ! ሌባ!" ብላኝ የምበላውን እንደውሻ ጥላስኝ ትሄዳለች፡፡ ፍቅሯን ያልነፈገችኝ ውሻዬ ቲቲ ብቻ ነበረች፡፡ ይሁን እንጂ ከሰው ልጅ ያጣሁትን ፍቅር ሙሉ በሙሉ ልትሞላልኝ አልቻለችም፡፡...

ውጪ የሚዘምሩት የሰፈር ልጆች ጨዋታ ቀደረዋል፡፡ "ሌባና ፖሊስ የሚጫወት! ሌባና ፖሊስ የሚጫወት!" በተጋደም ኩበት በመንፈሴ ተከተልኳቸው፡፡

ከሰማይ የወረደ ያዘል ኃይሉ ዶሮ ሊጠይቀኝ ከተፍ አለ፡፡ አባቴ ሌሎች ጓደኞቼ ሁሉ እንዳይጠይቁኝ ከልክሎአቸዋል፡፡ ከዶሮ ቤተሰብ ጋር ግን በጣም ይዋደዳሉ፡፡ የከት ልብሱንና ገንዘቡን የሚያስቀምጥበት ሳጥኑን በአደራ የሚያኖረው እነዶሮ ቤት ነው፡፡ በዚህ ቤተሰባዊ ወዳጅነት ዶሮ እንዳሰኘው እኛ ቤት መውጣት መግባት ይችላል፡፡

በዚህ ሌብነቴ መዘዝ አባቴ ከባረቾ አባት ጋር ተጣልቷል፡፡ በሰፈራችን ልጆች አስተሳሰብ መስረቅ ነውር አልነበረም፡፡ በሌብነት ተይዞ መጋለጥ ግን ትልቅ ውርደት ነው፡፡ ወላጆቻችንን ከሌባው ልጅ ጋር ልጆቻቸው እንዳንገጥም በዓይነ ቁራኛ ስለሚከታተሉን ቅስማችን ይሰበራል፡፡ "የሰፈር ሰዎች ስለ እኔ ምን ይላሉ?"

"ያንተ መስረቅ ተረስቷል!"

ተገርሜ "እንዴት?" አልኩት ቀና ለማለት እየሞከርኩ፡፡

"መኩዬ ቀጫጫዋ ትናንትና ሦስት ብር ሰርቃ ተያዘች፡፡"

"ሦስት! ብር! ከማን ላይ?!"

"ከእናቷ ላይ፡፡ አንባሻ ሸጠው ከቀረቀሩበት 'ቦከመች!"

"እንዴት?"

"እነዚያ የጠመንጃ ያዥ ሰፈር ልጆችን ታውቃቸዋለህ አይደል?"

"አዎን እነሁሴን ጂቦ ሰፈር!"

"አዎን! እነሱ ፍራንክ ካልገበርሽ በሰፈራችን ወደ ትምህርት ቤትሽ አናሳልፍሽም አሏት፣ ኧረ እንዲያውም ወገሯት፡፡ ስለዚህ ከእናቷ ሦስት ብር ሠርቃ አንዱን ሰጠቻቸው፡፡ ሁለቱን ብር ሙቪ ገባችበት፡፡ ማታ ስትመለስ በወገራ ሲያጣድፏት ለፈለፈች፡፡ በገመድ አስረው አልጋ ስር አሳደሯት፡፡ አባ ዘለቀ ቤቱን ጠበል እንዲረጩላቸው ጠዋት ቀጠሮ ነበራቸው፡፡ አባ መጡ፡፡ ቀጫጫዋ አልጋ ስር ተኝታ ትስላለች፣ ጉንፋን ይዟት ነበር፡፡ አባ ግር እንዳላቸው ዳዊታቸውን ይደግማሉ፡፡ አሁንም ስትስል አባ እናቷን 'ምንድነው?' ብለው ጠየቁ፡፡ እናትየው የቀጫጫዋን ሌብነት ነገሯቸው፡፡ አባም 'በስማም ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ...' ብለው አማተቡና እናቷን ገዝተው አስፈቷት፡፡ ከዚያም መኩዬን መክረው ሁለተኛ እንዳትሰርቅ አስምለው ለቀቋዋት" ብሎ ድምፁን ዝቅ አድርጎ ነገረኝ፡፡

አባቴ ድር ሲያደራ ወደ ወጪ ችካሎቹን ይዞ ወጣ፡፡ አድፍጦ ይጠብቅ የነበረው ሲሳይ ኀቢጥ ዘው ብሎ ገባ፡፡ የእኔን ደህንነት ሳይጠይቀኝ "ሰማችሁ?"

"ምኑን?!" አልነው እኔና ዶሮ በአንድነት፡፡

"ሴምባል ያንን መኪና ሰፌ ደባባቸውን መነተፈው" ጉቢጥ ብሎ አስደነቀን፡፡ ሲሳይ ሲራመድ፣ ሲናገር፣ ሲያስብም ፈጣን ነው፡፡ ሲያወራም አንደበቱን ያዝ አያደርገውም፡፡ "መኪና ሰፌው ቀን ቀን ቡትቶ ልብስ ሲጥፍ ይውላል፡፡ ማታ የሸቀለውን ክርክ፣ ዲናሬ፣ ዱንቡሎ ባንኩ ውስጥ ክቶ ሣጥኑን ይቆልፋል፡፡ ሴምባል ሁልቀን አድፍጦ ይጠብቃል፡፡ ዛሬ ጠዋት መኪና ሰፌው ሣጥኑን ከፍቶ የዘጋ መስሎት ሳይቆልፈው ሄደ፡፡ ሴምባል ከሣጥኑ ውስጥ ባንኩን አወጣና በሹራቡ ሸፍኖ ይዞ ወደ ውጪ ወጣ፡፡ ቀጢሳውን ደጅ አገኘው፡፡ ከእማማ *ጎደቴ ጠጅ ቤት ግርግዳ ላይ ኳሱን እየለጋ ብቻውን እየተጫወተ ነበር፡፡ ባንኩን አሳየው፡፡"

"ከዚያስ?" አልኩ ቸኩዬ፡፡

"ፏፏቴ ሄደው ባንኩን በድንጋይ ሰብረው ፍራንክ በኪሳቸው አጨቁ፡፡ የተረፈውን አሸዋ አልብሰውት ወደ ሲኒማ ራስ ደየሙ፡፡"

"ሰውዬው አልነቃም?"

."ትንሽ ዘግይቶ ነቃ እንጂ! ሥራ ላይ ሆኖ ቅር ቅር ሲለው ቤት መጣ፡፡ ሣጥኑን ሲያይ ተከፍቷል፡፡ ባንኩ የለም፡፡ ሙኸ! ሰዎች ሲጠይቁት የተሠራውን ጉድ ተናገረ፡፡

"ጥርጣሬው ሴምባል ላይ አረፈ፡፡ ቢፈለግ የውሃ ሽታ ሆነ፡፡ ሌሎች የሰፈር ልጆች ሁሉ ተሰብስበን ስንጠየቅ ሴምባል ከወሰደ ሲኒማ ራስ እንደሚገኝ ጠቆምን፡፡ አዋቂዎቹ በአምስቱም ሲኒማ ቤቶች አንዳንድ ሰው ዘብ እንዲቆም ተመዳድበው ሄዱ፡፡ አሁን መኪና ሰፌው ራሱ ፈይሳ ከሲኒማ ራስ ይዞዋቸው መጡ፡፡ ቢፈተሹ ኪሳቸው በፍራንክ ታጭቋል፡፡ ሃምሳ አለቃ አርአያ ቤት ገብተው ሲመረመሩ ያጠፉት ፍራንክ ሁለት ብር ብቻ ነው፡፡ የተቀረውን አስረከቡ፡፡ ዛሬ ታስረው እነዶሮ ቤት ያድሩና ነገ ባንኩን የሰበሩበትን ቦታ ይመራሉ፡፡" ይህን ነግሮን ሲያበቃ ጎቢጥ የሚቀጥለውን ትዕይንት ለመጨለፍ ፈትለክ አለ፡፡ ዶሮም ተከተለው፡፡

እኔ ግን ለመውጣት አካሌም አይችልም፤ ቤተሰቤም አይፈቅድም፤ በተጋደምኩበት ሳብሰለስል የሕፃናቱ ድምፅ ተሰማኝ፡፡ ጨዋታው ወደ ኩኩሉ ተለውጧል፡፡

"ኩኩሉ!" የፋንቲሽ ድምፅ ነው፡፡

"አልነጋም" እቴቴ ትመልሳለች፡፡ በየስርቻው ለመደበቅ ሲሮጡ የምድር ድምድምታ ይሰማኛል፡፡ ልቤ ቆመ፡፡ እንደ ምንም በር ድረስ ሄጄ የጓደኞቼን መጨረሻ ለማየት ተነሳሁ፡፡ እማዬ ከማዕድቤት ስትመጣ አየችኝና "አርፈህ ተኛ፤ ያንተ ቢጤ

---

*ጎደቴ፣ በወላይቲኛ እሜቴ ማለት ነው፡፡

ዎች እየተገረፉ ነው" ብላኝ መወዘቻ ውስጥ ውሃ ሞልታ ወደ ማዕድ ቤት ተመለሰች፡፡ ተመልሼ ተጋደምኩ፡፡ እንዳሰቸውም ፈሪው ቀጢሳው ሲሙኸና "ሁለተኛ አይለምደንም!" እያለ ሲወተውት ይሰማኛል፡፡ ሴምባልም በጎርናና ድምፅ አጅቦታል፡፡ እርጥበት የማያጣው አፍንጫው ሁሌም የሚንጠለጠለውን ንፍጡን ሽቅብ ሲምገው በሃሳቤ ታየኝ...

...ከዕለታት በኋላ ጤንነቴ ተስተካከለ፤ የሌብነት ታሪኬም ተረሳ፡፡ ከቤተሰቦቼም ጋር እንደ ድሮአችን በፍቅርና በሰላም መኖር ጀመርን፡፡ ይሁን እንጂ ፓስቴው ሱስ ሆኖብኝ አሳቻ ጊዜ እየጠበኩ ፍራንክ መመንተፌን አልተውኩም፡፡ አባቴ ልብ ባይልም እናቴ ግን ሁሌም በንቃት ትከታተለኛለች፡፡ እጅ ከፍንጅ ለመያዝ የተሰያዩ ወጥመዶችን አዘጋጀች፡፡

አንድ ቀን ከመርካቶ እህል ሸምታ እንደተመለሰች ሸክሟን አወረደችና መሐረቧን አልጋ ላይ ጣል አድርጋ ደጅ ወጣች፡፡ እኔ ግን የዚያን ዕለት አባቴ በጠጅ ሞቅ ብሎት ገብቶ ስለነበር ዲናሬዬን ሠርቄ ሁለት ፓስቴዬን በልቼአለሁ፡፡ የምሴን አድርሻለሁ፤ ስለዚህ የእሷን ወጥመድ እንደጠገበ አይጥ እየገረመምኩ አለፍኩት፡፡

ሌላ ቀን የጎመን ዘር በምታስቀምጥበት ጣሳ ውስጥ ስሙኒ አገኘሁ፡፡ እና አንስቼ ስሰጣት "ማን እኔ ያስቀመጥኩትን ንካ አለህ?" ብላ ገሰጠችኝ፡፡ በሚቀጥለው ቀን ማሰዳ ከራስጌዬ በፍራንክ የታጨቀ መሀረብዋን አገኘሁት፡፡ ፈታሁና አየሁት፡፡ ብዙ ስሙኒዎች ሌሎች ዝርዝር ፍራንኮች ናቸው!

ነፍሴ ለሁለት ተከፍላ ተነታረከች፡፡ አንደኛው ክፍል 'አንዷን ክርክ ወስደህ ፓስቴ ብትበላባት ማንም አያውቅብህ' አለኝ፡፡ ሌላኛው 'ውርድ ከራስህ!! ምለህ ተገዝተህ የተውከውን ሌብነት ልትመለስበት?' ሲል አስጠነቀቀኝ፡፡ እንዲሁ ሃሳቤ በውስጤ መወጠንጠኑን ቀጠለ፡፡ 'ብትምል ብትገዘትስ ሌብነቱን እንደሆን አልተውከው፡፡ እናትህስ ይህን ሁሉ ፍራንክ ቆጥረው ይዘልቁታል ብለህ ነው? እባክህን ከርኳን ቦክምና ነፍስህን ደስ አሰኛት፡፡' የትኩስ ፓስቴ ሽታ በአፍንጫዬ ሸው አለ፡፡ በፍጥነት ቁምጣዬን ታጠቅኩ፡፡ ሹራቤን ደርቤ፣ ስሙኒ ብድግ አድርጌ ወደ ወርቁ ሻይ ቤት ቱር አልኩኝ፡፡ ጉዳዬን በጥንቃቄ ፈፀምኩ፡፡ ከሻይ ቤቱ ስወጣ ከቀድሞው ጥንቃቄ ባልተናነሰ አንገቴን እስገጊ ገራ ቀኙን ዓይኔ ጥናው መንገድ ላይ ወጣሁ፡፡

ረፋዱ ላይ ወደ ቤት ተመለስኩ፡፡ ከእማዬ ጋር ሳሎን ተገናኘን፡፡ ቁጭ ብላ ጠብቃኝ እንጂ በዚህ ሰዓት ቤት ውስጥ አትገኝም ነበር፡፡ "ከየት ነው የምትመጣው?!" አለችኝ፡፡

አጠያየቋ ያስፈራል፡፡

"ልጫወት ሄጄ!" አልኳት ዓይኖቿን እየሸሸሁ፡፡ ዓይኖቿ

ፍቅር ለመርጨት ኃያል ተፈጥሮ ያላቸውን ያህል፣ ጥላቻና ንቀት ሲረጩም መንፈስ ይሰብራሉ::

"እንካ ቁርስህን!"

"በቃኝ!" አልኳት ሳላስበው አመላለሴ ትክክል አለመሆኑ ወዲያውኑ ገባኝና ደነገጥኩ፡፡ እናቴ አምርራ የምትጠላው ውሸታምን ነው:: በርካታ ጊዜያት ልዋሻት ስል ወዲያው ደርሳብኝ ተገቢውን ቅጣት አግኝቻለሁ፡፡ አሁንም ስለተያዝኩ አፈጠጠችብኝ:: የእኔ ዓይኖች መድረሻ ጠፉቸው::

እናቴን በኩርኩም መትታኝ "ሂድና ፊትህን በመስታወት እይ::"

እንዳለችኝ አደረኩ:: ከንፈሬ በዘይት ወዝቶ ያብረቀርቃል:: ከፓስቴ ቤት እንደወጣሁ የከንፈሬን ወዝ በአፈር አብሼ ማጥፋት ነበረብኝ:: አላደረኩትም:: ፖሊሷ እናቴ ሌባ ልጇን እጅ ከፍንጅ ያዘችኝ::

"ይቅርታ አድርጊልኝ ሁለተኛ አይለምደኝም!" አልኩና እያለቀስኩ እግሯ ላይ ተደፋሁ:: አንስታ አቀፈችኝና እየተንሰቀሰቀች "አባክህን ልብ ግዛ!" አለችኝ::

እኔን የእናቴ ጥብቅ ቁጥጥር ወደ ጤናማው ማኅበረሰብ መለሰኝ:: የቤተሰብ ቁጥጥር ላልቶለት በሌብነቱ የቀጠለበት ባሪቾ ግን በጉርምስና ሕይወት መጀመሪያ ላይ መርካቶ አካባቢ ሲሰርቅ ተይዞ ክፉኛ ተደበደበ:: ለዕለታት ታሞ ሞተ:: በሕይወቴ ለመጀመሪያ ጊዜ በቀብር ሥነ ሥርዓቱ ላይ የተገኘሁለት ጓደኛዬም ባሪቾ ሆነ::

ዕንቁጣጣሽ

እቴ አበባሽ እቴ አበባዬ
አዬ እቴ አበባዬ!
እቴ አበባሽ ስትለኝ ከርማ
አዬ እቴ አበባዬ!
ጥላኝ ሄደች በሐምሌ ጨለማ
አዬ እቴ አበባዬ!

ለዕንቁጣጣሽ ለሰፈራችን ሰዎች የምሰጠውን አበባ ንድፍ በጥንቃቄ መገልበጥ ጀመርኩ::አረንጓዴ፣ ቢጫ፣ ቀይ ቀለማቱን በጠበጥኩ:: አንዱን ከሌላው ጋር በማዋሃድ የተለያዩ ቀለሞችን ፈጠርኩ:: በሌላ ብልቃጥ በትንሹ እያደረኩ ሦስቱንም ቀለማት ሳዋሀዳቸው ጠቆር ያለ ቀለም ሆነ::

ቀለማቱ እንዳይደፉብኝ ከትልቁ ሳጥን በስተጀርባ ባለው ክፍት ቦታ በእበት በተለቀለቀው ወለል ላይ ደረደርኳቸው:: መሬት ተንበርክኬ ትልቁን ሳጥን አስደግፌ በሉክ ላይ እስላለሁ:: ከቅዱሳን ምስሎች፣ ከአበባው፣ ከቅጠላ ቅጠሉ መልክ ላይ እያየሁ ገለበጥኩ:: በራስጌና ግርጌዎች ላይ "መልካም አዲስ ዓመት፤ እንኳን ከዘመነ ማርቆስ ወደ ዘመነ ማቴዎስ በሰላም ያሸጋገርዎት..." የሚሉ ምርቃቶችን ከጓደኞቼ እንዳየሁት አሠፈርኩ::

እንደ አስፈላጊነቱ ከጓደኞቼ ንድፍ እያየሁ እቀስማለሁ:: ከአብሮ አደጎቼ መካከል ያለማንም ዕርዳታ ንድፎቹን አስቦ መሥራት እሚችል ኃይሉ ዶሮ ብቻ ነው:: ዶሮ የሠራሁትን እቤቱ ወስጄ ሳሳየው መስተካከል ካለበት ያርማል:: "ቂርቆስ እኮ ሕፃን ነው:: ጎራዴ አይዝም:: ቅዱስ ሚካኤል ነው ጎራዴ ያለው" ብሎ ሕፃኑን ቂርቆስን ይሥልና ለጓደኞቹ ያሳየናል:: ይሁን እንጂ ኢየሱስና እጣኑ ቂርቆስ ይመሳሰሉብናል::

"እነዚህ እምዬ ማርያምንና ልጇን መሰሉ" ይላል ሲሳይ ኅቢጥ ባለ አንድዓይና መነፅሩን እያስተካከለ::

"ይምሰሉዋ! የሕፃኑ ቂርቆስ እናትም እንደምዬ ማርያም ልጇን ማቀፍ ትችላለች:: ብትፈልግ እያት" አለና ግርግዳ ላይ ያለውን የቅዱሳንን ምስል ጠቆመ::

"የቂርቆስ እናት ማነው ስሟ?" ኅቢጥ ጠየቀ::

ዶሮ በተንበረከከበት "እማዬ!" ብሎ እማማ ሸጊቱን ጠራቸው:: "ወይ!" አሉ፣ ማድቤት በር ደፉ ላይ ተቀምጠው ሽንኩርት እየላጡ ነው::

"የሕፃኑ ቂርቆስ እናት ስም ማነው?"

"እየሉጣ::"

ወደ እኛ ቀና አለና "ያገኑ ልውጣ::"

"እማማ ሸጊቱ እየሉጣ ነው ያሉት" አለና አበረ ሻቃ አረመው::

እርማቱን ሰምቶ ቀለም ብዙም ሳናባክን እምንጠቀምበትን ጥበብ ኃይሉ ዶሮ ሃሳብ ሰነዘረ:: "ስንደዶ ላይ ትንሽ ጥጥ ትጠመጥሙና መቀባት:: ከዚያ ያኛው እስኪደርቅ ሌላውን በነከርነው እየቀባን ቀለማችንን መቆጠብ" ሲል፤

ኅቢጥ ካፉ ነጠቀውና አንዳይና መነፅሩን አውልቆ ልክ እንደ ትልቅ ሰው የመነፅሩን ፍሬም እየነከሰ "ይሄውላችሁ ልጆች እኔ ስቀባ በመጀመሪያ ቅጠል ቅጠሉን ነው:: ከዚያ መልክ ብቻ መቀባት እጀምራለሁ::"

ሌሎች ጓደኞቻችንም የየራሳቸውን ልምድ ያካፍሉናል:: አንዱ ሌላውን የማገዝ ባህላችን በጣም የዳበረ ነው:: በዚህ ወቅት ወላጆቻችን ምንም አይነት ቁጣ አይሰነዝሩብንም::

እኔማ የተገባቢጦሽ በምሠራበት አካባቢ ወላጆቼ ዝር ካሉ እቆጣቸዋለሁ:: ቀደም ብሎ አባቴ ድር እሚያደራበትን ብረት ከሣጥኑ ኋላ ያስቀምጥ ነበር:: እኔ ቀለማቶቼን እዚያ ሳስቀምጥ

የብረቶቹ መቀመጫ ከአልጋ ሥር ሆነ:: እሱ ዘንግቶ ችካሉን ፍለጋ ወደ ሣጥኑ ስር እጁን ከሰደደ እናቴ "ተው ዜራሞ፣ ፉንጋይ የአበባ ቀለሙን በጥብጦ ያስቀመጠው እዚያ ነው:: እንዳትደፋበት" ስትለው "ታዲያ ችካሎቼን የት አስቀመጥሻቸው?" ይላታል::

ዕንቁጣጣሽ እየተቃረበ ሲመጣ አባቴን አንድ አንደበት እሚዘጋና አካልን ሽባ እሚያደርግ በሽታ አመመው:: እኔ ስሠራ ዓይኑን እያቁለጨለጨ ያየኛል:: እሚፈልገውን በምልክት ሲጠ ይቀኝ አቀርብለታለሁ:: ስለ ሥራዎቼም እጫወተዋለሁ:: ደስታ ውን በፈገግታው አያለሁ::

በእንዲህ አይነት ሰዓት ቀጢሳው ዘው ብሎ ቤታችን ገባና "ፉንጌ፣ ዶሮችን አረንጓዴ ቀለሜን ደፋብኝ" አለ እዝን ብሎ::

"ዶሮ ገዛችሁ?"

"አዎን ና ላሳይህ:: ሲጮኽ ብታየው" የቀለሙን መደፋት ረሳው:: እኛ ቤት ዶሮ ስላልተገዛ ጉጉቴን ቀሰቀሰው:: ወደ እማዬ ዞሬ ሳይ "እኛ ዶሮ እምናርደው ለመስቀል ነው" አለች::

"ለምንድነው ታዲያ በድሮው ዕንቁጣጣሽ ዶሮ ገዝተን ያረድነው?"

"አይ የልጅ ነገር ዛሬ የዕለት ጉርሱም በአሣር ነው እሚገኘው:: አታይም? አባትህም እኮ አልጋ ላይ ከዋለ ስንት ጊዜው ነው?" አነጋገሯ ልቤን ሰርስሮ ገባ::

ከቀጢሳው ጋር ሄጄ ዶሮአቸውን ማየቱን ተውኩት:: እነ ኃይሉ ዶሮ ቤት በግ መገዛቱ ትውስ አለኝ:: ዶሮ ሣር ሊያ ጭድለት ከነ ሻቃ ጋር ወደ መርእድ ሜዳ ሲሄዱ ነው እኔ ወደ ቤቴ የመጣሁት:: ሁሉም ልጆች እቤታቸው የተገዛውን እየነገሩኝ በጣም ጓጓሁ::

"እኔኮ ግን የመጣሁት ማርገጃ ሄደን ቀለም እንድታጋዛኝ ነበር" አለ ቀጢሳው፣ ጭብጥ አድርጎ የያዛትን ፍራንክ እጁን ገልጾ እያሳየኝ:: ሣንቲሟ ማላብ ጀምሮአታል::

ተያይዘን ወደ ማርገጃ ሄድን:: ለሰፈራችን ልጆች ቀለ ምና ንድፍ እሚሸጥልን ጎሳዬ አበበ ነው:: የቀለማቱን ውበትና ደማቅነት ለማሳየት በቦላሌ ሱሬው ጭኑ ላይ እንደ ባንዲራ ቀብቷቸዋል:: ሸራ ጫማውን የጥምቀት በትር ይመስል በቀለማት አዝጎርጉሯታል:: ውበቷም ቆዳ ጫማ ያስንቃል:: ሲራመድ በጣቶቹ መሬቱን እሚረግጠው እንደ ድመት በጥንቃቄ ነው:: ሸራ ጫማውን ይነጥርባታል:: አነጋገሩ የአክተሮቹን የነክሊንት ኢስትውድን ስልት በመከተል ቀልጠፍ ይላል:: አማርኛውንና እንግሊዘኛውን ቀላቅሎ የሚያወራ አራዳ ልጅ ነው::

ቀለም ወይም ንድፍ ለመግዛት ወደ ማርገጃ ብቅ ያልን እንደሆነ ጎሣዬ መጀመሪያ በሰፈር ልጅነት ያግባባናል:: "ጎሣዬ ይሸቅብናል፣ ከሌላ እንግዛ" ብለን አይተነው እንዳላየነው ስንሆ

ንበት፣ በዚያ ምርጥ ቃል በሚያዘንበው ምላሱ የቀለሙን ጥራትና ውበት ያነበንባል::

በክላሰር ከያዘው ብዙ ንድፍ እየገላለጠ ስለእያንዳንዱ አበባ ስዕል ማብራሪያ ይሰጣል:: "የቅዱስ ገብርኤል የጌታ መልእ ክተኛን፣ ወይስ የእመቤታችን የጭንቅ አማላጇን፤ ወይስ የሺ በክንፉ ሺ በአክናፉ የቅዱስ ሚካኤልን..." ጎሳዬ ሲናገር ወፍጮ ቤት ውስጥ እንዳለ ሰው ጮክ ብሎ ስለሆነ የኛን ብቻ ሳይሆን በአካባቢው የሚገኙትን ሕፃናት ሁሉ ቀልብ ይስባል::

"እኛ እምንፈልገው ቀለም ነው!" ሲለው ቀጢሳው::

"እሺ፣ ቀለም ሞልቶ! አረንጓዴ፣ ቢጫ፣ ቀይ...!" ቀልጣፋ ጣቶቹ የንድፉ መያዣ ክላሰሩን ዘግቶ ወደ ሰፊው ኪሱ ገብተው እጁን በመስደድ ቀለማቱን ማውጣት ጀምረዋል::

"አረንጓዴ!"

"አ! ፉንጋዬ ደንበኛዬ! ባለፈው የሸጥኩልሽ ቀለም አሪፍ አይደል?" እያለኝ ጎሣዬ ለቀጢሳው አረንጓዴ ቀለሙን ሰጥቶ አምስት ሣንቲሟን ተቀበለ:: "በሉ ሂዱና አበባችሁን ቀቡ:: እንቁጣጣሽ ደረሰ እኮ:: ዛሬ ሩፋኤል ነው:: በቃ ምን ቀረው? በሉ ቶሎ ሂዱ!..." አለንና ወደ ሌሎች ደንበኞቹ ዞረ::

ጎሣዬ የዕድሜ እኩያችን ሆኖ ብልጠቱ ከእኛ በላይ ነው:: አንድ ክርክር ቢነሳ ሁሌም እሚጠናቀቀው በጎሳዬ ረቺነት ነው:: (ለሚቀጥለው ዓመት እኔም ንድፍና ቀለም እነግዳለሁ ስል በሆዴ ወሰንኩ::)

"ዛሬ ከዘነበ እራቁታችንን እንጠመቃለን" አለኝ ቀጢሳው::

"አዎን" አልኩት:: በውስጤ ግን ለመጠመቅ ፍላጎት አል ነበረኝም:: ቀጢሳው ከፊቴ የውስጥ ስሜቴን ተረዳና "ለምን አትገረዝም?"

"ይሄ አባቴ ነዋ! አገሬ ወስጄህ እያትህ መርቆህ ነው የማስ ገርዝህ እያለኝ ይሄው አደግኩ!"

"አንተ ብቻ አይደለህም:: ገልጆም፣ ሴምላልም፣ ውሮም ወሸላሞች ናቸው" አለኝ ሊያፅናናኝ:: እኔ ግን ለሩፋኤል ራቁቴን ከጓደኞቼ ጋር መጠመቅ ስለማፍር ከቤት አልወጣም:: ውሮ ምንም ሳይመስለው፣ ሰዎች እያላገጡበትም እየሳቁበትም ቱዝና ንቶ ይጠመቃል::

የሰፈራችን አየር በዕንቁጣጣሽ ሰሞን ደስ ያሰኛል:: የኩበ ቱና የቅጠሉ ጢስ፣ የቅቤው፣ የቅመማ ቅመሙ ሽታ... አካባ ቢውን ያውደዋል::

እነዚያ የጥበበኝነታችን ቀናት ላይጠገቡ እንደጣሙን ዋዜ ማው ላይ እንደርሳለን:: ማታ ሙቅ የጠጣ አዲስ ሸራ ልብሴን አጣጥፌ ሣጥን ላይ፤ ሸራ ጫማዬን እግርጌዬ አድርጌ፣ አበቦቼን በክላሰር አስቀምጬ የነገው ፌሽታ እየታሰበኝ እተኛለሁ:: እን ቅልፍ ግን አይወስደኝም:: ክንብንቤን ሳልገልፅ "እማዬ! ነጋ?"

"አልነጋም:: ገና ስድስት ሰዓት ነው!"

ትንሽ ቆይቼ "እማዬ!"

"አንተ ልጅ፣ ገና ስድስት ሰዓት ነው ስልህ!! ነገ የሚነጋ አይመስልህም?!"

በተጋደምኩበት አብሰለስላለሁ:: ሲነጋ ቶሎ ብዬ አበቦቼን ለጎረቤቶቻችን እሰጣለሁ:: ዘመዶቼ ቤት ቀለ ብዬ እሄዳለሁ እያልኩ ሳስብ ዶሮ ጮኸ::

"እማዬ!"

"ፉንጋይ ገና ነው፤ በደንብ ይንጋ:: ደንቃራ እንዳትረግጥ በሌሊት አትሂድ::"

እንደገና ወደ ሃሳቤ እመለሳለሁ:: በማገኘው ፍራንክ ስፖርት በልጅነት ለተባለው ቡድናችን የምለብሰውን ማሊያ እገዛለሁ:: ከዚያም ባለ ብር ተስሙኒውን ኮፍያና መነፅር ያለውን መለዮ ገዝቼ በመስቀል አደባባይ ለንሸራሸር እዘንጥበታለሁ:: ስሙኒ ለኪሴ አስቀርና የተቀረውን ለእማዬ እሰጣታለሁ...

"እምምም! እምምም!" የሚል ትልቅ ድምፅ በርቀት ተሰማን::

"ፉንጋይ፣ እየሰማህ ነው?" በጨለማው ውስጥ አባቴ አምጦ ጠየቀኝ::

"የምን ድምፅ ነው?"

"የገነት ሆቴል አንበሳ እያገሳ ነው" አለች እማዬ፤

"እምምም! እምምም!"

አንበሳ መሆኑን ስሰማ ድምፁ እልፍ አእላፍ ጊዜ ጎላብኝ:: ክንብንቤን ጠበቅ አደረኩ::

"ድው!"

"ፉንጋይ፣ ሊነጋ ነው:: መድፍ መተኮስ ጀመረ" አለች እማዬ::

"ድው!"

"ሁለት!" መቁጠር ጀመርኩ::

"ስድስት ነው የተተኮሰው?" አለች::

"አምስት ነው::"

ተተኮሰ::

"አሁን ስድስት!"

ቆይቶ "ድው!"

"ሰባት!" አልን:: እስከ ሃያ አንድ ድረስ አብረን ቆጠርን::

እማዬ የቅዱሳኑን ስም እየጠራች እግዚአብሔርን ስትማፀን ይሰማኛል:: "አቤቱ ይህንን ሰው እንደበቱን ፈተኸው፣ አካሉን ፈውሰኸው ለክርሞው ለምሥጋና አብቃን! አቤቱ የሰላም፣ የፍቅር፣ የሥራ አገር አድርግልን...:: አባታችን ሆይ፣ ደጉን እዘዝ ክፉውንም ያዝልን!..."

በእንዲህ አይነት ምሽት ከዘነበ እኔ አልጋዬ ውስጥ ተኝቼ እናደዳለሁ:: ዝናቡ ፕሮግራሜን እያስተጓጎለብኝ ነው፤ ይሁን እንጂ በልጅ ልብ በጆሮና በልቤ ዝናቡ የሚፈጥረውን ሙዚቃ እያዳመጥኩ "እማዬን ዝናብ ሲዘንብ አልጋ ላይ ሆኖ መስማት ደስ ይላል" ስላት፣ ሃዘን ባዘለ ድምፅ "አይ የልጅ ነገር! ስታድግ ግን ልብህ ውጪ ዝናብ ሲመታው፣ አካልህ ብቻ ነው የሚጠለል" ትለኛለች::

"እንዴ! እማዬ፣ ልቤ እኔ ውስጥ አይደለም እንዴ ያለው? እንዴት ሳድግ ልቤ ከውስጤ ወጥቶ ይመታዋል?!"

"ለካ ካንተ ጋር ነው እማወራው:: በል ዝም በል፤ ስታድግ ይገባሃል" ብላኝ ወደ ትካዜዋ ትመለሳለች::

የዚያን ዕለት ማታ እማዬ በፀሎቷ በረንዳ አዳሪዎችን፣ አለሁ ባይ ያጡ የአልጋ ቁራኞችን... ሌሎችንም ታስባለች:: መከራው ማየሉን ስታይ ግን እምላክን ታማርራለች:: "ምነው ጌታዬ ፈጥረህ ትጨው ትባቸዋለህ? ለወፎች ጉጆን፣ ለዱር እራዊት ጉሬን ሰጥተህ፣ በአምሳልህ ለፈጠርከው ሰው ግን ምነው ጨከንክበት?" ... እያለች ከእግዚአብሔር ጋር ታወራለች::

"ወፎች መንጫጫት ጀመሩ:: ክንብንቤን ገልጬ ሳይ በበር ቀዳዳ ብርሃን ገብቶ ቤት ውስጥ መፈንጣጠቅ ጀምሯል::

"እማዬ!" አልኩ::

"አልነጋም! ፉንጋዬ!" ፀሎቷን አቋርጧ መለሰችልኝ::

"አንቺ በነውሮ ልታስቀድሚኝ ነው!" አልኩና ከአልጋዬ ላይ ዘልዬ ተነሳሁ:: እርሷም ተነሳች:: ልብሴን መለባበስ ጀመርኩ:: ሸራ ጫማዬን ተጫማሁ::

"ፉንጋዬ!" ከውጪ ቀጢሳው ተጣራ::

"መጣሁ!" ያዘጋጀሁትን አበባ አነሳሁ::

እማዬ ከአልጋው ጫፍ ላይ ተቀምጣ ቀሚሷን እያጠለቀች "ይኸውልህ ፉንጋዬ፣ መንገድ ላይ ቆሻሻ ነገር ካጋጠመህ እንዳትረግጠው፤ ደንቃራ ነው ተጠንቀቅ:: አበባ ሰጥተህ እምታገኘውን ፍራንክ ልጆች አታለው እንዳይወስዱብህ ቶሎ እኔጋ እምጣ፣ አጠራቅምልሃለሁ:: ና ቆይ! ፊትህን ቅባት ልቀባህ" ብላኝ በዲናሬ ገዝታ ያስቀመጠችውን የአንበርጭቃ ብልቃጥ አንስታ ከፍታ በእጇ እያበሰች ፊቴን ቀባችኝ:: የበሩን መቀርቀሪያ ከፈተችልኝና ሸኘችኝ::

ለሰፈራችን ሰዎች ቶሎ ቶሎ ሰጠሁ:: እማማ አመለወርቅ እማማ በለጡ ብልጧ ስሙኒ ስሙኒ ሰጡኝ:: አለሚቱ አንጎሷ "በኋላ ና!" አሉኝ:: ካሳሁን ስሙኒ ሰጠኝ:: ለወሰኔ እናት ስሰጣቸው:: ባልና ሚስቱ ሳቁብኝና "ፉንጋዬ፣ አንድ ቤት እኮ አንድ አበባ ነው የሚሰጠው:: የወሰኔ እናትና የኔን ፋንታ ነው አንድ ላይ ስሙኒ የሰጠሁህ" አለኝ ካሳሁን::

አፍሬ ስሸኮረመም የወሰኔ እናት እየሳቁ "አይዞህ ፋንጋይ፣ አምጣ:: እኔ ስሙኒ እሰጥሃለሁ" ብለውኝ መቀነታቸውን እየፈቱ "አድገህ ትምህርትህን ስትጨርስ ምንድነው የምትገዛልኝ?"

"ሬዲዮን::"

"አሂሂሂ ፋንጋይ!" እማይደርስ መስሎሃል? በል ቶሎ በል ጓደኞችህን ቅደማቸው" ብለው ስሙኒውን ሰጥተውኝ ወጣሁ::

ፍራንኮቹን ለእናቴ ወስጄ ስሰጣት "አሁን ያሰብከውን ለመግዛት ምንም ያህል አልቀረህም" አለችኝ::

ወደ ዘመዶቼ ቤት ሄድኩኝ:: ቱማ፣ ጫቦ፣ ጬቱሶ ሽልንግ ሽልንግ ሰጡኝ:: ዱማ አንድ ብር፤ አባባ በርታ ዲናሬ ሰጡኝ::..

እማማ ሸጊቱ በግዞፋ ቁመናቸው ቁልቁል እየገረመሙኝ "ፋንጋዬ መጣ:: ቱሉ፣ አንድ ነገር ስጠው!" አሉና ጓዳ ገብተው አንዳች እሚያክል ዳቦ ይዘው መጡ::

እዚህ ቤት፣ አይደለም በዓመት በዓል ቀን ባዘቦቱም ቀን የራበው "እስኪ ሸግዬን ሰላም ብዬት ልምጣ" ብሎ በመግባት የሚበላና የሚጠጣበት ነው:: ሁሌም ጠረጴዛ ላይ ትሪው ሰፌድ ተከድኖ እንግዳ ይጠብቃል:: ሰው ሲመጣ ሰፌዱ ይነሳና፣ በቂ እንጀራ ተሌሰበት ተጨምሮበት፣ ካለም ወጥ ወጥቶበት፣ ከሌለም ድልህ ተደርጎ እንግዳው የቻለውን ያህል ከበላ በኋላ ገበታው በሰፌድ ይከደናል:: ጠላም ካለ ይጠጣል:: ቢጠፋ ቢጠፋ ሸጊቱ ከማጀታቸው ቅራሪ አያጡም::

የሰፈር ልጆች አንድ ጥፋት ካጠፋን ጥፋተኞቹን ሰብስበው ገርፈውን መደምደሚያው መብላት ነው "እምቢ! በቃኝ" ማለት አይቻልም::

አባባ ቱሉ ስሙኒ ሲሰጡኝ ለራሴ ጉዳይ ደበቅኪት:: አበረሻቃ ከኋላዬ ሲመጣ ዳቦዬን ሰጥቼው ወጣሁ:: እማማ ሸጊቱ በእኔ ምትክ ሻቃን በማግኘታቸው ተገርመው "ይሄ አውደልዳይ ዳቦዬን ጥሎ ሄደ? ቆይ አንት ጋንድያ እዚህች ቤት ድጋሚ ትመጣታለህ!" ብለው ሲገስፁኝ ከኋላዬ ይሰማኛል:: አነጋገራቸው የጥላቻ ስሜት የለበትም::

የዘንድሮው ዕንቁጣጣሽ በጣም አስደሳች ነበር:: አበቦቼን ሁሉ ሰጥቼ ጨረስኩ:: ጎረቤቶቻችን ብዙ ሽልንጎች፣ ክርኮች፣ ዲናሬዎች ሰጥተውኛል:: የፍራንኩ ብዛት ቁጥሩን አሳሳተኝ:: ያም ሆነ ይህ ብዙ ገንዘብ አግኝቻለሁ:: ያሰብኩትን ሁሉ እንደምገዛ እርግጠኛ ሆንኩኝ:: በዱምቡሎ አራት ከገዛሁት ደስታ ከረሜላ አንዷን ከመጠቅለያዋ ፈትቼ እየመጠጥኩ እማዬን ሂሳብ እንድናደርግ ጠየቅኩዋት::

"መለዮህንና ማሊያህን እሚገዛልህ አምስት ሽልንግ አለህ" አለችኝ:: ተደሰትኩ:: (ዳቦ ብላ ብለው እማማ ሸጊቱ ባያስቀምጡኝ ኖሮ ብዙ እሸቅል ነበር)

እቤት ቁጭ ብዬ እማዬ ጠብሳ የሰጠችኝን ሥጋ እየበላሁ የአንዳንዶቹ የጎረቤቶቻችን ሁኔታ ትውስ አለኝ::

አንድ ዓይናው አባባ አጋፋሪ ዓይናቸውን አፍጠው አበባዎቹን አንድ በአንድ እያዩ "ይሄ ማን መሆኑ ነው?"

"እመቤታችን ከጌታችን ጋር ነች!" አልኳቸው:: መለዮአቸውን ሲያወልቁት ፀሐይ አርፎበት እማያውቀው መላጣ አናታቸው ነጭ ሆኖ ያብለጨልጫል::

"ይኼ ጌታችን መሆኑ ነው? ኧረ ልጅ ሳይሆን ትልቅ ሰው ነው እሚመስለው! አስተያየቱስ ቢሆን? ኤዲያ! ይሄ አላማረኝም:: ቀይርልኝ::"

ቅዱስ ሚካኤል ጎራዴውን መዞ ሣጥናኤልን ሲቀጣ እሚያሳየውን አበባ ሰጠኋቸው::

"ምነው ሰይፉን ጎራዴ አስመሰልከው?"

" ጎራዴና ሰይፍ ያው አይደለም?"

"ዝም በል! ጎራዴና ሰይፍ አንድ ነው ይለኛል? 'ልጅ ለናትዋ ምጥ አስተማረች' እሺ ይሁንልህ፣ ደግሞስ ሺ በክንፉ ሺ ባክናፉ የመላእክት አለቃ ቅዱስ ሚካኤል አንድ ብቻውን በሳጥናኤል ላይ ዘምቶ ሳልከው? አይ የልጅ ነገር! እስኪ ሌላውን አሳየኝ::"

የቅዱስ ገብርኤልን ስሰጣቸው፤ አፍጠው ሲያዩት ዓይናቸው እንደዓሣ ዓይን ቅንድብ አልባ ሆነ:: ትንሽ ፈገግ ብለው "የምሥራች ነጋሪው ኃያሉ ቅዱስ ገብርኤል ምነው በእሳት ላይ መራመዱን፣ በሚንተገተግ እቶን ላይ ማዝገሙን ገደፍከው?" ብለው ሁሉም ሥዕሎች ላይ አቃቂር አውጥተው በገንቦ አበባ የተደረገበትን ሥዕል መረጡ::

ራስጌያቸው ካስቀመጡት ዝርዝር ፍራንክ ክርክ አንስተው እየሰጡኝ "እደግ ልጄ! የሰለሞንን ጥበብ፣ የማቱሳላን ዕድሜ፣ የኢዮብን ትእግስት እርሱ አንድዬ ይስጥህ! እናትና አባትህን ጧሪና ቀባሪ ያድርግህ" ብለው መርቀውኝ "ያ አባትህ እንዴት አደረ?"

"አንበሳው ሲያገሳ እርሱ ነው የነገረኝ::"

"መናገር ጀመረ? ለርሱ ስአንድዬ ምን ይሳነዋል? አይዞህ እየተሻለው ነው" ብለውኝ ወጣሁ:: ስከርሞው ለአባባ አጋፋሪ አበባ እምሰጣቸው መጨረሻ ላይ ነው ብዬ እየዛትኩ ወደ ቤቴ ተመለስኩ:: እቤቴ ስገባ የሥጋ ጥብስ ሽታ አወደኝ::

"ሥጋ ከየት አመጣሽ?"

"ዕድሜ ላንተ! አንተነህ የገዛህልን::"

" አበባ ሰጥቼ ባመጣሁት ፍራንክ?"

"ታዲያ እግዚአብሔር ውለታህን ይክፈልህ:: በአምስት ሽልንግ ግማሽ መደብ ከማርገጃ ገዝቼ መጣሁ:: አሁን ደግሞ ቡና አፈላና ቤታችን ዓመት በዓል ዓመት በዓል ይሸታል::"

ኩራት ተሰማኝ:: "ግን ከማሊያዬና ከመለዮዬ መግገ ፍራንክ ላይ ወሰድሽ?"

"በፍፁም! ከርሱማ አልነካብህም::"

ተደሰትኩ:: ብር ከስሙኒውን ሰጥታኝ ከጉልት ሄጄ መለዮዬን ከነመነፀሩ እንድገዛ ጠየቅኋት::

"ያታልሉሃል" ብላ እምቢ አለችኝ::

በዚህ ስንጨቃጨቅ የክርስትና እናቴ እማማ ቦጋለች አንድ በዳንቴል የተሸፈነ ሳህን ይዘው ገቡና "ምንድነው?" ኮስተር ብለው ጠየቁኝ::

ነገርኳቸው::

"ስጪው፣ ጓደኞቹ ውጪ አሉ ያጋዙታል" ሲሉ ፈጥኜ ወጥቼ እኔ ያሰብኳትን ባለመነፅሩን ባርኔጣ ያደረገውን ሲሳይ ኀቢጥን ጠራሁት:: አንድ ዓይና መነፅሩን ዛሬ ቀይሮታል::

"ና! ባለመነፅር ኮፍያህን ለማዬ ግባና አሳያት!"

"እሺ" አለና እየዘነጠ ከፊትከፊቴ ተራመደ:: እናቴን በዚያ ፈጣን ምላሱ አሳመናትና ብር ከስሙኒውን ተቀብለን ወደ ጉልት ሄድን::

"የበግ ቆዳ ያለው?!" እየጮኸ ይለፍፋል ነጋዴው::

"የዶሮ ቆዳ ያለው!" አብረውት ይጮኻሉ የሰፈር ልጆች:: ነጋዴው ፀጥ ብሏቸው ሥራውን እየለፈፈ አለፈ::

ከገበያ ስንመለስ የሰፈር ልጆች እኛ ቤት አበባዬሆይ ይጨፍራሉ:: እስናቀች በድርብ ጥርሷ እየሳቀች ከበሮ ትመታለች:: መሠረት፣ ሰብለ፣ ፋንቲሽ፣ ፀሐይ፣ አሰገደች፣ ሃዋ፣... እያጨበጨቡ ይቀበሏታል:: የካፊያው ጭቃ ከቤት ቤት ሲዞሩ ጫማቸው ላይ ክፈፍ ሠርቷል:: ሸራ ጫማ፣ ኮንጎ ጫማ፣ ባዶ እግር ይታየኛል:: የአገር ባህል ልብስ፣ ሻማ፣ ሸንሸን ለብሰው ዘንጠዋል:: እማዬ ስሙኒ ሰጠቻቸው::

"ከብረው ይቆዩን ከብረው
በዓመት ወንድ ልጅ ወልደው
ሠላሳ ጥጆች አስረው...
ከብረው ይቆዩን ከብረው"

በመነጥሬ ሳያቸው አረንጓዴ ይመስላሉ:: ጎረቤታችን እማማ በለጡ ቤት እየጨፈሩ ሲሄዱ እኔ ወደ ጓደኞቼ ሄድኩኝ::

ቀጢሳው ፊኛ ይነፋል፣ ተረፈ ገልጃ ሆዱን እያባበሰ ስለበላው ምግብ ደስ እያለው ያወራል፣ ኀቢጥ መነፅሩን አስሬ እያስ

ተካከለ ሲያድግ ስፖርተኛ እንደሚሆን ያወራል፣ ሴምላል ከረሜላውን ቆርጥሞ ያካፍለዋል፣ ሻቃ ስለሚገዛው ባለብር ኳስ ይናገራል፣ ይጥና ትምህርት ቤት ሲገባ ስለሚገዛቸው ደብተሮች፣ እርሳስና ላጲስ ላውራ እያለ ይወተውታል፣...

...አለሚቱ አንጎሏ አበባዬን ተቀብለው ፍራንኬን ሳይሰጡኝ ብዙ አመላለሱኝ:: እንደዋዛ ጎራ እያልኩ በሌላ ጉዳይ በበራቸው የማልፍ እየመሰልኩ ታየኋቸው:: እርሳቸው ግን እስከነመፈጠሬም የረሱኝ መሰሉ:: በመጨረሻም እኔም የማለቃቸው፣ እሳቸው የማይሰጡኝ ሆነን እንደተፋጠጥን፣ ዕንቁጣጣሽ አለፈ::

በማግሥቱ በራቸው አጠገብ ከጓደኞቼ ጋር ስንጫወት ጠሩኝና ስሙኒ ሰጡኝ:: ድካሜን፣ ቋንቋ አልባ ውትወታዬን ሁሉ ረሳሁት:: ለነገ "ሙቪ" መግቢያ ቼላ ኖረኝ!!!

"በእውን ልብ"

"በህልሜ ቢራቢሮ ሆኜ እየበረርኩ ነበር፣
ስነቃ ለካ ሰው ነኝ::
እንግዲህ እኔ ሰው ነኝ?
ወይስ ቢራቢሮ?"

ላኦትዙ

ሰሞኑን ተገረዝኩኝ:: ግርዛቱ የተካሄደው በድንገት ነበር:: ትምህርት ቤት ውስጥ ልጃገረዶችና ወንድ ልጆች የምንጠቀምበት ሽንት ቤት አንድ ነው:: ወረፋ ጠብቀን እንጠናቀቃለን::

ሽንቴን ስሸና ሁሌም በጥንቃቄ ነበር:: ድንገት አንድ ቀን በሩን መለስ ሳላደርግ ስሸና ነገረኛዋና እንቅርታሟ ሚሚ አየችኝ:: እየተሸማቀቅኩ ወጣሁ:: ክፍል ገብተን አስተማሪ እስኪመጣ እንንጫጫለን:: ብድግ አልኩና "ዝም በሉ እንጂ!" አልኩ::

ይህን ጊዜ "ባንልስ፣ ወሸላ!" ሚሚ አለችኝ::

ከዚያ ያደረግኩትን በቅጡ አላስታውስም:: ከፊቴ የነበረውን ዴስክ ዘልዬ ሚሚ ፊት ደረስኩኝ:: በቦክስ አገጭዋን ነረትኳት! መሬት ተዘረረች:: ደብተሬን ይዤ ከክፍል ሮጬ ወጥቼ፣ እያለቀስኩ ወደ ቤቴ ሄድኩኝ:: ሚሚ እኔ ከጉዳኋት የባሰ ስድብዋ ቅስሜን ሰብሮታል:: ማልቀሴን ሳላቆም ቤት ደረስኩኝ:: በጊዜው አባቴ አገር ቤት ሄዷል:: ለእናቴ የገጠመኝን ችግር ነገርኳት:: አረጋግታኝ እንጎቻ ሰጠችኝ:: ወዲያው ጉልት ሄዳ አንዲት ዶሮ በሦስት ሽልንግ ገዝታ መጣች:: የማዘጋጃ ቤት የመ

ዝተብ ቤት ሹም የነበሩት አባባ ደላሞ ደጋጋ የዓይን አባቴ ሆነው ተገረዝኩኝ::

ከዚህ በኋላማ ባገኘሁበት ሁሉ መሽናት ብርቅ ሆነብኝ:: ሽንቴ ቶሎ ቶሎ እንዲመጣ ውሃ በብዛት እጠጣለሁ። ሽንቴም እንደመጣብኝ ግድግዳ ተደግፌ ፊቴን ወደ አላፊ አግዳሚው መልሼ እየሸናሁ፤ ወሸላ ማን እንደሆነ አሳያቸዋለሁ!!

አባቴ ከጋሞጎፋ መጥቶ ስለ ጉዳዩ ሲሰማ ደነገጠ:: ባህሉን በመጣሳችንም አዘነ:: ብዙ መሳቀቄን ስለሚያወቅ ጤናማ ግርዛት እንዲሆንልኝ ከአገሩ ሰዎች ጋር በባህሉ መሰረት የሚደረገውን ፈፀመ::

ብዙ ጊዜ ሽንቴን የምሸናው አባባ ዘውዴ ግቢ ጥግ በበቀለው ግራዋ ስር ነበር:: ከትምህርት ቤት ስመጣ ወይም አረብ ቤት ተልኬ ስመለስ፣ ልክ ግራዋው አጠገብ ስደርስ ሽንቴ ይመጣል፣ እሸናበታለሁ::

አሁንም ልክ እንደወትሮው ልሸና ስል "ተስፋዬ፣ መሿለኪያ አድርገኝና ሽና እኔ እሾልካለሁ" አለችኝ መኩዬ ቀጫጫው::

"እኔም!" አለ ውሮ::

"እሺ!" አልኩኝ:: የቁምጣዬን አንድ እግር ገልጬ እየሸናሁ ልክ ሊሾልኩ ሲሉ፣ የተገረዘውን ቁላዬን እሰብቅና ሽንቴን እላያቸው ላይ ለመልቀቅ በሆዴ እስቤያለሁ:: ውሮ ባይጠረጥረኝም መኩዬ በንቁ ዓይኖቿ እያስተዋለችኝ ነበር::

መሽናት ጀመርኩ:: ጭኔ በቁንጥጫ ደበነ:: "ምነው በስተ እርጅናህ ትሸናብናለህ?" በጨለማው ያባቴ ድምፅ ተሰማኝ::

ጋቢ ትከሻዬ ላይ ጥሎ "ውጣ! ውጪ ውጣና ሽና!" አለኝ::

"አልፈልግም! በእያ ጅቦ ልታስበላኝ!?"

"እንክት ያድርግህ!"

እማዬ መብራት አበራች:: ፍርሃቴ በግማሽ ለቀቀኝ:: አባቴ በሩን ከፍቶ፣ "ውጣ ብዬሃለሁ!" አለና ገፋኝ:: የኋሊት አፈገፈግኩ፤ እያ ጅቦ ሲጮኽ ሰማሁት:: ወደ ኋዳ ላፈትልክ ስል አባቴ ለቀም አደረገኝ:: በሳቅም በንዴትም እያጉተመተመ ወደ ፊት ገፋኝ:: በእኛ ቤተሰብ ውስጥ እሁድ ማታ በጊዜ የመተኛት ልማድ ነበረ::

"ኡ! ኡ!" ጮሁኩ::

እያ ጅቦም ጮኸ::

አባቴ ትቶኝ ወደ ውጪ ወጣና "ይኸው፣ እኔ ደጅ ነኝ:: ለምን ጅብ አይበላኝም?"

"ኧረ! እማላውቅ መሰለህ? አንተ ኮ ትልቅ ሰው ነህ::" ሳቁን ለቀቀው::

እማዬም ተነስታ የሸናሁብትን ልብስ እያራገፈች ትስቃለች::

—

"ሂጂ! ጥርስሽ ይርገፍ! ምን አለ ራቱን እንደበላ ሽንቱን በጊዜ ብታሸኚው? በእሱ ሽንት እንድታጠብ የምታደርጊኝ አንቺ ነሽ!"

"እኔ ምን ላርግ? ሽና ስለው አልመጣብኝም ይላል:: ወይ አይነጥላ ይኖርበት ይሆን? እንዳመጣብን መቻል ነው::"

"እስከመቼ? ውጣ ጋሼ!"

ኮሽታ ሳላሰማ በጥንቃቄ እየተራመድኩ በሩ ደፍ ላይ ደረስኩ:: በግማሽ እንቅልፍ እዚያው ቆሜ መሽናት ጀመርኩኝ::

ከቤታችን ኋሮ ጅቡ ጮኸ:: ጆሮዬ አጥርቶ መስማት ጀምሯል:: ጅቡን ሳቅ ያፈነው የሰው ድምፅ አጅቦታል:: አንድ ተንኮለኛ የሰፈር ልጅ ኋሮ እንዳለ ገባኝ:: ዶጁ ገማግሙ እየሳቀ ወጣ:: ወይኔ! ዛሬ የፈራሁትን ነገ ለጓደኞቻችን ነግሮ ያስቅብኛል!! እያልኩ በሆዴ እማዬ ወስዳ አስተኛችኝ...

..."ቶንጋይ! ቶንጌ! ኧረ ስድስት ሰዓት ሆኗል ተነሳ!" እማዬ ነች:: በእማዬ እምነት እንቅልፍ ድህነት ነው:: ሥራ ከሌላት በጊዜ መተኛት፣ በሌሊት መንቃት ፕሮግራሟ ነው:: ስለሆነም ልጇን በጊዜ አስተኝታ 'ተነሳ ስድስት ሰዓት ሆኖዋል!' ስትል፣ ምናባት ጊዜው ግን ከጠዋቱ አንድ ሰዓት ይሆናል::

መጫወቻ ፍለጋ

"ሕፃናትን በእጆቻችን ልናቅፋቸው ባንችል፤ በልባችን እንቀፋቸው"
ሪደር ዳይጀስት መጽሔት

የሠፈር ልጆች ቅዳሜ-ቅዳሜ መጫወቻ ፍለጋ ዙረት እንሐድ ነበር:: ብዙውን ጊዜ ምርጫችን ፈረንጆች ቤት ኋሮ ማንጎዳጎድ ነበር:: ፈረንጆቹ ከቤታቸው አጥር ግቢ ውጪ ጉድጓድ ቆፍረው ቆሻሻውን እዚያ ይጥሉታል:: ዘበኞቻቸውም ጠቃሚ የሆነውን ዕቃ ይቃርማሉ:: በተቀረው ላይ እሳት ለኩሰው ይለቁበታል:: አንዳንዴ ከመቃጠሉ በፊት ደርሰን ደጋግ ዘበኞች ካጋጠሙን ደስ ያለንን ዕቃ እንወስዳለን:: ግን ብዙውን ጊዜ የሚያጋጥሙን እርጉም ዘበኞች ስለነበሩ ያባርሩናል:: ሸሽተን ከሌላ ቪላ ቤት ኋሮ ፍለጋችንን እናሟጡፋለን::

ከዕለታቱ በአንዱ ቀን ብትንትኗ የወጣ አሻንጉሊት አገኘን:: ቀጢሳው ከትከሻዋ እስከ ዳሌዋ ያለው የአሻንጉሊቷን አካል ሲያገኝ "ባትጋሩኝ! በትኩስ እንጀራ በመርፌ ቀዳዳ!" ብሎ ጮኸ::

አሻንጉሊቷ ጭንቅላት፣ እጅና እግር እንደሌላት ካስተዋለ በኋላ "በእናታችሁ ልጆች! የተቀረውን አካሏን ካገኛችሁት ትሰጡኛላችሁ?" የአሻንጉሊቷ ሙሉ አካል ከተገኘ ልብስ ሰፍተንላት ሁላችንም እንጫወትባታለን::" አለ ቀጢሳው እየተለማመጠን::

ብዙም ሳይቆይ ኃይሉ ዶሮ "ባትጌ!" አለና ጮኸ:: የአሻንጉሊትዋን እጆች ሽቅብ እንደዋንጫ ሰቅሎ እያሳየን::

"ለቀጢሳው ስጠው" እያልን ሁላችንም ለመነው::

ሰጠው::

"ዶሮ ደግ ልጅ ነው" አልን ሁላችንም፣ ቆሻሻውን ማገለባበጡን እየቀጠልን::

የቆሻሻው ትንፋግ አይነሳ! አዋቂን ሰው ከአገር ያስለቅቃል:: እኛ ግን መጫወቻው በልጠብን ያንን ክርፋት የልጅነት አፍንጫችን ችሎታል::

ከጥቅም ውጭ የሆኑ የሕክምና ዕቃዎች፣ የምግብ ማሸጊያ ፓኮዎች፣ ቆርቆሮዎች፣ አርተፊሻል ፀጉር፣ የፀጉር ማስያዣ፣ ካርቶኖች፣ ፊኛዎች አገኘን:: ፊኛውን እየተቀባበልን ነፋነውና ተጫወትንበት:: (በበኋለኛው የሕይወት ዘመኔ ፊኛ እያልን ስንነፋው የነበረው ኮንዶም እንደነበረ ተገንዝቤያለሁ::)

እዚያው ትንፋጉ ላይ ሆነን አስቂኝ ትዕይንት እየሠራን ያንን መራር ሕይወት እናጣፍጠው ነበር:: ቀጢሳው ግማሽ ጎኑ የተቃጠለውን አርተፊሻል ፀጉር አናቱ ላይ አድርጎ፣ የተሰበረ የፀጉር ጌጥ ሰክቶበት እንደ ፈረንጅ ኮረዳ እየተሽኮረመመ "ዊስ ዋይስ" ብሎ በራሱ እንግሊዘኛ ተናገረ::

ኀቢጥ ያንን አንድ ዓይኑ ላይ መስታወት የሌለውን መነፅሩን አደረገና አፉ ላይ የሲጋራ ቁራጭ ወትፎ እንደ ፈረንጅ ጎረምሳ ጎርነን ባለ ድምፅ "ዋት ኢዝ ዊስ ዋይ?" አለ በብረት ዘንግ ቆሻሻውን እየቆፈረ:: የአሻንጉሊትዋን እግሮች አገኘ:: ለቀጢሳው ሰጠው::

ቀጢሳው ቻርሊ ቻፕሊን ፊልም ላይ ባየነው ስልት በደስታ ተውረግርጎ ሹል አፉን አሞጠሞጠና ሲሳይ ኀቢጥን ሳመው::

ፍለጋችን ቀጠለ:: ውሮ አንድ ነገር ደብቆን ኪሱ ሊከት ሴምላል አየውና "ምን አገኘህ?" ሲል ጠየቀው:: ሁላችንም ካቀረቀርንበት ቀና አልን:: ውሮ ቁንጮውን እያከከ "ምንም አላገኘሁም!" አለ፣ ኪሱን ጨብጦ ላለማስፈተሽ እየሞከረ::

"እስኪ እናቴ ትሙት በልና ማል?!" ሲል ሴምላል ንፍጡን ሽቅብ እየሳበ ጠየቀው:: ውሮ መማሉን ፈራ:: በዚህ ምልልስ ወቅት መኩዬ ቀጫጫው እንደ እባብ ተስባ ከውሮ ኋላ ደርሳ ከኪሱ በፍጥነት አንድ ነገር ስትስብ የአሻንጉሊቷ ጭንቅላት መሬት ዱብ አለ::

"ወይኔ አሻንጉሊቴን!" ሲል ውሮ ጩኸቱን አቀለጠው:: መኩዬ ቀጫጫው የአሻንጉሊቷን ጭንቅላት ከመሬት አንስታ እየደባበሰች ለቀጢሳው እንዲሰጠው ለመነችው::

ውሮ "እምቢ" አለ::

ሁላችንም ብንለምነው ችክ አለ:: እርሱም የራሱ አሻንጉሊት እንዲኖረው፣ የተቀረውን አካል በሽቦና በጨርቅ ሠርቶ ሊጫወትበት መፈለጉን በልቅሶ ዜማ አወራን:: በዚህ ራስ ወዳድነቱ ሁላችንም አኮረፍነው:: መኩዬ ቀጫጫውም የአሻንጉሊቷን ጭንቅላት አፍንጫው ላይ ወረወረችለት::

ጀንበር ጠለቀች:: እኛም ያገኘነውን ኮተታ ኮተት ታቅፈን ወደ ሠፈራችን ጉዞ ጀመርን:: ውሮ ስላኮረፍነው በርቀት ይከተለናል:: ጥለነው መሄድ ግን አንችልም:: እናቱ እማማ የወርቅውሃ "ልጄን የት ጥላችሁት መጣችሁ?" በማለት ሁላችንንም ለወላጆቻችን ከሰው ያስገርፉናል:: በዚህ ምክንያት ጉዟችን አዝጋሚ ሆነ:: ሻቃ ተናደደና ቶሎ እንዲከተለን ተቆጥቶ ተናገረው:: ውሮም ሲመልስ "እኔ መንገዱን አውቀዋለሁ:: ቀስ ብዬ እመጣለሁ::"

ቀጢሳው በጣም ተናዶ "እኛ ቶሎ ቶሎ እንሂድ:: ውሮን ተውት ይንቀራፈፍ:: ቀድሞን እንዲራመድ እኔ አደርገዋለሁ "አለንና፣ በጣም የምንወዳትን ፉጨቱን እያፏጨ በረጃጅም ቅልጥሞቹ በፍጥነት መራመድ ጀመረ:: እኛም ፉጨቱን እያዳመጥን ተከተልነው::

አንዱን ፀጥተኛ የባለፀጋዎች ሰፈር አልፈን መታጠፊያው ላይ ስንደርስ፣ ቀጢሳው የአንዱን ሞጃ ቤት መጥሪያ ተጫነው:: በሩጫ ከአካባቢው ራቅን:: በርቀት ስናደምጥ "ወይኔ! እባባ እኔ አይደለሁም የደወልኩት!!" ብሎ ውሮ ይጮኻል::

ዘበኛው "አንት ነጫጭባ ጥፋ ከዚህ" ብሎ በመጮኽ በድጋሚ ሲዠልጠው ተሰማን::

እኛም እየሳቅን ፍጥነታችንን ጨመርን::ውሮ እየሮጠ ደርሶብን "እንዳስገረፋችሁኝ እኔ ደግሞ ሰፈር ስንደርስ እያንዳንድሽን ባላስወግርሽ ሞቻለሁ!" አለና እያላዘነ ቀደመን::

"የእኛን ቤት መጥሪያ ተጫንና እኔን አስገርፈኛ!" አለና ቀጢሳው አላገጠበት:: ውሮ በጣም ጮኾ ማልቀስ ጀመረ:: እኛም አብረነው ጮኽን:: በዚህ ወቅት አንደኛው የሀብታም ግቢ ተከፈተና "ይጩኽባችሁ እና! ምን አባታችሁ ታላዝናላችሁ፣ እናንት ገፊዎች!" ሲል በትር የያዘ ዘበኛ ተሳደበ::

"ኧረ! እበት አባትክ ብላ!" ይጥና መለሰለት::

ዘበኛው ያባርረን ጀመር:: ሮጠን አመለጥነው:: የእርግማኑን መአት ሲያወርድብን ከኋላ ይሰማናል:: ውሮ ማላዘኑን ትቶ በፍጥነት ከሁላችንም አይሷል::

ረጅሙን መንገድ እንዲያሳጥርልን ከዘበኛ ጋር መላከፍ
አንዱ ብልሃታችን ነበር:: የቀረውን መንገድ ለመግፋትም
ቀጢሳው ጨዋታ እንዲያመጣ ጎቢጥ ኮረኮረው::

"ቀጢሳው ስለትናንትና ማታዋ ወተት አውራልን?!"
ቀጢሳው ጫፉን ከነገሩት ነገሯን የጥበብ ሸማ አልብሶዋት ይተ
ርክልናል::

"አ! ወተት? የሚገርሜ እኮ ነው:: እናቴ ትሙት! ወተ
ቷን አሁንም ሳስባት ይገርመኛል!" አለ ቀጢሳው እንድናምነው
መሐላውን እያስቀደመ:: "እማዬ ማታ ልብ ሳትል ወተት በኩባያ
ሰጠችኝ:: ወይ ልጅ ነው ብላ ይሆናል:: እኔ ግን እያማለሁ::
ዝም ብዬ ተቀብዬ ተጎነጨኋት:: ትዝ ይለኛል ቀኑ አርብ ነው::
የተጎነጨሁትን አልውጠው ነገር ያሜን ያበላሸብኛል:: እንዳ
ልተፋው ወተት ነው:: እኔ ደግሞ ወተት በጣም እወዳለሁ::
ጉንጬ ውስጥ እንደያዝኩት ትኝት አልኩኝ:: ጠዋት ስነሳ አፌ
ውስጥ ወተቷ እርግት ብላለች! ዋጥ ሳደርጋት ልቤን አቀዘቀ
ዘችልኝ!"

"ኡ ሌላ ነው! አሪፍ! እስቲ የድንቹን አውራላቸው"
አልኩት::

"አ! ድንች! ድንችሸክን! በቀደም ዕለት በምሳ ሰዓት
አቤት ስገባ እማዬ የለችም:: በሸክላ ድስት ድንች ወጥ ተጥዶ
በከሰል ምድጃ ላይ ይንተከተካል:: ተክ! ተክ! ተክ! ተክ!
ሲል አንድዋ ድንች ብቅ ብላ ሌላኛዋ ትሰጥማለች:: አንዷን አው
ጥቼ ልብላ? ብዬ ጭልፋ ብፈልግ ብፈልግ አጣሁ:: በስኒ
ልጨልፍ ስል እጄን አቃጠለኝና አምልጦኝ ወጡ ውስጥ ሰመጠ::
ወዲያው አንድ ብልሃት አሰብኩ:: በመወዘቻ ቀዝቃዛ ውሃ ሞላ
ሁና እጄን ነከርኩት:: ከዚያም ተክ! ብላ ብቅ የምትለውን ድንች
አቀልብና መወዘቻው ውስጥ እጥላታለሁ:: አሁንም እጄን አቀ
ዘቅዝና ሁለተኛዋን ድንች አወጣለሁ:: አንደኛዋን እገምጣለሁ::
እንዲህ እንዲህ ስል ድንቹን በሙሉ በላሁትና ከቤት ወጣሁ::
ትንሽ ቆይቼ ስመለስ እማዬ ወጡን እያማሰለች 'አሁን ከትፌ
የጨመርኩት ድንች የት ገባ?!' ትላለች::

ሳቃችንን ለቀቅነው:: "አንተ ደሞ የተልባውን ታሪክ ንገ
ራቸው!" አልኩት ሲሳይ ጎቢጥን::

"የተልባዋ ታሪክማ የምትገርም ነች" አለ:: "ሱስ ሆና
ብኛለች:: እማዬ አንድ ክዳን ያለው ጠርሙስ ውስጥ ተልባ
ወቅጣ አስቀምጣለች:: ወጣ ገባ እያልኩ አንድ ጭብጥ እቅማ
ለሁ:: እማዬ ማንን ትጠርጥር? ብታደፍጥም ልትይዘኝ አልቻ
ለችም:: የዕቃ ማስቀመጫ ቁምሳጥኑ በር ድሮ ነው የተገነ
ጠለው:: ግራ ገባት:: እኔም እየሸወድኳት መቃሙን ቀጠል
ኩበት:: ትናንትና አድብቼ ሄጄ ሉሴን ለመወጣት የተልባ
እቃውን ስከፍተው ሙልት ብሏል:: እንደለመድኩት ዛቅኩና

ቃምኩ:: ሳጣጥመው ሬት ሬት አለኝ:: አላስቻለኝም:: መሬት
ተፋሁትና አፌን እየተጉመጠመጥኩ ስጮህ እማዬ ኩሽና ሆና
'አንተ አጋሰስ! አንተ ነህ ለካ ተልባዬን ቅመህ የጨረስከው? እኔም
ሠራሁልህ:: ዛሬ የቃምከው የጎመን ዘር ነው!'

ጨዋታው ወደ ፓሉቶ ላይ አነጣጠረ:: ፓሉቶ የሚኖረው
ከአያቶቹ ጋር በመሆኑ ከሌሎቻችን የበለጠ ነፃነት አለው::
የሲኒማ መግቢያ ሲያጣ ከቤት ውስጥ ከሰል፣ ሽሮና በርበሬ
ሠርቆ ይሸጣል:: ሴት አያቱ በጣም ቢወዱትም የሸጠባቸውን
ማገዶም ሆነ፣ እህል ዳግም እንዳይመነትፍ ለመደበቅ ብዙ ይደ
ክማሉ:: አንዴ የሲኒማ መግቢያ ሽልንግ ኖሮት የምሳ ሰላጣ
እኔን አማከረኝ:: "እኛ ቤት የአተር ክክ አለ:: አንተ በለበስከው
የሰርያን ኮት በአንዱ ኪስ ለአንተ፣ በአንዱ ለእኔ ለምን መን
ትፈን 'ሙቪያችንን' እያየን በክክ አንደብርም?" አለኝ::

ተስማማሁ::

ቤታቸው ጠባብና አንድ ክፍል ነች:: በዕቃ መደርደሪያው
ላይ በሰፌድ ተሞልቶ የተቀመጠውን ክክ እየዘገነ ኪሴ ይሞ
ላልኛል:: አንደኛው ሞልቶ ሁለተኛውን ኪሴን መሙላት ስንጀ
ምር ትከሻዬን ከበደኝና ዞር ስል ወንድ አያትየው በተጠንቀቅ በር
ላይ ቆመዋል:: ዓይናቸው ፈጠ፣ ከዘራቸውን ቀና አድርገው በጥን
ቃቄ ያስተውሉናል:: ቁርጭምጭሚት ቁርጭምጭሚታችንን አነካ
ክተው ዶሮ ጠባቂ ሊያደርጉን ነው::

"መስፍን! ምንድነው የምትሠራው?" አሉና ረንጉ ጮኹ::
የፓሉቶ አያት አባባ ፈረጃ እንደ ቴክስ አሪፍ ኬፕ ሁልቀን ስለሚ
ያደርጉ ረንጉ እያልን ነው የምንጠራቸው:: ፓሉቶም አያቱን አያ
ቸውና አፈጠጠባቸው:: እኔ ትንሽ ክክ የሞላሁበትን ጎኔን ወደ
እማያዩበት አቅጣጫ አዙሬ ቆሜ ኪሴን ከደንኩ:: ረንጉ አሁንም
እንደ 'ስታሮቹ' በተጠንቀቅ እንደቆሙ ነው::

ፓሉቶ በልቅሶ ዜማ "ልሙትልህ ማለት ነው?! በቃ
ሙትት እልልሃለሁ" ሲል ረንጎ ዱላቸውን ዝቅ አደረጉ:: ይሄኔ
ፈትለክ ብዬ ከቤታቸው ወጣሁ:: ከዚያ በርቀት ስከታተል ብዙ
አምረው ተነጋገሩና በፍቅሩ ስለተረቱ ያዩትን ሳይሆን. የሰሙትን
አመኑለት::

"ፓሉቶ የእንጀራውስ ታሪክ?" አውራልን አልኩት::

"ኡ! ተስፋዬ በእናትህ እሱን ጉዴን እንዳታወራው!"
አለኝ::

"ይወራ! ይወራ! ይወራ!" ተንጫጩ ሌሎቹ ልጆች::

መተረክ ጀመርኩ::

"በቀደም ዕለት እኛ ቤት አንዲት ልጅ እንጀራ ልትገዛ
መጣች:: እማዬ እንጀራውን ጉልት ልትሸጠው እንደወሰደችው
ነገርኳት:: ፓሉቶ ይህንን ስናወራ ሰማ:: እናቱ እንጀራ ጋግረው
በመሶብ አቤት አስገብተው ገበያ ሄደዋል:: ወዲያው ልጅቱን

ጠራትና አስር እንጀራ በሽልንግ ሸጠላት:: አንድ መረቀላት:: ሽልንጉን ሸቀለና ወደ "ሙቪ" አብረን ሄድን::

"ልጅቱ እንጀራውን ቤቷ ይዛ ስትሄድ ቤተሰቦቿ 'እንዴት! ያለ ቆንጆ እንጀራ ነው እንዳያልቅ እንኳ አሁንም የሽልንግ ጨምረሽ ነይ፣ የገበያ ሳይሆን የቤት ይመስላል' ብለው ላኳት::

ልጅት ስትመጣ ፕሉቶ የለም:: በምትኩ ሴት አያቱን አገኘችና "እንጀራ ሽጡልኝ"

"የምን እንጀራ?"

"የገበያ እንጀራ::"

"ኧረ እኔ እንጀራ አልሸጥም አትዬ! ባሎቴ ቤት ሂጂ!"

"እንዴ! ቅድም መጥቼ እኮ ከልጆት ላይ የሽልንግ እንጀራ ገዝቼ ሄጃለሁ!"

"ኧረ ባክሽ? ያ ወንበዴ ጉድ ሠርቶኛላ!" ብለው ሴት አያቱ ተነስተው መሶባቸውን ሲከፍቱ አራት እንጀራ ብቻ ነበር መሶቡ ውስጥ የቀረቻቸው!" ስል ፕሉቶ በራሱ ጀብዱ አብሮን ሳቀ::

"እንዴ! ይኼ ብሽቅ በእኛ ታሪክ ይስቃል?! አትሳቅ ከእኛ ጋር:: ተጣልተሃል! ፕ! ፕ! ብለንሃል!" አለና ቀጢሳው ውሮ ላይ አፈጠጠበት:: ውሮም ደንግጦ ሳቁን አቋረጠ:: ለካ ልብ ሳንለው አረማመዱን ከእኛ ጋር አስተካክሎ ወሬያችንን እየኮመኮመ ሲዝናና ነበር::

ሰፋፊዎቹ መንገዶች ጠበቡ:: ቪላዎቹ ቤቶች ወደ ኋላ ቀሩ:: ፀጥታው በጫጫታ ተተካ:: ሠፈራችን ደረስን:: ጎደቴ ጠጅ ቤት በረንዳ ላይ ተቀምጠን የዕለቱን ውሎ አብረውን ላልነበሩ ለሰፈራችን ልጆች መተረክ ጀመርን:: ጎቢጥ አንድ ዓይና መነፅሩን በቁንጥ እያስተካከለ እኔን አዳምጡኝ በሚል ስሜት ያወራል::

በዚሁ መካከል "ቀጢሳው!" ሲሉ እናቱ እማማ ልኬለሽ ጠሩት::

"አቤት!" አለና ኮቱን አደራ ሰጥቶን ወደ ቤቱ ሄደ:: ብዙም ሳይቆይ መጮኸ ጀመረ:: በጣም ፈሪ ስለሆነ፣ እንኳን ዱላ አርፎበት ገና ሲዝቱበት ያለፍን ያገደምንበትን መለፍለፍ እንደሚጀምር እርግጠኞች ነን:: ውሮ አሳብቆብን ይሆናል ብለን ከመካከላችን ብንፈልገው ውሮ የለም:: ስለዚህ ቀጢሳው እሚለውን ሰምተን ራሳችንን ለመከላከል በራቸው ላይ ተሰጠፍን አዳመጥን:: በበሩ ቀዳዳ ላይ ጨርቅ ስለጠቀጠቁበት ምንም አይታይም:: ሻቃ በንዴት ፀጉሩን ነጨና "እናቱን! ውሮ ነው ያስፎገረው!" አለ::

ቀጢሳው ከውስጥ "ወይኔ! ወይኔ! ቁስሌን!" እያለ ይጮኻል:: እናቱ ደግሞ "አንት ምናምንቴ! የትም እንደጋኔን ስትዞር ውለህ..." ይላሉ::

ግማሻችን ጎንበስ ብለን፣ ሌሎቻችን በሩ ላይ ጆሮአችንን ለጥፈን እያለን "እሰው በር ላይ ምን ትሠራላችሁ?!" ብለው እማማ ውቢት ሲጮኹብን በርግገን ተበታተንን::

ከትንሽ ቆይታ በኋላ ቀጢሳው ኮትና ቁምጣ ሱሪውን አውልቆ ያባቱን ትልቅ ሹራብ ለብሶ እየተንቀጠቀጠ መጣ:: የሹራቡ እጀታ ከመርዘሙ የተነሳ እጁን ሙሉ ለሙሉ ሸፍኖት ተንጠልጥሏል:: የአባቱን ትልቅ ነጠላ ጫማ አድርጓል:: ሁላችንም ደንግጠን ስናየው ብልጣብልጥ ዓይኖቹን አቁለጨለጨና "ልጆች የተገረፍኩ መሰላችሁ እንዴ? ዕቃዬ የታለ?" አለና "ነገ ዓመት በዓል ስለሆነ እማዬ ገላዬን ስታጥበኝ እኮ ነው የጮህኩት::"

ሁላችንም በሳቅ አውካካን::

ውሮም ቀስ ባለ እርምጃ ከሄደበት መጥቶ መካከላችን ተቀላቀለ:: ሁላችንም አኩርፈነዋል:: መኩዬ ቀጫጫው "ቅድም ብትመጣ ኖሮ ያስፎገርከው አንተ ነህ ብለን ልንወግርህ ነበር!" አለችው::

አልገባውም::

"እኔኮ የአሻንጉሊቱን ራስ ለቀጢሳው ሰጥቼው አብረን እንድንጫወት ፈልጌአለሁ" ሲል ቀጢሳው በዚያች ሹል አፉ ፈጣን በሆነ ስልት ጉንጩን ሳመና ደስታውን ገለጸለት:: የአሻንጉሊቷን ራስ ተቀበለው:: ውሮን ከዚያች በኋላ ማኩረፉን ተውነው:: እንደ ድሮው ሸርካችን ሆነ::

ያ ሁሉ አልፎ፣ በጉርምስናችን ወቅት ቀጢሳው በአገራችን የርስ በርስ ጦርነት ውስጥ ከአንዱ ጎን ተሰልፎ ሞተ:: ለእኔ ግን ሁልጊዜ በዓይነ ህሊናዬ ይታየኛል:: ጭብጥ እማትሞላው ጭንቅላቱ፣ ብልጣ ብልጥ ትንንሽ ዓይኖቹ፣ አሪፍ የፉጨት ድምፅ እምታወጣውና ስትጎርስ እንደ ፕላስቲክ እምትለጠጠው ሹል አፉ፤ ረጃጅምና ቀልጣፋ ቅልጥሞቹ አሁንም ይታዩኛል:: ሁሌም ቀጢሳውን ባሰብኩት ቁጥር የሚታየኝ አካላቱን እናቱ ሲያጥቡት እሱ ሲጮኽ ነው::

ጎማ፤ ጎማው ላይ ብረት ምጣድ፣ ከዚያ ላይ በርጩማ፤ በርጩማው ላይ ቀጢሳው ራቁቱን ተቀምጦ ቆዳው እንደሚቀረደድ ሁሉ እየተንጣጣ እናቱ ሲፈትጉት ይቆይና አካላቱን ታጥቦ እንዳጠናቀቀ በቁንጥ ፈገግ ብሎ "ቀንጌ፣ ነገኮ ዓመት በዓል ነው:: አካላትህን አትታጠብም?" ይለኛል::

አገራችን በልቧም ሆነ በእጆቿ ያላቀፈችው ትውልድ እንዲህ ሆኖ ማለፉን ሳስብ ልቤ ይደማል::

* ማስፎገር፤ ማሳጣት፣ማቃጠር::

ትንቢት

"ሁሌም ከምንወደው ነው የምንማረው"
ገተ

ልጅ ሆኜ ከሚናፍቁኝ ዓውደ ዓመቶች አንዱ መስቀል ነበር። አባባ ጃንሆይ፣ ኛ መሳፍንቱን፣ መኳንንቱን፣ ልዑላኑን፣ ልዕልታቱን፣ ጳጳሳቱን፣ ኤጲስቆጶሳቱን አስከትለው በግልጽ አውቶሞቢል ሆነው ለሕዝቡ ሰላምታቸውን እየሰጡ ወደ ተዘጋጀላቸው ሰገነት ወጥተው ዙፋናቸው ላይ ይቀመጣሉ። ሕዝቡ በእልልታና በጭብጨባ ምድሩን ሲያደበላልቀው እኔ አባቴን "እንኮኮ አድርገኝ" እለዋለሁ።

"እንዴ! ፉንጋይ፣ የለበስኩት ነጭ ልብስ ይቆሽሽብኛል!። ያለኸው ፊት ነው፣ ከዚህም ይታይሃል።"

"ሰዎቹ በፊቴ ወዲያና ወዲህ ሲያልፉ እየከለሉኝ እኮ ነው። ተሸከመኝ። ልብስህን የምታጥበው እማዬ አይደለችም?"

"አ ጋሼ! አንተን ማን ይችልሃል? እሺ ልሸከምህ።"

ሰዎቹን ቁልቁል ማየት እጀምራለሁ። ከፊት ለፊቴ ፈረሰኛ ፖሊሶች ከወዲህ ወዲያ እየተዘዋወሩ ሥርዓት ያስከብራሉ። እግረኛ ፖሊሶች በገመድ ከተከለለ አጥር ማዶ ሆነው ፀጥታውን ይቆጣጠራሉ። ፈረንጆች ፎቶግራፍ ያነሳሉ።

ሰልፈኛው በንጉሠ ነገሥቱ ፊት መትመም ይጀምራል። ይዘምራሉ።

አበባዬ
መስከረም ጠባዬ!
መስከረም ሲጠባ!...
ወዳገሬ ልግባ!

የምድር ጦር፣ የአየር ኃይል፣ የባሕር ኃይልና የክብር ዘበኛ ወታደሮች ችቦእቸውን ለኩሰው ዜማውን በኅብረት እያወጡና እየተቀበሉ በሰልፍ ይራመዳሉ። አባቴ እያንዳንዱ ሠልፈኛ በፊቴ ሲያልፍ እነማን እንደሆኑ ይነግረኛል።

መኩሪያ የሚባለው አንበሳ በአንድ ግልፅ መኪና ወለል ላይ ተጋድሞ በፊታችን አለፈ። አባባ ጃንሆይ ፊት ሲደርስ አገሳ። ሰዎቹ የተለያየ አስተያየታቸውን ይሰነዝራሉ።

"ይኼው አላልኩም? ጌታውን ያውቃል!"

"እውነትም ለያቸው!"

"እሳቸውን? እንስሳቱም አዕዋፋም ያውቋቸዋል።"

አባቴን"ዜራሞ፣እውነት አባባ ጃንሆይን መኩሪያ ያውቃቸዋል?" አልኩት በሹክሹክታ።

ግራ ቀኝ ተገላመጠና "አይመስለኝም፣ ፉንጋይ። አጠገባቸው ሲደርስ ወታደሩ ሳይነሸመው ይቀራል?" አለኝ. ትንሽ ፈገግ

ብሎ። 'ውሻ በበላበት ይጮኻል' ብቻ ሳይሆን፣ አንበሳስ በበላበት እንደሚያገሳ ማን ያውቃል?

ጳጳሱ ደመራውን ይባርካሉ። ጃንሆይ ደመራውን ለመለኮስ ይነሳሉ። እልልታው ምድሩን ያደበላልቀዋል። ከዚህ በኋላ ሕዝቡ የሚጠብቀው ዳመራው ወደ ቀኝ ወይም ወደ ግራ እንደሚወድቅ ማወቅ ነበር።

ትልልቅ ሰዎች ሲያወሩ እንደሰማሁት ደመራው ወደ ቀኝ ከወደቀ የፍስሐ የደስታና የፍቅር ዘመን ይመጣል። ወደ ግራ ከወደቀ የመከራ፣ የረሃብና የጦርነት ጊዜ ይሆናል። ይህንን ለማወቅ "ዜራሞ ዳመራው ወዴት ነው የወደቀው?" ስል ጠየኩት። አዝን ብሎ "በማዶ በኩል ወደ ቀኝ ነው የወደቀው" ብሎኝ ቀስ ብሎ ከትከሻው ላይ አወረደኝ።

ዘንድሮ አባቴ በጣም ታሞ አሁን ተሽሎት በማገገም ላይ ነው። በዚህ ምክንያት መስቀል አደባባይ መሔድ እየፈለኩ አልሔድኩም ነበር። ቅር እንዳለኝ ያስተዋለው ቱማ ባንጋ "ፉንጋይ ለምን መስቀል አደባባይ አንሄድም?" አለኝ፤ የልቤን አውቋል።

ቱማን እወደዋለሁ። በልጅነቴ አያሌ የጨዋታ አይነቶች ያሳየኝ፣ እንደ እኩያ ጓደኛው የሚያወጋኝ ሰው ነው። የእማዬ የእሩቅ ዘመድ ሲሆን፣ ለእኔ ጥልቅ ፍቅር አለው። ሌሎቹ ትልልቅ ሰዎች ግን ተለዋዋጭ በሆነው ባሕርያቸው በጣም ያስፈሩኝ ነበር። ወላጆቼ ፊት በፍቅር ጎርፍ የሚያጥለቀልቁኝ ሰዎች፣ ብቻዬን ሲያገኙኝም የትናንት ፍቅራቸውን በማሰብ እኔ ፍንድቅ ብዬ ሳያቸው እነሱ ፊታቸውን ጭንጊት አስመስለው ያልፉኛል። አልያም እስከ መፈጠሬ ይረሱኛል። አንዳንዶቹ ብቻቸውን ያወራሉ። ከራሳቸው ጋር የሚሳሳቁ ነበሩበት። አባቴም ከራሱ ጋር ሲሳሳቅ ብዙ ጊዜ አይቼው "አንተ፣ ብቻህን ትስቃለህ እንዴ?!"

"ሳቅሁ እንዴ?!" ይለኛል ቀልቡ ሁሉ ወደእኔ እየተመለሰ።

"በደንብ።"

"ጋሼ ትልቅ ሰው ስትሆን ትደርስበታለህ" እያሾፈ ይለኛል።

ዛሬም የደንቡን ለማድረስ ከቱማ ጋር መስቀል አደባባይ ደረስን። ከእሱ ጋር ስሆን ነፃነት ይሰማኛል። ቱማ ለትልልቅ ሰዎች ብቻ ሳይሆን ለሕፃናትም እክብሮትን የሚሰጥ ድንቅ ሰው ነው። አሳስፈላጊ ነገር ስጠይቀው ሊገባኝና ሊያንጓኝ በሚችል ጥበበ ይነግረኛል። "ፉንጋይ" ይለኛል ቱማ፤ "እኔ እንኮኮ አድርገኝ ካልከኝ ምን ቸገረኝ አደርግሃለሁ። እኔ ግን እንደሚመስለኝ ሲያድግ ከአበበ ቢቂላ የሚበልጥ ስፖርተኛ መሆን የሚፈልግ ልጅ በእግሩ ቢሔድ የበለጠ ጠንካራ ይሆናል።" እኔም እምነውና ከእፉ ነጥቄው "በቃ እንኮኮ አታድርገኝ" እለዋለሁ።...

ይህንን ስንጫዋወት የበሙ አንድ ጡረታ የወጡ የክብር ዘበኛ አባል ጨዋታችን ሰቧቸው ከቱማ ጋር ወሬ ጀመሩ። ሙሉ ወታደራዊ ልብሳቸውን ለብሰዋል። ደረታቸው ላይ ሜዳሊያቸውን አንጠልጥለዋል።

በትረ መኮንናቸውን እጃቸው ላይ እያሽከረከሩ፣ "የዓለም ጋዜጦች ስለ አበበ ቢቂላ ሲያወሩ፣ ጣሊያኖች ኢትዮጵያን ለመውረር ብዙ ሺ ሆነው ባህር ተሻግረው ዘመቱ። ያበቡትን ያህል ሳይቆዩ በአምስት ዓመታት ጊዜ ውስጥ በኢትዮጵያ ጀግኖች ልጆች ድል ተመትተው ወጡ። አበበ ቢቂላ ግን ብቻውን ዘምቶ ድፍን ጣሊያንን በሰላም ጦርነት ድል መታ" ብለውታል።

አልገባኝም። ቱማ በኋላ አስረዳሃለሁ በሚል ስሜት ጎሸም አደረገኝ። ፀጥ ብዬ ማዳመጥ ጀመርኩ።

"አሁን ምሥጋና ለፈጣሪና ለፀሐዩ ንጉሣችን ይድረሳቸው። የተማሩት ልጆቻችን በዓለም ላይ ታላቅ ሽልማትና ክብር ያገኛሉ። በዚህ ጊዜ ወደ መናገሻ ከተማችን አዲስ አበባ መጥተው ጃንሆይን እጅ ሲነሱ በሚያደርጉት ንግግር ውስጥ 'በንጉሠ ነገሥቴ መልካም ፈቃድ...' የምትባለውን አረፍተ ነገር ጨምረው ይናገራሉ። ደንብ ነው።

"አበበም ሮም ኦሎምፒክ አሸንፎ እንደመጣ 'በአለቆቼ ትብብርና በንጉሠ ነገሥቴ መልካም ፈቃድ...' ሲል ጃንሆይ አስቁመውት 'እንዲያው በአለቆቼ መልካም ትብብር ብለህ ትጠቅሳለህ እንጂ በትፈጠር ስለተቀባህ ነው' ብለውታል።"

"እውነታቸውን ነው ጃንሆይ! ሲፈጠር ስለተቀባ ነው። ባይቀባማ እንዲህ ዓለም ሁሉ ከልብ የሚወደው ይሆናል?" አለና ቱማ "አበበ ቢቂላ ልጆችን በጣም ይወዳል አይደል?!"

"በደንብ! ታዳጊዎቹ ሁሉ ከእሱ የበለጡ እንዲሆኑ ጃንሜዳ ያሠለጥናቸዋል። ልጆችን ከአንጀቱ ነው የሚወዳቸው። የተነሳበትን አሳምሮ ስለሚያውቅ ልጆችን ከልቡ ያስተምራል። ይህንን ጉበዝ እንደ አበበ ጠንካራ እንዲሆን በትመክረው ነው እኮ ትዝ ብሎኝ ጨዋታችሁ መካከል የገባሁት" አሉ አዛውንቱ።

"ደግ አደረጉ። እኔ ደግሞ ሰሞኑን ሲመቹን ክቡር ዘበኛ ካምፕ ወስጄ ከተማሪ ተሰፋዬ ዜራሞ ጋር አበበ ቢቂላን አስተዋውቃቸዋለሁ" ሲላቸው ቱማ በጣም ደስ አለኝ። በዚህ ምክንያት ዘንድሮ ዳመራው ወደ ቀኝ ይሁን ወደ ግራ መውደቁን አላጣራሁም። ከምወደው ታላቅ ስፖርተኛ ሕይወት የተማርኩትን ሰፈር ተመልሼ ለአብሮ አደጎቼ ለማውራት ቸኩልኩ።

ይዋጣላቸው

"ሕፃናትን ተዋቸው ወደ እኔ ይመጡ ዘንድ አትከልክሉአቸው መንግሥተ ሰማያት እንደነዚህ ላሉት ናትና"

የማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 19:13-14

መንግሥተ ሰማይን ሳስብ የዮሴፍ ቤተክርስቲያን ጀርባን ነው የማስታውሰው፡፡ ተፈጥሮ ከነክብሯና ሞገስዋ በዚያ የጨቅላነት ሕይወት ትታያለች፡፡ አረንጓዴው መስክ ዓደይ አበባ የፈካበት ነበር፡፡ ልዩ ልዩ እፀዋት ያብቡበታል፡፡ አጋምና ቀጋ እንደ ልብ ነው፡፡ ጉንዳኖች በጥንካሬ ይሠራሉ። የቢራቢሮዎቹ ኅብረ ቀለማት ቀልብን ይስባል፡፡ ንቦችም በትጋት ሲቀስሙ ይስተዋላሉ፡፡

የሰፈር ልጆች እዚህ ገነት በሆነ ቦታ ላይ በሳምንት አንድ ቀን በመሔድ በገደላ ገደሉ ድብብቆሽ እንጫወታለን፡፡ የደፈርን ከወንዙ ዳር በመሰኖ ከሚለማው ካሮት ለመስረቅ እንሄዳለን፡፡ በንፁህ ወንዝ እንዋኛለን፡፡ የተደፋፈርንም ብዙ ጊዜ በዚህ ገሳጋይ ዝር በማይልበት ስፍራ እንደባደባለን፡፡

ይህን ወንዝ የምንጠራው ፏፏቴ ብለን ነው፡፡ ከወንዙ በላስቲክ ከረጢት ዓሣ አጥምጄ ወደ ቤቴ በመውሰድ ለዕለታት በሴንኪሎ ውስጥ አኖርኩት፡፡ ለዓሣው የቧንቧ ውሃ እንደማይስማማው ጓደኞቼ ስለነገሩኝ ያለምንም መታከት በየሦስት ቀኑ ከወንዝ ውሃ፣ አልጌ እና ልዩ ልዩ እፀዋት በማምጣት መግቤዋለሁ፡፡

በዚህ የምርምር ሀሁ ላይ ቤተሰቦቼ ጥሩ ተባባሪዎች ነበሩ፡፡ ጓደኞቼም ውሃ ከወንዝ በላስቲክ ቀድቶ በማምጣቱ አግዘውኛል፡፡ በየዕለቱ እንቅስቃሴውን በመከታተል እየተመካከርን የሴንኪሎው ዓለም እንዲስማማው ተጣጣርን፡፡ በአንድ አሳዛኝ ቀን ችግር ተፈጠረ፡፡ ቤተሰቦቼ ጠበል ጠዲቅ ኖሮባቸው ጎረቤቱን ይጠራሉ፡፡ ዳቦውም፣ ቆሎውም፣ ጠላውም ቀርቦ እየተጨዋወቱ ሲዝናኑ የማስረሻ እናት የሚጠጡበትን ብርጭቆ ለቅለቅ አድርገው አጠገባቸው በሚገኝ ሴንክሎ ላይ ልቅላቂውን አፈሰሱት፡፡ እማዬ "የማስረሻ እናት፣ አስገደሉን፤ እዚህ ውስጥ የቁንጋይ ዓሣ ነበር" ብላ ሳትረጋጋ እኔ ደረስኩ፡፡

ጉዳዩን አጣራሁ፡፡ የዓሣውን ሁኔታ ተከታተልኩ፡፡ ከትንሽ ቆይታ በኋላ ዓሣው ተንፈራግጦ፣ በውሃው ላይ ተንሳፈፈ፡፡ ክፉኛ አለቀስኩኝ፡፡ የማስረሻ እናት በድርጊታቸው በጣም ማዘናቸውን አስታውሳለሁ፡፡ ዓሣዬም ብዙ ሰዓታት ሳይቆይ ሞተ፡፡ ከዚያ በኋላ ከወንዙ ውሰጥ ዓሣ ለማጥመድ በተደጋጋሚ ሞክሬያለሁ ግን አልሰመረልኝም፡፡

የዋና ትምህርቴ ግን በጥሩ ሁኔታ እያደገ መጥቶ ውሃው ውስጥ መንሳፈፍ ቻልኩኝ:: ከአብሮ አደጎቼ መካከል አንዳችንም የዋናን ሕግ አናውቅም:: አንዱ ደፍሮ ከጀመረ ሌሎቻችን ያንን ደፋር እንደ ማለፊያ መምህር እንከተለዋለን:: የሚለንን እያደ ረግን ከውሃውም እየጠጣን ልምምዳችንን እናጧጡፋለን:: የእግ ራችን እንቅስቃሴ ውጤታማ ሲሆን፤ እጃችንን አክለን ጥልቀት አልባው አካባቢ መቅዘፍ እንጀምራለን:: ሲደክመን ስንቆዝም ውሃው ወገባችን አካባቢ ቢደርስ ነው::

እግሮቻችን ከእጆቻችን ተዋህደው ዋናውን በቅጡ ያወቅን ሲመስለን ችሎታ አላቸው ብለን የምናምናቸውን ጓደኞቻችንን ጠርተን እንዲያዩንም እንዲያደንቁንም በማሰብ ከወንዙ ማዶ ለመ ሻገር እንዋኛለን:: አንዳንዶቻችን ይህ የአካልም የአእምሮም ሥራ የሆነ ጥበብ ቀልጥፎ ሲገባን፣ ፈራ ተባ የሚሉት ዳር ላይ በማንቦጫረቅ ብቻ በርካታ ጊዜያት ይፈጅባቸዋል::

ውሃን የሚፈሩ ልጆች ነበሩ:: እነዚህኞቹ ከዳር ቆመው የሚዋኘው ልጅ ምን ማድረግ እንዳለበት አመራር ይሰጣሉ:: "እዎን እግርህን! እንዲህ..." ይወራጫሉ:: "እጅህን ደግሞ..." ይሉና አየሩን ይቀዝፉታል:: አንዱ ተንኮለኛና ጉልበተኛ "ግባና አሳየው!" ብሎ ሲገፈትራቸው 'ክበሮ በሰው እጅ ያምር ሲይዙት ያደናግር' እንደሚሉት ይሆናል ድርጊታቸው::

በዚህ ጊዜ ችሎታው ያላቸው ልጆች ዘለው በመግባት ያወ ጧቸዋል:: ይህ በድንገት ተገፍትሮ ለአደጋ የተጋለጠው ልጅ ጉልበት ካለው ከፍተኛ ፀብ ይፈጠራል:: ገፍታሪውና ተገፍታሪው የሚደፋፈሩ ልጆች ከሆኑ መደባደባቸው የማይቀር ነበር::

በአንድ ልዩ ቀን ውሮ የምታምር የልጅን ልብ የምታማ ልል ሱፍ ኮትና ቦላሌ ሱሪ ለብሶ ወደ ፏፏቴ አብረን ሔድን:: ሰፈር ውስጥ ይህንን ውብ አለባበሱን አድንቀንለታል:: ውሮም ሕይወቱን በሙሉ እንዲህ አይነት ሱፍ ልብስ ሲለብስ የኖረ ይመስል አወለቀውና ጥሎልን ራቁቱን ወደ መዋኛው ወንዝ ሄደ:: ከእኛ መካከል ቦላሌና ኮት በመልበስ ውሮ የመጀመሪያው ነበር:: ለሌሎቻችን ብርቃችን በመሆኑ ሁላችንም ራቁታችንን ቆመን ወረፋው ደርሶን እስከምንለካው ተጣድፈናል::

መጀመሪያ ቀጢሳው ኮሚኩ ለበሰውና ወደ እኛ እያስተዋለ "ያምርብኛል?" ሲል ጠየቀን እንደ ትልቅ ወጣት እያፏጨ::

"በደንብ!" አልነው እንዲያወልቅ እያጣደፍነው::

"ከኋላዬስ" ይላል ይዞርና::

"አሪፍ ነው::"

"ቁጭ ብዬስ?"

"ደስ ትላለህ!"

"ወይኔ የኔ ብትሆን?!"

"በናትህ አውልቅ:: ምን ያደርግልሃል? አንተ አትማር::"

"ኧረ! ባልማርስ ካምቦሎጆ ስሄድ አድርጌው አልሄድም? 'ሙቪ' ስገባ አልዘንጥበትም" አለና እዚያው በዚያው 'አክተር' መሆን አማረው:: በሃሳቡ የፈጠረውን ሽጉጥ ከጎኑ ላይ ላጥ አድ ርጎ ደገነና በእኛ አቅጣጫ ተኮሰ:: ኃይሉ ዶሮ ለማስወለቅ እየታ ገለ ነው:: በዚሁ መሐል ውሮ እያለቀሰ ሲመጣ አየውና:: "ምን ሆንክ?" አለው ኮቱን እየለበሰ::

"እናንተ እዚህ ልብሴን ስትለካኩ እኔን ደራሽ ውሃ ወስዶኝ ነበር!" አለን ውሮ ያበጠ ግንባሩን እያሻሸ::

ወደ ወንዙ አየን:: አፈሩን፣ ግንዱን፣ ቋጥኙን እያላጋ በፍጥነት ይወርዳል:: ዓይናችን በድንጋጤ ፈጦ ቀረ:: ከመካከ ላችን ወደ ማዶ ካሮት ለመስረቅ የተሻገረ ልጅ አሁን አለመኖ ሩን ታላላቆቻችን ዶጁ ገማጣውና ቦቻራ ተሰማ አስተዋሉ::

በመካከላችን ተረፈ ገልጆ የለም፣ ተደናገጥን:: በካሮት ሌብነት ሁላችንም የተለያዩ ገጠመኞች አሉን:: ዶጁ ገማጣው አንዴ በገበሬዎቹ ተይዞ መፈጠሩን እስከሚጠላ ተወግሯል:: ራሱ በቀጠፈው ሳማ ለብልበው ለቀውታል:: እኔም የፋንታዬን ቀምሻለሁ::

ካሮት መስረቅ ስንጀምር በደረታችን እየተሳብን ካሮቶቹ መደብ አካባቢ እንደርሳለን:: በእጃችን መሬቱን ጫር ጫር ስና ደርግ ያ ቁልቁል እንዲያድግ የተፈጠረ ተክል ብቅ ይላል:: አፈ ሩን ጠረግ ጠረግ አድርገን በፍጥነት መግመጥ እንጀምራለን:: አንገትን እያሰገጉ አካባቢውን መቃኘት የግድ ነው:: ድንገት አንዱ ገበሬ አፋፍ ላይ ቆሞ ሊያየን ይችላል:: ይህኔ እግሬ አውጭኝ እንላለን:: ገበሬውም በመጮህ እማዶ ላለ ጓደኛው ማሳው ውስጥ "አይጠ ሞገጥ ገብቷል!" ሲል ያስጠነቅቃል::

የምንገኝበትን መደብ ይጠቁመዋል:: ቆመጡን ይዞ የረገ ጠበትን ሳያውቅ ይንደረደራል:: አንዳችን ሌላችንን መጠበቅ እን ተውና በተለያዩ አቅጣጫዎች እንሮጣለን::

በዚህ ጊዜ ነበር እኔ ወጥመድ ውስጥ የገባሁት:: አንደ ኛውን አቀበት ሮጬ ጨርሼ አመለጥኩ ስል፤ ከማዶ ያለው ለወዲህኛው ዘብ ይነግረዋል:: ተመልሼ በሌላ አቅጣጫ ፈትለክ ብዬ አመለጥኩ ስል፤ በሌላ አቅጣጫ ያየኝ ላላየኝ ይጠቁማል:: መግቢያ ጠፋኝ፣ ጉልበቴ ከዳኝ:: ልቤ ልትፈነዳ ደረሰች:: አንድ ጥሻ አገኘሁና ተወሸቅኩ:: በደረቴ ተዘርሬ ልቤ ብትንፈራፈርም ትንፋሼን ዋጥ ለማድረግ ጣርኩ:: ዓይኔን ገርበብ አድርጌአለሁ:: ላቤ ይንቆረቆራል:: በዚህ መሐል ጥሻው ተንኮሻኮሸ:: ዓይኔን ስገልጥ አፍንጫዬ ስር ትልቅ የወታደር ጫማ ታየኝ:: ቀስ ብዬ ሽቅብ ማየት ጀመርኩኝ:: ረጅም ቅልጥም፣ ቁምጣ ሱሪ፣ ቀበቶ፣ ያደፈ ሹራብ:: የተኮሳተረ ፊት ግንባሩን ቋጥሮ ቁልቁል ያስተውለኛል:: በግራ እጁ ቆመጥ ይዟል::

"ተነስ!" ሲለኝ እንደኳስ ነጥሬ ተነሳሁ:: ቁመቴ ሽንጡ አካባቢ አይደርስም:: ማጅራቴን ጨምዶ እንዳንጠለጠለኝ ወንዝ ዳር ደረስን:: የካሮት ኮረብታ መካከል ወረወረኝና "በል እ.የ ጠብክ አሱ ቅርጫት ውስጥ ጣል!"

ደስ ብሎኝ ሥራውን ጀመርኩ:: ጀንበር እስክትጠልቅ የካሮት ተራራው እስኪጋመሴ የተሰጠኝን የሥራ ቅጣት በቅል ጥፍና አከናወንኩ: ከትንሽ ቆይታ በኋላ ሳላስፈቅድ ትንንሾቹን ካሮቶች መግመጥ ጀመርኩ:: የቀቆጣኝ አልነበረም:: ጀንበር ስት ጠልቅ ዳግም ዝር ብል እንደሚገድሉኝ አስፈራርተው፣ ኪሴን በካሮት ሞልተው፣ ወንዙን አሻግረው መንገድ መርተው ሸኙኝ::

ይህንን ውሎዬን ትናንት ማታ ለሰፈር ልጆች ሳወራ ተረፈ ገልጆ እየጎመጀ ነበር ያደመጠኝ:: አሁን ደራሽ ውሃ ስላቆራረጠን ስጋቱ የጋራችን ሆነ:: "ገልጆ!" እያልን መጣራት ጀመረን:: ከወዲህ ያለው ጥሻው ተንኮሻኮሸ:: ከጥሻው ውስጥ ገልጆ ወገቡን እያጠባበቀ ብቅ አለ::

የተቀረነው ልብሳችንን ከየጣልንበት አንስተን ለበስን:: ውሮ በመትረፉ ተደስተን ጨዋታውን አቋርጠን ወደ ሰፈራችን ለመመለስ ጉዞ ስንጀምር "ቆይ!" አለ ቦቾራ ተስማ::

ቆምን::

"ከእናንተ መካከል በጣም የተደፋፈራችሁ ልጆች ስላላችሁ ይዋጣላችሁ!"

"እሺ!" አለች መኩዬ ቀጫጫው::

ቀጢሳው ማልቀስ ጀመረ:: "እኔ መደባደብ አልፈልግም:: ማንም ሰበብ እንዳይሆንብኝ ነው የምፈልገው::"

"አንተና መኩዬ በጣም ተደፋፍራችኋል:: ይዋጣላችሁ" አለ ቦቾራ::

ቀጢሳው በረጃጅም ቅልጥሞቹ እንደ ድመት እመር ብሎ ዘልሎ መኩዬን እንዳትነቃነቅ እጆቿን ከወገቧ ጋር ጥፍር አድርጎ ያዛት:: መኩዬ ልቧ የነብር ሆነ እንጂ አቅሟ የጥንቸል በመሆኑ ቀጢሳው አላላውስ አላት:: እንቅ አድርጎ ይዟት ይወተውታል:: "እኔ ገመምተኛ ነኝ! በሽተኛ ስለሆንኩ ሰበብ እሆንብሻለሁ!"

"ምንም አላመመህም:: ትናንትም ከትናንት ወዲያም ስትዞር ነበር:: አሁን ተደባደቡ ሲባል ፈርተህ ነው:: ልቀቁኝ አፍንጫህን ነው የምስብረው" ትመልሳለች መኩዬ::

"ብታርፊ ይሻልሻል አንቺ ቀጫጫ! እንደ ትኋን ጭፍልቅ፤ እንደ ቅማል በጥፍርና በጥፍሬ መሐል አርጌ ቋ! አረግሽ ነበር፣ ግን እናትሽን እፈራቸዋለሁ::"

"እናቴ ምንም አትልህም! ይዋጣልን!" እያለች ለማምለጥ ትታገላለች:: ግን የቀጢሳውን ከእግር ብረት በላይ የጠበቀን አያያዝ መበጠስ አልቻለችም:: እኛ ከበን ቆመን በሳቅ እንንፈራፈራለን::

ቦቾራ እየሳቀ "ልቀቀውና በሕጉ መሠረት መሬት ተሰምሮላችሁ ተደባደቡ::"

ቀጢሳው በዚህ ጊዜ እንደታነቀ ሁሉ መኩዬን አጥብቆ ይዞ "በሕግ አምላክ! ወድቆ በተነሳው ባንዲራ!" አለና እንደ ትልቅ ሰው ተማፀነ:: ይህ ያልለመድነው አለማመኑ የባሰውን አሳቀን:: መኩዬም ሳቀች:: ቀጢሳውም በአንድ እጁ አንገቷን አቅፎ ይዞ በሌላኛው ኮረኮራት፤ መኩዬ ቀጫጫዋ በኃይል ሳቀች::

"አንቺ ቀጫጫ! ሰበብ ትሆኝብኛለሽ ብዬ ነው የማርኩሽ:: ብታርፊ ይሻላል?!" እያለ ቀጢሳው ይዝትባታል::

ጥሉ ወደ ቀልድ ተቀየረና ፀቡ ተረሳ:: ቀጢሳው ፈሪነቱና ኮሚክ መሆኑ በጀው እንጂ ከመኩዬ ቀጫጫው ጋር የጀመሩት ፀብ በቀላሉ አይበርድም ነበር::

መኩዬን በመከባበር ስሜት ችላ ብዬአት ፈሪውን ቀጢሳውን አበሽቀው ጀመር:: ይኼኔ ቀጢሳው ወደ ቦቾራ ቀረበና አንድ ነገር በጆሮው ነገረው:: ቦቾራም "እ! ልክ ነህ ረስቼው ነው:: ጃምቦና ቶንጌ ተደፋፍረዋል ይዋጣላቸው::"

እንዳለውም እኔና ጃምቦ በጣም ተደፋፍረናል:: ሰኔ 30 እንገናኝ ተባብለን ተዛዝተናል:: አጋጣሚው ፈቅዶ ትምህርት ቤት ከመዘጋቱ በፊት ይኸውና ፏፏቴ ተገናኘን:: ቦቾራ የምንደባደብበትን መስክ አዘጋጀልን:: መሬቱ ላይ በቾክ አስምሮ የሁለታችንን መሬት ክልል ከፈለልን:: ቀድሞ የደፈረ የቾኳን መስመር አልፎ የፀበኛውን መሬት ከረገጠ፤ መሬቱ የተረገጠበት ፍልሚያውን መጀመር አለበት:: እኔ በጣም ስለፈራሁ "እሱ እኮ ቁርሱን በልቷል" ስል መከላከያዬን ተናገርኩ፤ ቀጢሳው ላይ እያፌጠጥኩ::

"እናቴ ትሙት! እማምላክን! ብትፈልጉ ሆዴን ንኩት ምንም አልበላሁም!" አለና ጃምቦ ለመደባደብ ከልቡ ቆርጦ ጡንቻውን ማፍታታት ጀመረ:: ሆዱን ገልጾ ለሚያደባድቡን ልጆች አሳየ::

ቀጢሳው የጃምቦን ሆድ ደባብሶ "ምንም አልበላም:: ሆዱ ባዶ ነው" አለና "እስኪ አፍህን ክፈት" አለው:: ጃምቦ ያለውን አደረገ:: ቀጢሳው አፉ ውስጥ አስተዋለና "ማርያምን! ጥርሱ ላይ ምንም ፍራፍሪ የለም!" አለ::

የእኔ አባት ብደበደብም፣ ብደበድብም ይቆጣኛል፤ ይገርፈኛል:: በጓደኞቹ አካባቢ ፈርቼ ካፈገፈኩ "ፈሪ ፍርፋሪ! ምድጃ ቆፋሪ! ምድጃ ሲቆፍር አነቀው ነብር!" እያሉ ስለሚያበሽቁኝ በጣም ተጨነኩና "እሱኮ ጫማ አድርጓል በርግጫ ቢመታኝ እጎዳለሁ!"

"ፈርቶኝ ነው!' በረባሶዬን እንደሆነ አወልቀዋለሁ" አለና በረባሶውን አሽቀንጥሮ በባዶ እግሩ መሬት ላይ ዱብ ዱብ አለ::

"እ? የማላውቅህ መሰለህ? አንተ እኔን በጣም የደፈርከኝ እናትህ ስለማይቆጡህ ነው!!"

"ለምን አትቆጣኝም? ትቆጣኛለች:: አንተ ግን ፈርተኸኝ
ነው:: ከዛሬ ጀምሮ ትገብራለህ" ሲለኝ ተናድጄ በጣም ጮኽ
ኩኝ:: እንደመሰለኝ አጯጯሄ የፍርሃት ነበር::

ጓደኞቼ ግን "አ! ፋንጋ ሠይጣኑ ተነሳበት! ዞር በሉ
የጃምቦ ደም እንዳይፈናጠርብን!" አሉና አሚሚቁኝ:: ለካ አጯ
ጯሄ እንደ ተጨነቀ ሕፃን ሳይሆን ለምዶብኝ እንደ ዋንግዩ
ነበር:: መውጫ የለኝም:: የመጨረሻ መከላከያዬን ተኮስኩኝ::
"አንተ! ጉድህን እንዳላወጣብህ!"

"ምን ጉድ አለብኝ? ምንም ጉድ የለብኝም:: የእናቴን
ጡት መጥባት እንደሆን ድሮ ገና ነው ያቆምኩት" አለና ምስ
ጢሩን ይፋ አድርጎ ለመደባደብ ቆርጦ መነሳቱን አረዳኝ::

ስደባደብ ያካበትኩት ልምድ ነበረኝ:: ይኸውም አስቀድሜ
አማታለሁ:: ምቴ ከረር ያለ ከሆነና ብልት ቦታ ላይ ካረፈ ፀበ
ኛዬ ይወድቃል:: ባልተጻፈው ሕጋችን የወደቀን ልጅ መምታት
ፈሪ ስለሚያሰኝ መንካት ክልክል ነው:: የወደቀውም ልጅ ተሸና
ፊነቱን ስለሚቀበል ድጋሚ መደፋፈሩ ይቀራል:: ገላጋይ ባለበት
ደፋር ለመምሰል መጣጣሩ ያዋጣል:: እኔም እሁን ዕድሌን ለመ
ሞከር ቆረጥኩኝ::

ጃምቦ መሬቱን ለመርገጥ መስመር አልፎ እግሩን ሲቃጣ
እንጣጥ አልኩና በቦክስ አገጩን አልኩት:: እሱም በክኂን ጠጣና
ትከሻና ትከሻዬን ይዞ ቴስታ ሰነዘረ:: ሳንነብስ ጭንቅላቶቻችን
ተላተሙ:: የኮርማ በጐች ልትሚያ ድምፅ ተሰማ ዞረብኝ:: ጓደኞ
ቻችን በቡድን ተለያይተው ለሚያግዙት ልጅ ክፍት ቦታ ይጠቁ
ማሉ:: "ፋንጌ፣ ሆድ ሆዱን በለው!" መኩዬ ቀጫጫ ነች::

"በቦክስ! በቦክስ!" አበረ ሻቃ::

"ዳቦ ቤቱን!" ፑሉቶ ነው:: ለማንም ሳያግዝ ክፍት ቦታ
ሆድ አካባቢ መጠቆሙ ነበር::

ተፋላሚዎቹ ጉልበታችን ተመጣጣኝ ስለነበር መማታት
ሳይሆን ተፈታተግን::

"ምንድነው? ለምን ሲጣሉ ዝም ብላችሁ ታያላችሁ! ባለ
ጌዎች! ልቀቅ!" የአልፎ ሂያጅ ካልቾ ቂጤ ላይ አረፈ::

ጃምቦንም በኩርኩም ቆጉት፤ ተላቀቅን:: ሰውዬው ቦቸራን
በእርግጫ ሊመቱት ሰነዘሩ:: ተፈናጠረና አመለጠ:: እኔና
ጃምቦም ተለያይተን ማዶ ለማዶ ቆመን ቁና ቁና እንተ
ነፍሳለን::

ሰውዬው "ኑ! ታረቁ!" አሉን::

ሁለታችንም ተግደረደርን::

"ማነህ? ና! ልምጭ አምጣልኝ:: ቅዱስ ዮሴፍ አይለመነኝ
ሁለታችሁንም ልባችሁ እስከሚጠፋ ነው እምገርፋችሁ:: ታረቁ
ብያለሁ ታረቁ! አታመልጡኝም!" አፈጠጡብን::

አንዳንድ እርምጃ ተጠጋጋን::

"ተጨባበጡ!" አሉ ሰውዬው ጮክ ብለው::

ጎቢጥ ጨፈቃ መቁረጥ ጀምሯል:: እኛ ጀርባ ለጀርባ
ተሰጣጥተን ተጠጋጋን:: "ተጨባበጡ ብያችኋለሁ:: አትሳሳሙም
ማለት ነው?!"

ጃምቦ ጀርባውን እንዳዞረ እጁን ዘረጋልኝ:: ጎቢጥ ጨፈ
ቃውን አምጥቶ ለሰውዬው ሰጣቸው:: ቅጠሉቹን መልምለው
ልምጩን እያስተካከሉ "ፊት ለፊት እየተያያችሁ ተጨባበጡ"
አሉ ጨፈቃውን እየቃጡብን:: ዞሬ ፊት ለፊት እያየሁት ጨበ
ጥኩት:: እርሱም ጥብቅ አድርጎ በፍቅር እጄን ያዘው::

"ተሳሳሙ" አሉ ሰውዬው ጨፈቃውን እየጣሉ የሁለታ
ችንንም ማጅራት ይዘው:: ሁለታችንም እየተሸኮረመምን ሳቅን::
በሰውዬው እጆች አቀራራቢነት ጉንጩን ሳምኩት:: እሱም ንፍ
ጡን ሸቅብ ሳበና ጉንጬን ሳመኝ::

ሰውዬው "ጎሽ! አትጣሉ:: ጠብ ምን ይጠቅማል? እንዲህ
መፋቀር እያለ! የምን ፀብ ነው? በሉ ተጫወቱ:: እናንተስ ከሚ
ጣሉ ለምን አታስታርቋቸውም?" አሉና ትዕይንቱን በዙሪያችን
ቆመው የሚመለከቱትን ሕፃናት ገስፀው ወደ ቦቸራ ዞሩና "አንት
መድረሻ ቢስ ምጥማጥ! ነብር አየኝ በል! አንተ ነህ እነዚህን
ነብስ ያላወቁ ልጆች እምታደባድብ?! ብታርፍ ይሻልሃል!" ብለ
ውት ሰውዬው እንድንጫወት አዘው፣ መጥረቢያቸውን አንስተው
ወደ ደኑ ሄዱ::

ክርስቶስ በመንፈስ ሁሌም አብሮን በመሆኑ፣ አምረን
ልንፋጅ ስንል በአካል እንዲህ ሐዋርያውን ልኮ መንግሥተ ሰማ
ያትን እንድንወረስ መልካሙን መንገድ ይመራን ነበር::

ሸቀላ

'የትም ፍጪው ዱቄቱን አምጪው"
የአማርኛ ምሣሌ

በዕንቁጣጣሽ አበባ ሰጥተን፣ ሆያሆዬ ጨፍረን በምናገኘው
ፍራንክ ሲኒማ መግባቱ በቂ አልሆን አለ:: ስለዚህም እኔና
ጓደኞቼ የተለያዩ የሥራ አይነቶች መፍጠር ጀመርን:: ቄጠማ
አጭዶ ለሴተኛ አዳሪዎች መሸጥ፣ ካምቦሎጆ አካባቢ መኪና
መጠበቅ፣ ጋዜጣና የለስላሳ ጠርሙስ ከኳስ ተመልካቾች እግር
ስር መንትፎ ለገቢያ ማቅረብ፣ በቆሻሻ መጣያው እመድ ውስጥ

ሳይነድ የቀረ ከሰል፣ እና ሌሎች ጠቃሚ ቁሳቁስ መለቃቀምና ለሸማች ማቅረብ ጀመርን።

ቀጢሳውና ሴምላል ቋሚ 'ፈዳሚዎች' ነበሩ፤ ፈዳሚ ማለት በየሰፈሩ እየተዘዋወሩ ከአመድ ውስጥ ሳይነድ የቀረ ከሰል ይለቅማሉ። ጓሮ የተደፋ አመድ፣ የቆሻሻ መድፊያ ገንዳዎች የማዕድኑ ምንጮች ናቸው። በአንድኛ እጃቸው የላስቲክ ከረጢት በሌላኛው መቆስቆሻ ቀጭን ብረት ይይዙና ቆሻሻውን፣ አመዱን እየገለባበጡ ከሰሉን ይፈልጋሉ። ቢያንስ በቀን አንድ አንድ የላስቲክ ከረጢት ሙሉ ስለሚለቅሙ የሆዳቸውን ጥያቄ በየዕለቱ መልሰው የሲኒማ መግቢያቸውን ኮርተው ይችላሉ።

አንድ ሰሞን ያገኙት ሳይታወቅ ቀጢሳውና ሴምላል ሞጃ ሆኑ። የሲኒማም አይቸግራቸው፣ ፓስቴም እንደልባቸው ይበላሉ። የገንዘብ ምንጫቸው ግን በምስጢር የተያዘ ነው። ድሮ የምርቃት ከረሜላ ቆርጭሞ ለማካፈል የሚሰስተው ቀጢሳው ዛሬ ዱንቡሎ አውጥቶ ፓስቴ ገዛልኝ። ይህ ቁና ሙሉ ቆሎ ብቻውን ሲከካ አንድ ጭብጥ መስጠት የሚያስጨንቀው ቀጢሳው ምን እንዲህ ደግ አደረገው? ይህንን ቸርነት ለመኩዬ ቀጫጫ ነገርኳት።

"ትናንትና ጉልት ጨው ሲሸጡ አይቻቸዋለሁ። በርካሽ ስለሚሸጡት ሰዎች ተሻምተው ነው የገዟቸው። ጨውን ከዬት እንደሚያመጡት ብናውቅ እኛም እንደእነሱ ሞጃ እንሆን ነበር" አለችኝ።

በምስጢር እከታተላቸው ጀመር። በኋላ እንደተረዳሁት እኔ ብቻ ሳልሆን የሰፈራችን ልጆች ሁሉ ትኩረታቸውን አሳረፉባቸው። ጥርጣሬያችን አድጎ 'የአንድ ሀብታም ጨው ነጋዴ መደብር ሰርስረው ገብተው ይሆን?' አልን። ግን ሌብነት ቢሆን እንዴ ሊሰምር ይችላል። ሁለት - ሦስቴ መሳካቱ ግን የማይታሰብ ነው።

ደግሞ ጨውን በምንም ተአምር ወደ መንደራችን ይዘው አይመጡም። መንደርተኛው 'ከየት አመጣችሁ?' ብሎ ቢጠይቅ ምላሽ ስለማይኖራቸው፤ ማንም ሳይደርስባቸው ሳምንት ሞላ።

ብንላቸው፣ ብንሠራቸው ትንፍሽ አልል አሉ። ወደ ማስፈራራቱም ብንሄድ ምንም ፍንጭ አላገኘንም። በመጨረሻም መኩዬ ተናደደችና 'ነገ ሌሊት ተነስቼ እዚህች አደፍጥና ተከትዬ ጉድ ባልሠራቸው ወንድ አይደለሁም" ብላ ዛተች።

ታደርገዋለች። እኔም መሰለሉን ልቤ ቢከጅልም እንቅልፉ እንደሚያሸንፈኝ አውቃለሁ። ቀጢሳውና ሴምላል ሌሊት ተነስተው አገር ሰላም ብለው የላስቲክ ከረጢታቸውን ይዘው ወደ ጨው ማዕድናቸው ጉዞ ጀመሩ። እየተጨዋወቱ ድንገት ገልመጥ ካሉ ቀጫጫዋ አንዴ ስልክ እንጨት ላይ፣ አንዴ ግንብ ላይ ትለጠፋለች። እንዲህ እያሉ ብዙ ተጓዙ። አሮጌ አውሮፕላን ማረፊያ ደረሱ። አንድ ጥሻ አግኝተው ቀጢሳው ወገቡን ሊያላላ

ቁጭ አለ። ሴምላልም ቁምጣውን አውልቆ ከአጠገቡ ተቀምጦ መጠናቀቅ ጀመረ።

"አንተ፣ የእናትህ ጡት እንዳይበጠስ ወደዚያ ጠጋ ብለህ እራ" አለው ቀጢሳው።

ሴምላል ራቅና ተቀመጠ።

ይህን ጊዜ መኩዬ አካባቢውን ስትቃኝ አንድ የነጭ ድንጋይ ክምር ያየች መሰላት። ልብ ስትል ጨው ነው። ቀድማቸው ሄዳ ቁልሉ ላይ ቁጭ አለች። በኃይል እፏጨችና «እናንተ ባለ ዶቅዶቄዎች ሞተር አጥፉ!»

ፈዳሚዎቹ በተቀመጡበት ክው አሉ። ቀጢሳው አማተበ። ሴሚላል ከድንጋጤው ብዛት ፈሱን በረጅሙ ለቀቀው። ሴምላል የሚለው ጠፋው። ቀጢሳው ግን በፈጣን ጭንቅላቱ አብሰለሰለና መኩዬ መሆኗን ሲያውቅ ድርድር ጀመረ። "ከአሁን በኋላ መኩዬ አንቺም ሸርካችን ነሽ። የምንሸቅለውን ፍራንክ ሁሉ እኩል እንካፈላለን። በቃ ማርያምን ከዛሬ ጀምሮ ሸርካችን ሆነሻል" አለና ትንሹን ጣቱን አቆላሞ እንድትሻረከው እጁን ዘረጋላት።

መኩዬ ቂመኛዋ "እምቢ!"

"ለምን?"

"በቀደም ለነፉንጋይ ፓስቴ ስትገዛ ለእኔ እምቢ አላልከኝም? ለሙቪ ዲናሬ ጎሎኝ ሙላልኝ? ስልህ እኝ! በል አላልከኝም...?"

"አንቺ ደግሞ! ቂል አትሁኝ! ያ እኮ አልፏል። ከአሁን በኋላ ሸርክ እንሁን።"

"አልፈልግም። አሁን ሰፈር ሄጄ ፉንጋይን፣ ዶሮን፣ ውሮን፣ ጎቢጥን፣ ባሪቾን፣... ጠርቼ ዛሬውኑ ጨውን አግዘን እንጨርሰዋለን።"

"እንደዚያ ካደረግሽ በጣም ሞኝ ነሽ ማለት ነው። ሴምላል፣ በስሙኒ ፓስቴ ግዛና ና። እኔና እሷ ከረጢታችንን ጨው እየሞላን እንጠብቅሃለን" አለ ቀጢሳው። የፓስቴ ስም ሲጠራ ቀጫጫው ድል ተመታችና ምስጢረኛቸው ሆነች። የድሮ ሸርኮቿን ሁሉ "ፕ!" አለችን።

ከሳምንታት በኋላ ያ የማዕድን ምንጭ የሆነው ጨው አለቀና ምስጢሩን ይፋ አደረገችው። ለካ ነጋዴዎች ከጠቅላይ ግዛት ገዝተው የሰበሰቡዋቸውን ቆዳዎች ሳይበሰብስ እንዲቆይ በማጀያነት ተጠቅመው የጣሉት ጨው ነበር።

አበረ ሻቃና፣ ተስፋዬ ገበሎ የተዋጣላቸው መኪና ጠባቂዎች ናቸው። ካምቦሎጆ ትሪቡን አካባቢ ነው የሚጠብቁት። በዚያን ወቅት የታወቁ የእግር ኳስ ክለቦች ጨዋታ ካለባቸው፣ አለበለዚያም ዓለም አቀፍ ግጥሚያ በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ስታዲየም ከተካሄደ፣ ሻቃም ሆነ ገበሎ ኪሳቸው የፍራንክ ከረጢት ሆኖ ነው ወደቤታቸው የሚገቡት። ከሲኒማ አልፎ የትምህርት

ቤት ልብሳቸውን እስከ መሸመት ይደርሳሉ:: ሻቃ 12ኛ ክፍል ትምህርቱን እስካጠናቀቀበት ጊዜ ድረስ ራሱን በራሱ እየረዳ ነው ያደገው::

ይህም ሥራ የራሱ የሆነ በርካታ ገጠመኝና ታሪክ አለው:: አንዳንድ ባለመኪኖች በጣም ቀንቋና ስለሆኑ መኪናቸውን ቀኑን ሙሉ አስጠብቀው 'ዝርዝር የለኝም' ወይም 'ማን ጠብቁ አላችሁ?' ብለው ገስፀው ያባርራሉ:: እንዲህ አይነቶቹ በሳምንቱ ተገቢውን ቅጣት ያገኛሉ:: ትኩስ እር ይፈለግና በስሱ የመኪናቸው በር እጀታ ላይ ይቀባላቸዋል:: ባለቤቶቹ ተመልሰው የመኪናውን በር ሲበረግዱ ያንን አይነምድር ይጨብጡታል:: እኛ በቅርብ ተደብቀን በአኳኋናቸው እንስቃለን::

ፋራ የሆነው ባለመኪና ጦርነት ከገጠመን በሚቀጥለው ቀን ጐማውን እናስተነፍሳለን:: ጦርነቱን በማግባባት ካልፈታ የዝናብ መጥረጊያውን... ይመነተፋል::

አንድ ሰውዬ ነበር፤ ቀይ ቶዮታ መኪና አለችው:: እኛን ያስጠብቀንና ሁልጊዜ ጥላ ፎቅ ይገባል:: ማምሻውን ሲመለስ የሚሰጠን 10 ሣንቲም ነበር:: ዝርዝር ፍራንክ ሲያጣ ድፍን ብር ይሰጠንና መልስ ይጠይቃል::አንድ ቀን ገብሎን "90 ሣንቲም መልስ አምጣ?" ብሎ ብር ይሰጠዋል::

"የያዝኩት 80 ሣንቲም ነው::"

ስማኒያ ሣንቲሙን መልስ ተቀብሎ ብሩን ለሁለት ቀደደው "በ10 ሣንቲሙ ፕላስተር እስለጥፍበት፤ ወይም ባንክ ሂድና አዲስ ብር ይሰጡሃል::"

ተነሳንበት! ቅጣቱን ለመጀመር የእሱን መኪና መጠበቅ እቆምን:: ደስ ያለው ቦታ ገሸሯት ሲሄድ የዝናብ መጥረጊያውን፤ በመቀጠል የቤንዚን መክደኛውን ተመነተፈ:: ቤንዚኑንም ሃራምባ ለሚስቡ ልጆች ብፌ አደረግንለት:: በዚህ እምርሮ በፖሊስ አስይዞ በልምጭ አስገረፈን:: እኛም ለምናውቃቸው መስታወት መንታፊዎች እሳልፈን ሰጠነው:: በዚህም ጦርነት ድል ሲያደርገን ስላልቻለ ካምቦሎጆን እርም ብሎ ተወ::

እራዳ የሆነ ባለመኪና ግን ራሱን ያርምና ሽርክ ያደርገናል:: ከእንዲህ አይነቶቹ ጋር ከመቀራረባችን የተነሳ በሰኔ ወር እካባቢ ሰርቲፊኬታችንን ጠይቀውን የምናሳያቸውና የሚሸልሙንም ነበሩ::

መኪኖቹ 50 ይሁኑ 100 ከደንበኞቻቸው ከተረከቡ በኋላ ባለንብረቶቹ ካምቦሎጆ እስከሚገቡ ይጠብቃሉ:: እሪፍ ጨዋታ ከሆነ ጠባቂዎቹ ገንዘብ ካላቸው *ከማን አንሼ ወይም *ሚስማር

ካምቦሎጆ፡ በተለምዶ እበያየም ከጥላ ፎቅ ፊት ለፊት ካታንጋ ሲባል፤ ከማን አንሼ ግራና ቀኝ ያለው መቀመጫ ነው፤ ምስማር ተራ በኳስ ሜዳው በሰሜንና በደቡብ በኩል ያለው ቦታ ነው::

ተራ አንድ ብር' ከፍለው ይገባሉ:: ገንዘብ ከሌላቸው እንደ ጦጣ በካምቦሎጆው ምሰሶ ሽቅብ ወጥተው እጃቸውን ለተመልካች ብቅ ሲያደርጉ አንዱ ጎትቶ ያስገባቸዋል:: መኪናዎቹን ከፍለው የመግባት አቅም ለሌላቸው ልጆች አደራ ይሰጣሉ::

ጨዋታው ሲጠናቀቅ 10 እና 15 ደቂቃ ሲቀረው ወደ ሥራቸው ተመልሰው የመኪናዎቹን ደህንነት አደራ ከሰጧቸው ልጆች በማረጋገጥ የደንበኞቻቸውን መምጣት ይጠባበቃሉ:: በተለያዩ ቦታዎች ዘብ ካቆሚቸው ልጆች አንዱ "ሻቃ!" ብለው ሲጠሩት፣ ቱር ብሎ ይሄድና የሰጡትን ይቀበላል:: "ገበሎ!" ብለው ሲጣሩ እሱም ፈትለክ ብሎ ይቀበላል:: አበረ ሻቃና ተስፋዬ ገበሎ ለቀጠሯቸው ልጆች ወሮታቸውን ፓስቴ አልያም ሣንቲም ይከፍሏቸዋል::

እኔ የመኪናዎችን ስም መለየት አልችልም:: ከጓደኞቼ እየጠየቅኩ ሁሌም አይነትና ስማቸውን ለማወቅ እጥራለሁ:: "ገበሎ ይህቺ ማን ትባላለች?" እለዋለሁ፤ አንዷን መኪና እያመለከትኩ::

"ቶዮታ ኮሎራ!" ይላል፣ በኩራት::

"ይህቺስ?"

"ታኖስ::"

"ያቺኛዋስ?"

"ሜርቼዲስ ቤንዝ..."

የመኪናዎቹ ታርጋ ቁጥር የተገዛበት ዋጋ ይመስለኝ ነበር:: በዚያን ጊዜ አንዳችንም እውቀቱ ስላልነበረን ይህ እምነት ስረጂም ጊዜ አብሮኝ ኖሯል:: ስለመኪና ሳስብ የሚገርመኝ ትንንሽ መኪናዎች ትልልቆቹን ይቀድሟቸዋል። ሁሉንም ደግሞ ዶቅዶቄ በፍጥነትዋ ታስከነዳቸዋለች።

ገበሎ ሚጢጢ የእንግሊዘኛ ቋንቋ ችሎታ ነበረው:: "ኖ ፋዘር፣ ኖ ማዘር!" እያለ ከፈረንጅ ጋር ሲያወራ ሰምቼዋለሁ:: ከእውቀቱ እንዲያጋራኝ ጠይቄው ደስ ብሎት "ከወንድ ፈረንጅ ጋር ስታወራ 'ሰር' ነው የምትለው፤ ከሴት ፈረንጅ ጋር ካወራህ 'ማዳም' ወይም 'ሚስ' ትላለህ" ብሎ አስረድቶኛል::

የለገሃር ልጆች ከካምቦሎጆ ትኬት ገዝተው ለገበያ በትርፍ ያቀርባሉ:: የትኬቱ ዋጋ መርከስና መወደድ እንደ ጨዋታው እርፍና ይወስናል:: ቀዝቀዝ ያለ ጨዋታ ያለ ቀን አምስት፣ አሥር፣ ሃያ አምስት ሣንቲምም ሲያተርፉ፣ በጣም እሪፍ ጨዋታ ያለ ዕለት የአንድ ብር ትኬት እስከ ሁለት ብር የሚሸጥበት ጊዜ አለ:: ትኬት ገዝተው ለገበያ የሚያቀርቡት ቦዲቢውልደሩ ቸርነት እና ወንድምአገኝ መርፌ ናቸው:: ሽያጩ በቅልጥፍና ካልተካሄደ ለኪሳራ ስለሚዳርግ፣ እነዚህ ትኬት ነጋዴዎች የችርቻሮ ሥራ የሚያከናውኑላቸው ሌሎች ትንንሽ ልጆችን ይቀጥራሉ:: መነጠቅ ወይም መሠረቅ ቢኖር ተቀጣሪዎቹ ባለዕዳ ናቸው::

አንዴ የፍልውሃው ልጅ ሐሙራቢ አከፋፍሎ ለመሸጥ ከቸርነት ጢቦ ላይ አምስት ትኬት ተረከበ:: ጨዋታው በጣም አሪፍ ስለነበር ትኬቱ በፍጥነት አለቀ:: ሐሙራቢ አሥር ብሩን ይዞ ተሰወረ:: ቸርነትም "እናቱ ሆድ ቢገባ አያመልጠኝም" እያለ አደባ:: ዕለታት አለፉ:: ሐሙራቢ ካምቦሎጆ መምጣቱን ተወው:: ቸርነት ፍልውሃ እያሄደ ቢያደባም ሊይዘው አልቻለም::

ያን ጊዜ ሁላችንን ያማልለን የነበረው በብላሽ የሚታየው የጦር ኃይሎች ቀን ደረሰ:: ሐሙራቢ ተደብቆ ካምቦሎጆ መጣ:: ልክ አሁን ትንሸዋ ካምቦሎጆ የተሠራችበት ሜዳጋ ሲደርስ ቸርነት ሊይዘው ተወረወረ:: ሐሙራቢ በጊዜ ስላየው ቀኝ ኋላ ዙሮ ወደ ሰፈሩ ሩጫ ጀመረ::

ኮቱም ቢል ቢል እያለች እንደሱፐር ማን ክንፍ ሆናለት እየበረረ የኢትዮጵያ ሆቴልን ፎቅ ዘሎ መከላከያ ሚኒስቴር ጣሪያ ላይ ዱብ አለ::

በመከላከያ ሚኒስቴር መስክ ላይ አንድ ጄነራል ቆመው ሽቅብ አንጋጠው እያዩ "ይኼ ሰው ነው ዝንጀሮ?" አሉ::

"ልጅ ነኝ!" አለና ከጣራው ሸር ብሎ እንደ ድመት ዘለለና በመዳፉና በእግሩ መሬት አርፎ "አድኑኝ ጄኔራል! ሊገለኝ ነው!"

"ማነው ገዳዩ?"

"ያው..." ወደ ቸርነት ጢቦ አመለከታቸው::

ቸርነት ዓይኑን ሳያረግብ አፍጦ ያያቸዋል::

"ና አንተ፣ ምን አርጎህ ነው የምትገለው?"

"ትኬት!" ሁለቱም እኩል ጮኹ::

«ፀጥታ!" ብለው ጄኔራሉ ተቆጡና "የሚገርም እኮ ነው:: እን ዲህ አይነት አየር ወለድ ኢትዮጵያ ያለምንም ልምምድ እያፈራችልን እኛ ለማሠልጠን መከራችንን እናያለን" አሉ፤ ለራሳቸው ያህል:: ከዚያም ወደ ልጆቹ እያስተዋሉ «ማነው ስምህ?»

«ሐሙራቢ::»

«ሐሙራቢ? ለመሆኑ የስምህን ትርጉም ታውቀዋለህ? ሐሙራቢ እኮ ሕግ ደንጋጊ እንጂ ፀበኛ አይደለም:: ያንተስ ስም ማነው?»

«ቸርነት::»

«ታዲያ ምን አጣላችሁ?» ብለው ችግሩን ከሥር ከመሠረቱ መረመሩ:: ሁለቱም የየራሳቸውን እውነት ተናዘዙ:: ጄነራሉ «እቺን እውነት የምናወጣት በመሐላ ነው:: 'አምላክ አይለመነኝ፣ ከወላጆቼ ይነጥለኝ!' በሉና ማሉ::»

ቸርነት ማለ::

ሐሙራቢ ግን አፈገፈገ:: በዚህም ጄኔራሉ ሐሙራቢን ይቅርታ እንዲለምን አድርገው 10 ብሩን ከፈሉለት ብሎ ያወራልን ገበሎ ነው::

«አንተ አይተሃል ፎቁን ዘሎ ሲበር?»

«እንክት!»

«እስኪ እማምላክን በል?»

«እማምላክን!»

«እንዴ! ይኼንን ፎቅ እኮ እንኳን ሐሙራቢ አበበ ቢቂላ ራሱ ሊዘለው አይችልም::»

«ለምን አይዘልም? አንተ አቤን አይተኸው ስለማታውቅ ነው:: አቤ አንድ ቀንለታ ካምቦሎጆ ሊለማመድ መጣ፤ በሮች ሁሉ ዝግ ሆኑበት:: ከዚያም በቦርሳ የያዘውን ትጥቅ ለኛ እንድንጠብቅለት ሰጥቶን በካታንጋ በኩል እንጣጥ ብሎ ኳስ ሜዳው ላይ ዱብ አለ:: ከዚያም በካምቦሎጆው ደረጃ ተመልሶ መጥቶ ትጥቁን አቀብለነው:: ቀለበውና ልብሱን ቀይሮ ልምምዱን ጀመረ:: እኛም በካምቦሎጆው ቀዳዳ አየነው::» አለኝ ገበሎ ደግሞ ደጋግሞ እየማለ::

ሁሌም የሚገርመን የሦስቱ ዳዊቶች ትኬት የሚነግዱበት ጥበብ ነው:: አንድም ቀን ትኬት ለመግዛት ሲጋፉ አይቻቸው አላውቅም:: ግን ሁልቀን ትኬቶች ይዘው ለተመልካቾች ሲሸጡ አያለሁ:: አስተባባሪያቸው ዳዊት ምች ነው:: ዳዊት ገንቦና ዳዊት ድድ አመራር ከምች እየተቀበሉ ያከናውናሉ:: ትኬት የሚሸጡበትን ቦታ በየጊዜው ይቀያይራሉ:: ከሦስቱ ውጪ ማን ንም በመካከላቸው አያስገቡም::

«ቁንጋይ ና!» አለኝ አንድ ቀን ዳዊት ምች::

ተጠጋሁት::

«ትኬት ከእኔ እየገዙ የሚገቡ ተመልካቾችን ተከትለህ ሔደህ በስላም መግባታቸውን ንገረኝ» አለኝ::

«እሺ» ብዬ ትእዛዙን ተቀበልኩ::

ማታ ወደ ሰፈር ስንመለስ አንጀት አርስ ጉርሻ እንደ ሚጠብቀኝ አውቃለሁ:: እንዳለኝ በንቃት ትኬት ሸምተው የሚ ሔዱ ተመልካቾችን ተከትዬ በመሔድ በሰላም መግባታቸውን አስተውላለሁ::

በር ላይ ሁሉም ነገር የሚከናወነው በጥድፊያ ነው:: ትኬት ቆራጮች ምራቅ ለመዋጥ ጊዜ የላቸውም:: የተመልካቹ ሰልፍ በጣም ረጅም ስለሆነ፣ የጨዋታው መጀመሪያ ሰዓት ስለተቃረበ ጊዜ በካምቦሎጆ በር ላይ ያለልክ ትጣደፋለች:: እነምች ትኬቶ ቻቸውን በሙሉ ሸጠው ጨረሱ:: ባስቀሩት ትኬት ራሳቸውን ጋብዘው ሲገቡ እኔንም አዳበለኝ::

እኔ ብርቅ የሆነብኝን ጨዋታ ደስ ብሎኝ ማየት ጀመ ርኩ:: ዳዊት ገንቦና ዳዊት ድድ በካምቦሎጆው ግራና ቀኝ አቅጣጫ ተሰማርተው ተመልካቹን ኪሱ የቀረችውን ቁራጭ ትኬት እንዲሰጡአቸው ይለምናሉ:: ስፖርት አፍቃሪው ሕዝብ በብዙ መልኩ ተባባሪ ነው:: አንዳንዱ ጥያቄ ያበዛል:: ይኼኔ ጠያቂውን ጥለው በመሔድ ወደሚቀጥለው ተመልካች በመጠጋት ቁራጩን ትኬት ይለምናሉ::

ዳዊት ምች ደግሞ ካምቦሎጆ መግቢያው በር ላይ ቆሞ የትኬት ቆራጩን እንቅስቃሴ ይቆጣጠራል:: ትኬት ቆራጩ

ይቆርጥ ይቆርጥና እጁ በቁራጭ ትኬት ሲሞላ መሬት ይበትነዋል፡፡ ዓይኑን ሳያረግብ በጥንቃቄ ሲጠብቅ የነበረው ምች ይኼኔ ከች ይልና ከመሬት አፍሶ ቁራጮቹን ትኬቶች ኪሱ ይከታል፡፡

ገንቦና ድድ ከተመልካች ለምነው ያመጧቸውን የትኬት ቁርጥራጮች ለምች ያስረክቡና መዝናናት ይጀምራሉ፡፡ አረንቻታ ይጠጣሉ፣ ሽምብራ በጨውም ቾን ሸንኮራ እንደልባቸው ይበላሉ፡፡ የሸቀሉትን አብዛኛውን እጅ ምች ሲወስድ፣ ገንቦና ድድ ድርሻ ድርሻቸውን ያገኛሉ፡፡

በዚያን ዕለት ዘብ ለቆምኩበት አብሬያቸው ተዝናንቼ አንድ ኮና ዳዊት ምች ሰጠኝ፡፡ በአጭር ጊዜ ውስጥ ሀብታም ሆንኩ፡፡

የዳዊት ምች እናት እማማ ዘርፌ የአባቴ የሸማ ደምበኛ ናቸው። ጋቢ፣ ነጠላና ቀሚስ እየሠሩ ለለባሽ ይሸጣሉ። በዚህም ምክንያት ብዙ ጊዜ ድውር ሲያልቅ እንዳመጣ እማማ ዘርፌ ቤት እሳካለሁ። በልጅ እግር ፈትለክ ብዬ እማማ ዘርፌ ቤት ስደርስ ማንም የለም። ግቢው ጭር ብሏል ወደውስጥ ዘለቅሁ። በረንዳውን አልፌ ገርበብ ያለውን የሣሎኑን በር አንኳኳሁ።

«ማነው?» አለኝ ዳዊት ምች።

«እኔ ነኝ» መለስኩ።

ገርበብ ያለውን በር ከፍቶ ምች ወደ እኔ መጣ። ከውስጥ ከጀርባው ባለው ጠረጴዛ ላይ የካምቦሎጆ መግቢያ ትኬቶች ተብታትነው ይታዩኛል። ምች ዓይኔ ያረፈበትን ቦታ ተከትሎ እስተዋለና በሩን መልሶ ዘግቶ የመጣሁበትን ጠየቀኝ። ቢያውቅም ነገርኩት። «እማዬ የለችም። እዚህ ጠብቃት» ብሎኝ ምች ወደ ውስጥ ገብቶ በሩን መልሶ ዘጋው፡፡

ጥርጣሬዬን ግልጽ ለማድረግ ጠጋ አልኩና በበሩ ቀዳዳ ወደ ቤቱ ውስጥ አየሁ። መብራት አብርቶ በታላቅ ጥንቃቄ የትኬቶቹን ተመሳሳይ ቁጥር እያየ በሙጫ ያጣብቃቸዋል። የተጨማደደው ትኬት እንዲዘረጋጋ በመጽሔት ውስጥ ይከትና ይቀመጥበታል። ...

«ፉንጋይ ምንድነው የምታየው?» ከኋላዬ እማማ ዘርፌ ጠይቀው አስደነገጡኝ። ስደናበር በሩን ገፈተርኩት።

የዚያን ዕለት ምችም ሳየው እንደነበር ስለገባው ነው ማኖ ለማስነካት ዛሬ እንድ *ኮና የሰጠኝ። ምስጢረኛቸውም ሆንኩ።

በዚያ ወቅት ብዙ ብር ይዞ ያየሁት ልጅ ዳዊት ምች ነበር፡፡ ነገር ግን ሁሌም ሐድራው አይጠፍላቸውም፡፡ አልፎ አልፎ ይነቃባቸዋል፡፡ እንዴ ዳዊት ድድ ወታደራዊ ፖሊሲ ነቅቶበት በወነራ እሩን አብልተውታል፡፡ እንዲያም ሆኖ አንዱ ሌላውን አሳልፎ አይሰጥም፡፡

የካምቦሎጆው አስተዳደር ሳይደርስባቸው ለበርካታ ጊዜያት በእንዲህ መልኩ መሸቀላቸውን አስታውሳለሁ። አልፎ አልፎ «ተመልካቾቻችን አንዳንድ አጭበርባሪዎች ሐሰተኛ ትኬት እያ

ዘጋጁ ለገበያ ስለሚያቀርቡ አስፈላጊውን ጥንቃቄ ብታደርጉ» ተብሎ በድምፅ ማጉያ ሲለፈፍ የምች ብስጭት ትዝ ይለኛል፡፡

ከጨዋታ በፊት ይህ ልፈፋ ከተካሔደ ትኬት መሸጡን አቁሞ ከአካባቢው ይሰወራል፡፡ ካምቦሎጆ ውስጥ ገብቶ ጨዋታ ሊጀመር አካባቢ ከሆነ «ፋራዎች!» ይልና ምች ያላግጥባቸው ነበር፡፡

ቾሉቶ፣ ውሮ፣ ዲዲ፣... ሣር አጭደው ለሴተኛ አዳሪዎች በዱንቡሎም በዲናሬም ይሸጣሉ፡፡ የሚያጭዱት በምላጭ ሆኖ ፍጥነታቸው ማጭድ የያዘ ሰው ያስንቃል፡፡ በድፍን አዲሳባ የት አካባቢ የደረሰ ሣር እንዳለ አሳምረው ያውቃሉ፡፡ ከኪሳቸው ሁለት- ሦስት ምላጭ አያጡም፡፡ ሣሩን ካጨዱ በኋላ የሚያሥሩበት ወፌቾ ደግሞ ከወገባቸው ላይ አይጠፋም፡፡

የእነዚህ ጓደኞቼ ቀንደኛ ጠላቶች ዘበኞች ናቸው፡፡ በዚህ ምክንያት ልጆቹ ቀን ቀን ሣሩ የሚገኝበትን አካባቢ ይሰልሉና አጨዳውን የሚያካሂዱት በጨለማ ነበር፡፡ አንዳንዴ ተይዘው ቢወገሩም ብዙ ጊዜ ይቀናቸዋል፡፡

ቁልጭ እና ባሪቾ 'እጀወርቅ' ናቸው፡፡ ባለመፈደማቸው፣ ሣር አጭደው ባለመሸጣቸው፣ መኪና ባለመጠበቃቸው፣ ጋዜጣ ባለመለቃቀማቸው ኩራት ይሰማቸዋል፡፡ አብነትና ደረጀ *አሸቃዮች ናቸው፡፡

ቁልጭና ባሪቾ ሰዎች ካምቦሎጆ ትኬት ቆርጠው በሚገቡበት ሰዓት ሥራ ይበዛባቸዋል፡፡ በዚያ ውክቢያ መካከል አንድ የተዘናጋ ካጋጠማቸው ይመነትፋሉ፡፡ የተሰረቀው ሰው ኪሱን እየፈተሸ አላፊ አግዳሚውን በጥርጣሬ ዓይን እያየ ሲባውን ሲፈልግ መመልከት በጣም ያስቅ ነበር፡፡ የአንዳንዱ ተሰራቂ አጫጫኽ ያዘነውንም ልጅ ቢሆን ያልተለመደ ስለሚሆን ሳይወድ በግድ ያስቀዋል፡፡

ደረጀ መጽሐፍ የማንበብ ልምድ ነበረው፡፡ ጥሩ አንባቢና ተራኪ ነበር፡፡ ታላቅ እህቱ መስከረም ኮሌጅ ስለምትማር መጽሐፍ ገዝታ የማንበብ ልምድ ነበራት፡፡ መስከረም ሁላችንንም ፋይዳ የሌለን አድርጋ ትገምታለች፣ በጣም ትንቀናለች፡፡ ይሁን እንጂ እሷ ሳታውቅ ወንድሟ መጻሕፍቱን ሠርቆ አምጥቶ እና ነብና እንበረበት ይመልስላታል፡፡

ቁልጭና ባሪቾ ሸቃቅለው እስኪመጡ ካምቦሎጆ ሣሩ ላይ ጋደም ብለን አንድ የዘመኑ መጽሐፍ ይተረካል፡፡ በዚያ የንባብ ወቅት ማሞ ውድነህ፣ ብርሃኑ ዘሪሁን፣ በዓሉ ግርማ፣ አቤ ጉበኛ እና ሌሎችም ቀልባችንን የሳቡ ደራሲያን ናቸው፡፡ ከእነዚህ ደራስያን

አሸቃይ፣ የሌባ ተቀባይ፡፡

መካከል የአንዱን ሥራ ባሪያውም ሆነ ደረጀ ሲተርኩልን ታሪኩ እንደፈልም ወለል ብሎ ይታየናል::

የገዙትን መጽሐፍ ገንዘብ በቸገራቸው ጊዜ ይሸጡታል:: ከዚያ በፊት እኔ ቶሎ ተውሼ አነበዋለሁ:: ሳነብ ዝግ ብዬ ነው፤ ስረሳም እንደዚሁ ነበር፤ አብነት ባሪያውም ሆነ ደረጀ ፈጣን አንባቢዎች ስለነበሩ ሲረሱም ፈጥነው ነው:: በአንድ መጽሐፍ ጉዳይ ተከራክረው ካልተግባቡ ዳኝነት የሚጠሩት እኔን ነበር:: ይህ አይነቱ ተፈላጊነቴ ይጥናን ያበሸቀዋል::

ይጥና ሪቼ የቦውሊንግ ኳስ ለማቀበል በወር 50 ብር ተቀጥሮ መሥራት ስለጀመረ የሀብታም ስሜት የተጠናወተው ልጅ ሆኗል:: እኔ መጽሐፍ አንጠልጥዬ ሲያየኝና ለእማኝነት እነ አብነት ባሪያውና ደረጀ ሲፈልጉኝ ያመው ጀመር:: በትንሽ በትልቁ "አንባቢው እዚህ ላይ ምን አስተያየት አለህ?" እያለ ያላግጥብኛል:: ሲኒማ አብረን ገብተን ቴንቦ ሲሆን "አንባቢው አንብብ እንጂ" እያለ ያበሽቀኛል::

ከሚገባ በላይ ብንደፋፈርም ከመዛዛት አላለፍንም:: አንዳንዴ እኔን የሚያጠቃበት መንገድ መረር ያለና በልጅ መንፈስ የማይታሰብ ሆኖ አገኘዋለሁ:: አንድ ቀን ማታ አባቴ ሞቅ ብሎት መጣ:: ሌሊቱን ሁሉ ሲጨቀጭቀኝ አደረ:: መፈጠሬን የጠላሁበት ጊዜ ነበር::

በበነጋው ከሰፈር ልጆች ጋር ስለ አዳሬ ሳወጋ ሻቃ በመሐል ገባና "ትናንት ማታ እኮ ይጥና ከአባትህ ጋር ጎደቴ ጠጅ ቤት ቴሌቭዥን እያዩ ሁለት ብርሌ ጠጅ ገዝቶላቸው ስላንተ ሲያወራላቸው ነበር:: እሱ ነው ያስጨቀጨቀህ" ብሎ አረዳኝ::

ከዕለታቱ በአንድ ቀን እኔና ይጥና ተግባብተን የምንመራመርበት ቀን ደረሰ:: ከጳውሎስ ኞኞ አስደናቂ ታሪኮች በአንደኛው ውስጥ አንድ ዱዳ ቦክሰኛ በጨዋታ ላይ እያለ ከተጋጣሚው በተሰነዘረበት ከባድ ቡጢ ምክንያት መናገር መጀመሩን አንብበን ተገረምን:: እኔና ይጥና ይህንን አጋጣሚ በመገረም ብቻ ልናልፈው አልፈለግንም:: የአባባ ይማም አህመድ የመጨረሻው ልጅ ዱዳ ነው:: እናጫውተው ብለን ሪቼ ቦውሊንግ መጫወቻ የሕፃናት መዝናኛ ማዕከል ይዘነው ሄድን:: ኾዋኾዌ በየተራ እየገፋነው በተደጋጋሚ በቡጢ አናቱን መታነው::

ልጁ ይጮኸና "በኃይል ግፉኝ" ይለናል በምልክት ቋንቋው:: በጡጫ እናቱን እያፈራረቅን ብንነርተውም ሙከራችን ያሰብነውን ውጤት ሳያመጣ ወደ ቤታችን ተመለስን::

ቦቸራ፣ ዶጅና አመዶ የተዋጣላቸው ድብ ድብ ቁማር ተጫዋቾች ነበሩ:: በተለይ አመዶ ፍራንኳን በዓይኑ ሳያይ፣ በእጁ ውስጥ እያሽከረከራት በጎፈር ትሁን በዘውድ አሳምሮ ያውቃ

ታል:: እንቅልፉን ተኝቶም ቢሆን "ጉል! ማነው የሚያጠጣ?" ሳይል አይቀርም እያልን እንቀልድበታለን::

ክረምት ሲመጣ ሦስቱም ጉልት ውስጥ በቆሎ ጠባሽ ሆነው ይቀጠራሉ:: አንድ በቆሎ ተጠብሶ ዱምቡሎ ይሸጣል:: የብር ጠብሰው ቢሸጡ ደመወዝ ዲናሬ ይከፈላቸዋል:: ማምሻቸውን ሆዳቸውን ችለው ከአንድ ብር እስከ ሁለት ብር በቀን ይሸቅላሉ::

ሸማች ማግኘት ላይ ከፍተኛ ችግር ነበረባቸው:: የቀን ሠራተኞቹ ማምሻቸውን የበቆሎ ጥብስ ሊበሉ ይመጣሉ:: ገቢያው በጭቃ የላቀጠ በመሆኑ አንዳንዶቹ ቁምጣ ሱሪ ለብሰው፣ ጋቢ ተከናንበውና ቦቲ ጫማ ተጫምተው ይመጣሉ::

አንደኛው በላተኛ "እስኪ ጥብስ?" አለና ቦቸራን ጠየቀ:: ጠብሶ ካከማቸው አንዷን አነሳና አሳየው::

ሰውዬው አንዷን የበቆሎ ፍሬ ፈልፍሎ ቀመሰና "ደረቅ ነው::" ደገመና ሌላውንም እንዲሁ ቀምሶ "አይ፣ እሸት እይደለም!" ብሎ ወደ ዶጅ ገማጣው መደብ ሲሄድ ቦቸራ አንድ ፍም አነሳና ሰውዬው ቦት ጫማ ውስጥ ጨመረበት::

ሰውዬው "ውይ! እማምዬ!" አለና ዘለለ:: ወድቆ ቦቱን ሽቅብ ሲስቅል ፍምዋ በቁምው ገብታ ቂጡን ለበለበችው:: በፍጥነት ብድግ ቢል ተመልሳ ቦቱ ጫማ ውስጥ ገባች::

ተመልካች አስቂኝ ፊልም እንደሚያይ ይንከተከታል:: ዶጅ ገማጣው አጠገቡ ያለውን አነስተኛ ደንበጃን ውሃ በፍጥነት አነሳና ቦቱ ጫማ ውስጥ ጨመረለት:: ሰውዬው ከሲኦሉ ተገላገለ:: ከፍተኛ ጠርነት ቢፈጠርም ቦቸራን ደፍሮ የሚመታ በመጥፋቱ ችግሩ በዚሁ አለፈ::

የሰፈር ልጆች አብዛኛውን ጊዜ ከካምቦሎጆ ተጠባብቀን ነው ወደ ሰፈር የምንሄደው:: አንዳንዴ እንደ ጉዳያችን አስፈላጊነት እንነጣጠላለን:: ቁልጭና ባሪቾ ሞጃ ስለሆኑ በሰው ትከሻ በሸክም ነው ወደ ሰፈራቸው የሚሄዱት:: አንዳንዴ ሸቀላው አልሰምር ሲላቸው ቀጢሳውና ሴምላል ትከሻቸውን ያከራያሉ:: ባሪቾ ለቀጢሳው፣ ቁልጭ ደግሞ ለሴምላል ስሙኒ ስሙኒ ከፍለው እስከ ሰፈራችን በሸክም ይሄዳሉ:: ባሪቾም ቁልጭም ቁንጥንጦች ናቸው:: በልጆች ትከሻ ላይ ሆነው ልፍያ ያምራቸዋል:: ወይም እግራቸውን እያወራጩ እንደ ሕንድ የፊልም ተዋናይ ይዘፍናሉ:: በዚህ ጊዜ ሴምላል ሚዛኑን ለመጠበቅ እየተንገዳገደ "አንተ እናትክን! አርፈህ ተቀመጥ!" ብሎ ይቆጣል::

ቀጢሳው ባሪቾን ተሸክሞት ሲሮጥ፣ ቁልጭ ሴምላልን "ድረስበት! ዱምቡሎ እጨምርልሃለሁ!" ይለዋል::

ሴምላል ይሮጣል::

ቀጢሳው አጠገብ ደርሶ ቁልጭ፣ ባሪቾን ሊይዘው ሲንጠራራ፣ ሴምላል ሚዛኑን ይስታል::

"ዋ! እግሬ መሬት ከረገጠ ዱምቡሎ እቆርጣለሁ!"

"ኧረ! ወንድ እናያለና! ቂርቆስን! ሰፈር እንድረስ" ይዝታል:: ሴምላል፤ የተዝረከረከ ንፍጡ ሽቅብ አልሳብ ሲለው በጃኬቱ እጅጌ ይሞዥቀዋል::

"እሺ ሸንኮራ ልግዛ!" ቁልጭ ቁልቁል እያስተዋለ ሴምላልን ይጠይቀዋል::

መልስ ሳይሰጠው ወደ ሸንኮራ ነጋዴው ይጠጋለታል:: ባሪቾም ቀጢላውን አስፈቅዶ ሸንኮራ ይገዛሉ:: ተሸካሚዎቹ የተሰጣቸውን ሸንኮራ ኪሳቸው ይከታሉ:: አሸካሚዎቹ ግን በተቀመጡበት ሸንኮራውን በጥርሳቸው እየሰነጠቁ መምጠጥ ይጀምራሉ:: ልጣጩን እርስ በራስ እየተወራወሩ ይማቱበታል:: ይህ ሁኔታ ለተሸካሚው አሳር፤ ለተፈናጠጠው ደግሞ አዝናኝ ድርጊት ነበር...

...የለገሃር ድልድይ ወደ ማታ ሰው ይበዛበታል:: ቢሆንም ተሸካሚዎቹ በስምምነታቸው መሠረት መሬት ሳይረግጡ ሰፈር መድረስ አለባቸው::

ባሪቾ የድልድዩን መደገፊያ ቱቦ አጋድሎ ይይዝና እንደ ሕንዱ አክተር ራሺካፑር መዝፈን ይጀምራል:: ቁልጭም የላታ ማንገሽካርን ድምፅ አስመስሎ ይመልሳል::

ተሸካሚዎቹ ለመራመድ ሲሞክሩ አሸካሚዎቹ አጥብቀው በያዙት ቱቦ አማካኝነት አላንቀሳቅስ ይሏቸዋል:: በዚህ ጊዜ ቀጢሳው ተቆጥቶ "ስማ እናትክን! ከርኪን እንደሆን ቁጭ ታደርጋታለህ:: እግርህ መሬት ነካ አልነካ ግድ የለኝም:: አርፈህ ተቀምጠህ ነው ሰፈር ላደርስህ የተስማማነው!"

"ወንድ! እግሬ መሬት ይንካና ታስከፍለኛለህ!"

ከብዙ ብዙ ድካም፣ ንትርክና ማስፈራራት በኋላ ሠፈር ይደርሳሉ:: በዚህ ጊዜ ቀጢሳውና ሴምላል ድካማቸውን ረስተው፣ ሸንኮራቸውን እየኮረሸሙ የጎደላቸውን ፍራንክ እንዴት ሞልተው ሲኒማ መግባት እንደሚችሉ ማሰብ ይጀምራሉ::

ክርስትና አባት

"እግዚአብሔር ድሆችን ይወዳቸዋል::
ለዚህ ነው አብዝቶ የፈጠራቸው"
አብርሃም ሊንከን

ቲቲ ውሻዬ በኩዳዴ ፆም ሰሞን የዓሣ አጥንት በልታ ጉሮሮዋ ላይ በመሰንቀሩ ትንሽ ታማ ሞተችብኝ:: በጣም አዘንኩኝ:: ኃይሉ ዶሮ ሊያፅናናኝ ቤት መጣና "ለምን እኔና አንተ ርግብ አናረባም?" አለኝ::

"የእኛ ቤት መንገድ ዳር በመሆኑ አይመችም" ስለው "እኛ ግቢ ውስጥ እኮ ነው የምናረባው:: ፍራንክ አዋጥተን ርግቦቹን እንገዛለን:: ከዚያ ቤታቸውን ሠርተን እናኖራቸዋለን::"

ሁለት፣ ሁለት ብር አዋጥተን ወንድና ሴት የሆኑ አራት ርግቦች ከእንግዱ ላይ ገዛን:: እንግዱ ከመንደራችን ወረድ ብሎ ከጨነቀው ሉቅ በታች ነው የሚኖረው:: በርካታ ርግቦች አሉት:: ርግብ ከሚያረቡ ሌሎች ሰዎች ጋር ግንኙነት አለው:: ወንጭፍና ትንንሽ ድብልብል ድንጋዮች በኪሱ ይይዛል:: ቤቱ ተወልደው ያደጉ፣ እጁን በደንብ የለመዱ ርግቦች አሉት፣ በእነዚህ ርግቦች አማካኝነት ሌሎች ርግቦች ጠለፋ የሚያካሂድበት ጊዜም አለ:: ይህን ለማድረግ ሌሊት ነው የሚነሳው:: የቤት ርግቦቹን በሰሪያን ኮት ኪሱ ይይዝና አሰበው አካባቢ ሲደርስ ወደ ሰማይ ይለቃቸዋል:: በአየር ላይ ይበርሩና ታች ሰው ግቢ ውስጥ ሌሎች ርግቦች ሲያዩ ያርፋሉ:: ርግቦቹ ያረፉባቸው ሰዎች ይይዟቸዋል:: ላባቸውን ይነቅሉታል:: ለዕለታት እዚያው ይቆያሉ:: ላባቸው እንዳደገ አንድ ሁለት ርግቦችን አስከትለው ወደ ሰፈራችን ይመጣሉ::

እንግዱ አበበ እንዲህ አይነት ዝነኛ ርግቦች ስላሉት አንዱን ርግብ ወደ ሰማይ ለቅቆት ሲበር "ይመለሳል" ይላል በእርግጠኝነት::

"ለማየት ያብቃህ አይመለስም" ይላል፤ አንዱ የሰፈር ልጅ::

"እንወራረድ::"

"በስሙኒ! በስሙኒ!"

"እሺ::"

ያስይዛሉ:: ከጥቂት ቀናት በኋላ ሲላ የተባለው ርግቡ በአያሌ ርግቦች ታጅቦ ከች ይላል! ሰፈራቸው በጭብጨባና በጩኸት ይደምቃል::

እንግዱ ርግቦቹን ከሸጠልን በኋላ ለሣምንታት የተረጋጋ ሕይወት ኖርን:: ላባቸው የተነጨው ርግቦች መንቀሳቀስ ሲጀምሩ

አንዳንድ ስጋቶችን ፈጠሩብን፡፡ ከነኃይሉ ዶሮ ቤት ጓሮ ከእነ አደባይ ሰፈር አንድ ዱርዬ ድመት እየመጣ ቋሚ ጠላታችን ሆነ፡፡ እሉን ሌት ተቀን ስንጠብቅ፣ ብቅ ሲል በድንጋይም በዱላም ለመከላከል በምናደርገው ጥረት መንደሩን በጩኸት እናምሰዋለን፡፡ ትንሽ እሚቸው የተኙ አሮጊቶች እየተራገሙ ከየቤታቸው ይወጣሉ፡፡

ድመት የገደለ እጁ ይንቀጠቀጣል የሚል እምነት ስለዘሩብን ዱርዬውን ድመት ከማባረር ፈቅ ያለ ድፍረት አልነበረንም፡፡ ዱርዬው ድመት"ግን ጨክኖ አንዱን ወንድ ርግብ በላብን፡፡ በዚህም ይሙት በቃ ፈርድንበት፤ ኃይሉ ዶሮ ጥሩ አላሚ ስለነበረ አነጣጥሮ የወረወራት ድንጋይ እንደ ጆሮግንዱን ብትለው ዱርዬው ድመት ሲንደባለል በጣም ደስ ብሎኝ ጮኽኩኝ፡፡ ኃይሉ ዶሮም አብሮኝ ጮኾ "ወይኔ ፋንጋይ! እጄን እየው፣ መንቀጥቀጥ ጀመረ" አለኝ፡፡

ሳይ እጁ ምንም አይንቀጠቀጥም፡፡ ዞር ስንል ድመቱ ተነስቶ ጥሻ ውስጥ ገብቷል፡፡

"ይኼውልህ! ባለመሞቱ ነው እጄን ያንቀጠቅጠኝ የነበረው የተወኝ፡፡"

አመንኩት፡፡

ከዚህ ዱርዬ ድመት እንዲገላግለን እንግዱን አማከርነው፡፡ "ክርክ ከከፈላችሁኝ እናቱን ብዬ እገላግላችኋለሁ" አለና ተከዝ ብሎ "ግን ሌላ ብልሃት አለኝ፡፡ ድመቱ ለማዳ ነው ወይስ ዱርዬ?" ጠየቀን፡፡

"ኧረ በጣም ዱርዬ ነው ማንንም አያስጠጋም" መለስኩ እኔ፡፡

"ለማዳ ቢሆን ከሰፈራችሁ እንዲጠፋ ቀላል ብልሃት ነበረኝ፡፡ ዱርዬ ከሆነ ግን ስለማይያዝ መግደል ብቻ ነው ያለብን" አለ እንግዱ፡፡

"ለማዳ ቢሆን ምን ታደርግ ነበር?" ዶሮ ጠየቀው "ለማዳ ቢሆን ኖሮ ትንሽ ቅቤ ትፈልጉና ይዛችሁት አፉን ዙሪያውን ትቀቡታላችሁ፡፡ እሷን እያሸተተ ሚያው እያለ ከሰፈሩ ይጠፋል፡፡ ብዙ ያስቸገሩኝን ድመቶች ያጠፋሁት በዚህ ዘዴ ነው" ብሎ አስደነቀን፡፡ ለወደፊቱም የመከላከያ ጥበቡን ዘራብን፡፡

"ለሆያሆዬ ጨፍረን እንከፍልሃለን፡፡ ግን ድመቱን ከገደልክ በኋላ እጅህን ቢያንቀጠቅጥህ እኛ የለንበትም" አለ ኃይሉ ዶሮ፡፡

እንግዱ እየሳቀ "የምን እጅ መንቀጥቀጥ? የእኔ እጅ ነው የሚንቀጠቀጠው? ስንትና ስንት ድመት ገድያለሁ፡፡ አንዷም እጄን አላንቀጠቀጠችውም፡፡"

አላመነውም፡፡

ርግቦቻችንን ቤታቸው ውስጥ ከተን ዘጋንባቸው፡፡ እንግዱ የዳዊት ወንጭፉን አነሳና ጎልያድ የሆነብንን ዱርዬ ድመት ሊገ

ላግለን ደፈጣ ያዝን፡፡ ሁሌም አዘጋጅቶ በኪሱ ከሚያስቀምጣቸው ጠጠሮች አንድ ሁለቱን መረጠ፡፡ ወንጭፉን በቅጡ መሥራቱን አረጋገጠ፡፡ ድመቱ ይመጣል ብለን ባመላከትነው አቅጣጫ ላይ ፀጥ ብለን ዓይናችንን ሳናረግብ ጠበቅነው፡፡

ብዙም ሳንቆይ የጣራ መቧጠጥ ድምፅ ተሰማን፡፡ ኃይሉ ዶሮ ተንጠራርቶ አየና ለእንግዱ በጥቅሻ እየመጣ ነው አለው፡፡ ድመቱ ብቅ ሲል የዳዊት ጠጠር ተወንጭፋ ግንባሩን በጠረቀችው፤ በሁለት እግሩ ቆመ፡፡ ቁልቁል ከጣራው ሲወረወር በአናቱ መሬት ተተከለ፡፡ አንድ ሰቅጣጭ ድምፅ አሰማ፡፡ እየተንፈራፈረ ነው፡፡ መንደርተኛው ግልብጥ ብሎ ወጥቷል፡፡

"ወይኔ ድመቱን ገደሉት" አለች አዳነች፡፡

"አንቺ ወሬኛ!" አለና ኃይሉ ዶሮ አፈጠጠባት፡፡

"ወይኔ ጉዳችሁ ፈላ! ማነው የገደለው? ጉዳዩ እጁን ያንቀጠቅጠዋል" አሉ እማማ ሸጊቱ፡፡

እንግዱ በጥቅሻ ገለል እንድንል ነገረንና "በቃ ይሞታል፡፡ ክርኬን ግን ለሆያሆዬ ቁጭ ታደርጋላችሁ፡፡"

ከዱርዬው ድመት ሞት በኋላ ለጥቂት ጊዜ በሰላም መኖር ጀመርን፡፡ ሁለቱ ርግቦቻችንም ዕንቁላል ጣሉ፡፡ እስከዛሬ የማናውቀው ምስጢርም ተከሰተ፡፡ ርግቦች ምንጊዜም ሁለት ዕንቁላል ነው የሚጥሉት፡፡ ሁለቱም ይፈለፈላሉ፡፡ ሲያድጉም ባልና ሚስት የሚሆኑት እነዚህ ጫጩቶች ናቸው፡፡

ከነኃይሉ ዶሮ ቤት በሦስትና በአራት መቶ ሜትር ርቀት ላይ የአባባ ተፈሪ ወፍጮ ቤት አለ፡፡ አባባ ተፈረ ግቢያቸው ውስጥ ያፈራውን ወይን ሲበሉ የመጡ ወፎችን አንድ ሁለቱን አስገድለው ለመቀጣጫ ወይኑ መካከል እንዳንጠለጠሉ ወሬ ስንሰማ፤ ስጋታችን በጣም ጨመረ፡፡ እርግጠኛ ለመሆን ሄደን በግቢው ቀዳዳ ተመልክተን የተንጠለጠሉ የወፎች ሬሳ ዓይተናል፡፡ ስለዚህ ርግቦቻችን ወደዚያ በረው በሔዱ ቁጥር በስጋት እንወጠራለን፡፡ በሰላም ሰፈራችን ሲመለሱ ትንፋሻችን መለስ ትላለች፡፡

አንድ ቀን አባባ ተፈረ ግቢ ውስጥ ያለችው እትዬ ወይንሸት ሆያሆዬ እያስጨፈረችን ነው፡፡ አንዳች የሚያክል ሙል ሙል በቀኝ እጅዋ ሽቅብ ይዛ እያቁለጨለጨችን "በደንብ ጨፍሩ አለዚያ ይህ ሙልሙል አመለጣችሁ፡፡"

እንደተባልነው በደንብ ጨፍረን እሷንና ቤተሰቦቿንም ከዓመት ዓመት እንዲያደርስ መርቀን ሙልሙሉን ተሸልመን ስንወጣ፤ ቤታቸው በረንዳ ላይ የቆሙት አባባ ተፈረ "ኑ ጨፍሩ!" አሉን፡፡

ድሮ ልንጨፍር ወደ እሳቸው ቤት ስንሄድ በዘበኛም፣ በውሻም ነበር የሚያባርሩን፡፡ ባሬ ግን ማዜም ስንጀምር በእጃቸው ይዘውት የነበረውን ቀልማማ ፕላስቲክ መሰል ዕቃ ወደ ጆሮ

ግንዳቸውና አፋቸው አስጠግተው "በል አድምጥ!" ብለው ፕላስ
ቲኩን ወደ እኛ አስጠጉት::
"ስልክ እኮ ነው" አለ ቀጢሳው::
በኋላ ማንነቱን ያወኩት ልጃቸው አትክልት ከአሜሪካን ለዓ
መት በዓሉ ስልክ ደወለላቸው:: አስጠርቶን የሚያስጨፍረን እሱ
ነበር:: ጨፍረን ስንጨርስ አሁንም በስልኩ አወሩ::
"አስር አስር ብር ስጣቸው?!" አባባ ተፈራ አንባረቁ:: ድን
ጋጤው እሳቸውን ብቻ ሳይሆን እኛንም ነበር ያናወጠን:: የእኔ
ልብ ስትንፈራፈር ሹራቤን ቀዳ ልትወጣ ምንም አልቀራትም::
"አትቀልድ! አስር አስር ብር?!" አሉና ቆጠሩን::
ሰባት ነን::
አባባ ተፈሪ ቤታቸው ከብት ያረባሉ:: ወተታቸውን በከተ
ማው ለሚገኙ ሆቴሎች የሚያድሉበት ፒጆ መኪና አላቸው::
የመኪናቸውን ሞተር ካስነሱ በኋላ እስኪሟሟቅ ዘበኞቸውን ቁና
አስይዘው ወደ መንገዱ ይልኩታል:: ዘበኛው ከመንገዱ የጠርሙስ
ስባሪ፣ ሚስማርና አጥንት እየለቃቀመ አስፓልቱ ድረስ ይዘል
ቃል:: ተመልሶ የጥረቱን ውጤት በቁና ሞልቶ ካሳያቸው በኋላ
ነው መኪናቸውን አስነስተው የሚሄዱት:: በለቀማው ካልተደሰቱ
እንደገና የሚልኩበት ጊዜ ነበር::
"ወቸ ጉድ! አያችሁልኝ? ይኼ ሁሉ ቅራቅንቦ እኮ መንገድ
ላይ የተበተነው የመኪና ጎማ ለማፈንዳት ነው" ይላሉ አባባ ተፈሪ
በተለቀመው ቆሻሻ እየረኩ:: ከእኝህ ሰውዬ እጅ ነው ልጃቸው
በድምሩ ሰባ ብር እንድንቀበል ያዘዘልን:: እሳቸው ምናቸው ሞኝ
ነው? አንድ አንድ ብር አደሉን:: ለልጃቸው ግን "ያው እንዳ
ልከው አደረኩልህ:: እንደገና ይጨፍሩልህ?" አሉት::
እኛም በበኩላችን ቀኑን ሙሉ ጨፍረን የማናገኘውን አንድ
አንድ ብር በአጭር ጊዜ በማግኘታችን ተደስተናል::

ብዙ ጊዜ ሳያልፍ የተበላብንን ርግብ ለመተካት እንደገና
ገንዘብ የሚያስፈልገን ምዕራፍ ላይ ደረስን:: አንድ ርግብ ለመ
ግዛት ምጥ ውስጥ ገባን:: ወላጆቻችን ለልጅ ገንዘብ መስጠት
ዱርዬ ያደርጋል ብለው ስለሚያምኑ በጭንቃችን ሊደርሱልን
አልቻሉም::
ርግቦቹ ዕንቁላሎቹን በመፈራረቅ ነው የሚያቅፉት:: ባሏ
በዱርዬው ድመት የተበላባት ርግብ ከዕንቁላሎቹ ላይ ስለማትነሳ
ስንዴም ሆነ ውሃ ጎጆዋ ድረስ እናቀርብላታለን:: እንደነገሩ ስትቀ
ማምስ እንደሰታለን:: ዕንቁላሎቿን አቅፋ ስለምትውል ጭንቀታ
ችን አየለ::
ከኃይሉ ዶሮ ጋር ፍራንክ የምናገኝበትን ሁኔታ ለመፍጠር
መከርን:: ካምቦሎጆ አካባቢ የምንሸቅለው ጠርሙስና የጋዜጣ
ጥርቅም የምንፈልገውን ያህል ገንዘብ ሊያስገኝልን አልቻለም::

ገንዘብ ይሰጠኛል ብዬ የማምነው ዳዊት ምኝ ስሞኑን ፖሊስ ቤታ
ቸው ድረስ መጥቶ ከማጭበርበሪያ ተኬቶቹ ጋር እጅ ከፍንጅ ያዘው::
ተባባሪዎቹ የሆኑት ዳንኤል ድድና ዳንኤል ገምቦ አንድ ላይ ጠባይ
ማረሚያ ታስረዋል::
አንዳንድ ሥራ ለመሥራት ወሰንን:: ከሴምላልና
ከቀጢሳው ጋር በመሆን ከለል 'መፈደም' ጀመርን:: አሳዛኙ
አጋጣሚ፣ በመጀመሪያው ዕለት ቆሜ አመዱን በስንጥር እየ
ጫርኩኝ ከሰል ስለቃቅም አንድ ዘመዳችን አየኝ:: ወደ ግል
ጉዳዩ መሔዱን ትቶ በፍጥነት ወደ ቤታችን መጥቶ ለአባቴ
ነገረው:: ወገራ እቤቴ እንደሚጠብቀኝ ገብቶኛል:: እንደ መታ
ደል፣ አባቴ በዕለቱ ዕቁብ ወጥቶለት ስለነበር በከፍተኛ ማስጠ
ንቀቂያ ማረኝ:: እኔም ሆንኩ ጓደኞቼ ለማግኘት አሣራችንን የም
ናይበትን አንድ ብር ግን አልሰጠኝም:: እኔ ከግርፊያው በማም
ለጤ ተደሰትኩ እንጂ የአባቴ ንፍገት ቅር አላሰኘኝም::
ገንዘብ የምናገኝባቸው ዕንቁጣጣሽና ሆያሆዬ በጣም ራቁ::
ባልታሰበ ቀን የኃይሉ ዶሮ ታላቅ ወንድም የግርማ ክርስትና
አባት አባባ ባይሳ መንገድ ላይ ዶሮን አግኝተውት ሁለት ብር
ሰጡት:: በዚህ ተአምር በደስታ ሰክሮ ሮጦ መጣና አበሰረኝ::
ኃይሉ ዶሮ በተረጋጋ መንፈስ አንዱን ብር ዘርዝሮ የስ
ሙኒ ደስታ ከረሜላ ገዛ:: ከወርቄ ሻይ ቤት የሃያ ሣንቲም
አራት ፓስቴ ሸመትን:: ቤታቸው ጓሮ መሸግን:: ፓስቴና ደስታ
ከረሜላውን እኩል አካፈለኝ::
"አንዱን ፓስቴ ሰንጥቀው::"
ያለኝን አደረኩ::
"ስንጥቁ ውስጥ ድፍን ከረሜላ ጨምር" አለኝ ዶሮ፤ ይህ
የራሱ ፈጠራ የሆነ የፓስቴ አበላል ነው:: ብር ስላገኘን ወንድ
ርግብ መግዛቱን ጉዳይ መክረን ጨርሰናል::
"ግመጥ"
ከረሜላዋ'ጋ ደርሰን ኮርሸም እስክምናደርግ ያሉት ገመጣ
ምቹ አስጎምጂዎች ነበሩ:: የዓለምን ፍስሐ ጭድ ላይ ተንጋለን
እንደለታለን:: እንዲሁ ሳቅ... ሳቅ... ፍንድቅ... ፍንድቅ እንላለን::
እማማ ሸጊቱ ድንገት በግዙፍ ቁመናቸው ብርሃኑን ከለሉን::
እኔና ዶሮ ቶሎ ብለን ፓስቴውን ሹራባችን ውስጥ ሸጎጥን::
እሳቸው ግን "አላችሁ?" ብለው መኖራችንን ብቻ ተመልክተው
ተመለሱ:: ኃይሉ ዶሮ ግን ተሸበረ "ወይኔ አይታናለች ውሸቷን
ነው፤ በኋላ ልትገርፈኝ ነው አሁን ዝም ያለችው! ግን
አላየችኝም?" አለና ጠየቀኝ እርግጠኛ ለመሆን::
"አይተውናል::"
"ፓስቴ ስንበላ::"
"አይደለም፤ ጓሮ ቁጭ ብለን ስንጫወት::"
"እኔ ግን ፓስቴ ስንበላ ያየችን መሰለኝ::"
"እረ አላዩንም::"

"አይታናለች! በል! ቶሎ በል! የያዝከውን ፓስቴና ከረሜላ ሸንት ቤት እንጨምር::"

"ለምን?"

"አይታናለች!" አንባረቀ ዶሮ::

ጭንቀቱ ተጋብቶብኝ፣ ነገሩ አንጀቴን ቢበላኝም ያለኝን አደረኩ:: እሱም በሹራቡ ጠቅልሎ የያዛቸውን ፓስቴዎችና ሣን ቲሞች ከአንድ ብሩ ጋር ሸንቲ ቤት ውስጥ ጣላቸው::

ከኩሽናቸው ፊት ለፊት እንጨት ተፈልጦ ተከምሯል:: ኃይሉ እቤት ገብቶ ልብስ ደረበ፤ ሲገረፍ ቂጡን እንዳያመው:: እኔ በቅርብ ሁኔታውን እከታተላለሁ:: ወደ ኩሽና መጣና "እማዬ ለምን አትገርፊኝም?"

"ምን አጥፍተህ?"

"አሁን እኮ ፓስቴ ስበላ ያየሽኝ መስሎኝ::"

"ምን አለበት ብትበላ? ታያላችሁ የእኔን ጅል?" እማማ ሸጊቱ በመገረም ሳቁ::

"ኧረ! ስበላ ብታገኚኝ ምንም አትይኝም?"

"ምን እልሃለሁ? ካገኘህ እንክት አድርገው!"

ዶሮ አጓራና መሬት ዘፍ አለ:: ተንፈራፈረ:: "እኔ እኮ ያየሽኝ መስሎኝ፣ ከየት አመጣህ ብለሽ ትገርፊኛለሽ ብዬ፣ አባባ ባይሳ የሰጡኝን ሁለት ብር ዘርዝሬ ..."

"ሸንት ቤት ጨመርከው?"

"አዎን::"

"አወይ ልጄን! በል፣ ብርህ ካልወጣ አንድም ሰው ሸንት ቤት እንዳታሸና::"

"እሺ!"

በዚህ መካከል የዶሮ አባት ግንበኛው አባባ ቱሉ በራቂ ከሥራ ድክም ብሏቸው መጡ:: ጎርናና በሆነ ድምፃቸው "ምን ሆንክ አንተ?"

"አንተ ነህ! ክርስትና አባት ሰው አድርግልኝ ስልህ ቂርቆስ እንስቶሃል እያልከኝ፣ ትምህርትህን ይገልጽልሃል እያልከኝ፣ ያሳ ድግሃል እያልከኝ፣ እንደ ግርማ፣ እንደ እቴነሽ ሰው ክርስትና እንዲያነሳኝ ሳታረግ ሕፃኑ ቂርቆስ ክርስትና እንዲያነሳኝ አድርገህ ብሬን አስጠፋህብኝ" እያለ ተንሰቀሰቀ::

አባባ ቱሉ ነገሩ አልገባቸውም፣ ሸንት ቤት መሄድም ፈል ገዋል:: ኃይሉ ዶሮ ግን አሳሳልፍ አላቸው:: ግራ ቢጋቡ እኔን ማብራሪያ ጠይቀውኝ ሁሉንም ጉዳይ በዝርዝር ነገርኳቸው:: አባባ ቱሉ ከትከት ብለው ስቀው "ብሩን አሁኑኑ እኔ እሰጥሃለሁ:: የክርስትና አባትም እሆንሃለሁ:: ስታድግ ግን አንድ ሺ ብር አድ ርገህ ልትከፍለኝ ትፈርማለህ::"

"እሺ" አለ ኃይሉ፣ የዳመነ ፊቱ ወዲያው ወገግ እያለ::

"በል አሳልፈኝ ሸንቴን ሸንቼ ልምጣና እንዋዋላለን" አሉና ሁለት ብር አውጥተው ሰጡት:: ገለል አለላቸው:: ተጠናቀው እንደመጡ ውሉ በታላቅ እህቱ በእቴነሽ ተጻፈ::

የብድር ስምምነት

እኔ አባቴም የክርስትና አባቴም ከሆነው ከአቶ ቱሉ በራቂ በዕለተ ቂርቆስ ንግሥ ሁለት ብር ተበድሬአለሁ:: ይህን ብር አድጌ ትምህርቴን ጨርሼ ኮሌጅ በጥሼ እንግሊዘኛ እንደውሃ እንደጠጣሁ አንድ ሺ ብር አድርጌ ልከፍል ተስማምቼ ፈርሜአለሁ::

ኃይሉ ዶሮ ፈረመ::

"መስሎሃል የምለቅህ" አሉ አባባ ቱሉ ከምራቸው:: የውል ወረቀቱን አጣጥፈው እያስቀመጡ::

በሕይወታችን ለመጀመሪያ ጊዜ ኃይሉ ዶሮ በተበዳሪነት፣ እኔም በእማኝነት ተገኝቼ ፊርማችንን ያኖርንበትን ማኅደር ከጉዳ ይም አልጣፍነውም:: ነገር ግን ርግቡን ከእነ እንግዱ ገዝተን የማርባት ጥረታችንን እንዴት እንደምንቀጥል እያውጠነጠንን ተጠ ቃቅሰን ከቤት ወጣን:: እግዜሃር አብዝቶ ከፈጠራቸው ድሆች መካከል እኔና ዶሮ እንዲህ ማሳያዎቹ ነን::

እርቀ ሰላም ሲወርድ

"በጥበብ ካልተያዘ ጀግንነት ሞኝነት ነው"
(የልታወቀ ደራሲ)

ይኸው በገዛ ቤቴ ውስጥ የቁም እስረኛ ሆኛለሁ:: ውጪ ስንጫወት ይህቺ መኩዬ ቀጫጫ ደፈረችኝና በቦክስ አገጭዋን መታኋት፤ መሬቱ ላይ ፍንችር አለች:: እስከምትነሳ ከጠበቅኩ በድንጋይ እንደምትፈነክተኝ ስለማውቅ እግሬ አውጪኝ ብዬ ቤቴ ጥልቅ አልኩኝ:: እያለቀሰች በእልህ ቁና ቁና እየተነፈሰች ደረሰ ችብኝ:: እናቴ "ምን ሆንክ?"

"ይኺ ፉንጌ ነገር ሳልፈልገው መታኝ!"

"ስንት እንጀራ ቢበላ ነው የሚመታህ? ይኼ ጋንድያ! ቆይ ይምጣ አሳየዋለሁ!"

"እቤት ውስጥ ገብቷል:: አልጋ ስር ወይም ጓዳ ይዩት እስኪ?!"

እማዬ ልትፈልገኝ ጓዳ ገባች::

ተዝናናሁ:: መኩዬ "እማማ ባሎቴ የት እንዳስ ላሳዮት!" ስትል ተደናገጥኩ:: እኔ የተደበቅኩት ከበሩ ኋላ ነበር:: በበሩ ስር እግሬ ብቅ ብሎ እንደሚታይ የገባኝ ወዲያው ነው:: እግሬን ከመሰብሰቤ በፊት ግን መኩዬ በበረባሶ ጫማዋ የበላች የጠጣችውን ያህል በርግጫ ደቀደቀችኝ::

"ወይኔ ቁስሌን! ወፌ ቁስሌን!" እያልኩ ከበሩ ጀርባ ወጥቼ ዘልዬ ሳሎን ወለሉ ላይ ተዘረርኩኝ:: እማዬ ከጓዳ ሰተ መለስ እየተንፈራፈርኩኝ ነበር::መኩዬ አንጀቷ ቅቤ ጠጥቶ፣ በግማሽ ሳቅ በግማሽ ልቅሶ ግዳይዋን ቁልቁል ተዘርሬ አየችኝ::

"ምን አገኘህ?!" አለች እማዬ ተደናግጣ::

"እግሬን... መኩዬ! በበረባሶ ጫማዋ...!" ትንፋሼ ቁርጥ ቁርጥ አለ::

"ደግ አደረገ! እንኳን ዋጋህን የሰጠልኝ! መጀመሪያስ ለምን መታኸው?! ወንድ ነው:: ብድሩን መለሰ::"

"ገና አለቅህም:: ታየኛለህ!" ብላ ቀጫጪዋ ዛተች::

"ሂድ! አንተ ደግሞ ፈሳም! እኔ እየተቆጣሁት ትዝታለህ? በሉ ታረቁ!" ስትላት መኩዬ ፈትለክ ብላ ከቤታችን ወጣች::

እኔም በርግጫ የተገሸለጠ ቁስሌን ማስታመም ጀመርኩ::

"በል አርፈህ ተቀመጥ!" ብላኝ እማዬ ወደዕለት ሥራዋ ሄደች::

የመኩዬን ቂመኛ መሆን አሳምሬ ስለማውቀው ከቤቴ ላለ መውጣት ወሰንኩ:: እንደመታደል፣ የዚያን ዕለት ቤተሰቦቼ ምንም አይነት መልእክት ስላላኩኝ አሸናፊ ሆኜ ዋልኩ::

የሰፈር ልጆችን አባብለው እንዲያስወጡኝ መኩዬ ላከች ብኝ:: "ሞኛችሁን ፈልጉ!" አልኳቸው:: ቀጫጪዋ ግን የዋዛ አይ ደለችም:: የድፍረቷ ድፍረት፣ አባቴ ቤት ውስጥ ቁጭ ብሎ ሸማ እየሠራ እያለ በራችን ድረስ እየመጣች ትዝትብኛለች::

"ዜራሞ" ብዬ ሰሙኝ::

ፈትለክ ብላ በብርሃን ፍጥነት ከአካባቢው ትሰወራለች:: ብዙም ሳትቆይ በመስኮት ብቅ ብላ ትታየኛለች:: አባቴ ግር አለው "ምን ሆነሃል?"

"ምንም!"

"በል ድውር ስለሚያስፈልገኝ አንድ ቱባ ማግ ቶሎ አዳ ውርልኝ::"

በደስታ ትእዛዙን ተቀብዬ ማዳወሬን ጀመርኩ:: ውብ የሆነው ቅዳሜ በዚሁ አይነት ሁኔታ ለሽንትም ሳልወጣ አለ ፈልኝ::

እሁድ ወላጆቼ ከቤት ወጥተው ዕቁብም የመጠጣት፣ እድ ርም የመክፈል ተግባራቸውን የሚያከናውኑበት ዕለት ነው:: ብቻ ዬን ስለምውል ደፈጣው መራር ይሆናል:: የገመትኩት አል

ቀረም:: ለማኝ ሳያራ በራችን ሲከፈት መኩዬ ደጃችን ላይ እየ ተንቆራጠጠች ነበር:: እሁድ ጠዋትም ደፈጣው ቀጠለ:: በሲሳይ ጎቢጥ አማካኝነት ለመደራደር ሞከርኩ:: ቀጫጫዋ ሃሳቡን ውድቅ አደረገችው::

ካምቦሎጆ አሪፍ ጨዋታ ይካሄዳል:: እኔና መኩዬ ብን ግባባ ኖሮ መኪና ከሚጠብቁ ጓደኞቻችን ጋር ተግባብተን ከሥራን ጥቂት የማይባል ሽቀላ እናከናውን ነበር:: ተመልካቾች ለመቀ መጫነት የሚገለገሉበትን ጋዜጣ፣ እንደዋዛ ጣል የሚያደርጉትን የለሰላሳ ጠርሙስ መንትፈን ከሸቃቀልን በሚቀጥለው ቀን ኮርተን ሲኒማ የምንገባበት ገንዘብ ይኖረን ነበር:: አሁን ግን በመጣላ ታችን በተለይ እኔ ቀረብኝ::

እኔም ሆንኩኝ አብሮ አደጎቼ በይፋ አንናገረው እንጂ ሁላችንም መኩዬ ቀጫጪዋን እንፈራታለን:: የኗን ቂምና እልህ ማናችንም ችለን አንጋፈጠውም::

አንድ ቀን ከአብዲ ጋር ተጣላች:: አብዲ ከባላገር የመጣ ልጅ ነበር:: በሰላም ስንጨዋወት አብዲ «አስተማሪያችን ድርሰት ጻፉ ብለውን 'ጨውና ጥቅሙ' በሚል ርዕስ አንድ ጽሑፍ ጽፌ ለክፍል ጓደኞቼ አንብቤላቸው በጣም ተደነቀልኝ» ሲል አወራን::

ይኼኔ ይህች ሰላቢ ቀጫጫ ከትከት ብላ ስቃ "ጮውና ጢቅሙ!..." ብላ በአማርኛው አላገጠችበት:: አብዲ እንደ ቮሊ ቮል ኳስ ቁልቁል ድብን አደረጋት:: ጭቃው ላይ በአናቷ ተወተፈች:: ስትነሳ ፊቷ ከጭቃው ገምሟል:: በጣም ሳቅን:: 'አፈር ነህና ወደ አፈር ትመለሳለህ!' ብሎ ይጥና አላገጠባት::

አቤት ዓይንዋ ያረገዘው ቂም! አላለቀሰችም:: አልጮኸ ችም:: ዝም ብላ እማማ ሸጊቱ ቤት ሄዳ ፊቷን ታጠበች:: ስት መለስ አብዲ ረስቷት ጭቃ ብይ ከኃይሉ ዶሮ ጋር እየተጫወተ ነበር:: መኩዬ በነዚያ ወፍ እግሮቿ በራ መጥታ ቷ! አድርጋው በዚያው ፍጥነት ሮጣ ተሰወረች:: አብዲ "ቆይ አገኝሻለሁ!" ብሎ ዛተ:: በተጠበቀችበት ሳይሆን ባልታሰበው በጨነቀው ሰቅ በኩል መጥታ አደፈጠች:: ኃይሉ ዶሮ እይቷታል:: ሊያግዛት ስለፈለገ አብዲን በወሬ ወጥሮ ያዘው:: አብዲ ጨዋታውን ሲከታተል ቱር ብላ መጥታ በጥፊ "ጭው!" አደረገችው:: አብዲ ክው አለ:: ከብ ትሩ ይልቅ ድንጋጤው ጎድቶታል:: በዚያው ሰሜት የዕውር ድንብሩን ሊከተላት ሞከረ:: ወፍን እንደወፍ ካልበረሩ እንዴት መያዝ ይቻ ላል? የእልህ ሳግ ተናነቀው::

ኃይሉ ዶሮ ወደ ጨዋታው እንዲመለስ አብዲን አረጋ ጋው:: በልብስ ቁልፍ አስይዘው ነው የሚጫወቱት:: ትኩረቱን በሙሉ ይህች ሰላቢ ስላበላሸችበት ብዙ ቁልፍ ተበላ:: ኃይሉ መበላቱን ተወት አርጉለት ሙሉ ትኩረቱን ጨዋታው ሲሰበውና የቀጫጪዋ ድንገተኛ ብትር ሲወርድበት አንድ ሆነ:: በዚህ ጊዜ አብዲ በጣም ተናዶ ማልቀስ ጀመረ:: እኛን እንድናስታርቀው

ጠየቀን:: መኩዬ ተስማማች:: ምክንያቱም ተበቅላዋለች፤ በቅቷታል:: እኔን ግን እምቢ ስላለችኝ ቤቴን ምሽግ አደረኩ::

"ፉንጌ፣ ካምቦሎጆ ከእኛ ጋር አትሄድም?" አለኝ ኃይሉ ዶሮ ወደ ቤታችን ብቅ ብሎ::

"አልሄድም!" አልኩት:: "ቻው! ለነገ ሙቪና ለርግቦቻችን ቀለብ መግዣ ልሸቅል*ደይሜአለሁ!" አለኝ::

ወደ ካምቦሎጆ ሲሔዱ እየቋመጥኩ አየቻዋለሁ:: ዶሮ፣ መኩዬ ቀጫጫው፣ ሴምላል፣ ቀጢሳው፣... አበራ ወፍጮ ቤት አካባቢ ደርሰው ወደ ወርቄ ሻይ ቤት ታጠፉ:: በቂርቆስ ጓሮ አድርገው፣ በአራተኛ ክፍለ ጦር በኩል ሽቅብ ወጥተው፣ በመሿለኪያ ሄደው ካምቦሎጆ ይደርሳሉ:: ይኼኔ መኩዬ ተመልሳ መጥታ አበራ ወፍጮ ቤት መታጠፊያ ቆርቆሮው አጥር ላይ ተለጥፋ ይሆናል ብዬ ገመትኩና አፈጠጥኩኝ:: እንደገመትኩት ብቅ ብላ ታየችኝ:: ተመልሼ ወደ ቤት ገባሁ:: ዛተችብኝና ሄደች::

ባሪቾ ወደ ሰፈር ሲመለስ አየሁትና "ልጆቹስ?!" ስል ጠየኩት::

"ሄደዋል!"

እርግጠኛ ለመሆን መንገድ ላይ ወጣሁ:: መኩዬ ቀጫጫው ብቅ አላለችም:: በፍጥነት መንገድ ቀይሬ በጨነቀው ሰቅ አድርጌ ገበያውን አቋረጥኩና የባቡር ጣቢያውን ድልድይ ተሻግሬ ካምቦሎጆ ደረስኩ:: እዚህ አካባቢ ከተገናኘን መኩዬ እንደ ማለቃት ታውቃለች:: ለማንኛውም ስወር ያለና ማንም የሰፈር ልጅ የማይጠረጥረውን ቦታ መረጥኩ:: ዲናሬ አለኝ፣ ረፈድ ሲል እንዳያርበኝ የዱንቡሎ ሽምብር በጨው እበላለሁ:: ውሃ ሲጠማኝ የድንቡሎ ሸንኮራ ገዝቼ እመጥና ሽቀላዬን አከናውናለሁ::

በዚያ ዕድሜ አንድ ልጅ ብቻውን ያለሰፈሩ ከታየ በርከት ብለው የሚሄዱ ልጆች አስቁመው "ገብር!" ይሉታል:: የፈራ ያለውን ሰጥቶ በካልቾም በጥፊም ከመመታት ይድናል:: የደፈረ ተጋትሮ ራሱን ይከላከላል::

ካምቦሎጆን የፍልውሃ ልጆች እንደግል ንብረታቸው ነው የሚያዩት:: ከቂርቆስ፣ ከሠንጋ ተራ፣ ከቄራ፣ ከለገሃር ሰፈሮች የምንመጣ ልጆችን በተናጠል ካገኙን አስፈራርተው ለማስገበር ይሞክራሉ:: አሁንም እነ አጭሬ፣ ኮርማ፣ ሐሙራቢና እንጥል ብቻዬን ስላገኙኝ "ገብር!" አሉኝ::

"ወንድ ከሆናችሁ አንድ በአንድ ኑልኝ!" አልኳቸው፣ ደረቴን ነፍቼ::

"እንዴ! ወይኔ ብንሞት ይሻላል! እንዴት የቂርቆስ ልጅ የፍልውሃን ልጅ ይደፍራል!" ጮኸ አጭሬ:: ሽሮ የመሰለ ጥርሱን

---

*ደይሜአለሁ፤ ሔጃለሁ::

ነክሶ ለቡጢ ተዘጋጀ:: ሐሙራቢ አንድ ስንጥር አነሳና አቧራማው ሜዳ ላይ እያሰመረ "በሥነ ሥርዓቱ ተደባደቡ!" አለን:: እነ አጭሬ ቦቅቧቃ ስለሆኑ አንድ ላይ የማርያም ጠላት ሊያደርጉኝ ከበቡኝ::

ሐሙራቢ "*ቡካታሞች! ልክ አይደላችሁም! አንድ በአንድ ተደባደቡ::"

"ተዋቸው ይዋጣልን!" አልኩ::

የሌላ ልጅ ትከሻ ትከሻዬን ሲነካ ተሰማኝ:: ዞር ስል መኩዬ ቀጫጫዋ ነች:: ወደ ኮርማ ቦክስ ጨብጣ አፍጣ ታየዋለች:: እኔም አጭሬ ላይ አፈጠጥኩ::

በአየናቸው ብዙ ፊልሞች የአከተሩ ጓደኛ የፈለገውን ያህል ቢጣሉም ጓደኛው በጠላቶች ከተከበበ ያግዘለታል:: መኩዬም አሁን እንደዚያ ነው የደረሰችልኝ:: ቦክሱ ተጀመረ:: ባልታሰበ አጋጣሚ እነ ቦቾራና ዶጅ ገማጣው ስለመጡ የቂርቆስ ልጆች ተጨማሪ ኃይል ኖረን::

በዚህ ጊዜ የፍልውሃ ልጆች "ቆይ! ነገ የማናገኛችሁ አይምሰላችሁ! እያንዳንድሽን አንድ በአንድ እናገኛሻለን!" እያሉ ሮጠው ሔዱ::

እኔና መኩዬም የዱምቡሎ ሽንብር በጨው፣ የዱምቡሎ ሸንኮራ ገዛሁና ከሁለቱም ግማሽ ግማሹን ተካፍለን በልተን ያለ ምንም ቃል ልውወጥ በመካከላችን ዕርቀ ሰላም እንዲወርድ አደረግን:: ብልጠት ካልታከለበት ጀግንነቱም በዚህ አጋጣሚ ተማርኩ::

---

*ቡካታሞች፤ ፈሪዎች::

ካምቦሎጆ የማይገቡ ተመልካቾች

"ብረር፤ ካልቻልክ ሩጥ፤
ከደከመህ ቀስ እያልክ ተራመድ፣
ከተሳነህ ዳህ"
ዶክተር ማርቲን ሉተር ኪንግ

በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ስታዲየም የዓለም አቀፍም ሆነ የአገር ውስጥ ጨዋታዎች ሲካሄዱ የሰፈራችን ልጆች ከዚህ አካባቢ አንጠፋም:: ብዙዎቻችን ሞልቶልን አንድ ብር ከፍለን መግ

ባት አንችልም:: ካምቦሎጆ አካባቢ እየተዘዋወርን ጨዋታውን እንከታተላለን::

ብዙ ጊዜ ሬዲዮ ያላቸው ሰዎች ወደ ካምቦሎጆ ይመጣሉ:: መስኩ ላይ ተቀምጠው ሲያዳምጡ እኛ ዙሪያቸውን ከብበን እንሰማለን::

"ተመልካቾቻችን፣ ከዚህ ከቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ስታዲየም ጊዜያዊ ስቱዲዮአችን ጨዋታውን ማስተላለፍ እንጀምራለን:: የኢትዮጵያ ቡድን አሰላለፍ፣ አንድ ጌታቸው ዱላ..." እያለ ጋዜጠኛው ሰለሞን ተሰማ ተጫዋቾችን ማስተዋወቅ ይጀምራል:: በደስታ ፍንድቅ እያልን እናደምጣለን::

"የኢጣሊያ ቡድን አሰላለፍ..." ብሎ ተጫዋቾቹን አስተዋውቆ ከጨረሰ በኋላ ሁላችንንም ቀስቦ የሚይዝ ዜና በተለይ ለልጆቹ አበሰረን::

"እንደምታውቁት በቅርቡ ፔሌ የሚጫወትበት የሳንቶስ ቡድን ወደ አገራችን እንዲመጣ ጥሪ ተጀምሮ ለተጨዋቾቹ ማስተናገጃ 70ሺ ብር ተጠይቀናል:: በዚህ ጉዳይ በጋዜጣና በሬዲዮ ስፖርቱን በማይደግፉና የስፖርቱ አፍቃሪ ሕዝብ ከፍተኛ ሙግት ውስጥ ገብተናል:: የሳንቶስ ቡድን ቢመጣና ከአገራችን ተጫዋቾች ጋር ቢጋጠም ጠቀሜታው ጉልህ እንደሆነ የሚሞግቱ ወገኖች አሉ:: ይህንኑ ጉዳይ አስመልክተው አቶ ይድነቃቸው ተሰማ የሚሰጡትን መግለጫ ምሽት ላይ እናስተላልፋለን:: የእናንተን ስሜት ለማርካት የእግር ኳስ እድገት ወሳኝ ነውና ድጋፋችሁ አይለየን::"

ሕዝቡ በታላቅ ደስታውና በጭብጨባ፣ በፉጨትና በመጮኽ ድጋፉን ገለጸ:: እኛም በደስታ ሣሩ ላይ ተንከባለልን:: ትንሽ ቆይቶ ግን ሃሳብ ገባን:: የመግቢያ ዋጋው የዚያን ዕለት አነስተኛው አምስት ብር ይሆን ይሆናል:: ይህን ያህል ገንዘብ አይደለም በእውን በህልማችንም አይመጣም:: ተረፈ ገልጆ ጠቀሰኝ:: ተጠጋሁት "ፉንጋይ አይዞህ፣ እኔ ካምቦሎጆ ውስጥ የምገባበት አንድ መንገድ አለኝ:: ለማንም እንዳትናገር:: ቀኑ ሲደርስ አሳይሃለሁ አብረንም እንገባለን::"

"በናትህ! ለማንም አልናገርም፣ ለምን አሁን አታሳየኝም?"

"አሁንማ አልነግርህም:: ግን አመነኝ እንገባለን:: እኔ በማስበው መንገድ ከገባን ፔሌ የለጋትን ኳስ እየቀለብን መልሰን የምናቀብለው እኛ እንሆናለን::"

ገልጆ በጣም ብልጥ ልጅ ስለሆነ አመንኩት፣ ከሽምብራዬ አካፈልኩት::

አብዛኛውን ጊዜ ሸንኮራ ነጋዴ፣ ወይም ሽምብር በጨው ሻጭ አካባቢ እንገኛለን:: የሸንኮራ ነጋዴው ጫፉን ቆርጦ ራቅ አድርጎ ሲወረውር ለመቅለብ እንሻማለን:: ከሽምብራ ነጋዴው እጅ አንዲት ፍሬ ጠብ ብትልም ሽሚያው ያው ነው::

ካምቦሎጆ ውስጥ የሚሰሙ ጩኸቶች የድል፣ የቁጭት፣ የአድናቆት መሆናቸውን ውጪ ሆነን እናውቃለን:: ያልተለመደ አይነት ድምፅ ሲሆንብን "ምንድነው!" ብለን ካምቦሎጆ ውስጥ የመግባት ዕድል የገጠማቸውን ልጆች እንጋጠን እያየን እንጠይቃለን::

"ዋ! አዋድ መሐመድ ለመንጌ የለጋለትን፣ መንጌ አክሮ መትቷት የኢጣሊያ አምስት ቁጥር ተደርቦ መልሶ በእርግጫ መንጌን ሊመታው ነበር" ሲለን፣

"ወይኔ መንጌ!" ብለን ሣሩ ላይ እንንከባለላለን::

በአንድ ወቅት የጋና ቡድን ወደ አገራችን መጥቶ እንደነገ ለመጫወት ዛሬ ሲለማመዱ የካምቦሎጆ በር ክፍት ስለነበር ገብተን አየናቸው:: እያንዳንዳቸው አንድ አንድ ኳስ ይዘው ነው የሚለማመዱት:: ይህ ትርዒት ማርኮን በማግስቱ ቀን ከአባቶቻችን አንድ አንድ እግር ካልሲ ሠርቀን የራሳችንን የጨርቅ ኳስ ሰፋን:: የአንዳንዶቻችን አባቶች ከዚያች ሌላ ካልሲ ስለሌላቸው አልጋ ላይ ሊውሉ ሆነ:: ባባቶቻችን ካልሲ ኳስ የሠራነው ልጆች ተሰብስበን ተገረፍንና ኳሶቻችንን አስቀድደውን ካልሲዎቻቸውን መለስን::

... ጨዋታው ሊጠናቀቅ 15 ደቂቃ ሲቀረው የካምቦሎጆ በሮች በሙሉ ይከፈታሉ:: መግቢያ በር ላይ ከፍተኛ ግፊያ ይፈጠራል:: የተናደደውና የተደሰተው ተመልካች፣ ለመውጣት ተጣድፈዋል:: ውጪ ሰዓቱ ደርሶ በር ሲከፈት ያችን የቀረችውን የሩብ ሰዓት ጨዋታ ገብቶ ለማየት የሚጠብቀው ችስታ ተመልካች ግፊያውን አጨናንቆት ፖሊስ በቆመጥ እየቃኘ በሩን ለማስከፈት ይሞክራል:: አንዱ ሕፃን ተረግጦ ሲያለቅስ ይሰማል:: በብዙ መከራና ስቃይ ወደ ውስጥ እንገባለን:: ከጀርባችን በጣም ስለምንገፋ ከፊታችን ያለውን ወንፊት የሽቦ አጥር አጣብቆን ጭንቁንም ግፊያውንም ረስተን ተጨዋቾቹን እያስተዋልን ማንነታቸውን እናጣራለን:: (ኳሷ ገና አልተለጋችም)

"ያ! ማነው?"

"አዋድ መሐመድ::"

"አምስቱ?"

"አዎን::"

"ስምንቱ መንግሥቱ ወርቁ ነው?"

"አውቀኸዋል::"

"አለማየሁ ፊኛ የታል?"

"ቆይ አሳይሃለሁ::

"አሥራ አንዱ የኢምባይሰራው የማነ አይደል?"

"አዎ"

"ፖቼ የታል?"

"ያውልህ ዘጠኝ ቁጥሩ::"
"ስድስቱ ማነው?"
"ተስፋዬ ወዲ. ቀጭኔ"
"ሰባቱስ?
"መሐመድ ዓብደላ"

ተጨዋቾቹን አይቷን ሳንጠግባቸው ጌታቸው ዱላ ለጋ:: እሱ የለጋትን መንግሥቱ ወርቁ በደረቱ ተቀብሎ ለጀሚል ሰጠው:: አበር ቁጥሩ ጀሚል አክሮ መታ:: የጣልያኑ በረኛ ጎረሳት:: ጨዋታው ለጥቂት ደቂቃ ተካሔደ:: የመሃል ዳኛው ፊሽካ ሲነፋ ጨዋታው ሁለት ለሁለት ተፈጸመ::

ደግሞ ሌላ ቀን በሌላ ጨዋታ እነዚያው ቡድኖች፣ ወይም ሌሎች ይገናኛሉ:: እኛም በዚያን ዕለት እዚያው ካምቦሎጆ እንገኛለን::

እኔ፣ ዶሮ፣ መኩዬ ቀጫጫው ሲኒማ መግቢያ ገንዘብ ለማግኘት አዲስ ሥራ ፈጥረናል:: በዚህ ጊዜ በጥድፊያ የምንዋከብበት ሰዓት ነው:: ጨዋታው እየተጠናቀቀ ሲመጣ ሕዝቡ ቆሞ የማየት ልምድ አለው:: ተቀምጠውበት የነበረውን ጋዜጣ በፍጥነት ከአንድ ጥግ ወደ ሌላው እያለፍን እንሰበስባለን:: በዚያ መካከል የለስላሳ ጠርሙስ ካገኘን አንምረውም:: በጥድፊያው ወቅት ከተመልካች ጋር መጋጨት ይኖራል:: ተመልካቾች ሙሉ በሙሉ ትኩረታቸው ጨዋታው ላይ ስለሚሆን ሲጎሸሙ ዞር ብለው በኩርኩም ለኮፍ ያደርጉናል:: አንዳንዴም ይይዙንና "ምን ድነው ይሄ ያረገዝከው?" ይላል፤ በጋዜጣ የታጨቀ ሹራባችንን እያየ::

እኛ ከመመለሳችን በፊት አንደኛው "ተዋቸው የፓስቴ መብያቸውን እየሸቃቀሉ ነው!::" ይለዋል....

አንዳንዴ ከጓደኞቼ ጋር ውጥረት የበዛበት ጨዋታ ሲካሄድ እንጠፋፋለን:: ትዝ እንደሚለኝ የለገሃር ልጆች በዚህ እዲስ ሥራችን ላይ ብዙውን ጊዜ ትልቅ ባላንጣዎቻችን ነበሩ:: አንድ ቀን ብቻዬን ሹራቤ በጋዜጣ ተወጥሮ ወደ ሰፈር የምመለስበት ሁኔታ ተፈጠረ:: ዝናብ መጥቷል:: የግድ ጋዜጣዬ እንዳይበሰብስ በጊዜ ጉዞ ጀመርኩኝ:: የለገሃርን ድልድይ ተሻገርኩ:: ሜዳውን ማቋረጥ ስጀምር ሦስት የማውቃቸው የለገሃር ልጆች ጨዋታቸውን ትተው ተለያዩ:: መሀላቸው አስገቡኝ:: ሊያንቁኝ ቀኝ ኋላ ዞረው ወደ እኔ በፍጥነት ተወረወሩ:: ኡ! ኡ! ኡ! ብዬ እየጮሁኩ ከፊቴ የመማውን ኃይሉ ቁሬን በጥፊ 'በጭ' አደረኩት:: በርግጎ ዞር አለ:: ከኋላ በኃይል እያሳደዱኝ ሮጬ በደዊ ሻይ ቤት ዘው አልኩኝ:: ያባርሩኝ የነበሩት ታርዬ፣ ኃይሉ ቁሬና ስዩሜ ተከትለውኝ ሻይ ቤቱ ገቡ::

በደዊ "ምንድነው?" ሲል ጮኸባቸው፤ ጫቱን በጉንጩ ወጥሯል::

"...ሊነጥቁኝ ነው!" አልኩኝ ጋዜጦቹን ከሆዴ ጋር ጥብቅ አድርጌ ይዤ::

"ውጡ ከዚህ!!" በደዊ አላቸው:: ምንጊዜም የሚያግዘው ለደንበኛው ነው::

"ቆይ እናገኝሃለን!" እያሉ ወጡ::

እኔ በፍጥነት ጋዜጣዎቹን የተቀዳደደውንና ያልተቀዳደደውን ለብቻ ለብቻ ባንኮኒው ላይ ደረደርኩስት:: ሁለት የለስላሳ መጠጥ ጠርሙስ ጨመርኩ::

"አሀ! ዛሬ ብዙ ሸቅለሃል! ሻይ እዘዝ" አለኝ በደዊ::

አራት ፓስቴ ከሻይ ጋር ቀረበልኝ::

ጋዜጣው ሽልንግ፣ ጠርሙሶቹ ሽልንግ በጠቅላላው አንድ ብር ሸቀልኩ:: ስሙኒ የተመገብኩበት ሲቆረጥ ሦስት ስሙኒ ደረሰኝ:: በቀበቶዬ መታጠቂያ ላይ ስንጥቄ ባዘጋጀሁት ምስጢር ኪሴ ውስጥ ደበቅኩና ታጠኩ::

እንዴት እንደምወጣና የለገሀርን ልጆች እንዴት እንደ ምሸውዳቸው ፓስቴዎቹን ከሻይ ጋር እያጣጣምኩ ማሰብ ጀመርኩ:: ቁጭ ብዬ ስቆዝም ዝናብ መዝነብ ጀመረ:: በጣም ደስ አለኝ:: እየባሰ ሲሄድ በዶፉ ውስጥ ለማምለጥ እንደሚመቸኝ እርግጠኛ ነኝ::

ወዲያው በሩ አካባቢ ኃይለኛ የጓጓታ ድምፅ ተሰማ:: ቀና ስል መኩዬ ቀጫጫው ወሯ የገባ እርጉዝ መስላ ከተፍ አለች:: ኃይሉ ዶሮ ከኋላዋ ሲገባ በዝናብ የራሰው ሉጫ ፀጉሩ አናቱ ላይ ተለጥፎ፣ ዘርዛራ ጥርሱን ብልጭ እያደረገ ገባ:: ደስ አለኝ:: ባንኮኒው ላይ ጋዜጣውን ማደራጀት ጀመሩ:: ዘና አልኩና ድጋሚ አንድ ሻይ እዘዝኩ::

ዝናቡ መውረድ ጀምሯል:: አንገቴን መዘዝ አድርጌ በበሩ ስመለከት ኃይሉ ቁሬ ታዛው ስር ተጠልሎ አየኝና በዛቻ ጣቱን ወዘወዘብኝ:: ሦስት ጣቴን ሸቅብ ቀስሬ አሳየሁት::

እነ ዶሮ ተገቢያይተው እንደጨረሱ ውጪ መከበባችንን ነገርኳቸው:: "ኧረ! እናታቸውን! የለገሀር ልጅ ደግሞ የቂርቆስን ልጅ ይደፍራል?!" አለች መኩዬ ቀጫጫው ፓስቴዋን እየነጨች::

ዶሮም "ዓይናቸውን ነው እምናጠፋው! ቢፈልጉ አንድ በአንድ፣ አለበለዚያም አንድ ላይ ይምጡ፣ እናናፍጣቸዋለን" አለና ጮርናቄውን ነጬ::

እኔም 'ከአንድ ብርቱ ሁለት መድኃኒቱ' እንዲሉት፤ ከእንዱ ጋር ብተናነቅ እንደማሸንፍ እርግጠኛ ሆንኩኝ:: ዝናቡ እየባሰ ሄደ:: ሰማዩ በመብረቅ እየታረሰ ነው:: በፀጥታ ነገ እምናየውን ፊልም እያብሰለሰልን ከራሳችን ጋር ስናወራ፣ ከምንወዳቸው አክተሮች ጋር በሃሳብ ስናወጋ ለረጅም ጊዜ ዘንቦ አባራ::

ከሻይ ቤቱ ስንወጣ ጨልሟል። አድብተን ስናስተውል ማንም የለም። የለገሀርና የቂርቆስ መለያ መንደር የሆነውን ዲተል በር በደፈጣ አቋርጠን ሰፈራችን በሰላም ደረስን።

በሕይወት ውስጥ ከቻልን መሮጥ፣ ካልሆነ መራመድ፣ ከመረረም መዳህን የተማርነው እንዲህ ነበር።

ዘለዓለማዊነት

"የክቡር ሰው ጣዕመ መዓዛ
እስከ ዓለም ዳርቻ ይደርሳል"
ገድለ ክርስቶስ ሰምራ

የአሸናፊ ፔሌ አባት አባባ ሐኑስ ታመው ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ። የታላቁ ታላቅ የሆነችው እህቱ አበበች ከመምህራን ተቋም ተመርቃ ቤተሰቡን የማስተዳዳር ኃላፊነት ተረከበች። የተመደበችበት ትምህርት ቤት ከሰፈራችን በጣም ስለሚርቅ ቤት መቀየራቸው የግድ ሆነ። በዚህ ምክንያት አብሮ አደግ ጓደኛችን ፔሌ ከቂርቆስ ወደ ፈረንሣይ ለጋሲዮን መሄድ በሁላችንም ላይ ብርቱ ሐዘን አሳደረ።ቀጢሳው ቆዝሞ "በቃ ፔሌ ከሄደች ቡድናችን መፍረሱ ነው?"

ፔሌ ሰምታው "እኔ ሁሌ ቅዳሜ ቅዳሜ እየመጣሁ እጫወታለሁ። ለምን ይፈርሳል!?"

"እንቺ እኮ የሌላ ሰፈር ተጫዋች ልትሆኚ ነው" አለ ዶሮ እየተቆጨ።

"ለምንድነው የሌላ ሰፈር ተጫዋች የምሆነው? እስከምሞት የሠፈሬ የቂርቆስ ተጨዋች መሆን ነው የምፈልገው!" አለች ፔሌ ከምር።

እንዲህ ስንጨቃጨቅ የሰሙን እማማ አመለወርቅ "እስኪ መለያየት ምን ምን እንደምትል ቅመሷት! ለማንኛውም አሸናፊ ዓርብ ማታ እየመጣ እኔ ቤት አድሮ ከእናንተ ጋር ሲጫወት ውሎ እሁድ ማታ ይሄዳል። አሁን ይኼ ብልሃት ጭንቀታችሁን አያልልላችሁም?!"

ተደሰትን። እኛም እምንችለውን እየተሸከምን ዕቃቸው መኪና ላይ ተጫነ። የመጨረሻዋን ዕለት አብረን ስናወራ አምሽተን ከነከበደ ጋር እማማ አመለወርቅ ቤት አደረች።

ፔሌ በሌለችበት ተሰብስበን አንዷን ኳስ ሰፈሯ ወስዳ እንድትለማመድባት ሰጠናት። "ለኔ ለብቻዬ እምለማመድበት ነው የምትሰጡኝ?" አለች እየተደሰተችና በፍቅራችን እየረካች።

"አዎን፣ አንቺ አምበላችን ስለሆንሽ በጣም አሪፍ መሆን ይኖርብሻል። አሁን እምትሄጂበት ሰፈር ለብቻሽ ኳስ ያስፈልግሻል" አልኳት።

"እሺ" አለችና ኳሱን ተቀብላ እሩቅ እሩቅ ማየት ጀመረች። ዓይኖቿ እንባ አቀረሩ። ፀጥታ በመካከላችን ነገሠ። ሳትሰናበተን ወደ አዲሱ ሰፈሯ ማዝገም ጀመረች። እኛም እንሸኝሽ ሳንላት ተከተልናት። ሲሳይ ኅቢጥ ተክዞ አንዲት ጠጠር እየለጋ ይራመዳል። ኃይሉ ዶሮ የሽቦ መኪናውን ተሸክሞ ያዘግማል።

እስጢፋኖስ አካባቢ ስንደርስ ፔሌ ቆመችና "በሉ ተመለሱ። ከዚህ በኋላ ሳይመሽብኝ ቶሎ አዲሱ ሠፈሬ ለመድረስ መሮጥ አለብኝ። ቅዳሜ ጠዋት ከተወርዋሪ ኮከብ ጋር አይደለም ያለን ግጥሚያ?"

"ከክተት ባየር ጋር ነው" አለ ውሮ።

"ነው እንዴ? ከክተት ባየር ጋር?! እኔ ደግሞ ከተወርዋሪ ኮከብ ጋር የምንጋጠም መስሎኝ ነበር ለማንኛውም ዓርብ ማታ መጥቼ በፈራችን አድራለሁ። እናንተም በጠዋት ነቅታችሁ ማሊያውን አውጥታችሁ ተዘጋጁ።"

"ማሊያውን እኮ እንድናጥበው ወስደነዋል" አልኳት።

"እንዴ! ዶሮ፣ ሰብስብና አንተ'ጋ ይቀመጥ አላልኩህም ነበር?" አለች ፔሌ ትንሽ ቆጣ ብላ፤ ሌላ ጊዜ ቢሆን እንዴ በካልቾ ዝቃው ነበር እምትጠይቀው።

"እኔ ምን ላርግ? ይኼ ቀጢሳው፣ ኅቢጥ፣ ሻቃ እላጠብንም ሲሉኝ ተውኩት።"

"ውሸቱን ነው" አለ ቀጢሳው።

"በቃ አሁን አዳምጡኝ። ያላጠባችሁ አሁኑኑ ቤታችሁ እንደገባችሁ እጠቡ። ነገ በጠቅላላው ተሰብስቦ እነ ኃይሉ ዶሮ ቤት እንዲገባ። የእኔንም አስር ቁጥር ማሊያ ሰጥቼዋለሁ። ልጆች! በእናታችሁ እንዳትረሱ" ይህች ስትቆጣ አራስ ነብር እምትሆን ኃይለኛ ፍጥረት ዛሬ እላይዋ ላይ ፍቅር ነግሶ በልምምጥ ተናገረች።

"በሉ ደህና እደሩ!" አለችና ኳስዋን አቅፋ በሰምሰማ ሩጫ የኢዮቤልዩን ቤተመንግሥት ዳገት ተያያዘችው። እኛ ፊታችንን ወደ ሰፈራችን መለስን። በዚህ መሃል ውሮ ወደ ፔሌ ዞረና "አሹዬ!"

መሮጧን አቁማ "ወይ!" ኳሷን እንዳቀፈች ጆሮዋን ቀሰረች። እኛም ውሮ ለምን እንደጠራት ለማወቅ ዞርንና ቆምን።

"የፈረንሣይ ለጋሲዮን ልጆች ከደፈሩሽ ንገሪን። ሄደን እንረግጥልሻለን። እናናፍጣቸዋለን!" አለ በልቅሶ ዜማ።

"እሺ!" አለች ስልል ባለ ድምፅ።

ውሮ ድምፅ አውጥቶ ማልቀስ ጀመረ:: እኛ ግን እምና ስቅሰው በልባችን ውስጥ ነበር:: ማንም ማንንም ሳያፅናና ወደ ሰፈራችን በካምቦሎጆ በኩል በፀጥታ መመለስ ጀመርን::

ከገደል ግቡ ጠጅ ቤት የሰፈራችን ሰው ግርማ ቢጩ እየዘፈነ ይወጣል:: ተንኮለኛው ይጥና "ቢጩ የዱጥአለ አባት!" ሲል ለከፈው:: ሁላችንም ፈመሸሽ ነቃ አልን::

"ማነው? ቢጩ!" አለ በአካባቢው የሚማታበት ድንጋይ እያ ማተረ:: ማዘር ኢንዲያ ፊልም ላይ ፒቹ የሚባል ገፀ·ባህሪ አለ:: በዚያ ቅፅል ስም የሰፈራችንን ሰው መጥራት ጀመርን:: ፒቹ ስትቆ ላመጥም ቢጩ ሆነች::

"አንተ ነሃ ቢጩው!" አለ ባሪቾ እየሸሸ::

ግርማ እሪፍ የአራዳ ልጅ ነው:: ብዙ ዓይነት ቋንቋዎችን መናገር ይችላል:: ሥራው ፈረንጆችን አገራችንን ማስጐብኘት ነው:: ኃይለኛ የጠጅ ሱስ አለበት:: ማታ ጠጁን ጥግብ ብሎ እያቅራራ የሕንድ፣ የእንግሊዘኛና የአማርኛ ዘፈኖችን ጮክ ብሎ እየዘፈነ ወደ ሰፈር ይመጣል:: እቤቱ ሊደርስ የመቶ ሜትር ርቀት ያህል ሲቀረው እናቱን "ማ" እያለ በሕንድ ስልት ይጣራል:: እናቱ እየረገሙት በር ይከፍቱለታል::

ግርማ ቢጩ አንድ ድንጋይ አንስቶ "You son of a bitch!" አለና ያሳድደን ጀመር:: ቀደም ብሎ በመለየት ቆዝማ ትጨነቅ የነበረች ነፍሳችን ከሥጋችን ተዋህዳ ራሳችንን ለመከላከል እግሬ አውጪኝ አልን::

ያነሳውን ድንጋይ እንዳይወረውር አንዳችን ስንከለል፣ ሌላው የቆመ መኪና ጋሻ ያደርግበታል:: ደክሞት የጠጁ አንቡላ ፈልቶ ቁጭ ካለ፣ ከመካከላችን አንዱ ጠጋ ብሎ "ግርማ ቢጩ!"

"እናንት ገፊዎች፣ አላችሁ እንዴ?!!" ብሎ በአዲስ ጉልበት ያባርረናል::

እያሳደደን እኛም እየሸሸን የመሿለኪያን ድልድይን አለፍን:: እዚያው አካባቢ አንድ ሰካራም ሰሌን ኮፊያ አድርጎ እየተንገዳገደ ሽንቱን ይሸናል::

ግርማ ቢጩ እንዳየው "እ!? ማንን ለመሸወድ ነው ሰሌን ኮፍያ አድርገህ እምትንገዳገድ? You! son of a bitch! አገኘሁህ!" አለና ሰውዬው መልስ ሳይሰጠው እንዴ ማጅራቱን አለው:: ሰውዬው ሽንቱ ላይ ተዘረረ::

"በኖካውት! አንድ ጥለናል እሺ? ሰካፊዎች!" አለ ወደእኛ ዞሮ:: "ኡ! ኡ! ገደለው! ገደለው!" እያላገጠበት ይጥና ጮኸ::

"ጮክ እንዴ?" አለና ግርማ ድንጋዩን ወረወረ:: በየስር ቻው አድፍጠን ውርወራውን አሳለፍን:: በሁለት እጆቹ ጉልበቱን ተመርኩዞ ቀና ብሎ ያየናል:: ቁና ቁና እየተነፈሰ ነው::

"ምነው ግርምሽ?" አለ ይጥና ደፈርም ፈራም እያለ ተጠጋው::

"ኧረ እናንተ ውሪዎች ተውኝ:: አሁን እናንተ እምሽክ ብትሉ ኢትዮጵያ ምን ታጣለች? የእናንተም ሥጋ ሥጋ ሆኖ ምድሪቱን ኮሶ ይታያት ይሆናል እኮ?"

በሳቅ አውካካን::

ግርምሽ ይጥናን በእጅ ጥቅሻ ጠራው:: ተጠጋው:: ተደግፎት በኃይል እየሳለ ቆየ:: ቆመን እናስተውለዋለን:: በተረብም በአሽሙርም ልክ ልካችንን እየነገረን ወደ ሰፈራችን እንደምንሄድ ሁላችንም ገብቶናል::

"እውነት እውነት እላችኋለሁ ማንኛችንም ብንሞት ኢትዮጵያ ምንም አታጣም፣ ምን አልባት እኔ ያን ዲቃላዬን አባት አልባ አደርገው ይሆናል:: ለመሆኑ እየኖርን ነው?" ጠየቀ:: ይህን ሃሳብ ሁላችንም ልንመልስ ከምንችለው በላይ ነው:: እንደፈስገ ቢያወራ፣ ገባንም አልገባንም ግርማን ማድመጥ እንወዳለን::

"እመኑኝ እየኖርን አይደለም:: ሕይወታችን እንዲለወጥ ሁላችንም መጣር መጋር አለብን:: አሁን ያላችሁት 'በሮንግ ዌይ' ላይ ነው" በረጅሙ ሳለ:: አስነጠሰውና "የኔ መድኃኒዓለም እውነቱን አናገረኝ!" አለ በእሮጊት ድምፅ::

በጣም ሳቅን::

"ተመልከቱ ወንድሞቼ" በራሱ ድምፅ ግርማ ሃሳቡን መሰንዘር ጀመረ "እምቡላና ሲጋራ እንዲህ ያደርጋል:: ልብ ያለው ካገኘው ሁሉ ይማራል:: እግዚአብሔር መሬት ወርዶ ለፍጥረታት አይሰብክም:: ልባም ብቻ አውቀቱን 'አንደር ስታንድ' አድርጎ አካሄዱን ያስተካክላል::"

ግርማ ቢጩ ከምክሩ ይልቅ የብዙዎቻችንን ቀልብ የሚስበው ሰምተን የማናውቃቸው የእንግሊዘኛ ቃላት ነበሩ:: ባናውቃቸውም ስንሰማቸው ደስ ይለናል:: ሲሳይ ኅቢጥ እንዲት ዱልዱም እርሳስና የተጣጠፈች ወረቀት ከኪሱ አወጣና 'አንደርስ ታንድን' በአማርኛ ፊደል ጻፈ::

"ሮንግ ዌይ!" ነበር ከልጅነቴ ጀምሮ የሄድኩት:: 'ጋድ!' የእጄን ሰጠኝ:: እኔም ልክ እንደ እናንተው የሲኒማ ሱሰኛ ነበርኩ:: ለሲኒማ ፍራንክ አልሞላልህ ሲለኝ ምን እንደማደርግ ታውቃላችሁ? መቼም እምላክ ይቅር ይበለኝ:: በረባሶ ጫማዬ ላይ ሬንጅ እቀባለሁ:: በእጄ ጫማዬን እይዝና ባዶ እግሬን እዘግማለሁ:: አንድ በደንብ የሸቀለ ለማኝ አጠገብ ስደርስ በረባሶዬን አጠልቃለሁ:: ጠጋ እልና ሜዳ ላይ የተሰጡትን ሣንቲሞች በእርግጫ ስመታቸው ሬንጁ ውስጥ ጥልቅ ይላሉ:: ለማኙ ባንኖ እስኪሚጮኸ እኔ አንድ ሁለት ሶስቴ ሣንቲሞቹ በሬንጁ እንዲጣበቁ አረግጣቸዋለሁ:: ከዚያ ፈትለክ እልና ከአካባቢው እሰወራለሁ:: አትጠራጠሩ እንዴ ረግጬ ቼላ፣ ከርክ፣ ከዚያም በላይ እሸቅላለሁ:: ከዚህ በኋላ ነው ለማኞች የሸቀሉት ፍራንክ ጠርቀም

ሲል መልቀም የጀመሩት:: ይህ ድርጊቴን አሁን ሳስበው 'ሮንግ ዌይ' ነው::"

ሲሳይ ጎቢጥ 'ሮንግ ዌይ' ብሎ ጻፈ:: ለራሱ ያህል በአማርኛ የጻፈውን ቃል እንዳይረሳው 'ሮንግ ዌይ' ሲል ግርማ ሰማውና "የተሳሳተ መንገድ ማለት ነው::"

"አልገባንም" አለ ይጥና:: ደግሮት፣ እኛም ከበነው፤ አብ ረን አያዘገምን ነው::

"ብዙው ሰው ኑሮ የሚገባው ከወደቀ በኋላ ነው:: እኔን ተውኝ:: አርፋችሁ ትምህርታችሁን ተማሩ:: አሪፍ ከሆናችሁ አሁን ነው መንገዳችሁን የማስተካከያ ጊዜው:: ሰድሉ አላችሁ:: እውነት እላችኋለሁ 'ዛት ኢዝ ኢን ዩር ሃንድ!' አለና ያደፈ መሐረቡን አውጥቶ አፉን አበሰና መልሶ ኪሱ እየከተተ "መመልከት ያለባችሁ ሌባውን ሻካርን አይደለም:: ሼክስፒርን ነው:: ቴክሱን ጆንዌይን ሳይሆን ልብ ካላችሁ አንሽታይንን ነው:: ዓለም እዚህ የደረሰችው በጥቂት አስተዋዮች ነው:: የአቡጀዲ ግርግር ምንም እርባና የለውም::"

ሃሳቡ ረቀቅና መጠቅ እያለ ሄደ:: ከጠራቸው ሰዎች ሼክ ስፒርንና ስታሮቹን ብቻ እናውቃለን::

"ሼክስፒርን አወቅከው? የከበደ ሚካኤል ሮሚዮና ጁሌትን የተረጎመው ነው" አለኝ ጎቢጥ እርግጠኛ ሆኖ:: ግርማ ቢጮ ሰምቶታል:: የጎቢጥን አናት እየዳበሰ "አሪፍ ነህ አሪፍም እንደ ምትሆን ያስታውቃል::"

"ሮሚዮ ሮሚዮ የልቤ ወለላ

ሕባክህ ስምህን ለውጠው በሌላ" ጎቢጥ ከግርማ አፍ ቀበል አርጎ አሳረገለት::

ሻካር በጣም የምንወደው የሕንድ ፊልም ነው:: በልጅነቱ ሰርቆ ሲሮጥ ፊልሙ ይጀምራል:: እየሮጠ ዞር ሲል ፊልሙ ውስጥ ያድጋል:: ሻካር በኅብረተሰቡ በጣም የተጠላ ነው:: አንድ ቀን መንደሩ በእሳት ተያያዘ:: ሰው ሁሉ ሲድን አንዲት ሕፃን እሳቱ ቋያ መካከል ቆማ እንዲደርሱላት ስትጮህ ሻካር እሳቱ ውስጥ ዘሎ ገብቶ ሕፃንዋን ያድናታል:: እሱ ግን በእሳቱ ይቃ ጠላል:: ሕዝቡ ይቅር ብሎት ሕይወቱን ለማትረፍ ተሰብስበው ሲፀልዩ ፊልሙ ያልቃል:: ይህንን ፊልም ያየን ዕለት 'እጀ ወርቁ' አብሮ አደጌ ባሪቾ ጠጋ አለኝና "እኔም ሳድግ ቂርቆስን እሳት ሲያቃጥለው አድነውና ሰዎች ሁሉ የሚወዱኝ ልጅ እሆ ናለሁ" ብሎኛል::

"ግርማ ቢጮ!" አለ አበራ ጥይቴ ከወደዲተል በር አካባቢ ብቅ ብሎ ለከፈው:: በለከፋ በሰፈራችን የታወቀ ነው::

ሁላችንም ጮኸንበት::

ደነገጠ::

"የማነህ ቀሽም? የጓደኞችህን 'ማይንድ' በቤት ሥራ ወጥ ረነዋል:: 'ሮንግ ዌይ' መታረም አለበት::"

ቂርቆስ ጓሮ ደርሰናል::

"ኒውክሌር ቦምብን የፈለሰፈው ሳይንቲስት አልበርት አን ሽታይን ይባላል:: ኒውክሌር ቦምብ ያላቸው አገሮች ስንት እንደ ሆኑ ታውቃላችሁ?"

ጎቢጥ እጁን አወጣ::

ግርማ እንዲናገር ፈቀደለት::

"አሜሪካ::"

"እ?!"

"መስኮብ::"

"እ?!"

ጎቢጥ ተክዞ አብሰለሰለ::

"አሪፍ ነሽ፣ በርቺ:: የተቀሩት ፍሬንችና ግሬት ብሪቴን ናቸው::"

"እሺ" አለው ይጥና፣ ግርማ በደንብ እንዲደገፈው እጁን ሳብ አድርጎ ማጅራቱን ወደ ብብቱ እያስጠጋ::

"መጀመሪያ ኒውክሌር ቦምቡን የፈለሰፈው አንሽታይን ነው:: ሲፈለስፈው ለዓለም መጥፊያ እንዲሆን አልነበረም:: ዓለም ከፍተኛ የኤሌክትሪክ ኃይል እንድታገኝ ነበር:: አንዳንድ ተንኮ ለኛ ወታደሮች ይህ ለጦር መሣሪያነት ቢውል ጥሩ ነው ብለው የአገራቸውን ፕሬዚዳንት አስፈቀዱ:: እነሱ አገር ንጉሣቸው ፕሬ ዚዳንት ነው የሚባለው::"

"ፕሬዚዳንት" አለና ሲሳይ ጎቢጥ ጻፈ::

"ለወታደሮቹ ፕሬዚዳንቱ ፈቀዱላቸው::አሁን ይህ ኒውክሌር ቦምብ ቢፈነዳ ዓለም ትጠፋለች:: በዚህ ታላቅ ስህተት የተሞላበት አስተሳሰብ አንሽታይን በጣም አዘነና ነጭ መሀረቡን አውጥቶ ስቅስቅ ብሎ አለቀሰ" አለና ግርማ በእቅፉ የተደገፈውን ይጥናን ለቅቆ ጎደቴ ጠጅ ቤት ውሃ ልክ ላይ ተቀመጠ:: ሁላችንም እንደ ጫጩት ዙሪያውን ከበብነው::

"አንሽታይን አሁን በሕይወት አለ?" ሲሳይ ጎቢጥ ጠየቀ::

"በቅርቡ አረፈ:: 'ኤም ስኩዌር ፕላስ ዋን' ብሎ ጻፈ:: ማን አባቱ ይህቺን ምስጢር ይድረስባት?"

'ኤም ስኩዌር ፕላስ ዋን' ብሎ ሲሳይ ጎቢጥ ጻፈ:: ለእኔ በሹክሹክታ "ታያለህ ይህቺን ሂሳብ ሠርቼ ቁጭ ባላደርጋት!"

"ኒውክሌር ቦምቡን ልትሠራ?"

"እንክት አብረን ከሠራነው በኋላ ለአባባ ጃንሆይ ነው ወስደን የምንሰጣቸው::"

"የት እንሠራዋለን?"

"እነ ኃይሉ ጓሮ፤ ታውቃለህ ሂሳብ ጎበዝ ነኝ::"

"እዎ" አልኩ በለሆሳስ፣ የኔን የጊዜ ቤት ደካማነትና የአብሮ አደጌን ሊቀ ሊቃውንትነት እያመንኩ፤"ግን ይቻላል?"

"ለምን አይቻልም? ይቻላል:: እኛ እኮ ኢትዮጵያውያን ነን:: ይሄ አገር እኮ የአባባ ጃንሆይና የአበበ ቢቂላ ነው:: ስለዚህ የፈለግነውን መሥራት እንችላለን"

"እንደ አነሽታይን ዓለም ኮረንቲ እንደልቧ እንድታገኝ ነው ወይ የምትፈለሰፈው?"

"በደንብ!"

አመንኩት:: ሲሳይ ጉብጭ አያደርገውም አልልም:: የራሱን የጨርቅ ኳስ ሰፍቷል:: በሽቦ ቆንጆ መኪና ሠርቷል፤ ኩሽኔታውንም የሠራው ራሱ ነው:: በረባሶ ጫማ ኛኛ በሽልንግ ገዝተን ስናደርግ እሱ ግን ጐማ ቆርጦ የራሱን ጫማ ሠርቷል:: ታዲያ በዚህ ሁሉ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ላለፈ ታዳጊ ወጣት ኒውክሌር ቦምብ መሥራት ምን ታቅታለች?

ግርማ ቢጨቁ አዲስ ፈጠራ በህሊናችን ውስጥ ይፀንስ እንጂ፤ ሃሳቡ ለሁላችንም በጣም ርቆብናል:: ጨለማው በፈጠረው ድባብ በመንፈሴ ፍርሃት ተፈጥሯል:: "የኒውክሌር ቦምቡ ቁልፍ ማን'ጋ ነው የሚቀመጠው?" አልኩት ግርማን:: ቀና ብሎ አየኝ:: "በፕሬዚዳንታቸውና በንጉሣቸው እጅ ያለ መሰለኝ:: ይህ ጉዳይ ትልቅ ምስጢር ነው:: ለእንደኔ አይነቱ ተራ ሰው ማን ይነግረዋል? ግምት ካልከኝ ግን ባለሥልጣኖቻቸው እጅ ነው የሚቀመጠው:: በምንም ተአምር እነ ጆንዌይ፣ በርትራንድ ካስትር አይደርሱበትም:: ሶፊያ ሎሬንም ሆነች ማርሊን ሞርሎ ሺ ጊዜ ቢያባብሏቸውም አያገኙትም:: ከተሰረቁም እኔ ኬሬዳሽ! 'ዘጠኝ ሞት መጣ ቢሉት አንዱን ግባ በለው' ነው የምለው::"

"ኢትዮጵያ ቦምቡ የላትም?" ባሪቾ ጠየቀ::

" ጉበዝ አትቀልዱ እንጂ!' ዓይናችሁን ገልጣችሁ አልሙ" ሲጋራውን ለኮሰና በረጅሙ ስቦ ጢሱን ሽቅብ ተፋና የምር ወጉን ጀመረ::

"ቴክስ ፊልም አትመኑ:: በተለይ የአሜሪካኖቹን! 'ባት ኢዝ ግሬት ክራይም' አሜሪካኖቹ ትልቅ ወንጀል እኮ ነው እየፈፀሙ ያሉት:: ሬድ ኢንዲያኖቹን በጠመንጃ፣ በመድፍ ሲፈጁአቸው አይደል የምታጨበጭቡት! አሪፍ መስሏችሁ? ተሳስታችኋል:: ሬድ ኢንዲያኖቹ እኮ አሜሪካ አገራቸው ነው:: በገዛ አገራቸው በፊልም ጥበብ ስታሮቹ ለዓለም ወንጀለኝነታቸውን ያሳዩታል:: አንድ ቀን ሬድ ኢንዲያኑ የባነኑ ዕለት ነጮቹ ይህ ድርጊታቸው ያሳፍራቸዋል:: ስለዚህ እናንተ ማድነቅ ያለባችሁ የተሻለ አስተሳሰብ ያለውን ፈላስፋ አነሽታይንን ነው:: እነ ጆንዌይ፣ እነ በርትራንድ ካስትር፣ እነ ክሊንትኢስትውድ ወንጀለኞች ናቸው::"

"አይ ቴልዩ ዘትሩዝ' የሕዝብና የቋንቋ ትንሽ የለውም:: አንድ

$E=MC^2$ ትክክለኛው የአነሽታይን ቀመር::

ታሪክ ልንገራችሁ:: ይህንን ታሪክ ያገኘሁት ስለ ሁለተኛው የዓለም ጦርነት የሚተርክ መጽሐፍ አግኝቼ ሳነብ ነው:: በዚያ ዘግናኝ ጦርነት ወቅት ዓለም ለሁለት ተከፍላ እየተፋጁ ነበር:: ጃፓን፣ ጣሊያንና ጀርመን በአንድ ወገን ሆነው ቡድናቸውን 'አክሲስ' ብለው ሰየሙት:: አሜሪካ፣ ግሬት ብሪቴን፣ ሶቭየት ኅብረትና ሌሎቹ አገሮች 'አላይድ ፎርስ' አሉ ቡድናቸውን:: ፍጅቱ መጨፋጨፉ ቀጥሎ በከፍተኛ ሁኔታ የሰው ልጆች በመአቱ እንደ ቅጠል ረገፉ::

"በጦርነት ወቅት አንዱ የሌላው ምስጢር ላይ ለመድረስ ልዩ ልዩ ጥበባትን ተጠቀሙ:: ይሁን እንጂ አንዱ በሌላው አገር ላይ በሚያካሂደው የስለላ ጥበብ ይደርስበታል:: ይህን ምስጢርን መመነታተፍ አንዳንዶቹን አገሮች ለከፍተኛ አደጋ አጋለጣቸው:: በተለይ አሜሪካና ጃፓን አንዱ ሌላውን መፈናፈኛ አሳጡት::

"አሜሪካኖቹ በፈለጉት መንገድ ምስጢራቸውን አሽገው ቢልኩ ጃፓኖች ይደርሱበታል:: በመጨረሻ ግራ ቢገባቸው 'ችግር ብልሃትን ይፈጥራል' እንዲሉ አንድ ድንቅ ሃሳብ ለአሜሪካኖቹ ተከሰተላቸው፡ ይኸውም ሁለት ዜጐቻቸው የሆኑ ሬድኢንዲያን ወጣቶችን መርጠው መለመሉ:: ሁለቱም ወጣቶች እንግሊዘኛም አቀላጥፈው ይናገራሉ:: አንደኛውን ወጣት ጦር ሜዳ ወስደው አስቀመጡት:: ሁለተኛውን ወጣት ጠቅላይ መምሪያቸው መደቡት:: ከዚህ በኋላ የሚፈለገውን ምስጢር ጠቅላይ መምሪያ ለሚገኘው ወጣት በእንግሊዘኛ ይነገሩታል:: ወጣቱም ጦር ሜዳ ላለው ለአገሩ ልጅ ምስጢሩን በሬድኢንዲያን ቋንቋ ይነግረዋል:: ያም ወጣት የሰማውን ጦር ሜዳ ላለው አዛዥ ተርጉሞ በእንግሊዘኛ ይነግረዋል:: ጀኔራሉም ከአለቆቹ የመጣለትን ምስጢር በተግባር ላይ ያውላል:: በዚህም በሬድኢንዲያን ቋንቋ ድልድይነት ተግባራቸው ተሳክቶ አሜሪካኖቹ በጦርነቱ አሸነፉ::

«ጃፓኖች በሬዲዮ የሚሰሙትን ቋንቋ ምንነት በዘመኑ አልተረዱም:: በጣም ተጨንቀ ምስጢሩን በቀላሉ ለደርሱበት ስላልቻሉ ሽንፈታቸውን ሳይወዱ በግድ ተቀብለው የዶግ አመድ ሆኑ:: እናም ወንድሞቼ አስተዋላችሁልኝ?» አለ ግርማ የሁላችንንም ገጽታ በአመክሮ እያስተዋለ:: እንደፊልም ወለል ብሎ በሚታየን ታሪክ ተመስጠን የቋንቋ ምስጢር ባሳረፈብን ምትሀት በትኩረት እየተከታተልነው ነው::

«የዚህ ታላቅ ጦርነት ድል ባለውለታ የሆኑት ሬድኢንዲያን 'ወርቅ ላበደረ ጠጠር፤ እህል ላበደረ አፈር' እንዲሉት ሆኖ ከገዛ መሬታቸው ላይ መፈናቀል፤ እምቢ ብለው ራሳቸውን ለመከላከል ሲያምፁ እንዲገደሉ መደረጉ ተገቢ ነው ትላላችሁ?» ግርማ ጠየቀን::

ብዙ ጊዜ ፊልም ስናይ የምናግዘው ለቴክሱ ነው:: ሬድ ኢንዲያኖቹን ቴክሶቹ አሳራቸውን ሲያሳዩአቸው እናጨበጭብላቸዋለን:: ድርጊታችን ትክክል እንዳልሆነ ተገለጸልን:: ይህ ውስብስብ ምስጢር ከሁላችንም ዕውቀት በላይ ስለሆነ አዘንን::

«ባለፈው ክረምት ቤት አይሠራም" ይላሉ የጥንት ወገኖቻችን:: ያለፈው አልፏል:: ከአሁን በኋላ ከቁም እንቅልፋችሁ ባንኑ:: ትምህርት ከትምህርት ቤት ብቻ ሳይሆን ከወላጆቻችሁ አቤታችሁ ውስጥ መጀመር ይኖርባችኋል:: 'አይቴል ዩ ዘትሩዝ አይ አም ሲሬስ' ስንቶቻችሁ

ናችሁ የወላጆቻችሁን አፍ መፍቻ ቋንቋ የምታውቁት? በዚህ በኩል ፋንጋይ ጉበዝ ልጅ ነው። የጓሞኛ ቋንቋ ይችላል። አንድ ቀን ከአባቱ ጋር 'ሰሮ አይ መላ' ሲባባል ሰምቼው ደስ አለኝ» ሲል ግርማ በአድና ቆት ሁላችንም ሳቅን። እኔ ግን ትንሽ እንደማፈር ብዬ ተሽኮረ መምኩ።

«የፋንጋይን መንገድ ተከተሉ እንዳልኳችሁ ትንሽ ቋንቋም ብትሆን አንድ ቀን አገርን ከጭፋት ታድናለች። አሁን ሳጫውታችሁ እንደ ሙቪ ወለል ብሎ አልታያችሁም?»

«ታይቶናል» መለስን በአንድነት።

«ዓይንን ገልጦ ማለም ማለት አንዱ መንገድ ይህ ነው። ፋንጋይ በልጅነቷ ቀድማ ባናለች። አሁን አማርኛን፣ ጋሞኛን በደንብ ትናገራ ለች። ትንሽ ቆይታ ደግሞ እንግሊዘኛን ስትጨምርበትና መጻሕፍትን ስታነብ ዓለም ወለል ብላ ትታያታለች።» ሲል ግርማ፣ ጓደኞቼ በአድና ቆት ዓይን አዩኝ።

ደስ አለኝ። ገና ከማለዳው የአባቴ ጥረትም ድንቅ መሆኑ ገባኝ። ጓደኞቼ ከተለያዩ ዘሮች የተፈጠሩ ቢሆንም አንዳቸውም ከአማርኛ ውጪ የዘሮቻቸውን ቋንቋ አይናገሩም። የትጉ ወላጆች ጥረት ቢኖርም ልጆቻቸው መስማቱን እንጂ መናገሩን ስለማይችሉ የሚመልሱት በአማ ርኛ መሆኑን አስታወስኩ።

ግርማ ሌላ ሲጋራ ለኮሰ። በረጅሙ ሳበውና ሌላ አስደናቂ ታሪክ ያጫውተን ጀመር «እንደምታውቁት እኔ ውሎዬ ከቱሪስቶች ጋር አይ ደለም? በሥራ አጋጣሚዬ ከበርካታ አገር ተጉዘው ከመጡ ቱሪስቶች ጋር እውላለሁ። በዚያ አጋጣሚም የየአገሩን ቋንቋ እማራለሁ። አንድ ቀን ግን ከአስደናቂ ገጠመኝ ጋር አምላክ አዋለኝ። አንድ አሜሪካዊ ፕሮፌሰር በሥራ ተገናኝተን እረፈበት ግዮን ሆቴል ሔድኩኝ በማለዳው አንግዳ መቀበያው አካባቢ እጠብቀዋለሁ። መጥቶ ለእግዜሃር ሰላምታ እጁን እየዘረጋልኝ «ሰላም ለከ» አለኝ በግዕዝ ቋንቋችን «ሰላም ለከ» መለስኩለት እየተገረምኩ። ጨዋታችንን በግዕዝ ቋንቋ ሲቀጥል እኔ የማውቀው ቃል አለቀብኝ።» በሳቅ እውካካንና «ፈረንጅ በግዕዝ ቋንቋ?» እያልን ተገረምን።

«በደንብ አቀላጥፎ ነው የሚናገረው። ይሔንን ሁሉ እንዴት እንዳወቀ ተገርሜ ጠየቅኩት። ሲያጫውተኝ እነሱ አገር በመላው ዓለም የታወቀ ሃርቫርድ የሚባል በጣም ታላቅ ዩኒቨርሲቲ አለ። በዚህ ዩኒ ቨርሲቲ ውስጥ ከሚሰጡት ብዙ የትምህርት አይነቶች መካከል አንዱ የግዕዝ ቋንቋ ነው። ፕሮፌሰር ጆን የኛን የግዕዝ ቋንቋ ተምሮ በመካኑ፣ በአሁኑ ጊዜ ግዕዝ ለሚያጠኑ ተማሪዎች ያስተምራቸዋል። ከተማሪዎቹ መካከል ጥቂቱ ኢትዮጵያውያን ናቸው። ታዲያ ይህ ፈረንጅ በግዕዝ አንብቦ በእንግሊዘኛ በመተርጎም ለተማሪዎቹ ሲያስረዳቸው የጥንት ወገኖቻችንን ጠሊቅ ዕውቀት በማወቅ ይገረማሉ። ይቆጫሉ።»

እኛ ግዕዝ የምናውቀው የነ አባ ዘለቀ ቋንቋ ብቻ እንደሆነ ነበር። ለካ በጊዜው ያልተገነዘብነው ብዙ ዕውቀት የተከማቸበት ታላቅ ምስጢር ውስጡ እንዳለ ግርማ ገለጠልን።

«ታላቁ መጽሐፍ ምን ይላል መሰላችሁ? 'እሹ ታገኛላችሁ። አንኳኩ ይከፈትላችኋል' በለዚህ ይሆቺን የማንኳኪያና የመሻት ጊዜ በከንቱ አታባክኗት። ጃፓኖች ያ መከራ ከደረሰባቸው በኋላ 'መከራን በመከራነቱ ሳይሆን በመካሪነቱ ተቀብለው' ከማንም አገር ለመማር ፀይናቸውንም ገለጡ። ጆሮአቸውንም ከፈቱ በአሁኑ ጊዜ በጃፓን ዩኒቨ ርሲቲዎች የሬድኢንዲያን ቋንቋ መማሪያ በርካታ 'ዲፓርትመንት' አሏቸው። 'ለብልህ ይነግሯል እንጂ አይመከሩም' ይላሉ አበው። ትም ህርትን ዛሬ ከአካባቢያችን ጀምረናል ነገ ደግሞ ሁላችንም ከየቤታችን እንቀጥላለን» አለና ፊሊተሯ ብቻ የቀራት ሲጋራውን ልምጥጥ አድርጐ ስቦ መሬት ጣለና በጫማው አወደማት። «እና ጉበዝ እናቶቻችሁ አረብ ቤት ልከዋችሁ ስኳር ገዝታችሁ ስትመለሱ፣ ስኳሩ የተጠቀለለበትንም ወረቀት አትጣሉት እንብቡት። ከምርቃት ከረሜላው ይልቅ የሚ ጣፍጥ ከረሜላ የምታገኙት እዚያች ወረቀት ውስጥ ነው። አንድ በጣም 'ኢምፖርታንት' ነገር እዚህጋ ላስታውሳችሁ። መድኃኒትን ሐኪም መጥኖ እንደሚሰጠን ሁሉ፣ ሲኒማንም መጥነንና መርጠን ማየት መቻል አለብን። መድኃኒቱ ሲበዛ ለሞት እንደሚዳርገን ሁሉ ሲኒማ ውም ከምርጥ ምርጡ ላይ አተኩረን ካላየነው የሕይወት ጉዳናችንን ያስተናል። 'ማርም ሲበዛ ይመራል' ይላሉ አበው። አሁን ቅድም አሜሪካኖቹ በሬድኢንዲያኖች ላይ የሠሩትን ፀያፍ ተግባር ትክክል አይደለም አልኩ እንጂ፣ 'አሜሪካንስ በፍሪደም ፋይቲንግ' አገራቸውን ለማቅናት የከፈሉትን መስዋዕትነትና ሌላውን በተመለከተ ድንቅና አሪፍ አሪፍ ፊልሞች አሏቸው። እነሱን ማየት ይኖርባችኋል። እንደውም አንድ ቀን እኔ አሪፍ ፊልም መውጣቱን ካየሁ አንድ ባውንድ እመድብና ተሰለፍ!! የቂርቆስ ልጆች ብል?!...» ከአፉ ነጥቀን «እንሰለፋለን!!» አልን በአንድነት።

«አይ ሰቁር ' እጋብዛችኋለሁ!» አለንና ሁላችንንም ተራ በተራ ጨበጠን።

ግርማ የምናንኳስሰው እና የምንዘረጥጠው ሳይሆን የምናደ ምጠው ሰው እንደሆነ ብዙዎቻችን እየገባን መጣ። የሚያወራልን ልክ እንደ እኩያ ጓደኞቹ በመሆኑ ሃሳቡ እንደሚጠጥርብን ልብ አይልም። እኛ የምናውቀው ታላቅ አገር እንዳለን ነው። ኢትዮጵያ ኒውክሌር ቦምብ የላትም ቢለን ማመን ቸገረን።

ልጁ ዱጥአለ መጣ። አባቱ እግር ላይ ተጠምጥሞ "አንተ ግርማ፣ እኔ አንተን እየጠበቅኩህ እዚህ ታወራለህ?"

"አ! ብርሃኔ እየመጣሁ ነው፣ አልረሳሁህም ልጄ" ልጁን መለ ማመጥ ሲጀምር፣ እኛን እዚያው በዚያው ረሳን። "ይኸው ያል ከኝን እንዱሽዱሽ አምጥቼልሃለሁ" አለና ለዱጥአለ አሹቅ ከኪሱ አውጥቶ ሰጠው።

ብርሃኔ በሕፃንነቱ ፊቱ አመለጠውና "አባ! ዱጥ አለ!" አለ። ይህም ቅፅል ስሙ ሆነ።

ተነሳና ቆመ:: ውሃ ልኩ ላይ ተቀምጦ ሱሪው የነካውን አቧራ አራገፈ:: አንድ ሲጋራ አወጣና ለኩሶ "ወንድሞቼ ደህና እደሩ ልላችሁ ነው" አለን::

በዚያ የገርነት ዕድሜ እንዲህ አንዳንድ ተራ ሰዎች በሕይወታችን ውስጥ እየተከሰቱ የማናውቀውን ዓለም ምስጢር ይፈነጥቁልንና የስማቸው መዓዛ፣ መላውን ዓለም ያወደ ሃሳበ ሰፊ ዘለዓለማዊ ሰዎችን ያስተዋውቁን ነበር::

ቤንዚል በአገራችን አገኘን

«... ገንዘብ ልክ እንደክራር ጨዋታ ነች::
አጨዋወቷን ያላወቀበት ዝብርቅርቅ ጩኸቷን ይሰማል»
ካሊል ጅብራል

የግንቦት ልደታ ዕለት ስድስት ጓደኞማቾች በአውሮፕላን ተደብቀን ከአገራችን ለመጥፋት ወሰንን:: ይህንን ሐሳብ የፈጠረብን በዚያን ሰሞን የተመለከትነው ፊልም ነበር:: እኩዮቻችን የሆኑ አራት ሕፃናት ማንም ሳያያቸው አንድ አውሮፕላን ውስጥ ይገባሉ:: የአውሮፕላኑ ነጂ ወደማያውቁት አገር ይዟቸው በረረ:: እውስጡ ሻንጣ ሙሉ የአገራቸውን ብር አግኝተው፣ ባረፉበት አገር ያስኛቸውን ቆንጆ፣ ቆንጆ ልብስም ሆነ ጫማ ገዝተው እየዘነጡ ይምነሸነሻሉ::

እኛም በአውሮፕላን ብንጠፋ፣ ሻንጣ ሙሉ ብሩን አውሮፕላን ውስጥ ስናገኝ ታየን:: ለወላጆቻችን ሺ ሺ ብር እንልክላቸዋለን:: በበነጋታው ለመጥፋት ቆረጥን:: ማለዳ ተገናኝተን ወደ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አየር ማረፊያ ጉዞ ጀመርን::

ለስንቅ ብለን ሁላችንም የየራሳችንን ቆሎም ሆነ የጤፍ ቂጣ ወይ አሹቅ በኪሳችን ይዘናል:: በእግረ መንገዳችን ባጋጠሙን የአትክልት መሸጫ ግሮሰሪዎች አዘናግተን ጎራ እያልን ብርቱካን፣ ሙዝ፣ ቲማቲም መንትፈናል::

መስቀል አደባባይን አለፍ እንዳልን ቤቶቹ ዘርዘር እያሉ ይሄዳሉ:: በአቋራጭ መንገድ በመሔዳችን አውሮፕላን ማረፊያው ደረስን:: እንደገመትነው ሳይሆን አጥር ነበረው:: መግቢያ ፍለጋ ጥግ ጥጉን መዞር ጀመርን:: በአካባቢው ሰው ዝር ሲል አይታይም::

መሹለኪያ ቀዳዳ ለማበጀት ባገኘነው እንጨትም ሆነ ሹል ድንጋይ መቆፈር ጀመርን:: ጥቂት ከማስን በኋላ እየደከመን ይመጣ ጀመር:: በዚህ ጊዜ አንዳንዶቹ ልጆች ለስንቅ ብለው የያዙትን ቆሎም

ሆነ ቂጣ ይቆነጣጥሩለት ጀመር:: በዚህ ድርጊታቸው ከማንበላው ልጆች ጋር ንትርክ ተጀመረ::

ሻቃ ተቆጥቶ «ሁልሽም የራስሽን ስንቅ ጨርሰሽ በኋላ ሌላ አገር ስንደርስ ስጪኝ ብትይ አምስት ሣንቲም አላቀምስሽም:: ፍርፋሪም ቢሆን!» አለ::

«አታይም እንዴ? መቆፈሩ አደከመን እኮ:: በልተን ካልጠነከርን ጉልበት ከየት እናመጣለን?» አለ ቀጢሳው፣ አሹቁን ከማኅበሩ ፈቃድ ውጪ እየቃመለት::

አኛም በረጃጅሙ ሣር ላይ ተዘርረን የያዝነውን ስንቅ መብላት ጀመርን:: «እነዚያ በአውሮፕላን ሲጠፉ ያየናቸው ልጆች እኮ አውሮፕላኑ ውስጥ ዳቦም፣ ፓስታም ውሃም አግኝተዋል:: እኛ ደግሞ ስንጠፋ ዕድለኛ ከሆንን የምንሄድባት አውሮፕላን አባባ ጃንሆይ ፈረንጅ አገር የሚሄዱባት ልትሆን ትችላለች:: የምንበላውን እንደ ልብ ልናገኝ እንችላለን:: ሳህንና ማንኪያውም የወርቅ ዕቃ ሊሆን ይችላል» አልኩኝ::

ይህ ሃሳብ ከአንድ ሰዓት በላይ የፈጀ ክርክር አስነሳ::

«ጃንሆይ የሚበሉት በወርቅ ማንኪያ አይደለም:: በብር ማንኪያ ነው:: አባቴ ሲያወራ ሰምቻለሁ:: ኃይለሥላሴ ይሙት!! በብር ነው!» አለ ሲሳይ ኀቢጥ::

ስለማለ ሁላችንም ኀቢጥን አመነው::

«እኔ 'ፉድ' ላገኝ እንጂ ማንኪያ አልፈልግም» አለ ኃይሉ ዶሮ:: በብዙዎቻችን ቤተሰብ ጤፍ ተሸምቶ ወር ሳይገባ ካለቀ፣ እንደ መዳረሻ ፓስታ ሹታ የአንድ የሁለት ቀናት የቤተሰቦቻችን ምግብ ይሆናል:: በዚህ ጊዜ በየጠረጴዛው ሥር የተረሳና የዛገ ማንኪያም ሆነ ሹካ ይፈላለግና ወላጆቻችን በእሱ ሲመገቡ እኛ በእጃችን ነበር የምንወጥቀው::

ወጋችን ደራ:: መሹለኪያውን መቆፈሩን ለጊዜው ቸል አልነው:: «አዎን» አለ መኩዬ ቀጫጫው «ልብሳችንም ኬፓችንም አንድ አይነት ይሆናል:: ሽጉጥም እንታጠቃለን፣ አይደል?»

«የሁላችንም ልብስ ልዩ ልዩ ሆኖ ቆንጆ ከሆነ ደስ ይላል» አለ ኃይሉ ዶሮ «ከፈለግን እየተለዋወጥን መልበስ እንችላለን::»

ተጨቃጨቅን በመጨረሻ ሁላችንም የአበኘንን ለመልበስ፣ መዋዋሱን ግን ለሙተው ተስማማን::

«አንተ ሻቃ፣ ኮትህ ተቀዷል» አለች መኩዬ ቀጫጫው::

«ተይው! በምንጠፋበት አገር ስንደርስ መርፌ ገዝቼ እሰፋዋለሁ:: እዚያ ሳሙና ሲገዛ መርፌ ሳይመረቅ ይችላል» አላትና ቁፋሮውን ለመጀመር ተነሳ::

«ቆዩ ልጆች» አልኩ «መቆፈር ከመጀመራችን በፊት አንዴ የቀረንን የአጥር ጎን ተዘዋውረን እንመልከት:: ምን እልባት የተሰበረ ያጋጥመን ይሆናል::»

ተስማማን:: ስንዞር መሬቱ እየረጠበ መጣ:: ከርቀት አጥሩ በስፋው ተቀዶ ታየን:: መሮጥ ስንጀምር «ቆይ!» አለ አብነት ባሪያው::

ሁላችንም ቀጥ አልን፡፡ አንድ ጭራሮ አነሳና በቀስታ እየተራመደ ወደ ረግረጋማው መሬት ተጠጋ፡፡ ጥልቀቱን ለመለካት ጭራሮውን ወደ ረግረጉ ሰደደው፡፡ ጭራሮው ሰጠመ፡፡ ዞረና አፈጠጠብን፡፡

«ቀዥቃገሮች! እያንዳንድሽ ቅድም ዝም ብልሽ ይሄኔ ሰጥመሽ ነበር፡፡ ወደ እዚያ ሄደን ሌላ መ[ቀ]ለኪያ እንፈልግ»

«እሺ» ብለን ስንንዝ በቤንዚን የረጠበ ቦታ ደረስን፡፡ ሣር አልበቀለበትም፡፡

«ምንድነው ይሄ?» አለ ሲሳይ ኀቢጥ «እዚህ መሬት ውስጥ ቤንዚን አለ ማለት ነው?»

«ልጆች!» አለ ሴምላል ንፍጡን በእጅጌው እየጠረገ «እውነት ቤንዚን ካለ ትንሽ ብንቆፍረው ሲፈልቅ ማየት እንችላለን፡፡»

በያለንበት መሬቱን መጫር ጀመርን፡፡ በማስነው መጠን የበለጠ እየረጠበ ሄደና ነዳጅ አቆረ፡፡ በደስታ ሰከርን፡፡ ተጯጩኸን እየተቃቀፍን ተሳሳምን፡፡

አባባ ጃንሆይ እልፍ ብር ሳያወጡ ቤንዚኑን እዚሁ አውሮፕላን ማረፊያው ሥር አገኘንላቸው፡፡ አቤት ይኼንን የምሥራች ስንነግራቸው የሚደሰቱት ደስታ! እየሳቁ «እናንተ ጮካዎች እንዴት አገኛችሁት?» ብለው ሲጠይቁን ወለል ብሎ ታየን፡፡ከዚህ ጋር ግን አንዳንድ ስጋቶችም ተፈጠሩብን፡፡

«ለአባባ ጃንሆይ ለራሳቸው ካልሆነ ለማንም አንናገርም፡፡ እሳቸውን አግኝተን ከነገርናቸው ግን እኛ እንድንማር፤ ቆንጆ ቆንጆ ልብስና ጫማ እንደልባችን እንድንለብስ ያደርጉናል፡፡ ለእያንዳንዳችን ወላጆች ሺ- ሺ ብር እንዲሰጡን እንጠይቃቸዋለን» አለ አብነት ባሪያው፡፡

«ለምን ሺ- ሺ ብር ብቻ? አሥር- አሥር ሺ ብር ለእናትና አባቶቻችን እንዲሰጡአቸው እንጠይቃለን» አልኩ፡፡

«አይሆንም ልጆች፣ እኔ በሬዲዮ የሰማሁት ነገር አለ» አለን ኀቢጥ አባቱ ሬዲዮ ስለገዙ ኀቢጥ ድንቅ ዜና ተከታታይ ሆኗል፤ «አልሰማችሁም? አንድ ሰውዬ ሽማግሌ ናቸው፡፡ ሎተሪ ቆርጠው በሚወጣበት ቀን ለሎተሪ ነጋዴው ትኬታቸውን አሳዩት፡፡ አሥር ሺ ብር ሎተሪ ወጥቶሎታል ብሎ ሲነግራቸው እ... እእእ! ብለው ዘፍ አሉ፡፡ እና ሞቱ፡፡ እኔ እናትና አባቴ እንዲሞቱብኝ አልፈልግም፡፡ አንድ- አንድ ሺ ብር ከተሰጣቸው ይበቃል፡፡»

በኀቢጥ ሃሳብ ተስማማን፡፡ በደስታ እንደሰከርን ነው፡፡

«አሁን ወደ ቤተ መንግሥት ከመሄዳችን በፊት በዚህች በኩል አቋርጠን ፏፏቴ ሄደን አካላችንን እንታጠብ» አለ ሲሳይ ኀቢጥ፡፡

«አይይይይ!» ጮኸ ሴምላል፡፡

ለምን እንደተቃወመ ገብቶናል፡፡ ዋና ሄደን ስንመለስ በጣም ይርበናል፡፡ ስለዚህ ከተቻለ እዚያው አካባቢ ከሚገኙ ማሳዎች ውስጥ ካሮት እንሰርቅና እንበላለን፡፡ ገበሬዎቹ ቀድመውን ነቅተው አቀበቱ ላይ ተቀምጠው ይጠብቁናል፡፡ አንድ ልጅ ደፍሮ እየተሽሎከለከ ማሳው

ውስጥ ሲገባ ከተያዘ ፊቱን እስከሚጨርስ እንደሚወገር ስለምናውቅ ልንጋፈጥ አልፈለግንም፡፡

ከዱላው ረሃቡን መርጠን በመንገዳችን የተሰጣ ክክም ሆነ ሌላ የሚበላ ምግብ ለመመንተፍ እያስተዋልን ወደ ሰፈራችን ጉዞ ጀመርን፡፡ ከአንድ ግቢ በር አንድ ትንሽ ልጅ አንዳች የሚያክል የድሮ ዳቦ ጉማጅ ይዞ ብቅ አለ፡፡ ረሃባችን ተባባሰ፡፡ ቀጢሳው እየከመከ ልጁን ተጠጋው፡፡ ልጁም ድሮ እንደሚያውቀው ሁሉ እየሳቀ ቀረበው፡፡ ቀጢሳው ዳቦውን ሊቀበለው እጁን ሲሰድ ልጁ ጮኸ፡፡ ቀጢሳው ቀልጥፎ እጁን ሰበሰበ፡፡

«ምን ታቁለጨልጨናለህ? አትለማመጠው» አለና ተረፈ ገልጆ መንትፎት እግሬ አውጪኝ አለ፡፡

ልጁ እሪታውን አቀለጠው፡፡ በሩጫ መሰወር ጀመርን፡፡ ከኋላችን የልጁን ጩኸት የሰሙት ቤተሰቦቹ ወጥተው ሲረግሙን ይሰማናል፡፡ ገልጆ ዳቦውን ሲጨረግደው ከፊት ይታየናል፡፡ እኛ ስንደርስበት እሱ ዳቦውን ጨረጋግዶ ሲያጠናቅቅ አንድ ሆነ፡፡

የደብረዘይትን መንገድ እንደተሻገርን መሮጡን አቆምን፡፡ በመንደር ውስጥ ለውስጥ መንገድ ስንሔድ ከፊት ለፊታችን አንድ አነስተኛ ዳቦ ቤት አየን፡፡ ውስጡ በዕድሜ ትንሽ የሚበልጠን ልጅ ቆሟል፡፡

ዶጅ ገማማው ስሙኒ ከኪሱ አወጣና «ለሁሉም የዱንቡሎ፤ ፉርኖ ሁለት ሁለት ስጥልኝ» አለው፡፡

ፉርኖው እጃችን እንደገባ መጨርገድ ጀመርን፡፡ ዶጅ በመጨረሻ የራሱን ሁለት ፉርኖ ተቀብሎ፣ እንደሚከፍል ስሙኒውን እየሰነዘረ «ተበላህ!» አለና ጮኸ፡፡ ስሙኒዋን ሳይከፍል መሮጥ ጀመርን፡፡

መጀመሪያውኑ አካኋናችን ያላማረው ዳቦ ነጋዴ ልጅ «ኢዮ! ኢዮ! ኢዮ!» ብሎ እየጮኸና ባንኮኒውን ዘሎ ወጥቶ ተከተለን፡፡ ሴምላል በአሯሯጡ ደከም ስላለ ደርሶ ተጠምጥሞበት አብረው ወደቁ፡፡ ሴምላል ቢያዝም ዳቦውን በልቶ ጨርሷል፡፡ የሁላችንን ዕዳ በወገሬ እንዲያወራርድ ተደርጎ እያነከሰ፣ በግማሽ ሳቅና በግማሽ ልቅሶ ስሜት እየታየበት፣ ከምንጠብቀው ቦታ ደረሰብን፡፡ ዛሬ ይህ ትውስታ ስለመጣበት ነበር ዋና መሄዳችንን የተቃወመው፡፡

እዚያው ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ አየር ማረፊያ መስክ ላይ እንደ ተቀመጥን በሃሳብ ጅው ብዬ ሄጄ ጃንሆይ ግቢ ገብተን ሲቀበሉን፣ ተራ በተራ ጨብጠውን...

ቀጢሳው ነሸመኝ፡፡ ከሃሳቤ ባነንኩኝ፡፡ «ዛሬ እኮ የግንቦት ልደታ ነው፡፡ ለምን ወደ ሰፈራችን ሄደን የአድባር ንፍሮአችንን እያቃምን የበግ ቆለጥ ጠብሰን አንበላም?"

«እንዴ! በአውሮፕላን መደየማችንስ?" ጠየቀ ሻቃ ተቆጥቶ፡፡

«እኔ አልሔድም" መለሰ ቀጢሳው፡፡

«ለምን ቡካታም!» ተናደደ ሻቃ፡፡

«አዎን 'ቦክቻለሁ'፡፡ በፊልም ያየነው ነገር ሁሉ የእውነት መስላችሁ እንዴ?» ተመናቅሮ ቀጢሳው ተነሳ፡፡

«ለምን አይሆንም? ባይሆንማ ፈረንጆቹ ስታሮቹን እንዴት ቀዷቸው። እኛ ነን ጥፋተኛ አንተን ድሮም ና ማለት አልነበረብንም" አለ ዶሮ።

«ኧረ እናንተ 'ደይሙ' አውሮፕላን መንዳት ትችላላችሁ እይ ደል?» ቀጢሳው አሳገጠ።

«ምን መንዳት ያስፈልጋል*ጎንጂው እስከሚመጣ አድፍጠን እንጠ ብቃለን» አለ ሴምላል ንፍጡን በእጅጌው እየጠረገ።

«እኔ መጀመሪያውንም አልቃወምም ብዬ አንጂ ከአገራችን አውሮፕላን ይዘን መጥፋት 'ዛት ኢዝ ሮንግ ዌይ' እንደሆን ገብቶኛል» አለ ጎቢጥ።

ሁላችንም በሳቅ አውካካን።

በእናታችን ላይ አንዳች የሚያክል አውሮፕላን አኮብኩቦ ማረፊያው መስክ ላይ አረፈ። ከግዘፈቱ የተነሳ ጥላው ሀሐይን ከለለን። ደምፁም አሸበረን።

«ይኼኔ ካፒቴኑ ሾፎን ለዘበኞቹ በበልክ ነግሮአቸው ይሆናል» አለ ጉቢጥ።

«አንተ እውነት ሊሆን ይችላል!» አለ ቀጢሳው

«ከፈለጋችሁ ወይም አሁኑኑ ሄደን ወይም ነገ ለአባባ ጃንሆይ ቤንዚን ማግኘታችንን እንንገራቸው። በአውሮፕላን መጥፋቱን ግን እኔም...» ከማዶ አህል ውሃ የማያሰኝ ቆመጥ የያዙ ሁለት ዘበኞች ወደ እኛ አቅጣጫ ሲሮጡ እየሁና ወሬዬን አቆምኩ። እኔ ያፈጠጥኩበት አቅጣጫ ቀጢሳው አየና «ጉሽ ዘበኞች መጡልን። ኑ! ኑ! አውሮፕላን ይዘን ልንጠፋ ነበር የመጣነው። ያዙና አራችንን አብሉን!" እያለ ሮጠ። እኛም ተከተልነው። የቦሌ መስክ ሰንበሌጥ ጥላ ከለላ ሆነን። ዘበኞቹ ንም እጥሩ ገታቸው። ባሉበት የሚያወርዱብን የስድአደግ ስድባቸው በርቀት ይሰማን ነበር።

---

*መደየም፣ መሔድ።
* ሾፌን፣ አየን።

አድባር

እሰይ ሰሉቴ ሰመረ፤ እሰይ ሰሉቴ ሰመረ
እምና ይኸን ጊዜ ተሰዬው ነበረ
እሰይ ሰሉቴ ሰመረ፤ እሰይ ሰሉቴ ሰመረ

እናቶቻችን ለግንቦት ልደታ ከማለዳው ለቂጣ መጋገሪያ የሚሆን ዱቄት ያዋጣሉ፡፡ ለንፍሮ መቀቀያ ስንዴውንም ባቄላ ውንም ከየቤቱ ይሰበስባሉ፡፡ ለቡናና ለዕጣን መግዣ ያ ስሙኒም ሆን ሽልንግ በነፍስ ወከፍ አዋጥተው ይሸምታሉ፡፡ እንጨቱም ጉልቻውም እንዲሁ ከያለበት፤ ከየአቅራቢያው ቤት ይሰበሰባል፡፡

አባቶቻችን አንድም ሁለትም ብር አዋጥተው በግ ይገዛሉ፡፡ እኔም ሆንኩኝ አብሮ አደጎቼ የምንራኮተው የበጉን ቆለጥ ለማግ ኘት ነው፡፡ ከበግ ሥጋ የቆለጥን ያህል የሚጣፍጥ ያለ አይመ ስለኝም፡፡

ማምሻውን እኛ ከጠፋንበት ስንመለስ የበጉም ሽሙታ ሰምሮ፤ ከየቤቱ በርጩማውም አግዳሚ ወንበሩም ወጥቶ ጨዋ ታው ደርቶ ነው የደረስነው፡፡

"ቱ! ቱ! አበስኩ ገበርኩ! አንድ በግ ሰባት ብር ከሃምሳ?! እግዚኦ ደጉን ጊዜ አምጣ!" አለ አባቴ፡፡

"አንተ ሰባት ብር ከሃምሳ መሆኑ ይገርምሃል እንዴ?! ገና አንድ ባውንድ ይገባል! ቱ! ኃይሌ ምን አለ በለኝ!"

"ጉድ እኮ ነው፡፡ ኃይሌ ታስታውሳለህ፡፡ ድሮ እኛ ልጆች እያለን ጭቃ ረጋጭነት ስንሠራ አንድ በግ ቆዳ መልስ አምስት ብር እንገዛ ነበር፡፡"

"አምስት ብር? እኔ ቆዳ መልስ ሁለት ብርም ገዝቻለሁ፡፡ አንተ የትናንቱን ነው የምትለው" አሉ አባባ አጋፋሪ ያለፈውን ዘመን እያስታወሱ፡፡ "በጉን ድፍኑን አምስት ብር ትገዛና፣ አስገ ፍፈህ ቆዳውን መልሰህ ስድስት ሽልንግ ትሸጠዋለህ፡፡ በሁለት ብር ድፍን በግ በላህ ማለት ነው፡፡"

ታዳሚዎቹ ተገረሙ፡፡

አባቴን ጎሸም አደረኩት፡፡

"ምንድነው?"

"የበጉን ቆለጥ..."

"እንጃልህ! ደግሞ የት ውለህ ነው የመጣኸው? ቤት ስንገባ እንጠያየቃለን" አለና ትኩረቱን ወደ ጨዋታው መለሰ፡፡

የሰፈር ልጆች በየመንደራችን ነው አድባር የምናከብረው፡፡ እኔ፣ ቀጢሳው፣ ቦቸራ፣ ሳህሉ መቃ፣ አንድ አካባቢ ነን፡፡ እነ ዶሮ፣ ሻቃ፣ መኩዬ ቀጫጫው... ሰፈርም አድባር ያከብራሉ፡፡ ጨዋታው ደመቅ ባለበት ሄደን የመጫወት፤ አድባር አውጋሩ

ያፈራውን የመቋደስ መብታችን በአዋቂዎቹ ዘንድ ሙሉ በሙሉ የተከበረ ነው፡፡

ጨለማው ለዓይን ያዝ እያደረገ ነው፡፡ የክርስትና እናቴ እማማ ቦጋለች ብዙ ስኒ በረከቦት ደርድረው፣ ከስሩ ቄጤማ ጎዝጉዘው አየኋቸው፡፡ በማንደጃ ላይ ቡና ይቆላሉ፡፡ እና ታቸውን የሸፈኑበትን የአንገት ልብስ አሁንም- አሁንም እያስ ተካከሉ ይከናነባሉ፡፡ ኮስታራ ናቸው፡፡ ፈቃቸው አይፈታም፡፡

እማዬ የበጉ ሥጋ የሚጠበሰበትን ጉልቻ አዘገጃጅታ ምጣድ ጥዳ እሳት ስታቀጣጥል፣ እማማ በለጡ የበጉን ሥጋ በትሪ ይዘው ሲመጡ አየሁ፡፡ ሮጬ ሄጄ በዓይኔ ቆለጡን ፈለግሁኝ፡፡ ሥጋው መካከል ቆለጡ የለም፡፡ ወደ አባቴ ስመለስ፣ ከማዶ መኩዬ ቀጫጫው ስትመጣ አየኋት፡፡ አንድ እጇን በኮቷ ውስጥ ደብቃለች፡፡ ስጠጋት ኮቷን ገለጥ አደረገችና ሁለት ቆለጥ አሳየችኝ፡፡ ደንግጬ ልጮህ ስል "ይሄ እኮ የእናንተ በግ ቆለጥ አይደለም፡፡ የእኛ ሰፈር ነው፡፡ አባባ ዓለሙ ናቸው ስለምናቸው የሰጡኝ፡፡ ከፈለክ የእናንተንም እምጣና አንድ ላይ ጠብሰን እንበላለን» አለችኝ፡፡

ወደ አባቴ ተመልሼ "ቆለጡስ?" አልኩና ጮህኩበት፡፡

"ጨዋታ እያቋረጥክ አስቸገርከኝ አይደል? ቆይ በኋላ እንነጋገራለን፡፡ ሂድ እዚያ ጓዳ ትንሽዋ ጠረጴዛ ሥር በጎድጓዳ ሳህን ውስጥ አስቀምጬልሃለሁ፡፡"

ይኸው ስወጣ በሩ ላይ መኩዬን አገኘኋት፡፡ ወደ ቤቱ ውስጥ እየመለሰችኝ "ቆይ አሁን እማማ አመለወርቅ ኩሽና እንሄዳለን፡፡ ብረት ምጣድ ፈልግ፣ ትንሽ ዘይትም ስረቅና በጣም የሚጣፍጥ የቆለጥ ጥብስ እንጠብሳለን፡፡"

እማማ አመለወርቅ እዚህ አድባሩ አካባቢ እየተሳተፉ ነው፡፡ ኩሽናቸው ከጓሮ በመሆኑ ከለል ያለ ነው፡፡ ዘይቱን በትንሽ ብልቃጥ ሰርቄ መጣሁ፡፡ ወደ ኩሽናው ተከተልኳት፡፡

"አየኋቸው!"

"እነማንን?"

"ደምስንና ዓለምነህን፡፡"

"አዲስ ቤት ሠርተው ከእኛ ሠፈር ሌላ አካባቢ ሄደው የለም እንዴ?"

"ቢሄዱስ? እዚያ የሚሄዱበት ሰፈር ማንም አያውቃቸውም፡፡ ድሮ ሰፈራቸው ቢመጡ ማንም አይከለክላቸውም፡፡ ዛሬ ግን ሠራንላቸው፡፡ ቆለጡን ይዘን ሽል አልን፡፡"

ዞር ብዬ ሳይ ከሰፈርተኛው ጋር ሰላምታ እየተለዋወጠ ነበር፡፡ በእማማ በለጡ ብልጧ ቤት በኩል እጥፍ ብለን፣ በጠባብዋ መንገድ አልፈን፣ ኩሽናው አጠገብ ስንደርስ ድምፅ ሰማን፡፡

መኩዬ ፀጥ እንድል ጎሸመችኝና ግርግዳውን ተደገፍን፡፡ ሳህሉ መቃ የእናቱን ትልቅ ጋቢ ተከናንቦ እየወጣ ነው፡፡ የቤታቸውን ጓዳ በር መለስ አድርጎ ሲሄድ አሳለፍነው፡፡ በጠባብዋ መንገድ መተላለፊያው ላይ ከአጋጠሙት ልጆች ጋር ወሬ ጀመረ፡፡

"ፉንጋይና መኩዬ ቀጫጫውን አይተሃቸዋል?"

"አላየኋቸውም" መለሰ መቃ፡፡

ጠያቂዎቹ ደምስና ዓለምነህ ናቸው፡፡ በጣም ብልጥ ስለሆኑ የበጉን ቆለጥ መውሰዳችንን የጠረጠሩት ከልጆቹ መካከል ስለጠፋንባቸው ነው፡፡ ሊነጥቁን ነው አመጣጣቸው፡፡ ግን አካባቢውን ሲያዩት ጨልሟል፡፡ መቃን አምነውት ተመለሱ፡፡

"እኔ ገብቼ እሳት አነዳለሁ፡፡ አንተ እዚህጋ ቁምና ሰው ጠብቅ፣ እንካ የእኔን የበግ ቆለጥም ያዝልኝ" አለችና መኩዬ ሰጠችኝ፡፡ ከእኔ የበግ ቆለጥ ጋር አጣምሬ ያዝኩት፡፡

መኩዬ እማማ አመለወርቅ ያዳፈኑትን እሳት ቆስቁሳ፣ ማገዶ ጨምራ ስታቀጣጥል ይሰማኛል፡፡ "ጎሽ! እዚሁ ብረት ምጣድ አለ፡፡ ፉንጋይ፣ አምጣ ዘይቱን?"

ተቀበለቺኝ፡፡ በመጋል ላይ በሚገኘው ብረት ምጣድ ላይ ዘይቱን ስትጨምር ተሽሽ ሲል ይሰማኛል፡፡

"እምጣቸው ቆለጦቹን" በሹክሹክታ አዘዘችኝ፡፡

ሰጠኋት፡፡

"ና! ግባ፡፡"

ገባሁና በሩን ዘጋሁ፡፡

የእግር ዳና ተሰማን፡፡ ትንፋሻችንን ውጠን የኩሽናውን በር መለስ አደረግነው፡፡

"ማነው እዚህ እሳት የሚያነደው?"

መቃ ነው፡፡

በሩን ከፍተን ስበን አስገባነው፡፡ የምናደርገውን ሲያይ "ምን ሰርቄ ላምጣላችሁ?" አለ፡፡

"ትንሽ ጨው!"

ቆለጦቹ በስለው ፍርክስ አሉ፡፡ ጨውን ነሰነስንና ተከፋፍለን በላናቸው፡፡ እሳቱን መልሰን አዳፈንን፡፡ ምንም የተዝረከረከ ነገር ኩሽናው ውስጥ ሳንተው ወጣንና ከአድባር ከእውጋሩ ተቀላቀልን፡፡

"እናንተ፣ የት ጠፍታችሁ ነበር? ምንድነው የበላችሁት? ታዲያ አፋችሁ ለምን ዘይት የተቀባ ይመስላል?" ቀጢሳው በጥያቄ አጣደፈን፡፡

ዝም አልነው፡፡

ማልቀስ ቃጣው፡፡

ቆለጡን ጠብሰን እንደበላን ደርሶብናል፡፡ ለአባቱ አቤቱታውን እንዳያሰማ ይፈራቸዋል፡፡ በብሽቀት እርር ድብን አለ፡፡

ዕጣኑ ይጨሳል። ቡና ለሚጠጡ ታድሏል። ንፍሮው እዚያም፣ እዚህም በሳህን እድምተኛው ፊት ተቀምጧል። ካቲካላውም፣ ጠጁም ለሚጠጡ ሁሉ ቀርቧል።

"ና ቶንጋይ" ጠሩኝ እማማ ቦጋለች።

ቁር ብዬ አጠገባቸው ደረስኩ

"ሹራብህን ዘርጋ።"

ሹራቤን አጎድጉጄ ቀረብኳቸው። ከንፍሮው በደንብ ዘግነው ሰጡኝ። እማዬ አነባበሮ ጨመረችልኝ። ቤታችን በር ደፍ ላይ ቁጭ ብዬ እየበላሁ አላፊ አግዳሚውን ማየት ጀመርኩ። መኩዬ መጥታ አጠገቤ ተቀመጠች። እሷም ንፍሮና አነባበሮ በሁለት እጇ ይዛለች። "ለምን የኔታ ዘለቀ ሲመጡ አጠገባቸው ቁጭ ብለን ተረት እንዲያወሩልን አንጠይቃቸውም?"

"ጥሩ ነው፣ እሳቸው እኮ ለምን እንደሆን ባላውቀውም እንዲህ አይነት አድባር ላይ አይመጡም። ግን አሁን እኮ አስር አለቃ ገመቹ ቶሎሳ ይመጣል። እሱ ስለ ጦር ሜዳ ወሬ ለትልልቅ ሰዎች ሲያወራ ብንሰማ አይሻልም?"

ገመቹ ቶሎሳ የሰፈራችን ልጅ ነው። ስምንተኛ ክፍል እንደደረሰ ትምህርቱን አቋርጦ ውትድርና ተቀጠረ። ሠልጥኖ ወደ ኦጋዴን ዘመተ። ከጥቂት ዓመታት በኋላ፤ በዘመተበት ወታደራዊ ጀብዱ ሠርቶ፣ የአስር አለቃ ማዕረግ ተሰጥቶት፣ አባባ ጃንሆይ ሜዳሊያ ሸልመውት ወደ ሰፈራችን ሰሞኑን መጥቷል። ከአባቴ ጋር በዚያን ሰሞን ሲያወሩ፤ የነበረው ጨዋታቸው ትውስ አለኝ።

"ገመቹ፣ አንተ ሳቂታ ነህ። እንደው ከጠላት ጋር ስትዋጋም ስትማረክም እየሳቅህ ነው?" አባቴ እየሳቀ ጠየቀ።

"ታዲያስ፣ ጋሼ ዜራሞ?" እየሳቀ መለሰ።

አረንጓዴ ሸሚዝና ቦላሌ ሱሪ ለብሶ፣ ቀይ ቦቲ የቆዳ ጫማው እንደ መስታወት ታብረቀርቃለች። መለዮውን በአንድ ጎን ጋደል አድርጓል። ሮመር ሰዓት አስሯል።

"ሜዳሊያህስ?"

"እሱ እኮ በአዘቦት ቀን አይደረግም። በበዓላት ቀን፣ ለምሣሌ የዘውድ በዓል ሲከበር፤ አልያም በጃንሆይ ልደት፤ ወይም በድል ቀን ነው።"

"ሰዓትህ ስንት ሆኗል ትላለች?"

"አራት ከሩብ።"

"ወይ ጉድ! ቆይ እኔም እንዛና ታስተምረኛለህ?"

"ደስ ይለኛል። ቀላል እኮ ነው።"

"በልሁ በቀደም ሚስት ሲያገባ ያሠረው የአንተን ተውሶ ነው?"

"ጋሼ ካለ ምን አለበት? አብሮ አደጌ ነው።"

"መዋሱን አይደለም። መቁጠሩን ይችላል ወይ? ትንሽም ቢሆን ትምህርት ይጠይቃል እኮ። አሁንም አሁንም ሠርጉ ላይ ተቀምጦ ሰዓቷን ሲያያት ማሠሩን ካልሆነ መቁጠሩን አይችልም ብዬ ነበር።"

ሁለቱም ሳቁ።

የዕልልታ ድምፅ ተሰማ። እማማ ጫልቱ ናቸው። ሊትሮ የፈረንጅ አረቄ ይዘዋል። ልጃቸው አስር አለቃ ገመቹ ወታደራዊ ልብሱን ለብሶ ከኋላቸው ተከትሏቸዋል። አባባ ቶሎሳ ከእሱ ኋላ ናቸው።

መንደርተኛው ሁሉ ብድግ አለ።

እማማ ጫልቱ አምላክን፣ ከዋክብቱን፣ ሣር ቅጠሉን ሁሉ በአማርኛም በኦሮምኛም እየጠሩ ያመሰግናሉ። መንደረተኛውም ለዚህ ላበቃቸው አምላክ አብሮ ምሥጋናውን ያቀርባል።

የሰፈራችን ትልልቅ ሰዎች ገለል ብለው፣ የአስር አለቃ ገመቹን ምቹ ቦታ ላይ እንዲቀመጥ ጋበዙት። እሱ ተግደረደረ።

"ተቀመጥ... ተቀመጥ..." እዚያም-እዚህም የአክብሮት ሃሳብ ተሰነዘረ።

"እንዴ?"

"ተቀመጥ ተብለሃል። አሁን እኮ አንተ ትንሽ ልጅ አይደለህም።"

ተቀመጠ። አረቄ ቀረበለት። ሥጋው በትሪ፣ በሳህን እየሆነ በያለንበት ታደለን። ዘፈን ተጀመረ።

"ማ! ማ!" ግርማ ቢጩ ሲጣራ ከርቀት ሰማነው።

"እ ግርሚቲን ይዘን እንምጣና እያሳቀ ያጫውተን" አለች መኩዬ ቀጫጫው።

"ትክክል!" አልኩና ዘልዬ ተነሳሁ።

መንገድ እንደጀመርን ሲሳይ ኀቢጥ ከማዶ ወደእኛ ሲመጣ እየነው። ሄድ እንዳልን ግርማንም ከወፍጮ ቤቱ አካባቢ ሲመጣ አገኘነው። ግርማ ቢጩን መልከፍ ትተናል። ልክ እንዳገኘነው በጨዋታና በቀልድ ያዝናናናል። ብዙ ጊዜ ቀልዱ በራሱ ገጠመኝ ላይ ያነጣጠረ ነው። ልክ አጠገቡ እንደደረስን ጨዋታውን ጀመረ።

"ዛሬ ልደታ አይደለችም? የልደታ ማርያም እንላታለን። በጠዋት ይህቺን ቆቤን አድርጌ ጋቢዬን ተከናንቤ ቂርቆስ አካባቢ ደረስኩ። ከቤተክርስቲያኑ ወዲህ ወይዘሮ እልፍነሽ የምሩ ጠጅ ቤት አጠገብ ያለው ቧንቧ ፈንድቷል። አማተብኩና ከቧንቧው ውሃ በእጄ አፈስ አረኩና ጠጥቼ ፊቴን ቾፍ አደረኩኝ። አንዷ ጠጋ አለችና 'አባ እኔንም ይርጩኝ!' አለችኝ።

"እንደፍቃድሽ ይሁን!" አልኩና ቾፍ! አደረኳት። ወዲያው

ቤተ ክርስቲያን ሊሳለም የመጣው ምዕመን ሁሉ ግልብጥ ብሎ መጥቶ እባ ይርጩኝ! አባ ይርጩኝ! ይል ጀመረ:: እኔ የቀልቤሳ ልጅ ለዚህች መች አንሼ! ውሃውን እያነሳሁ ፊት ፊታቸው ላይ ቻፍ! ቻፍ! አደረኩባቸው::"

በጣም ሳቅን:: የአባቱ ስም እንደ ጨዋታው አይነት ይቀ ያየራል:: በቀደም ሲያወራልን የደጃች ድፋባቸው ልጅ ነበር::

"የገረመኝ አንዷን ልጅ ሽግሩና በቀኝ ጉንዋ ደግፈው ወደ እኔ አመጧት:: 'አባ እግሬን ይርጩኝ!?' አለች:: ሳያት አሳ ዘነችኝ:: "ሙይ! እሱ እንድዬ መድኃኒት ያድርግልሽ! ብዬ እግሯ ላይ ቻፍ! ቻፍ! አደረኩባት:: ተነስታ ድክ ድክ እያለች ሔደች::

"ገርሞኝ አፍጥጬ ቀረሁ:: እምነቷ አዳናት!" አለና እየ ሳቀ፣" እናቴ ፈንጠር ብላ ይኼንን ተአምር ታይ ነበርና 'በል እኔንም እርጨኝ እምላክ በአንተስ አድሮ እንደሆን ማን ያው ቃል? ብላ አጐነበሰች:: እሷንም ቻፍ! አደረኩባትና ምዕመኑን ለነገ ቀጥሬያለሁ:: ባንባውን ውሃ ክፍል ካልጠገነው ነገም እሸቅ ልበታለሁ:: ሲል በኃይል በሳቅ አውካካን::

"ጠበል ስረጭ ልብሴ በስብሶ ነበር:: ምዕመኑ ቸር አይ ደል? ስሙኒም ሽልንግም አሰባስበው ቸሩኝ:: ቶሎ እንዲደርቅ ልኝ ካቲካላ ቤት ገባሁ::" ሲለን ተገርመን ተጠቃቀስን::

"ፋራ አትሁኑ እንጂ ሁለቱን መለኪያ ስለጋው አካሌ ጋለ:: ጠላታችሁ ክው ይበል! ልብሴም ክው አለ!" ሳቃችን በመንደራችን አስተጋባ::

ወደ አድባር ዝግጅት እንዲሳተፍ ስንጠይቀው ግርማ ቢጬ እምቢ አለ:: "አዳምጡኝ ከእነዚህ 'የኢኮኖሚ ግሬት ማጂክ' ከማ ይገባቸው መሐይሞች ጋር ተቀምጬ በግ አስር ብር ገባ እያልኩ የማማርር ይመስላችኋል? እኔ ጠጄንም ትሪፓዬንም ጥግብ ብዬ ነው የመጣሁት:: ወደ ቤት ብገባ ይሻለኛል::

"ግን በግ አልተወደደም ማለት ነው? ከድሮውና ከአሁን::" አለችና መኩዬ ቀጫጫ ጠየቀች::

"ፋራ አትሁኑ! ሁላችሁም ልጆች ስለሆናችሁ በደንብ ልን ገራችሁ:: በአሁኑ ጊዜ የአዲስ አበባ ከተማ ሕዝብ ቁጥር አንድ ሚሊዮን ደርሷል:: እነዚህ ፋራዎች ግን የአዲስ አበባ ከተማ ሕዝብ መቶ ሺ በነበረ ጊዜ የገዙትን የአምስት ሽልንግ በግ ዘለ ዓለም ያወጋሉ:: ለመሆኑ የኢትዮጵያ ሕዝብ ቁጥር ስንት እን ደሆን ታውቃላችሁ?" ግርማ ቢጬ ጠየቀን::

እኔና ጎቢጥ ልክ ክፍል ውስጥ እንዳለን ሁሉ እጃችንን አወጣን::

ግርማ እኔ እንድመልስ ጠቀሰኝ::

"25 ሚሊዮን ደርሰናል" አልኩ::

"ብራቮ! አሪፍ 'ማይንድ' አለሽ! ከሃያና ከሃያ አምስት ዓመታት በኋላስ?" ሲለን ግርማ ቢጬ ማንኛችንም መመለስ አል ቻልንም:: "ልጆች ጋዜጣም፣ መጽሔትም ስታገኙ አንብቡ እንጂ:: 'ቲንክ!' ማድረግ ትማሩበታላችሁ:: አንድ ጥይት ጋዜ ጠኛ አለ:: ስሙ ብርሃኑ ዘሪሁን ይባላል በቅርቡ በጻፈው ድንቅ ጽሑፉ ሲተነብይ ሕዝባችን በሚቀጥሉት ጥቂት ዓመታት ከ50 እስከ 70 ሚሊዮን እንደምንደርስ ይገመታል::"

ተገርመን ተያየን::ግር መሰኘታችንን ያስተዋለው ግርማ ቢጬ "ጉበዝ እመኑ ትድናላችሁ" ሲለን በሳቅ አውካካን::

"በሉ እኔ አድባራችሁ'ጋ አልቀላቀልም:: ቻው!" ሲለን ግርማ ሲሳይ ጎቢጥ እጁን ይዞት "እንዴ ጀግና ትወዳለህ አይ ደለም እንዴ? አስር አለቃ ገመቹ መቷል እኮ ሰላም አት ለውም!" አለ እየጐተተው::

"እ! ማይ አኒባል! ማይ ግሬት ሂሮ! እሱንማ እጅ ልነሳው የግድ ነው! እሱ ካለ እድባር አውጋሩን እቀላቀላለሁ" አለና ወደ አድባሩ ታዳሚ እብሮን ማዝገም ጀመረ:: "እሱና ጓዶቹ እዚያ በረሃ ላይ ዘብ ባይቆሙ እኔም ሽቀላዬን እናንተም የበግ ቆለ ጣችሁን አጥተን ዳሩ መሐል በሆን ነበር:: የታለ አኒባል! የአስር አለቃ ገመቹ የት ነህ?!" ብሎ ግርማ ቢጬ ጮክ ብሎ ተጣራ::

ገመቹ እየሳቀ ከተቀመጠበት ተነሳ:: ግርማ ቀጥ ብሎ ቆሞ ወታደራዊ ሰላምታ ሰጠው:: ሰው እውካካ:: ዘሎ ተጠመጠመበት:: ታዳሚው በደስታ በድጋሚ ተሳሳቀ:: "እንዴት ነው:: ብዙ የምና ወራው አለ 'ማይ አኒባል' ስለ አጋዴን ጦር ውሎህ:: ስለ አጋዴን ቤንዚን ቁፋሮ! ሌላም ሌላም" አለ ግርማ አጠገቡ እየተቀመጠ::

የአጋዴን ቤንዚን ፍለጋ ሲል ልጆቹ ተጠቃቀስን:: አን ዳችም ቃል ትንፍሽ አላልን:: ብንናገር የሚመጣብንን መዘዝ አሳምረን እናውቀዋለን:: ስለዚህ ፀጥ ብለን ወሬውን ለመኮምኮም ጆሮዎቻችንን ከፈትን::

"ቆይ!" አባባ ቶሎሳ ጮኹ::

ፀጥ ተባለ::

"ይኸው የዚህ የልጅ ጉዳይ እንቅልፍ ነስቶኝ፤ ሌት ተቀን ለአምላክ ስለምን ነበር:: አድባሩም አውጋሩም ረድቶኝ በዓይና ሥጋ ለመተያየት አበቃን:: ስለዚህ፣ የተሳልኩት እንድ ሊትር ነጭ አረቂ ይኸው!" አሉና ከማማ ጫልቱ እጅ ተቀብለው ለዕ ድምተኛው አቀረቡ:: እልልታው ቀለጠ:: ሁሉም የተሳለውን አቅ ርቦ ዘፈኑ ተጀመረ::

እሰይ! ሰለቴ ሰመረ! እሰይ! ሰለቴ ሰመረ...
ዓለምነሽ ማውረድ ጀመረች::
ተቀብልናት "እሰይ ሰለቴ ሰመረ! እሰይ! ሰለቴ ሰመረ"
አምና ይኼን ጊዜ ተሰዬው ነበረ
እሰይ! ሰለቴ ሰመረ፣ እሰይ! ሰለቴ ሰመረ